

Svein Harald Liodden

Hvilke kriterier vektes ved valg av seniorbolig?

Gjøvik, 27.juni 2012.

Oppgavens tittel: Hvilke kriterier vektlegges ved valg av seniorbolig?	Dato: 27.06.12
	Antall sider (inkl. bilag): 192
	Masteroppgave ☒ X Projektoppgave ☐
Navn: Stud.techn. Svein Harald Liodden	
Faglærer/veileder: Professor Nils Olsson - NTNU	
Eventuelle eksterne faglige kontakter/veiledere: Hovedveileder - Førsteamanuensis Jonny Nersveen – Høgskolen i Gjøvik.	

Ekstrakt:

Oppgavens formål er å belyse hvilke kriterier som vektlegges ved valg av seniorbolig.

Det forventes en økende aldring i befolkningen i Norge og det antas at det i fremtiden vil bli utfordrende å dekke den eldres behov for hjelpe- og omsorgstjenester. Et av tiltakene kan være å etablere flere seniorboliger. En seniorbolig kan anses å være en «mellomstasjon» mellom nåværende bolig og tiden frem til kommunens omsorgstilbud melder seg. Ut i fra samfunnsperspektivet er det viktig å redegjøre for hva som er en god bolig og hvordan man kan sikre den eldre en god boligsituasjon i fremtiden. Sett i fra utviklersperspektivet så er det viktig å vite hvilke kriterier som vektlegges for å skape attraktive og salgbare boliger.

For å belyse og besvare problemstillingen har jeg benyttet både kvalitativ og kvantitativ metode. Jeg benyttet litteraturstudie som kvalitativ metode og spørreundersøkelse som kvantitativ metode. Undersøkelsen hadde for øvrig 526 respondenter. Det ble gjennomført univariat og bivariat analyse av resultatene i fra spørreundersøkelsen.

Etter vurdering av tidligere forskning og egne resultater så kan det konkluderes med at det er stor interesse for fellesarealer og servicefunksjoner i tilknytning til en fremtidig bolig. Boligkvaliteter med høyest prioritet er «balkong/terrasse/altan», «enkel å vedlikeholde», «areal på et plan», «tilrettelagt for alderdom/sykdom» og «nærhet til dagligvareforretninger». Det er god oppslutning om å bo i *bofelleskap med venner* og *bofelleskap med likeinnede*, mens *bofelleskap med tilfeldige andre* er uaktuelt for de fleste. Boligen bør ha 3 eller 4 rom. Beliggenheten for en fremtidig bolig bør befinne seg «i utkanten av en stor by» eller «i en mindre by». Flertallet ønsker å være selveier eller andelseier i et borettslag/boligaksjeselskap. De med høy utdanning og inntekt er generelt mer positiv til indre og ytre boligkvaliteter enn hva som er tilfelle for de med lav utdanning og inntekt.

Man kan trolig få et vellykket prosjekt hvor de eldre kan trives og få en verdig alderdom ved å ta hensyn til de overnevnte kriteriene ved utvikling av nye seniorboliger. For en utvikler så kan trolig kostnadene senkes ved å eliminere mindre viktige løsninger/kvaliteter/tjenester og dermed forbedre økonomien i prosjektet. Dette bidrar forhåpentligvis til at seniorboliger kan selges rimeligere og at dermed flere seniorer får råd til en slik investering.

Stikkord:

1. Seniorbolig
2. Boligkvaliteter
3. Fellesarealer
4. Støttefunksjoner

Svein H. Liodden
(sign.)

FORORD

Masteroppgaven er skrevet som avslutning av masterstudiet eiendomsutvikling og forvaltning på fakultetet for arkitektur og billedkunst ved NTNU. Utdanningen har vært en erfaringsbasert deltidsstudie som er gjennomført over tre år med avslutning våren 2012.

Formålet med denne oppgaven er å belyse hvilke kriterier som vektlegges ved valg av seniorbolig.

Jeg jobber til daglig innen prosjektadministrasjon i Norconsult AS avd. Gjøvik, hvor mine arbeidsoppgaver i hovedsak er byggeledelse og prosjektleddelse. Bygging av seniorboliger er et marked jeg ser et potensiale i. Valgt tema er derfor av stor interesse da jeg kan få god kunnskap om hvilke kriterier som vektlegges ved valg av seniorbolig. Med denne kunnskapen har jeg større «tyngde» til å bistå en fremtidig utvikler/byggherre til å gjøre de rette valgene for å skape attraktive seniorboliger.

I Norconsult AS ønsker jeg å takke kontorleder Bjarne Palm for tilrettelegging og mulighet for å gjennomføre dette studiet, adm.dir. John Nyheim for tillatelse til utsending av spørreundersøkelsen til ansatte i firmaet, Dagfinn Kolkinn for tilgang til Questback, Lise Bodin for fremskaffelse av mailadresser til ansatte og til alle ansatte som har deltatt i spørreundersøkelsen. På Høgskolen i Gjøvik ønsker jeg takke min hovedveileder Jonny Nersveen som har hjulpet meg igjennom prosessen og gitt meg mange gode råd og synspunkter, IT-avdelingen for tilgang til statistikkprogrammet SPSS og Hans Petter Hornæs for hjelp til statistiske beregninger. På NTNU ønsker jeg å takke min biveileder Nils Olsson for all hjelp med masteroppgaven, alle faglærere som i gjennom studiet har gitt oss utmerket undervisning, koordinator Elin Merete Røsok som har koordinert og gitt oss løpende informasjon i gjennomføringsfasen, alle medstudenter for inspirerende meningsutvekslinger og flotte studieturer. Jeg ønsker til slutt å takke min samboer for støtten i gjennom disse tre studieårene og som har gjort det mulig for meg å prioritere dette arbeidet i hverdagen.

Gjøvik, 27.06.2012

Svein H. Liodden

Svein Harald Liodden

SAMMENDRAG

Med stadig økende levealder i Norge, populært kalt eldrebølgen, vil behovet for pleie- og omsorgstjenester øke. Dette er en utfordring som myndighetene står ovenfor å må løses innen kort tid. Politikerne har i de senere år hatt stor fokus på å etablere omsorgsboliger samt møte den kommende eldrebølgen med endringer og tilpasninger i omsorgsboliger. Det har imidlertid vært lite fokus på seniorboliger. Seniorbolig kan anses å være en “mellomstasjon” mellom nåværende bolig og tiden frem til kommunens omsorgstilbud melder seg.

Formålet med oppgaven er at man gjennom studier, undersøkelser og analyser kan belyse *hvilke kriterier som vektlegges ved valg av seniorbolig*. Ut fra et samfunnsperspektiv er det viktig å redegjøre for hva som er en god bolig og hvordan man som eldre kan sikre seg en god boligsituasjon. Ut fra et utviklersperspektiv er det viktig å redegjøre for hvilke kvaliteter og tjenester som verdsettes slik at man kan få et attraktivt og salgbart prosjekt.

For å belyse og besvare denne problemstillingen har jeg benyttet både kvalitativ og kvantitativ metode. Det ble gjennomført en litteraturstudie som kvalitativ metode og spørreundersøkelse som kvantitativ metode. Undersøkelsen ble besvart av 526 respondenter fra Norconsult AS og det ble gjennomført univariat og bivariat analyse av resultatene. Begrensningen i oppgaven er at utvalget ikke er representativt.

Gjennomføringen av litteraturstudiet ble i hovedsak utført i søkemotoren Google Scholar hvor denne ga best resultater. Rapporter utarbeidet av FaFo og NiBR har gitt meg mye litteratur som er relevant og av god kvalitet. Litteraturgjennomgangen resulterte i ca. 2.500 sider med mer eller mindre relevant litteratur.

Litteraturen viser at det har vært en utvikling i nedleggelse av aldershjem og at omsorgstjenestene er tenkt til å foregå i de private hjem. Bakgrunn for dette er at man vil få et kvalitativt bedre liv ved å kunne bo i egen selvstendig bolig kontra institusjon. Den storstilte oppføringen av omsorgsboliger fra 1994 og utover har forankring i dette. Det har også blitt bygget mange seniorleiligheter i Norge den siste tiden og det vil trolig komme enda flere slike boområder i fremtiden, for de kommende pensjonistene har bedre helse, lengre levealder, bedre boforhold, bedre utdanning og mer ressurser å møte alderdommen med.

Min vurdering av datagrunnlaget er at man kan regne med størst realisme i svarene fra den eldste aldersgruppen. Mange er i den situasjon at de erfarer et økende hjelpebehov og derfor gjør seg tanker om hvilke konsekvenser dette har for dem. De som er funksjonsfriske vurderer annerledes enn for de det har inntruffet faktiske hjelpebehov for. Videre så vurderes spørreundersøkelsen til ikke å være representativ siden utvalget er ansatte i Norconsult AS som er innenfor samme yrkesgruppe med høy utdanning og inntekt. Det er grunn til å tro at resultatene kan gjelde for befolkningen med høy inntekt og utdanning, siden tidligere forskning hevder at det i hovedsak er disse som representerer kjøpergruppen av seniorboliger.

Med forankring i litteraturstudiet og spørreundersøkelsen så har jeg kommet frem til følgende konklusjoner om hvilke kriterier som vektlegges ved valg av seniorbolig:

- Boligkvalitetene med høyest prioritet i rangert rekkefølge er *balkong/terrasse/altan, enkel å vedlikeholde, areal på et plan, tilrettelagt for alderdom/sykdom og nærhet til dagligvareforretninger*.
- Det er god oppslutning om å bo i *befellesskap med venner eller befellesskap med likesinnede*. Det å bo i *befellesskap med tilfeldige andre* er for de fleste uaktuelt.
- Det er størst oppslutning om at 3 og 4 rom er ønskelig i fremtiden. 5 rom eller flere er hyppigst valgt av den yngste aldersgruppen.
- Ønsket eierform i fremtiden er å være selveier eller andelseier gjennom boligaksjeselskap/borettslag. Det er kun et fåttall som ønsker å leie bolig, og det er størst oppslutning om dette blant de med lav inntekt og utdanning.
- Servicefunksjoner er det stor interesse for ved en fremtidig bolig. I rangert rekkefølge så har følgende tjenester høy prioritet: *vaktmestertjenester, hjelp til husarbeid og hjelp til hagearbeid/snømåking*.
- Fellesarealer er meget viktig i tilknytning til en fremtid bolig. De viktigste fellesarealene i rangert rekkefølge er *hobbyrom/verksted, svømmebasseng/boblebad, gjesterom, felles oppholdsrom og kafeteria*.
- Beliggenheten for en fremtidig bolig har størst oppslutning for å befinne seg *i en mindre by eller i utkanten av en storby*.

Man vil trolig få et vellykket prosjekt hvor de eldre kan trives og få en verdig alderdom hvis man tar hensyn til de overnevnte kriteriene ved utvikling av nye seniorboliger. Dette kan også føre til at utvikler kan senke kostnadene ved å velge bort mindre viktige løsninger/kvaliteter/tjenester noe som igjen fører til en bedre økonomi i prosjektet. Forhåpentligvis kan dette bidra til at seniorboliger selges rimeligere og at flere seniorer får råd til en slik investering.

INNHOLDSFORTEGNELSE

1. INNLEDNING.....	1
1.1 Bakgrunn for oppgaven	1
1.2 Formål	1
1.3 Problemstilling	2
1.4 Avgrensning	2
1.5 Oppgavens oppbygning.....	3
2. TEORI.....	4
3. METODEVALG.....	7
3.1 Litteraturstudie	9
3.2 Spørreundersøkelse	10
3.3 Analyse.....	11
4 RESULTATER.....	13
4.1 LITTERATURSTUDIE	13
4.1.1 Boligkvaliteter.....	13
4.1.2 Boligtyper.....	16
4.1.3 Eierform	17
4.1.4 Servicefunksjoner.....	19
4.1.5 Fellesarealer	20
4.1.6 Ansvarsforhold for boligfremskaffelse	22
4.1.7 Økonomi.....	23
4.1.8 Lokalisering.....	25
4.2 SPØRREUNDERSØKELSE.....	26
4.2.1 Boligkvaliteter.....	28
4.2.2 Boligtyper.....	30
4.2.3 Eierform	33
4.2.4 Servicefunksjoner.....	34
4.2.5 Fellesarealer	35
4.2.6 Ansvarsforhold for boligfremskaffelsen	37
4.2.7 Økonomi.....	37

4.2.8	Lokalisering.....	38
4.2.9	Alder, bosted og kjønn	39
5	DRØFTING	52
5.1	Boligkvaliteter	53
5.2	Boligtyper	54
5.3	Eierform.....	55
5.4	Servicefunksjoner.....	56
5.5	Fellesarealer.....	57
5.6	Ansvarsforhold for boligfremskaffelsen.....	58
5.7	Økonomi.....	58
5.8	Lokalisering.....	59
5.9	Alder, bosted og kjønn	60
6	KONKLUSJON	63
7	ANBEFALING FOR VIDERE ARBEID.....	65
8	LITTERATURLISTE.....	66
9	VEDLEGGSOVERSIKT.....	68

TABELLER:

Tabell 3.1 Signifikansnivå ved gitt p-verdi.....	12
Tabell 4.1 Hypotesetesting av resultater for boligkvaliteter (Kjikvadrat-test)	29
Tabell 4.2. Hypotesetesting av resultater for Støttefunksjoner (Kjikvadrat-test)	34
Tabell 4.3. Hypotesetesting av resultater for fellesarealer (Kjikvadrat-test)	36

FIGURER:

Figur 2.1. Boligtyper i ulike livsfaser	6
Figur 4.1. Responslogg fra spørreundersøkelsen.	27
Figur 4.2. Resultat fra spørreundersøkelsen, spm. 6.....	28
Figur 4.3. Resultat fra spørreundersøkelsen, spm. 10.....	29
Figur 4.4. Resultat fra spørreundersøkelsen, spm. 11.....	30
Figur 4.5. Resultat fra spørreundersøkelsen, spm. 4.....	30
Figur 4.6. Resultat fra spørreundersøkelsen, spm. 5.1.....	31
Figur 4.7. Resultat fra spørreundersøkelsen, spm. 5.2.....	31
Figur 4.8. Resultat fra spørreundersøkelsen, spm. 5.3.....	32
Figur 4.9. Resultat fra spørreundersøkelsen, spm. 2.....	33
Figur 4.10. Resultat fra spørreundersøkelsen, spm. 8.....	34
Figur 4.11. Resultat fra spørreundersøkelsen, spm. 7.....	35
Figur 4.12. Resultat fra spørreundersøkelsen, spm. 1.....	37
Figur 4.13. Resultat fra spørreundersøkelsen, spm. 9.....	37
Figur 4.14. Resultat fra spørreundersøkelsen, spm. 3.....	38
Figur 4.15. Resultat fra spørreundersøkelsen, spm. 12.....	39
Figur 4.16. Resultat fra spørreundersøkelsen, spm. 13.....	39
Figur 4.17. Resultat fra spørreundersøkelsen, spm. 14.....	40
Figur 4.18 Resultat i fra spørreundersøkelsen – kjønnsforskjeller – spm.6.....	41
Figur 4.19 Resultat i fra spørreundersøkelsen – kjønnsforskjeller – spm.7.....	42
Figur 4.20. Resultat i fra spørreundersøkelsen – aldersforskjeller – spm.4.....	43
Figur 4.21. Resultat i fra spørreundersøkelsen – aldersforskjeller – spm.6.....	44
Figur 4.22. Resultat i fra spørreundersøkelsen – aldersforskjeller – spm.7.....	45
Figur 4.23. Resultat i fra spørreundersøkelsen – bostedsforskjeller – spm.3.	46
Figur 4.24. Resultat i fra spørreundersøkelsen – bostedsforskjeller – spm.4.	47
Figur 4.25. Resultat i fra spørreundersøkelsen – bostedsforskjeller – spm.6.	48
Figur 4.26. Resultat i fra spørreundersøkelsen – bostedsforskjeller – spm.7.	49
Figur 4.27. Resultat i fra spørreundersøkelsen – bostedsforskjeller – spm.8.	50
Figur 4.28. Resultat i fra spørreundersøkelsen – bostedsforskjeller – spm.10.	51

1. INNLEDNING

1.1 Bakgrunn for oppgaven

Ytrehus og Fyhn (2006) hevder at det forventes en økende aldring av befolkningen i Norge, på samme måte som i andre vestlige land. Befolkningspyramiden blir topptung med mange flere eldre og færre yngre. I de senere år har det vært økt oppmerksomhet tilknyttet den demografiske utviklingen og spekulasjoner om økte utgifter til velferdsformål. Det har også vært økende oppmerksomhet om hvordan man i fremtiden skal møte behov til hjelp og omsorg blant hjelpetrengende eldre.

Det å ha en godt tilrettelagt bolig for ulike livssituasjoner og behov er viktig. Hvordan man som eldre kan sikre seg en god boligsituasjon og hva som er en god bolig er det viktig å redegjøre for. I de senere år har politikerne hatt stor fokus på å etablere omsorgsboliger samt møte den kommende eldrebølgen med endringer og tilpasninger i omsorgsboliger. Det har imidlertid vært lite fokus på seniorboliger. Seniorbolig kan anses å være en “mellomstasjon” mellom nåværende bolig og tiden frem til kommunens omsorgstilbud melder seg.

Vi vil i fremtiden få en stor gruppe eldre som har en aktiv livsstil og vil være fysisk spreke. Disse vil være konsumenter av mange typer tjenester, og eldre har derfor blitt en interessant målgruppe for mange private boligbyggere.

1.2 Formål

Formålet med oppgaven er at man igjennom studier, undersøkelser og analyser kan belyse hvilke kriterier som vektlegges ved valg av seniorbolig. Sett i fra utviklerperspektivet så er det viktig å ha en forståelse for hva som er viktig og hva som er mindre viktig ved bygging av seniorboliger. Dette har stor betydning for en utvikler som vil holde byggekostnadene nede samt at boligene blir attraktive og kan selges/leies for en konkurransedyktig pris. Sett i fra samfunnsperspektivet så er det viktig at det bygges boliger hvor seniorene kan trives og at de får en tilfredsstillende livsstandard. Behovet for omsorgstjenester kan trolig utsettes ved å ha en godt tilpasset seniorbolig, noe som vil gi bedre ressursutnyttelse av helsepersonellet og forbedre kommunens økonomi.

1.3 Problemstilling

Mitt forskningsspørsmål er som følger: *Hvilke kriterier vektlegges ved valg av seniorbolig?*

For en enklere besvarelse av dette spørsmålet så har jeg ved hjelp av litteraturstudiet identifisert følgende delspørsmål:

1. *Hvilke boligkvaliteter prioriteres høyest?*
2. *Hvilken boligtype og eierform er ønskelig?*
3. *Er servicefunksjoner ønskelig og eventuelt hvilke?*
4. *Er det interesse for felleslokaler i tilknytning til en fremtidig bolig?*
5. *Hvilke syn er det på ansvarsforhold for boligfremskaffelsen?*
6. *Hvilken lokalisering er ønskelig for en fremtidig bolig?*
7. *Har alder, kjønn og nåværende bosted noen betydning for hvilke kriterier som vektlegges?*

1.4 Avgrensning

Jeg har valgt å benytte respondenter med en nedre aldersgrense på 40år i spørreundersøkelsen. Dette er gjort for å se om det er noen forskjeller i valgene som blir gjort blant de ulike aldersgruppene.

Gjennomføring av bivariat analyse ved hjelp av Kjikvadrat-test er tidkrevende og dette er kun utført på spørsmålene om boligkvaliteter, fellesarealer og servicefunksjoner. Disse tre spørsmålene anser jeg som de viktigste å analysere for å finne eventuelle sammenhenger.

Masteroppgaven gjennomføres ved siden av full jobb og det er kun avsatt en ramme på netto 40 uker til disposisjon. Hensynet til jobb ved siden av oppgavearbeidet har medført til at det har vært nødvendig å kutte ut forskningsspørsmålet «*Hvilken betydning har utbygging av seniorboliger for kommunens omsorgstjenester?*» Dette ble gjort i samråd med veilederne mine på grunn av oppgavens størrelse og omfang i og med at jeg fikk så mange respondenter i spørreundersøkelsen. Jeg har imidlertid funnet tidligere forskning på hvilke konsekvenser seniorboliger har for kommunens økonomi, noe som i korthet er medtatt under «Økonomi» i litteraturstudiet.

1.5 Oppgavens oppbygning

Overordnet så omhandler kapittel 1 til 3 hvordan oppgaven er tenkt løst og hva den går ut på. Resterende kapitler omhandler selve gjennomføringen av oppgaven.

Kapittel 1 – Innledning

Kapittelet inneholder oppgavens innledning hvor bakgrunn, problemstilling og oppgavens avgrensning blir belyst.

Kapittel 2 – Teori

Kapittelet omhandler bakgrunnsteori. Hovedtyngden av teori og tidligere forskning er beskrevet i kapittel 4.1 Litteraturstudie.

Kapittel 3 – Metodevalg

Kapittelet omhandler valg av metoder for å besvare oppgavens problemstilling.

Kapittel 4 – Resultater

Kapittelet inneholder resultater i fra litteraturstudiet og spørreundersøkelsen. Resultatene i fra litteraturstudiet er sortert i ulike kategorier for en enklere sammenstilling og oversikt. Resultatene i fra spørreundersøkelsen er fremvist i stolpediagram og tabell samt en kort beskrivelse av resultatene for de ulike spørsmålene. Resultater fra begge metodene er sortert innunder delkapitlene: «boligkvaliteter», «boligtyper», «eierform», «servicefunksjoner», «fellesarealer», ansvarsforhold for boligfremskaffelsen», «økonomi» og «Lokalisering». Resultater i fra spørreundersøkelsen har i tillegg delkapitlet «alder, bosted og kjønn».

Kapittel 5 – Drøfting

Kapittelet omhandler drøfting av resultater fra litteraturstudiet opp i mot resultater fra spørreundersøkelsen samt oppgavens problemstillinger og forskningsspørsmål. Drøftingen vil foregå innunder samme kategoriinndeling som i kapittel 4, noe som forenkler sammenstillingen i mellom litteratur og eget datagrunnlag fra spørreundersøkelsen.

Kapittel 6 – Konklusjon

Kapittelet inneholder oppsummering av oppgavens resultater fra funn og drøftinger samt konklusjoner.

Kapittel 7 – Anbefaling for videre arbeid

Kapittelet inneholder forslag om mulige videre arbeider.

2. TEORI

I artikkelen «Fra genetrafisering til gerontofisering» i *Aldring og livsløp* nr 4/2007 så skriver Steinar Barstad følgende:

De siste årene er det bygget seniorområder i blant annet Florida og California. Flere steder er det såkalte «senior cities» eller «gated communities» beregnet på seniorer over 50 år. Det dreier seg ofte om lukkede byområder, avskjermet fra støy og uønskede individer. Disse boligområdene er ofte omringet av murer eller høye gjerder med porter, hvor det kan sitte en vakt. Skal du inn i dette boligområdet, må du gi adgangstegn eller ha en spesiell kode. I slike områder er det også ofte overvåkningsutstyr, vektere og servicepersonell. De eldre kan med andre ord føle seg trygge.

Videre skrives det at det er etablert liknende «seniorbyer» eller områder i Sør-Europa, bestående av rekkehus- eller blokkbebyggelse med felles svømmebasseng, restauranter, verksteder, hageanlegg, butikker og opplevelsestilbud. Seniorboliger ligger ofte i områder ved strandpromenaden eller golfbaner. Det er også mange her hjemme som tenker nytt. I løpet av den siste tiden er det blitt bygget mange seniorleiligheter rundt om i Norge. Mange av disse leilighetene har en normal prisklasse, mens andre fremstår som flotte designleiligheter, beliggende på toppen av kjøpesentre og butikkanlegg. Designleilighetene har ofte hage på takene og terrasser. I indre havn i en del sørlandsbyer bygges det seniorboliger hvor det er mulighet for å fiske rett i fra balkongen. Disse leilighetene er imidlertid relativt kostbare. Det vil trolig komme enda flere slike boområder i årene som kommer, for de kommende pensjonistene har både kjøpekraft og kjøpelyst. Disse ser på seniortilværelsen som en periode hvor man kan få gjennomført sine personlig ønsker.

I rapporten «Kommunens pleie- og omsorgstjenester» av Brevik (2003) skrives det følgende om nedbygging av institusjonene og fremveksten av omsorgsboliger:

Syke- og aldershjemmene er de boformer som særlig har tatt sikte på å yte heldøgnspiele og -omsorg til eldre. Her fant det vesentlige av nybygging og kapasitetsøkning sted i 20-årsperioden fra ca. 1966 til 1986. Det som generelt kjennetegner siste del av 1980-åra og begynnelsen av 1990-åra er at den institusjonsbaserte omsorgen trappes ned, bl.a. gjennom nedleggingen av de store

institusjonene for psykisk utviklingshemmede, nedbygging av aldershjemmene og moderat sykehemsbygging. (s.37)

Det som representerer det nye er den storstilte oppføringen av omsorgsboliger fra 1994 og utover. Kommunene hadde også lenge før oppføringen av omsorgsboliger utviklet ulike boformer som alternativ til institusjon, som f.eks. eldresenter, alderspensjonat, bo- og servicesenter, aldersboliger, trygdeboliger, bofellesskap og serviceboliger.

Videre så skrives det følgende i rapporten: «*Gjærevoll-utvalget (1992) la til grunn at mennesker med hjelpebehov eller funksjonshemninger vil få et kvalitativt bedre liv dersom de kan bli boende i egen, selvstendig bolig i stedet for i institusjon. Og utvalget mente at institusjonsomsorgen for eldre og funksjonshemmede burde bygges ned og erstattes av en åpen, boligbasert omsorg»* (s.39). Det synet er senere gjort til offentlig politikk både eksplisitt og implisitt.

I omsorgsboligene skiller det mellom service og bolig. Beboerne er i prinsippet ansvarlige for boligen, og man skal betale ordinær husleie om man eier eller leier boligen. Akkurat som privat bolig så gir omsorgsboligen rett til bostøtte og huslovsbeskyttelse. Man har rett til refusjoner og tilskudd i Folketrygden for bruk av fysioterapeut, lege, medisiner o.l, noe som ikke er tilfelle for beboere i f.eks. sykehjem. Omsorgsboligen er beboerens eget hjem og har sjeldent fast bemanning. Som for øvrige hjemmeboende så tildeles tjenester individuelt gjennom de ordinære hjemmetjenestene. Omsorgsboligene er en mellomløsning mellom opprinnelig privat bolig og en institusjonsplass og er så langt å regne en del av den åpne omsorgen.

I rapporten «Innovasjon i omsorg» av Hagen med flere (2011) så vises det til noen utviklingstrekk for boformer til omsorgsformål:

De siste tiårene har det skjedd store endringer i den bygningsmassen de kommunale omsorgstjenestene forvalter og måten den blir brukt på. Mens den på 1960-tallet i hovedsak besto av aldershjem med to- og flersengsrom, felles kjøkken og bad i korridoren, består den nå av moderne sykehjem med enerom og eget bad, og omsorgsboliger, ofte i form av leiligheter bygd sammen i tun eller blokkbebyggelse med base for hjemmetjeneste og andre servicefunksjoner i umiddelbar nærhet. (s.87)

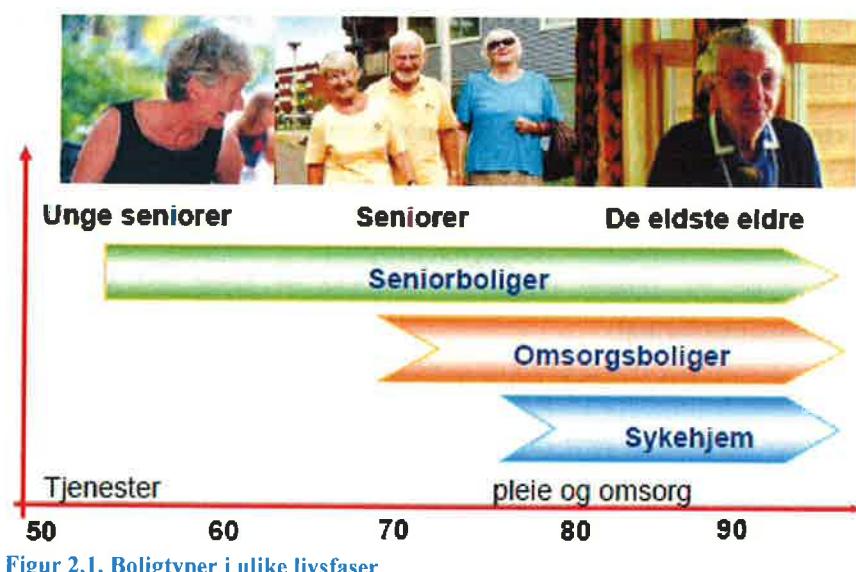
Fremtidas sykehjem vil om kort tid bestå av leiligheter og ikke rom dersom utviklingen fortsetter i samme retning.

Videre så skriver de følgende om den nye seniorgenerasjonen:

Den nye seniorgenerasjonen vil være stor. Den vil ha bedre utdanning, bedre helse, lengre levealder, bedre boforhold og mer ressurser å møte alderdommen med. Mer enn noen gang tidligere i historien, vil en ressurssterk eldre befolkning med god kjøpekraft prege alle markeder, alle samfunnsinstitusjoner, handel og økonomi, etterspørsel og forbruk – verden over. På den ene siden vil de ha bedre forutsetninger for å klare seg selv enn noen annen generasjon før dem. På den andre siden vil de opptre kravstore overfor velferdssamfunnet. (s.15)

I rapporten «Bokvalitet og hverdagsliv for eldre» av Wågø og Støa (2007) så siterer jeg følgende: «*Det er en betydelig samfunnsøkonomisk gevinst ved at eldre kan bli boende i egen bolig og få eventuell pleie og omsorg her framfor å måtte flytte på institusjon. (Brevik og Schmidt 2005). I egen bolig kan man letttere tilpasse pleie- og omsorgstilbuddet til det behovet man har, enn man kan på en institusjon.*» (s.52).

Jeg har også hentet ut en figur i fra denne rapporten som viser ulike boligtyper for eldre i forskjellige livsfaser som kan suppleres med helse og omsorgstjenester.

Figur 2.1. Boligtyper i ulike livsfaser

3. METODEVALG

Med metode mener man den arbeidsprosedyren eller arbeidsmåten man benytter for å få svar på problemstillingen. I undersøkelsen er metoden selve verktøyet og denne skal beskrives i detalj slik at resultatene kan etterprøves. Det er normalt å skille mellom to hovedtyper metoder og dette er kvalitative og kvantitative metoder.

Kvalitative metoder baseres på tekstlig og muntlig informasjon (mykdata). Ved bruk av denne metoden ønsker man å oppnå en helhetsforståelse og det samles inn mange og varierte opplysninger om få studieobjekter. Etterprøvbarhet er en utfordring. Kvantitative metoder tar utgangspunkt i tall og i det som er målbart (harddata). Det er imidlertid høy etterprøvbarhet ved bruk av denne metoden om det legges stor vekt på presisjon.

Begge metodene nevnt ovenfor har hver sine styrker og svakheter. Ved å gjennomføre en metodetriangulering så kombinerer man metodene slik at det kompenseres for svakhetene i de ulike metodene. Man avdekker dermed skjevheter, ufullstendigheter eller direkte feil.

Det er også viktig å ta hensyn til reliabilitet og validitet. Reliabilitet er forbundet med etterprøvbarhet og er et mål på om man måler på korrekt måte. Det er god reliabilitet hvis en identisk måling gjennomføres gjentatte ganger med et likt resultat. For å oppnå dette må målemetodene og måleparameterne være entydig slik at det ikke er tvil om hva som måles og hvordan. Validitet viser i hvilken grad datainnsamlingen representerer det man ønsker å måle. Data som har relevans for problemstillingene viser at man har høy validitet.

Som en kontroll på om variablene gir nødvendig kvalitet har jeg benyttet Fellows og Liu's liste med punkter for hva som kan gi oppgaven dårlig validitet.

Liste over trusler for validiteten:

- History – have any relevant and (potentially) significant data been omitted from the study?
- Instruments – are measurements accurate and reliable, especially if made several times?
- Maturation – would the changes measured have occurred in any case/naturally, rather than being due to the attributed cause?
- Mortality – has a particular and significant withdrawal of data sources occurred?

- Regression – if measures are repeated, low/high scores naturally tend to move to the mean.
- Selection – has there been any bias in the sources of data selected?
- Testing – (Hawthorne effect) were the results caused by the research itself?

(Fellows & Liu, 2003, s133-134)

I forhold til metodekritikk har jeg valgt å benytte Rienecker og Jørgensen's punkter for å kvalitetssikre av valgte metoder tilfører de dataene som er ønskelig.

Metodekritikk:

- Hva er metodens validitet?
- Hva er metodens reliabilitet?
- Hvilke feilkilder har påvirket metoden?
- Hvilke resultater har man oppnådd ved å bruke metoden?
- Hva kan metodens resultater brukes til sett i lys av problemformuleringen, empirien og konteksten?

(Rienecker og Jørgensen, 2006, s. 267)

For å belyse og besvare min problemstilling har jeg valgt å benytte både kvalitativ og kvantitativ metode, såkalt metodetriangulering. Jeg benytter litteraturstudie som kvalitativ metode og spørreundersøkelse som kvantitativ metode. Det vil videre være fokus på god reliabilitet og høy validitet ved gjennomføringen. Jeg vil imidlertid ikke legge kvalitetsnivået så høyt at jeg får en uegnet arbeidsmengde, men i et nivå mellom middels og høy kvalitet. Legges kvalitetsnivået for lavt så får oppgaven liten tyngde noe som ikke er ønskelig.

3.1 Litteraturstudie

Litteraturstudiet gjennomføres for å få bred og god kunnskap om tidligere forskning på området. Dette vil også gi et godt grunnlag for utarbeidelse av spørreundersøkelsen.

Litteratursøkene er tenkt gjennomført via forskjellige fagdatabaser via NTNU's nettportal samt BIBSYS nettsted. Søkemotorene Kvasir, Yahoo og Google Scholar vil også bli benyttet for å finne aktuell litteratur. En gjennomgang av tidligere masteroppgaver og sjekk av referanselister for relevant litteratur vil også være aktuelt.

Fremgangsmåten for litteratursøket er tenkt basert på modellen under:

- Defining the topic and terms; time and cost limitations.
- Noting items of theory.
- Noting major references known.
- Listing keywords for theory and the topic.
- Locating libraries.
- Obtaining access to libraries.
- Investigating library resources – abstract and citation indexes, computer search facilities etc.
- Executing searches.
- Obtaining and reviewing sources with concise recording of information.
- Assembling the review.

(Fellows & Liu, 2003, s.69)

3.2 Spørreundersøkelse

Ved å benytte en kvantitativ metode som spørreundersøkelse er det mulig å generalisere med bakgrunn i resultatene. Generalisere betyr å trekke sluttninger om at utvalgsresultater også vil være gyldig for en populasjon. Denne metoden har en svakhet ved at det er vanskelig å få god validitet og man må være klar over at konklusjoner kan trekkes på for tynt eller feilaktig grunnlag. Det er derfor viktig å bruke god tid og nøye tenke i gjennom valg av spørsmål i spørreundersøkelsen slik at man er sikker på å få inn ønskelig informasjon.

Det første utkastet av spørreundersøkelsen testes i form av en pilotundersøkelse. Denne er tenkt testet på venner, kollegaer og familie. Tilbakemelding og svar vurderes for å gjøre de nødvendige korrekksjoner som trengs for å få en god spørreundersøkelse. Denne prosessen gjøres om nødvendig flere ganger. Spørreundersøkelsen er tenkt sendt via mail til et utvalg personer hvor det i mailen vil være en orientering om oppgaven samt en link til spørreundersøkelsen. Spørreundersøkelsen vil bli gjennomført med 100% anonymitet for å unngå brudd på personvern.

Av programvare vil jeg benytte Questback og SPSS.

Questback

Questback skal benyttes for utarbeidelse av spørreundersøkelsen. Programmet forenkler utsendingen samt henter ut datagrunnlaget automatisk, noe som både er tidsbesparende samt utelukker eventuelle feil ved manuell summering av verdier. Questback har også funksjoner hvor man kan gjøre enkle analyser, utarbeide rapporter med tabeller og diagrammer, eksportere datagrunnlaget til andre programmer etc. For å øke svarprosenten vil jeg ved hjelp av en funksjon i Questback sende en automatisk påminnelse til de som ikke har besvart spørreundersøkelsen.

SPSS

SPSS er et statistikkprogram som er tenkt benyttet for gjennomføring av bivariate analyser som krysstabulering og kji-kvadrattester. Datagrunnlaget i fra spørreundersøkelsen vil bli eksportert i fra Questback til en datafil som kan leses av SPSS.

3.3 Analyse

Analyse av Litteraturstudie

Siden litteraturstudie er ustrukturert informasjon så er det både tidkrevende og omstendelig prosess å analysere dette. Jeg velger å benytte en helhetsanalyse hvor hensikten er å få orden, oversikt og struktur. Dette gjøres ved å kategorisere de ulike temaene i litteraturen for å forenkle sammenstillingen.

Analyse av spørreundersøkelsen.

Alle resultatene i fra spørreundersøkelsen skal ved bruk av univariat analyse fremstilles i en frekvensfordeling. «Ved å telle opp antallet enheter som er registrert på de kategoriserte verdiene (antallet ganger de forskjellige verdiene forekommer) i datamatrisen, får vi en frekvensfordeling.» (Halvorsen 2008, s.181). Dette gjøres siden vi er interessert i å vite hvor mange enheter som har de ulike verdiene. Frekvensfordelingen er tenkt fremstilt prosentuert i et stolpediagram samt som verdier i tabell.

Resultatene i fra spørsmålene om boligkvaliteter, fellesarealer og servicefunksjoner vil få gjennomført en bivariat analyse hvor krysstabeller og Kji-kvadrattester skal benyttes. Dette er metoder som ofte blir brukt i forbindelse med analyser av spørreundersøkelser. Man er da interessert i å se sammenheng i mellom svarene på to spørsmål med et begrenset antall svaralternativer. Det forutsettes imidlertid at det er nokså mange respondenter ved bruk av denne metoden.

Halvorsen beskriver nedenfor hva man sjekker ved en Kji-kvadrattest:

Kji-kvadrattesten går ut på å teste om et resultat som viser sammenheng mellom to variabler, er tilfeldige eller ikke. Siden hypotese (H_1) aldri kan bekrefes, går hypotesetesting ut på å falsifisere (avkrefte) en såkalt nullhypotese (H_0). Nullhypotesen påstår at det ikke er noen sammenheng mellom to variabler. Ved denne formen for hypotesetesting kan en gjøre to typer feil: type feil I, å forkaste nullhypotesen når den er riktig, og type feil II, ikke å forkaste en falsk nullhypotese. Signifikansnivået sier oss noe om risikoen for å forkaste H_0 når H_0 er riktig. Hvis signifikansnivået settes til 0,01 er risikoen 1% for å forkaste H_0 når den er riktig. Det betyr at H_0 vil være riktig ved 1 av 100 tilfeller (utvalg), det vil si risikoen er meget

liten. Vi må på forhånd bestemme oss for hvilket signifikansnivå vi vil benytte. Det er vanlig å velge et lavt signifikansnivå, 0,01 eller 0,05. Jo lavere signifikansnivået er, desto større tiltro kan man feste til de påviste sammenhengene. Kji-kvadrat regnes ut ved å beregne forskjellen mellom faktisk fordeling og forventet fordeling ut fra H0 (ingen sammenheng mellom variablene).

(Halvorsen 2008, s. 190.)

Min tidligere statistikkclærer ved Høgskolen i Gjøvik, Førstelektor Hans Petter Hornæs, har satt opp følgende tabell for p-verdi (p for sannsynlighet) og signifikansnivå:

$p > 0.100$	<i>Ikke signifikant.</i>
$0.10 < p < 0.05$	<i>Svakt signifikant</i>
$0.05 < p < 0.01$	<i>Signifikant</i>
$p < 0.01$	<i>Meget signifikant</i>

Tabell 3.1 Signifikansnivå ved gitt p-verdi

Jeg vil komme til å benytte meg av disse verdiene for å finne hvilket signifikansnivå resultatene har.

4 RESULTATER

Etterfølgende delkapitler inneholder resultater i fra litteraturstudiet og spørreundersøkelsen. Resultatene er sortert i ulike kategorier for en enklere sammenstilling og oversikt, og disse er som følger: «boligkvaliteter», «boligtyper», «eierform», «servicefunksjoner», «fellesarealer», «ansvarsforhold for boligfremskaffelsen», «økonomi» og «lokalisering». Resultater i fra spørreundersøkelsen har også delkapitlet «alder, bosted og kjønn».

4.1 LITTERATURSTUDIE

Litteratursøkene er gjennomført via forskjellige fagdatabaser via NTNU's nettportal samt BIBSYS nettsted. Søkemotorene Kvasir, Yahoo og Google Scholar ble benyttet for å finne aktuell litteratur, hvorav sistnevnte ga beste resultater. Aktuelle søkeord har vært: «seniorbolig», «seniorsenter», «omsorgsbolig», «bolig 55+», «generasjonsbolig» og «livsløpsbolig». Andre aktuelle kilder har vært SSB, Byggforsk, FaFo, NiBR samt gjennomgang av tidligere masteroppgaver og sjekk av referanselister for mulig relevant litteratur. Jeg fant også en del litteratur om seniorboliger på biblioteket for arkitektur på NTNU. Litteraturgjennomgangen resulterte i ca. 2.500 sider med mer eller mindre relevant litteratur (kfr. referanseliste)

Essensen av all litteraturen ble først skrevet ned og samlet opp for hver bok, rapport etc. Dette ble videre samlet inn under etterfølgende delkapitler inndelt i kategoriene: «generelt», «boligkvaliteter», «boligtyper», «eierform», «servicefunksjoner», «fellesarealer», «ansvarsforhold for boligfremskaffelse», «økonomi» og «lokalisering». Denne kategorisering ble gjennomført for å få en bedre oversikt over litteraturen, og for enklere å se likheter/ulikheter blant litteraturen.

Fellows & Liu's punktvise fremgangsmåte for litteratursøk ble fulgt noe som tidligere er nevnt i metodekapitlet 3.1.

4.1.1 Boligkvaliteter

I rapporten «Bokvalitet og hverdagsliv for eldre» av Wågø og Høyland (2009) skrives det at boliger med livsløpsstandard har vært et godt tiltak som har bidratt til at flere har blitt boende i egen bolig livet ut. I dag er livsløpsstandarden utvidet til å omfatte andre brukergrupper som svaksynte og miljøhemmede, noe som betegnes som Universell utforming.

Strategien Universell utforming har ført til økt fokus på det å planlegge boliger og boligområder som er funksjonelle for bevegelseshemmede og svaksynte. Dette har resultert i at eldre har en større valgmulighet til valg av «en vanlig bolig» og ikke nødvendigvis kun de som er definert som seniorbolig eller omsorgsbolig. Bedre lokalisering og transporttilbud samt boliger med ulike størrelser har vært tiltak som har bidratt til mindre flytting. Et boligområde med tilbud om leiligheter i ulik størrelser og utforming vil være ideelt siden man da kan tilby boliger for alle i flere livsfaser innen samme boligområde. Man kan da flytte innen botilbuet ved endrede ønsker og behov og dermed opprettholde sine sosiale nettverk. Dette fremmer et mangfold av flere generasjoner i samme boområde og hindrer dermed segregerte bomiljøer.

I rapporten «Beboernes tilfredshet med nybygde boliger» av Barlindhaug og Ruud (2008) hevdes det i et åpent spørsmål om at beboerne i hovedsak kunne ha tenkt seg større rom og større balkong. Dette nevnes oftest blant dem som har kjøpt små boliger. Andre ønsker var eget vaskerom, kjøkken adskilt fra stua, større oppbevaringsplass, bedre lydisolering mellom rom, bedre ventilasjonssystem og vannbåren varme. Det var liten interesse for arealreduksjon og en lavere standard ved en eventuell ny miljøvennlig bolig.

Rapporten «Slik vil eldre bo» av Brevik og Schmidt (2005) viser til en undersøkelse hvor seniorenes høyeste ønske til boligegenskaper er at nødvendige rom er på ett plan samt en god utforming av boligen. Disse egenskapene knyttes opp i mot boligens grad av tilgjengelighet. De som allerede har foretatt tilpasninger i boligen vurderer særstakt høyt at boligen er på et plan. Det er nokså stor vilje blant framtidige eldre til i egen regi å bygge om boligene for å bedre tilgjengeligheten.

Rapporten «Bufast, Bjørvika og Benidorm. Boligplaner og boligønsker for eldre år.» av Ytrehus og Fyhn (2006) viser til en undersøkelse at kvalitetene «enkel å vedlikeholde», «at boligen er på ett plan» og «er slik at jeg/vi kan leve mest mulig uavhengig av andres hjelp» får høyest prioritet. Videre har egenskapene «eier boligen selv», «har plass til å ta imot familien» og «har balkong/terrasse/altan» høy prioritet. Imidlertid så har kvalitetene «at boligen har heis» og «at boligen er utformet med tanke på funksjonsnedsettelse/skrøpelighet» fått lav prioritet. For boligens ytre forhold så er egenskapene «at boligen har balkong» og «at boligen har utsikt» høy prioritet. Egenskapen «at boligen har hage» har lav prioritet.

I rapporten «Innovasjon i omsorg» av Hagen med flere (2011) skrives det at smarthusløsninger og ny omsorgsteknologi vil gi brukerne nye muligheter til å mestre egen hverdag og trolig bidra til å fremme selvstendighet og uavhengighet. Omsorgstjenestene får mulighet til å forbedre, forenkle og effektivisere virksomheten ved hjelp av telemedisin og ny kommunikasjonsteknologi. Videreutvikling og utprøving av teknologiske løsninger vil føre til at flere kan bo hjemme lenger med økt trygghet og sikkerhet. Ved hjelp av denne teknologien kan man forebygge ulykker, varsle uregelmessigheter og tilkalle hjelp ved behov. Teknologien vil også gi en samfunnsøkonomisk gevinst:

Innføring av velferdsteknologi i helse- og sosialsektoren innebærer endringer både for ansatte, brukere, pårørende og for organisering av sektoren. Ikke minst vil det innebære ressursmessige endringer, ettersom målet er å kanalisere de menneskeligeressursene dit de trengs mest. Teknologi skal ikke erstatte menneskene som arbeider innenfor helse- og sosialsektoren, men snarere betraktes som nødvendig støtte og supplement dersom sektoren skal klare å opprettholde kvaliteten på tjenestene. (s.115)

I artikkelen «Sensorer lar eldre bo hjemme» i Teknisk ukeblad nr. 40/1 desember 2011 så bekrefter nærings- og handelsminister Trond Giske at det skal satses på utvikling av omsorgsteknologi. «Teknologien vil hjelpe oss til å frigjøre arbeidskraft slik at vi kan skape mer omsorg. Det å bo hjemme lenger er positivt. Derfor bør Kommune-Norge ta i bruk teknologi som gjør dette mulig så raskt som mulig» sier Giske. Telenor og Visma vil i samarbeid være med å utvikle denne teknologien.

Oppsummering

Wågø og Høyland (2009) skriver at boliger med livsløpsstandard har vært et godt tiltak som har bidratt til at flere kan bli boende hjemme lenger. Et boligområde med tilbud om leiligheter i ulik størrelse og utforming vil være ideelt siden man da kan tilby boliger i ulike livsfaser innen samme boligområde. Dermed kan man opprettholde det sosiale nettverket når det blir behov for flytte til andre botilbud som tilfredsstiller ønsker og behov. Brevik og Schmidt (2005) viser til en undersøkelse hvor seniorene prioriterer svært høyt at boligen har god utforming samt at nødvendige rom er på et plan. Det er nokså stor vilje blant fremtidige eldre at de i egen regi bygger om egne boliger for å forbedre tilgjengeligheten. Ytrehus og Fyhn (2006) viser til en undersøkelse hvor de kvalitetene som får høy prioritet er «enkel å vedlikeholde», «at boligen er på ett plan», «er slik at jeg/vi kan leve mest mulig uavhengig av

andres hjelp», «har plass til å ta i mot familien», «har balkong/terrasse/altan» og «at boligen har utsikt». Kvaliteter som prioriteres lavt er «at boligen har heis», «at boligen er utformet med tanke på funksjonsnedsettelse/skrøpelighet» og «at boligen har hage». Hagen med flere (2011) skriver at smarthusløsninger og ny omsorgsteknologi vil gi brukerne nye muligheter til å mestre egen hverdag og trolig bidra til å fremme selvstendighet og uavhengighet. Dette vil føre til at man kan bo hjemme lenger med økt trygghet og sikkerhet.

4.1.2 Boligtyper

Rapporten «Bufast, Bjørvika og Benidorm. Boligplaner og boligønsker for eldre år.» av Ytrehus og Fyhn (2006) viser til en undersøkelse hvor enebolig er den mest populære boformen og det er 40 prosent som velger dette. En av fire ønsker rekkehus og hus i kjede/terrassehus. Det er kun 20 prosent som ønsker leilighet i blokk eller terrassehus. Ønske om leilighet påvirkes av inntekt. Det er et flertall av de i høyinntektsgruppen sammenlignet med lavinntektsgruppen som ønsker leilighet. 30 prosent av høyinntektsgruppen ønsker dette kontra 14 prosent for lavinntektsgruppen. Dette kan ha noe med at moderne leiligheter som er bygd og markedsført for denne aldersgruppen ofte er kostbare. Mange vil ønske seg høy boligkvalitet i eldre år da mange har vent seg til god kvalitet i sin egen bolig. Det er liten interesse for kollektive boligløsninger, og det er ingen store forskjeller blant aldersgruppene.

Rapporten «Slik vil eldre bo» av Brevik og Schmidt (2005) viser til en undersøkelse om at hver tredje senior ønsker en tilrettelagt bolig med 2 rom, mens resterende ønsker 3 eller eventuelt flere rom med varierende arealstørrelse ved skrøpelighet. Ønske om større arealer er størst blant de yngste seniorene. Ved skrøpelighet ønsker seks av ti seniorer seg et ekstra soverom, og det er langt flere yngre enn eldre som ønsker dette. En tredjedel har ønske om et ekstra arbeidsrom. To av tre nøyser seg med 3-roms boliger eller mindre. Bolig uten kjøkken og/eller stue er det kun et lite mindretall som ønsker. Brevik og Schmidt (2005) definerer begrepet bofellesskap som: «et antall selvstendige boliger supplert med en del fellesanlegg». Man skiller ofte i tre typer bofellesskap: «bofellesskap med tilfeldige andre», «bofellesskap med venner som man selv har etablert» og « bofellesskap med likesinnede». Ut i fra undersøkelsen så sier fire av ti at de har faste planer, vurderer eller kunne ønske å etablere bofellesskap med venner. Dette er et overraskende resultat tatt i betraktning at dette er en boform som trolig er lite kjent. Seniorenes alder og utdanning henger positivt i sammen med

interessen for bofellesskap og det er hovedsakelig de yngste og med høyere utdanning som foretrekker denne boformen. Det er svært begrenset med slike boligløsninger i dagens boligmarked.

Oppsummering

Ytrehus og Fyhn (2006) hevder at enebolig er den mest populære boformen etterfulgt av rekkehus og til slutt leilighet. Det er liten interesse for bofellesskap uansett hvilken aldersgruppe. Mange har vent seg til god kvalitet i nåværende bolig og vil derfor kreve dette ved en fremtidig bolig. Brevik og Schmidt (2005) hevder at hver tredje senior ønsker en tilrettelagt bolig med 2 rom, mens resterende ønsker 3 eller eventuelt flere rom ved skrøpelighet. Ved skrøpelighet ønsker seks av ti seniorer ekstra soverom. Det er hovedsakelig de yngste som ønsker størst areal og ekstra soverom. I motsetning til Ytrehus og Fyhn (2006) som viser til liten interesse for bofellesskap så har Brevik og Schmidt (2005) resultater på at fire av ti ønsker å bo i bofellesskap med venner. Det er de yngste og med høyere utdanning som har størst interesse for bofellesskap.

4.1.3 Eierform

I rapporten «Innovasjon i omsorg» av Hagen med flere (2011) skrives det at det er tradisjon for å eie i stedet for å leie i Norge. Valgfrihet i boligmarkedet oppleves som lite oppnåelig for mange unge som er usføre og andre med lav inntekt. Disse faller utenom det ordinære lønemarkedet og er derfor å betrakte som økonomisk vanskeligstilte. De er dømt til å være avhengig av kommunale botilbud som leietaker. For noen er det riktig og trygt å leie en kommunal bolig fremfor å eie. For andre innebærer dette en redusert selvbestemmelse og usikkerhet for fremtiden. Det må derfor etableres flere alternative boformer som gjør det enklere for personer med lav inntekt å skaffe egen bolig hvis målet om at alle skal bo trygt og godt skal oppfylles.

I rapporten «Bufast, Bjørvika og Benidorm. Boligplaner og boligønsker for eldre år.» av Ytrehus og Fyhn (2006) så skriver de at det er et begrenset leiemarked i Norge noe som kan være en årsak til at få kan tenke seg en leiebolig som alternativ til eierboligen. Man må også regne med at mange vil oppfatte eierboligen som er alternativ som gir større selvbestemmelse og trygghet. Leieboligen blir først et alternativ når det oppstår skrøpelighet. Framtidig

boligsituasjon med tanke på skrøpelighet er det få som oppgir at de har planlagt for økonomisk. Det er i mange studier påpekt at det er stor ulikhet i inntektsutviklingen blant eldre. Størst usikkerhet er det blant dem med minst økonomisk handlingsrom når det spørres om fremtidige boligplaner.

I rapporten «Slik vil eldre bo» av Brevik og Schmidt (2005) så skriver de at seniorer i hushold med lav inntekt eller har bolig med lav markedsverdi, er betydelig mindre interessert i private tilrettelagte løsninger enn de som har høy inntekt eller høy markedsverdi på boligen. Årsaken til dette er trolig at private tilrettelagte boliger som finnes på markedet ofte er i en høyere prisklasse. Forfatterne foretok en spørreundersøkelse som fikk følgende resultater om det å eie eller leie bolig: «*Nærmere en tredjedel ønsker å leie en kommunalt tilrettelagt bolig/omsorgsbolig, mens godt over to av tre omsorgsboliger leies i dag. En fjerdedel ønsker å eie gjennom borettslag eller stiftelse med innskudd. Og en av fem ønsker å eie en slik bolig gjennom anskaffelse i det private markedet. Resten ville uansett ikke ønske seg slike boliger.*» (s.23)

Oppsummering

I følge Hagen med flere (2011) er det tradisjon for å eie i stedet for å leie i Norge. For noen er det riktig og trygt å leie mens for andre innebærer dette redusert selvbestemmelse og usikkerhet i fremtiden. Det er særlig de unge uføre og de med lav inntekt som er leietakere. Ytrehus og Fyhn (2006) hevder at leieboligen først er et alternativ når det oppstår skrøpelighet. Det er få som har planlagt økonomisk en fremtidig boligsituasjon med tanke på skrøpelighet. I følge Brevik og Schmidt (2005) så er interessen for private tilrettelagte boliger avhengig av inntekt og markedsverdi på bolig. De som har størst interesse for en slik bolig er de med høy inntekt eller høy markedsverdi på boligen.

4.1.4 Servicefunksjoner

I rapporten «Bokvalitet og hverdagsliv for eldre» av Wågø og Støa (2007) skrives det at tilbudet om hjemmetjenester tilbys uavhengig av hvor man bor, og at lokaliseringen kan være i samme bygg. Dette har trolig en betydning for opplevelsen av trygghet. En undersøkelse som er gjort bekrefter imidlertid ikke dette, men undersøkelsen viser at tett nabokontakt kan gi like stor opplevelse av trygghet. Studien viser at det ytes mer nabohjelp der hvor det ikke er hjemmetjeneste i huset. Hjelpetjenesten hevder at de sparer transporttid når tjenester mottas samlet.

I rapporten «Bufast, Bjørvika og Benidorm. Boligplaner og boligønsker for eldre år.» av Ytrehus og Fyhn (2006) hevdes det at den eldste gruppen og grupper med funksjonsvansker prioritærer «boligens nærhet til servicefunksjoner» høyere enn yngre og grupper uten funksjonsvansker. Det viser seg imidlertid at høyt utdannede også prioritærer denne dimensjonen høyest.

I rapporten «Slik vil eldre bo» av Brevik og Schmidt (2005) er det sittet følgende oppsummering av valg av servicefunksjoner:

Det er stor interesse for å kjøpe tjenester i tilknytning til en framtidig bolig. Åtte av ti sier at de ønsker å kjøpe tjenester som hjelp til tyngre husholdarbeid. Nesten like mange ønsker å kjøpe vaktmestertjenester. (s.20)

Oppsummering

Wågø og Støa (2007) hevder at hjemmetjenester trolig har en betydning for opplevelsen av trygghet. Trygghet kan også oppleves ved tett nabokontakt. Ytrehus og Fyhn (2006) viser til resultater om at «boligens nærhet til servicefunksjoner» prioritærer høyest blant den eldste gruppen og grupper med funksjonsvansker, noe som også er tilfelle for de høyt utdannede. Det at høyt utdannede setter dette høyt har trolig noe med at de ofte bor sentralt og er dermed vant til service i nærheten, noe de også vil ha i fremtiden. I følge Brevik og Schmidt (2005) så er det stor interesse for å kjøpe tjenester i tilknytning til en framtidig bolig. Tjenestene «hjelp til tyngre husholdarbeid» og «vaktmestertjenester» ønsker 8 av 10 å betale for.

4.1.5 Fellesarealer

Rapporten «Bokvalitet og hverdagsliv for eldre» av Wågø og Støa (2007) mener at fellesarealer er avgjørende for å skape et godt bomiljø og tilrettelegge for at naboer skal bli kjent og opprette et fellesskap. Når mobiliteten avtar og man ikke lenger er på jobb så reduseres antall arenaer å møte og treffe andre på. For mange eldre er sosial isolasjon et problem, og mange kvier seg for å gå på besøk til hverandre fordi de ikke vil trenge seg på. Fellesrealene omtales som en nøytral arena der man kan møtes, drikke kaffe og prate sammen. Sitatet under viser hvordan det er mulig å planlegge boligområdene:

Undersøkelsen "Egen bolig også når helsa svikter" bekrefter at det er ulike syn på ønsket om fellesskap versus det å være alene (Høyland et al. 2006). De fleste gir imidlertid uttrykk for et ønske om begge deler. Fellesrommenes viktigste funksjon er å danne rammen omkring "livet mellom husene". I gården eller på svalgangen møtes boliggruppens beboere, og på gaten, butikken eller senteret møtes beboere fra hele nabolaget. Mange boligområder er ofte bygget opp slik; hierarkisk med private, halvprivate, halvoffentlige og offentlige områder. Den klare oppdeling gir bedre oversikt, større kjennskap til hvilke beboere som bor der og bedre mulighet for gruppevis organisering rundt løsning av felles utfordringer. (Gehl 2003). Denne måten å planlegge boligområder på kan også oversettes til planlegging av boliggrupper for eldre. Den private boligen henvender seg ut til et mindre fellesskap som igjen henvender seg til et større fellesskap og videre ut til det offentlige rom. (s.16)

Rapporten «Slik vil eldre bo» av Brevik og Schmidt (2005) viser til en undersøkelse hvor en betydelig andel av de spurte personene ønsker fellesarealer i tilknytning til en fremtidig bolig. Seniorene interesserer seg mest for lokaler som gir mulighet for både aktiviteter og sosial kontakt. Felles trimrom og svømmebasseng har størst interesse. Tre av ti ønsker å betale ekstra for tilgang til felles trimrom.

Rapporten «Innovasjon i omsorg» av Hagen med flere (2011) hevder at opplevelsen av privathet handler om selv å kunne bestemme når man vil være alene eller når man vil være i sammen med andre. Det er også viktig med en beliggenhet hvor det er et alminnelig liv å ta del i eller se og følge med på. Boligen bør derfor ligge slik til at det er lett å komme ut og oppsøke steder hvor det er mulig å møte andre mennesker eller handle på butikken.

Utformingen av boarealet bør i prinsippet ha to utganger, et inn mot tjenestene og et ut mot samfunnet. På denne måten kan både beboere og pårørende forflytte seg mellom det offentlige og private og selv velge når de vil delta i fellesskapet eller trekke seg tilbake til sitt eget.

I Masteroppgaven «Hvilke kvaliteter og egenskaper bør et seniorsenter inneholde?» av Aannestad (2011) er det kommet frem til følgende minimumskrav til arealer for et seniorsenter:

- *Resepsjon med garderobe og toaletter*
- *Kjøkken*
- *Oppholdsrom som kan nytties som kafeteria og møteplass*
- *Kontorer for både leder, kontorpersonell, frivillige og sosialkurator*
- *Rom til hobby – og interessegrupper*
- *Arbeidsrom for grovaktiviteter*
- *Egne rom til fotterapi og hårtleie*
- *Spiserom, garderobe og toaletter til personale.*

(s.30)

Oppsummering

Wågø (2007) mener at fellesarealer er avgjørende for å skape et godt bomiljø og tilrettelegge for at naboer skal bli kjent og opprette et fellesskap. Når mobiliteten avtar og man ikke lenger er på jobb, reduseres antall arenaer å møte og treffe andre på. For mange eldre er sosial isolasjon et problem. Brevik (2005) hevder at det er stor interesse for fellesarealer i tilknytning til en fremtidig bolig. Seniorene interesserer seg mest for lokaler som gir mulighet for både aktiviteter og sosial kontakt. Felles trimrom og svømmebasseng er av størst interesse. Hagen (2011) hevder at opplevelsen av privathet handler om selv å kunne bestemme når man vil være alene eller når man vil være i sammen med andre. Beliggenhet hvor det er et alminnelig liv å ta del i eller se og følge med på er viktig.

4.1.6 Ansvarsforhold for boligfremskaffelse

I rapporten «Kommunens pleie- og omsorgstjenester» av Brevik (2003) skrives det at kommunen bør oppfordre innbyggerne til boligutbedring og ansvar for egen alderdom. Kommunen bør henstille de som har mulighet til det om å ta ansvar for å planlegge og tilpasse boligen for en eventuell framtidig situasjon som pleie- og omsorgstrengende. Det bør anmodes og stimuleres til å bygge for full tilgjengelighet og bolig på et plan.

I rapporten «Innovasjon i omsorg» av Hagen med flere (2011) oppfordres det til at folk selv må ta ansvar for egen bolig samt noen andre aktuelle tiltak: *«Utvalget ønsker å bidra til at folk selv tar ansvar for å tilrettelegge bolig til egen alderdom. Dette har folk selv gjort i andre faser av livet. Utvalget foreslår en rådgivningstjeneste for boligtilpasning, et system for klassifisering av boliger med utgangspunkt i kravene til universell utforming og økonomiske stimuleringstiltak for å bedre tilgjengeligheten i eksisterende boligmasse.»* (s.81)

I rapporten «Bufast, Bjørvika og Benidorm. Boligplaner og boligønsker for eldre år.» av Ytrehus og Fyhn (2006) vises det til egne resultater om at det er sterk støtte til at fremskaffelse av tilrettelagt bolig ved økt hjelpebehov er det offentliges ansvar. Av de få som mener at tilretteleggingen er et privat ansvar så gjelder dette i størst grad de med høy inntekt. Det påpekes også at det er viktig å være oppmerksom på de gruppene som ikke har mulighet til å ta ansvar for egen alderdom.

Oppsummering

Brevik (2003) og Hagen med flere (2011) er enige om at kommunen bør oppfordre innbyggerne til selv å ta ansvar for en tilrettelagt bolig for en fremtidig situasjon som pleie- og omsorgstrengende. Det bør anmodes og stimuleres til å bygge for full tilgjengelighet og bolig på et plan. Ytrehus og Fyhn (2006) har utført en undersøkelse som viser at innbyggerne ga sterkt støtte til at denne tilretteleggingen var kommunens ansvar. Det fatallet som støttet at dette var de privates ansvar var i hovedsak de med høy inntekt.

4.1.7 Økonomi

I rapporten «Bufast, Bjørvika og Benidorm. Boligplaner og boligønsker for eldre år.» av Ytrehus og Fyhn (2006) så hevdes det at mange er positive til å bruke boligkapitalen til kjøp av en tilpasset bolig. Yngre grupper er mer positiv enn eldre grupper til bruk av boligkapitalen, og denne forskjellen opprettholdes også etter en sjekk av inntektsulikhetene. Det viser seg imidlertid at grupper med høyere utdanning er mer positivt innstilt enn andre grupper.

I rapporten «Beboernes tilfredshet med nybygde boliger» av Barlindhaug og Ruud (2008) så hevdes det at nybyggingsmarkedet domineres av profesjonelle utbyggere som utvikler og bygger boliger for salg. Utbyggerne vurderer hvilke kvaliteter og egenskaper boligen skal ha ut i fra hvilken effekt dette har for salgsprisen. Økningen i salgsinntekten av å tilby en viss kvalitet eller egenskap må overstige kostnadene ved å fremstille denne egenskapen. Det er betalingsvilje for følgende løsninger:

«Å legge inn flere energikilder og tilby balansert ventilasjonsanlegg synes det både å være et ønske om og betalingsvilje for. Det er imidlertid omdiskutert i hvilken grad mer energivennlige løsninger som fordyrer investeringskostnadene øker betalingsviljen tilsvarende. Når de som har tatt et valg, oftere enn andre ender med energivennlige løsninger, er det nærliggende å tenke seg at det er betalingsvilje for slike løsninger».(s.149)

I rapporten «Universell utforming i nye boligprosjekter» av Vestby med flere (2007) hevdes det at eiendomsbransjen synes det er et rimelig krav at en del boliger blir universelt utformet slik at behovet dekkes, men at en generell satsning på dette er en unødig kostnad. Ekstra kostnader i forbindelse med dette kan medføre tap av andre kvaliteter ved boligen, større fare for vann- og fuktskader samt dårlige arealløsninger for personer uten funksjonshemming. Ut i fra en undersøkelse som ble gjort fikk de følgende svar:

Hovedtrenden i svarene er at universell utforming i seg selv ikke oppleves som negativt i markedet: "De fleste vil ikke legge merke til at leilighetene her er universelt utformet". På den andre siden reduseres motivasjonen for å bygge universelt utformede boliger ved at få boligkjøpere etterspør eller har behov for universelt utformede kvaliteter spesifikt. Når boligkjøperne ikke etterspør universell utforming, er de heller ikke villige til å betale den ekstra kostnaden som påløper på grunn av universell utforming. Flere fremhever også at dersom universell utforming skal

prioriteres innenfor gitte budsjetter, må andre kvaliteter velges bort, og dette kan medføre at boligene blir mindre salgbare. (s.74)

I rapporten «Her vil jeg bo!» av Ytrehus og Fyhn (2006) så har jeg sitert følgende: «*Høye priser på det kommunale botilbudet kan oppleves som urimelig dersom det private tilbudet er rimeligere. Ønsker og forventninger vil preges av hva som finnes av botilbud.*» (s.57)

I rapporten «Slik vil eldre bo» av Brevik og Schmidt (2005) så hevder de at det ikke bare er en samfunnsøkonomisk gevinst at seniorer etablerer seg i nye eller andre tilgjengelige boliger, men også at «overstore» boliger frigjøres til blant annet barnefamilier som har behov for arealene. I denne rapporten har de også gjort et enkelt estimat om forbruket av kommunale pleie- og omsorgstjenester i befolkningen 80 år +. De har beregnet at driftskostnadene i kommunal pleie- og omsorg i Norge pr bolig pr alle 80 år + beløper seg til å være 2.2 millioner. Hvis tilgjengelighetstiltak i tilknytning til disse boligene hadde ført til en samlet tidsreduksjon med kommunale pleie- og omsorgstjenester med f.eks. 20 prosent i samme periode vil dette ha vært en besparelse på 440.000 kroner pr bolig, noe som alternativt kunne ha vært anvendt til tilgjengelighetstiltak.

Oppsummering

Wågø og Støa (2007) hevder at det er en betydelig samfunnsøkonomisk gevinst at eldre kan bli boende i egen bolig og få eventuell pleie og omsorg der. Nødvendige tilpasninger gjøres enklere i en egen bolig enn på en institusjon. Ytrehus og Fyhn (2006) hevder at mange er positive til kjøp av en tilpasset bolig ved bruk av boligkapitalen. I hovedsak gjelder dette yngre grupper og de med høyere utdanning. Barlindhaug og Ruud (2008) hevder at det er betalingsvilje for å legge inn flere energikilder og tilby balansert ventilasjonsanlegg. Vestby med flere (2007) hevder at eiendomsutviklere har liten motivasjon til å bygge universelt utformede boliger siden få boligkjøpere etterspør dette. Det er også få boligkjøpere som er villig til å betale ekstra for en bolig med universell utforming. Brevik og Schmidt (2005) har kommet frem til at det ikke bare er en samfunnsøkonomisk gevinst at seniorer etablerer seg i nye eller andre tilgjengelige boliger, men at «overstore» boliger gjøres tilgjengelig for andre grupper som har store arealbehov, f.eks. barnefamilier.

4.1.8 Lokalisering

I rapporten «Her vil jeg bo!» av Ytrehus og Fyhn (2006) hevdes det at lokalisering betyr mye når den eldre skal finne en aktuell bolig å flytte til. Storparten av eldre ønsker å forbli i området der de er kjent og som de har tilknytning til. Plassering av eldreboliger vil være avhengig av hvordan tilgjengeligheten i og til området er samt tilknytningen til andre serviceinstitusjoner. Forfatterne forankrer ovennevnte funn i andres undersøkelser som er gjort: «*Vår undersøkelse bekrefter funn fra andre undersøkelser som viser at de fleste eldre ønsker å flytte lokalt dersom en flytting skulle bli aktuelt. Selv om det vil være variasjoner i ønsker og behov, tyder eksisterende undersøkelser på at mange eldre ønsker å bli i det området de opprinnelig har tilhørighet til. Dette betyr mye for trygghet og velferd.*» (s.61)

I rapporten « Slik vil eldre bo» av Brevik og Schmidt (2005) hevdes det at en bolig som befinner seg i et kjent område er viktigst for dem med lavest inntekt og utdanning. Betydning av trygghet i forhold til kjente omgivelser synes dermed å være viktigst blant dem med minst ressurser. Et overraskende funn er at seniorer oftest ønsker å flytte innen samme kommune. Flyttebevegelsen vil i størst grad gå mot sentrale steder eller klare knutepunkter i kommunen og da helst med et godt utbygd kollektivt transporttilbud.

Oppsummering

Ytrehus og Fyhn (2006) og Brevik og Schmidt (2005) er av lik oppfattelse om at seniorer ønsker å flytte lokalt hvis dette skulle bli aktuelt, og at dette har mye å si for trygghet og velferd. Lokal flytting er viktigst for de med minst ressurser, og det er generelt mest ønskelig å flytte til sentrale steder i kommunen.

4.2 SPØRREUNDERSENDELSE

Spørreundersøkelsen er utarbeidet etter kunnskap tilegnet i fra litteraturstudiet samt etter gjennomgang av en tidligere spørreundersøkelse som er benyttet i rapporten «Slik vil eldre bo» av Brevik og Schmidt (2005).

Spørreundersøkelsen ble sendt via mail til ansatte i Norconsult AS, et konsulentfirma som i hovedsak består av ingeniører og sivilingeniør. Det var totalt 833 personer med aldersbegrensning på 40+ som mottok denne spørreundersøkelsen. I mailen var det en orientering om oppgaven samt en link til spørreundersøkelsen. Spørreundersøkelsen ble gjennomført med 100% anonymitet. I håp om å øke svarprosenten ble det automatisk utsendt en purring i fra Questback til de som ikke hadde besvart spørreundersøkelsen innen en uke.

Ved hjelp av Questback ble det gjennomført en frekvensanalyse av resultatene. Resultatene er fremstilt i et prosentuert stolpediagram. For delspørsmålet «*Har alder, kjønn og nåværende bosted noen betydning for valgene som ble gjort i spørreundersøkelsen?*» så er disse sammenstilt i stolpediagram for hvert emne.

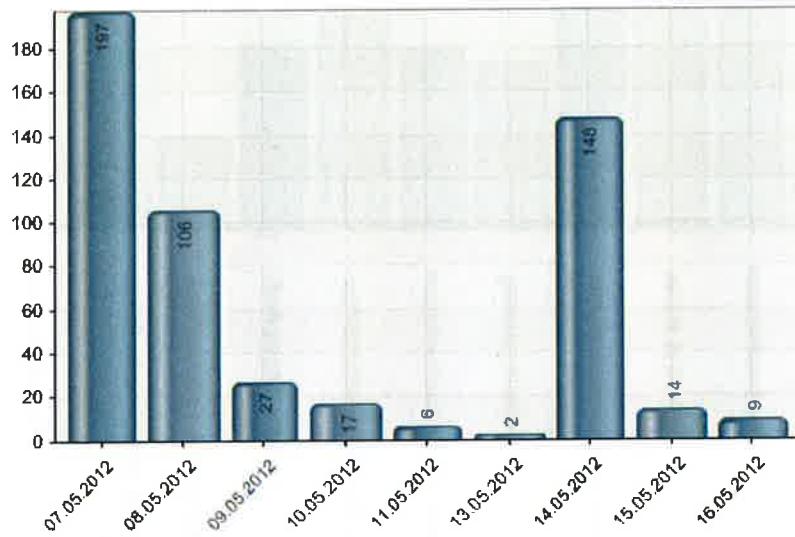
SPSS ble benyttet for å lage krysstabeller av de tre viktigste spørsmålene som gjaldt boligkvaliteter, fellesarealer og støttefunksjoner. Siden jeg hadde dårlig kjennskap til SPSS fra tidligere så hadde jeg problemer med å få ut korrekte verdier ved bruk av Kji-kvadratttest. Det ble derfor i samarbeid med Hans Petter Hornæs som underviser i statistikk ved Høgskolen i Gjøvik lagd et regneark i Excel hvor vi fikk frem verdier som viste om det var sammenhenger i datagrunnlaget.

Av de 882 personene som mottok spørreundersøkelsen så var det 526 personer som besvarte denne innen fristen. Totalt utgjorde dette 60% svarprosent av undersøkelsen, noe som for øvrig er meget bra. Figuren på neste side viser at det var mest respons den første dagen og deretter gradvis avtagende interesse. Responsen tok seg opp igjen etter en uke, samme dag som purringen ble sendt. I purringen sto det en presisering av formålet med undersøkelsen og hvorfor undersøkelsen ble utsendt til alle i fra 40 år og oppover. Årsaken til denne presiseringen var at jeg fikk flere henvendelser av yngre deltakere (rundt 40 år) som følte

denne undersøkelsen som en fornærmelse siden de var langt i fra denne livssituasjonen pr. dags dato.

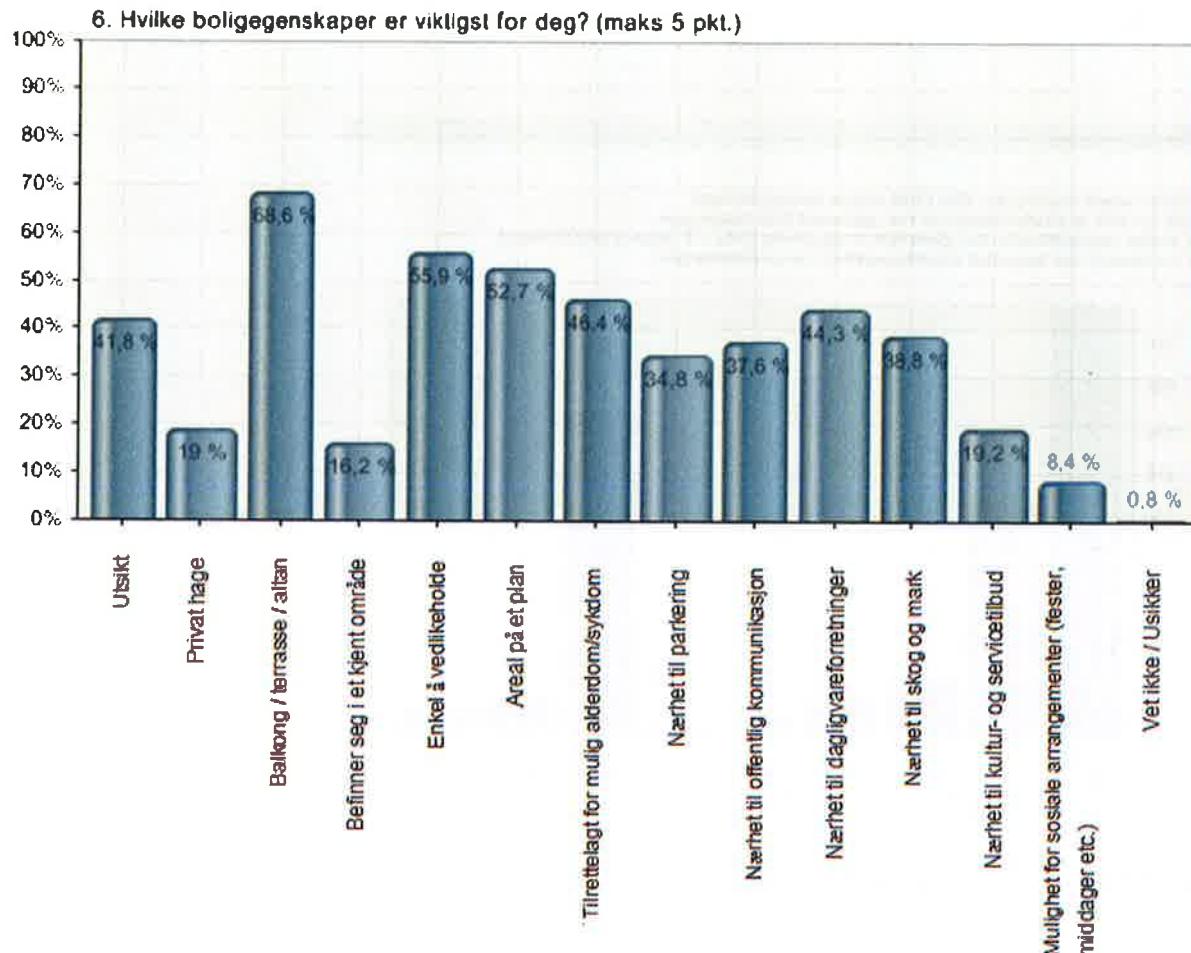
Responslogg

Totalt antall responser: 526 (526 unike respondenter)
526 av 882 e-postinvitasjoner har generert 526 responser.
0 andre respondenter har generert 0 responser (uten å følge e-postlinken).
9 invitert(e) har benyttet avmeldingslink i e-postinvitasjon

Figur 4.1. Responslogg fra spørreundersøkelsen.

4.2.1 Boligkvaliteter

Figur 4.2. Resultat fra spørreundersøkelsen, spm. 6.

I spørsmålet om hvilke boligegenskaper som var viktigst så kunne respondentene velge maksimalt 5 av 13 egenskaper. Resultatet viser at den viktigste boligegenskapen er «Balkong/terrasse/altan» hvor hele 69 prosent av respondentene ønsket dette. Videre fulgte egenskapen «enkel å vedlikeholde» med 56 prosent, «areal på et plan» med 53 prosent, «tilrettelagt for alderdom/sykdom» med 46 prosent og «nærhet til dagligvareforretninger» med 44 prosent. I andre enden av skalaen så viser resultatet «mulighet for sosiale arrangementer» med 8 prosent, «befinner seg i et kjent område» med 16 prosent og «privat hage» med 19 prosent.

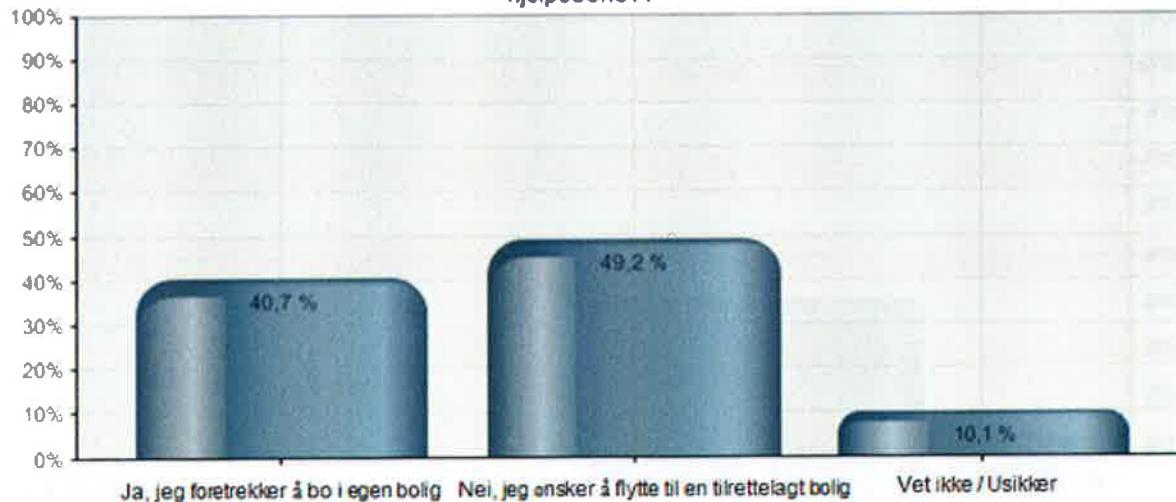
Det er videre interessant å se om det finnes noen sammenheng i mellom svaralternativene som respondentene har valgt og det er derfor gjennomført hypotesetesting av de fem alternativene som fikk høyest svarprosent. Metodene som er benyttet er krysstabulering og Kjikkvadrat-test. Resultatene vises i tabellen på neste side. Se for øvrig vedlegg 9.6 for statistiske beregninger.

Alternativ	X	Alternativ	p-verdi	Signifikansnivå
Balkong/altan/terrasse	Enkel å vedlikeholde	14,1 %	Ikke signifikant	
	Areal på et plan	35,7 %	Ikke signifikant	
	Tilrettelagt for mulig alderdom	64,3 %	Ikke signifikant	
Enkel å vedlikeholde	Nærhet til dagligvareforretning	0,5 %	Meget signifikant	
	Areal på et plan	12,1 %	Ikke signifikant	
	Tilrettelagt for mulig alderdom	91,3 %	Ikke signifikant	
Areal på et plan	Nærhet til dagligvareforretning	1,9 %	Signifikant	
	Tilrettelagt for mulig alderdom	13,6 %	Ikke signifikant	
	Nærhet til dagligvareforretning	63,5 %	Ikke signifikant	
Tilrettelagt for mulig alderdom	Nærhet til dagligvareforretning	0,8 %	Meget signifikant	

Tabell 4.1 Hypotesetesting av resultater for boligkvaliteter (Kjikkvadrat-test)

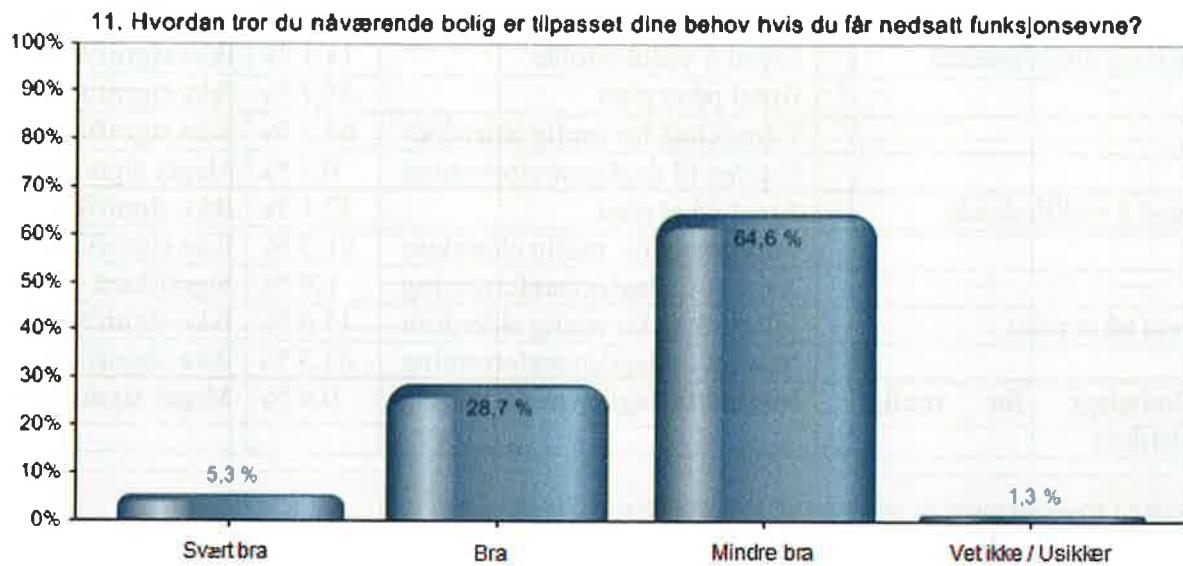
Vi kan ut fra tabellen over se at valget «nærhet til dagligvareforretning» har en *meget signifikant* sammenheng med «Balkong/terrasse/altan» og med «tilrettelagt for mulig alderdom». Alternativene «Enkel å vedlikeholde» og «Nærhet til dagligvareforretning» har en *signifikant* sammenheng.

10. Ønsker du å bo i din nåværende bolig dersom du ved nedsatt funksjonsevne fikk store hjelpebehov?

Figur 4.3. Resultat fra spørreundersøkelsen, spm. 10.

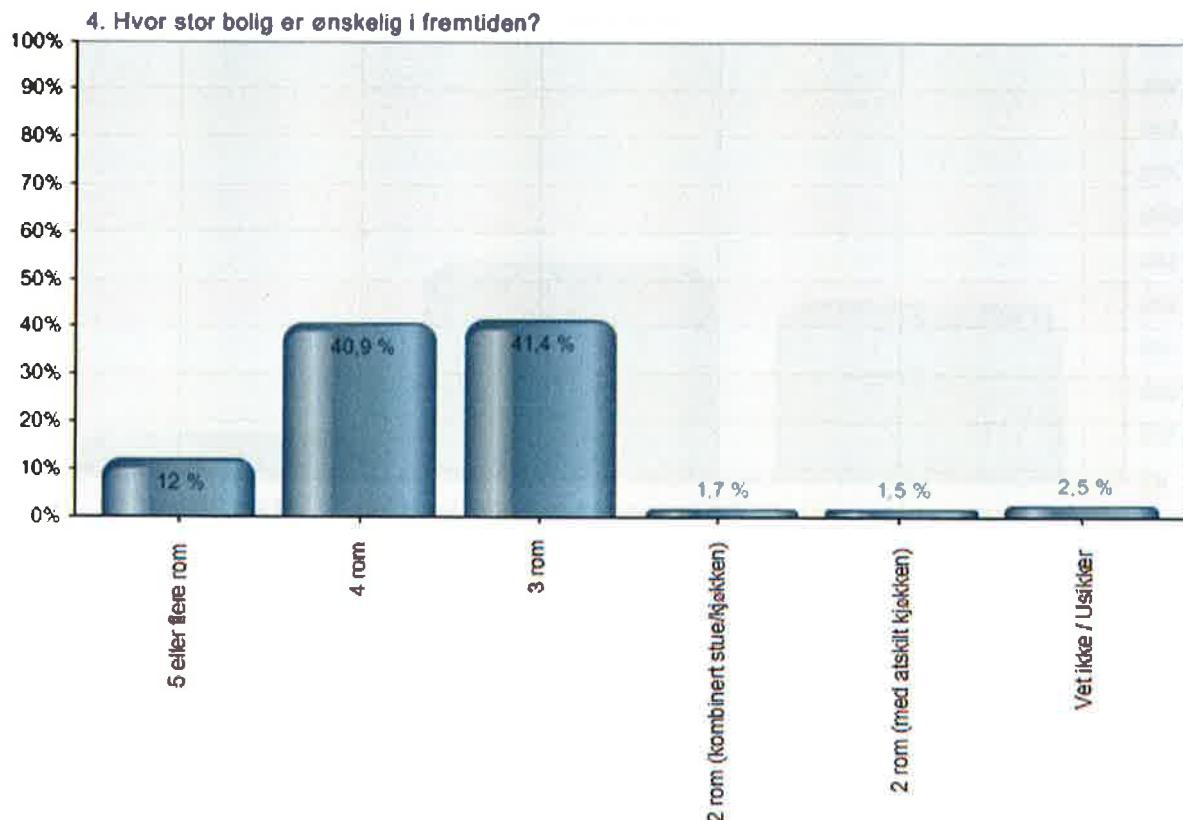
Resultatet viser at halvparten av de spurte ønsker å flytte til en tilrettelagt bolig hvis de ved nedsatt funksjonsevne fikk store hjelpebehov. Det er 40 prosent som foretrekker å bo i egen bolig. Hele 10 prosent var imidlertid usikker på dette valget.

Figur 4.4. Resultat fra spørreundersøkelsen, spm. 11.

At nåværende bolig er tilpasset behov ved nedsatt funksjonsevne er det kun 5 prosent som mener er «svært bra». 29 prosent mener at boligen er «bra» mens hele 65 prosent mener at boligen er «mindre bra».

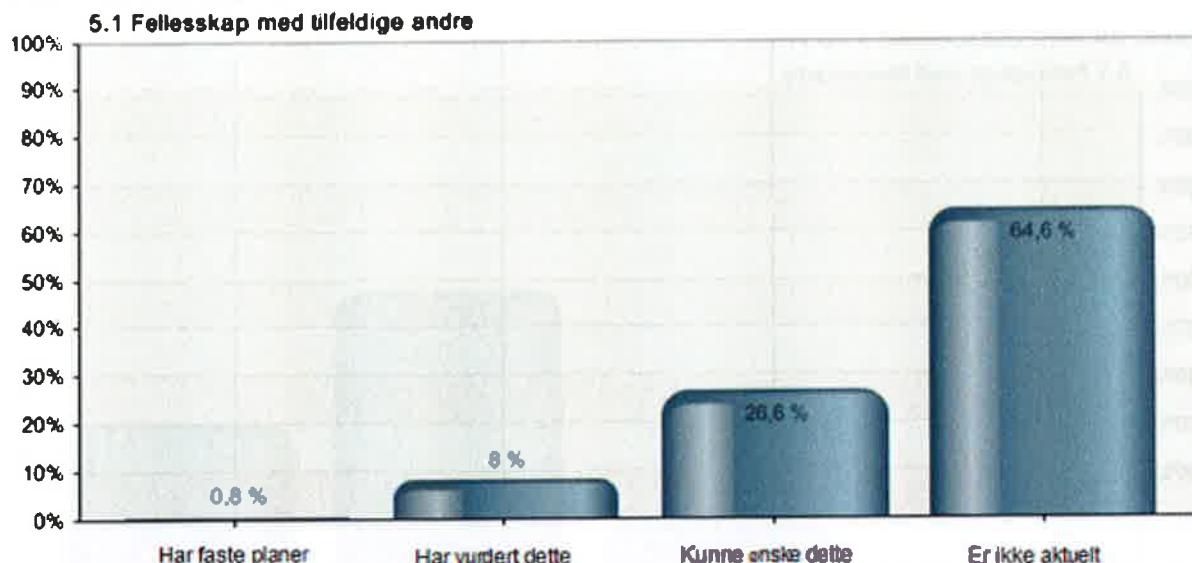
4.2.2 Boligtyper

Figur 4.5. Resultat fra spørreundersøkelsen, spm. 4.

Resultatet viser at det i fremtiden er like mange som ønsker en bolig med 3 rom og 4 rom, hvor av dette utgjør hver seg 41 prosent. 12 prosent foretrekker 5 eller flere rom. En bolig med to rom er det imidlertid særdeles få som ønsker.

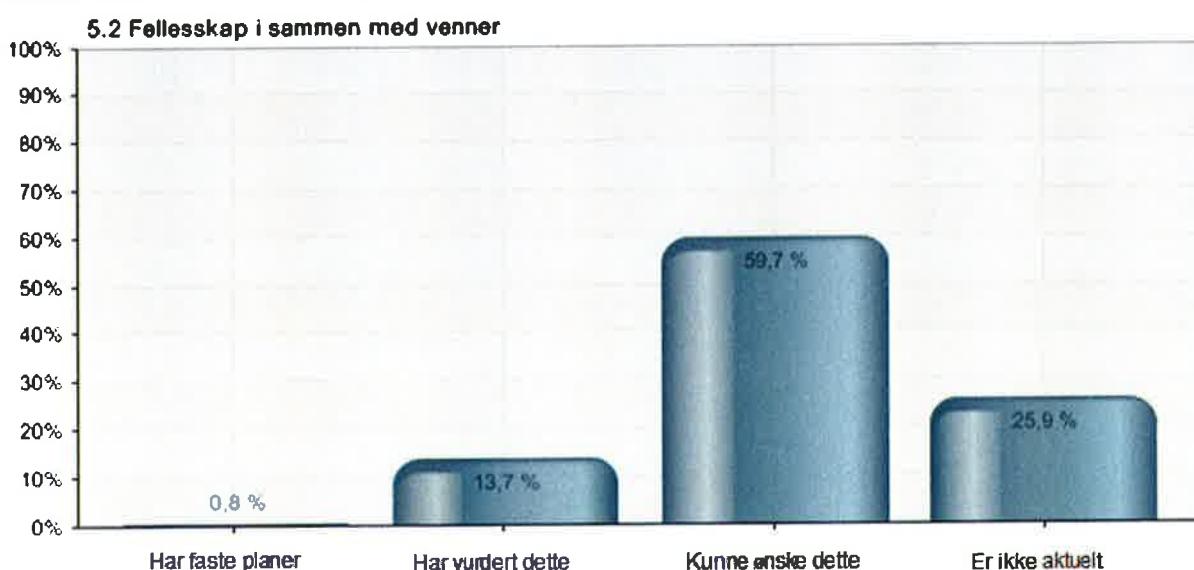
Kunne du som eldre ønske å bo i:

Figur 4.6. Resultat fra spørreundersøkelsen, spm. 5.1.

Resultatet viser at hele 65 prosent svarer «er ikke aktuelt» å bo i fellesskap med tilfeldige andre. Det er 27 prosent som svarer «kunne ønske dette» og 8 prosent som svarer «har vurdert dette». Kun 1 prosent valgt alternativer «har faste planer».

Kunne du som eldre ønske å bo i:

Figur 4.7. Resultat fra spørreundersøkelsen, spm. 5.2.

Resultatet viser at det er størst oppslutning om å bo i fellesskap i sammen med venner, hele 60 prosent ønsker dette. Svaralternativet «er ikke aktuelt» er det 26 prosent som har svart, mens 14 prosent har svart «har vurdert dette». I underkant av 1 prosent har svart alternativet «har faste planer».

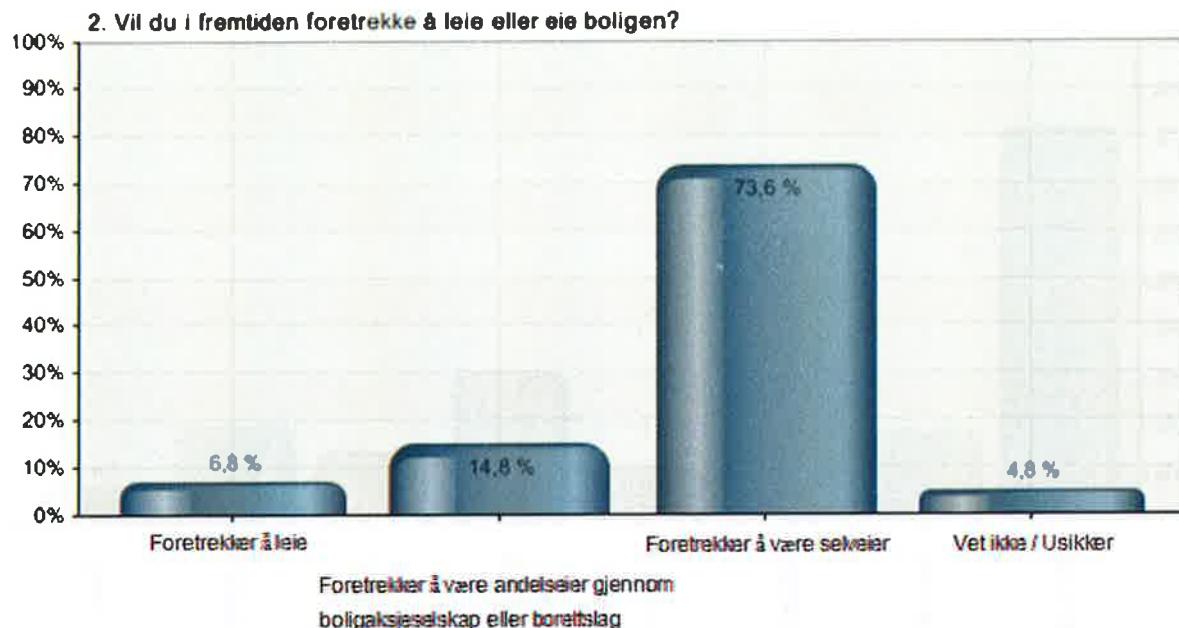
Kunne du som eldre ønske å bo i:

Figur 4.8. Resultat fra spørreundersøkelsen, spm. 5.3.

Resultatet for et bofellesskap med likesinnede viser at 59 prosent har svart «kunne ønske dette». Alternativet «er ikke aktuelt» er valgt av 31 prosent. Det er 10 prosent som har svart «har vurdert dette», mens det i underkant av 1 prosent har svart «har faste planer».

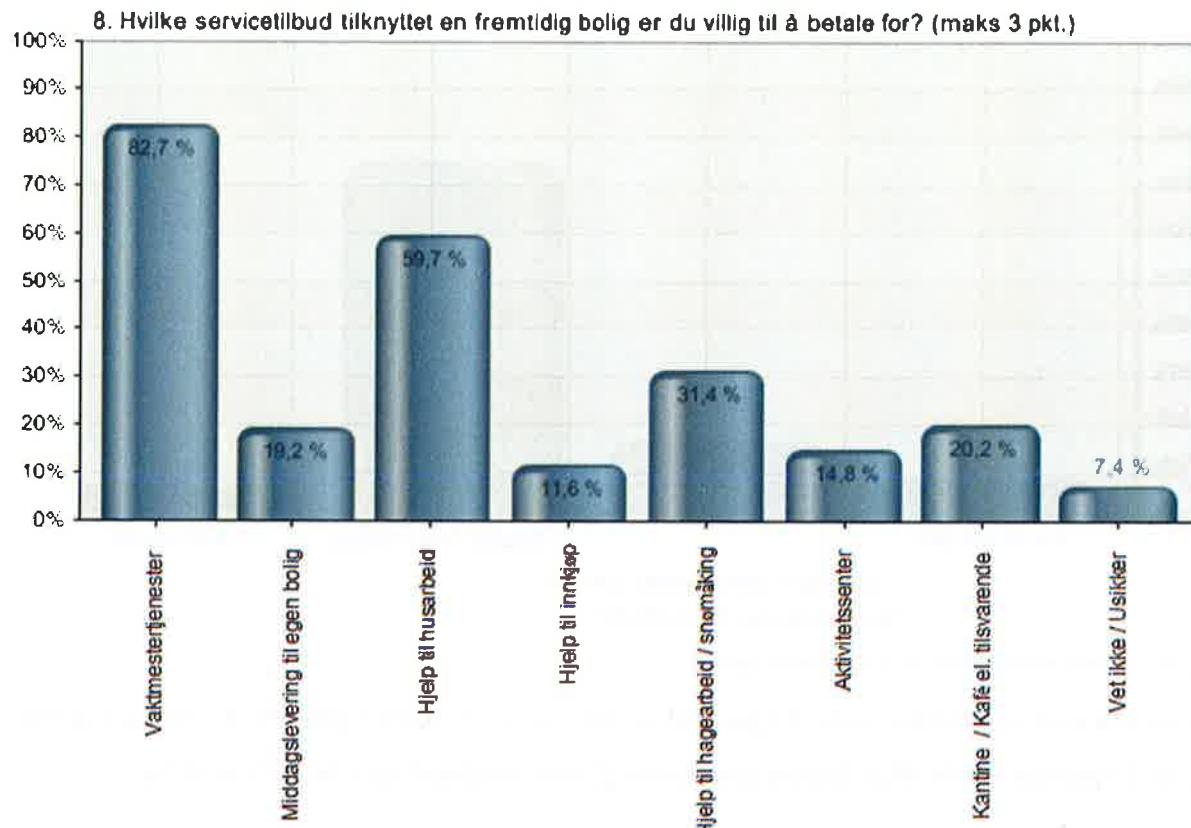
4.2.3 Eierform

Figur 4.9. Resultat fra spørreundersøkelsen, spm. 2.

I fremtiden så foretrekker hele 74 prosent å være selveier. Kun 7 prosent foretrekker å leie, mens 15 prosent foretrekker å være andelseier gjennom boligaksjeselskap/borettslag.

4.2.4 Servicefunksjoner

Figur 4.10. Resultat fra spørreundersøkelsen, spm. 8.

I spørsmålet om hvilke servicetilbud man er villig til å betale for ved en fremtidig bolig så har respondentene kunne velge maksimalt 3 av 7 tjenester. Resultatet viser at hele 83 prosent ønsker «vaktmestertjenester». Det er 60 prosent som ønsker «hjelp til husarbeid», mens 31 prosent ønsker «hjelp til hagearbeid/snømåking». I andre enden av skalaen så har færrest valgt «hjelp til innkjøp» med 12 prosent, og 15 prosent har valgt «aktivitetssenter».

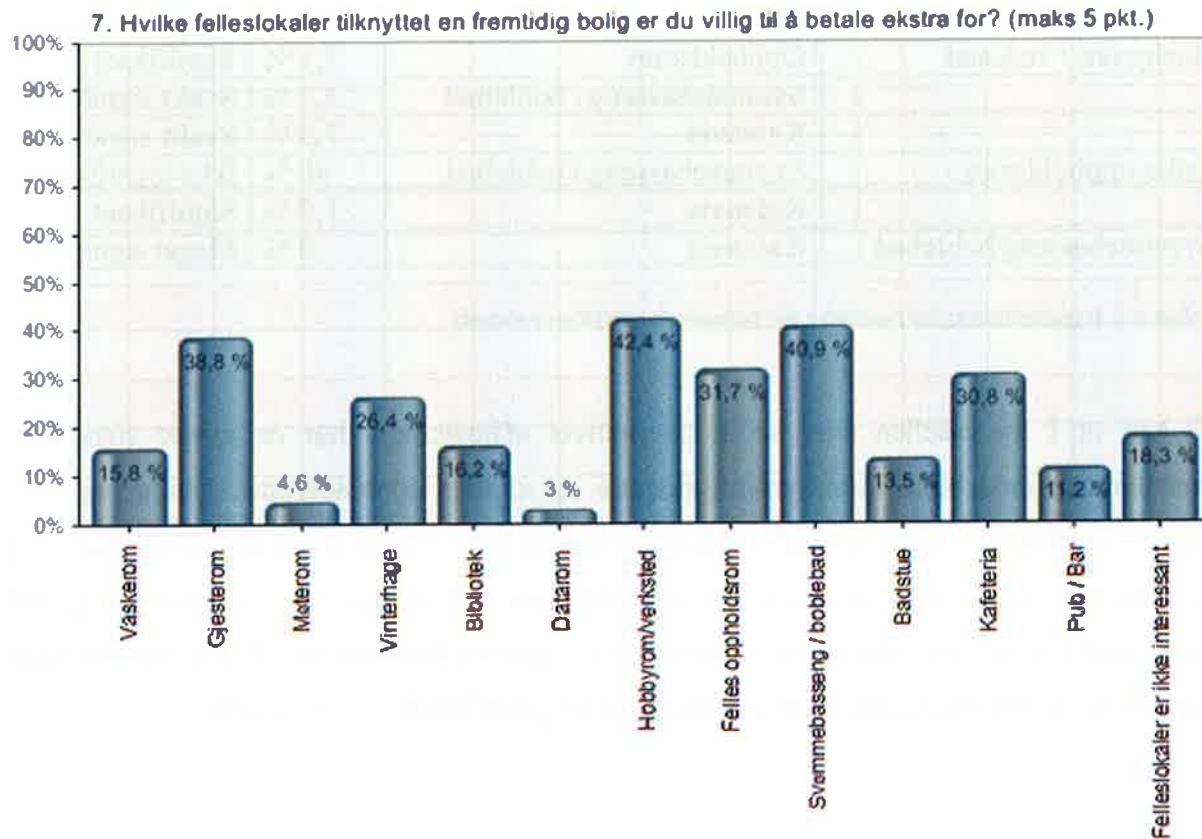
Vi er interessert i å se om det er sammenheng i mellom svaralternativene som respondentene har valgt og har derfor gjennomført hypotesetesting av de tre tjenestene som fikk høyest svarprosent. Metodene som er benyttet er krysstabulering og Kjikvadrat-test. Resultatene vises i tabellen under. Se for øvrig vedlegg 9.7 for statistiske beregninger.

Alternativ	X	Alternativ	p-verdi	Signifikansnivå
Vaktmestertjenester		Hjelp til husarbeid	8,5 %	Svakt signifikant
		Hjelp til hagearbeid/snømåking	10,4 %	Ikke signifikant
Hjelp til husarbeid		Hjelp til hagearbeid/snømåking	4 %	Signifikant

Tabell 4.2. Hypotesetesting av resultater for Støttefunksjoner (Kjikvadrat-test)

Vi kan ut fra ovennevnte tabell se at alternativet «hjelp til husarbeid» har en *signifikant* sammenheng med «hjelp til hagearbeid/snømåking». Alternativene «hjelp til husarbeid» og «vaktmestertjenester» har en *svakt signifikant* sammenheng. Det er videre *ingen signifikant* sammenheng i mellom alternativene «vaktmestertjenester» og «hjelp til hagearbeid/snømåking».

4.2.5 Fellesarealer

Figur 4.11. Resultat fra spørreundersøkelsen, spm. 7.

I spørsmålet om hvilke fellesarealer som var viktigst så kunne respondentene velge maksimalt 5 av 12 alternativer. Resultatet viser at det viktigste fellesarealet er «hobbyrom/verksted» hvor hele 42 prosent av respondentene ønsket dette. Videre fulgte alternativet «svømmebasseng/boblebad» med 41 prosent, «gjesterom» med 39 prosent, «felles oppholdsrom» med 32 prosent og «kafeteria» med 31 prosent. I andre enden av skalaen så er alternativet «datarom» med 3 prosent, «møterom» med 5 prosent og «pub/bar» med 11 prosent. Felleslokaler er ikke av interesse for 18 prosent av respondentene.

Vi er interessert i å se om det er sammenheng i mellom svaralternativene som respondentene

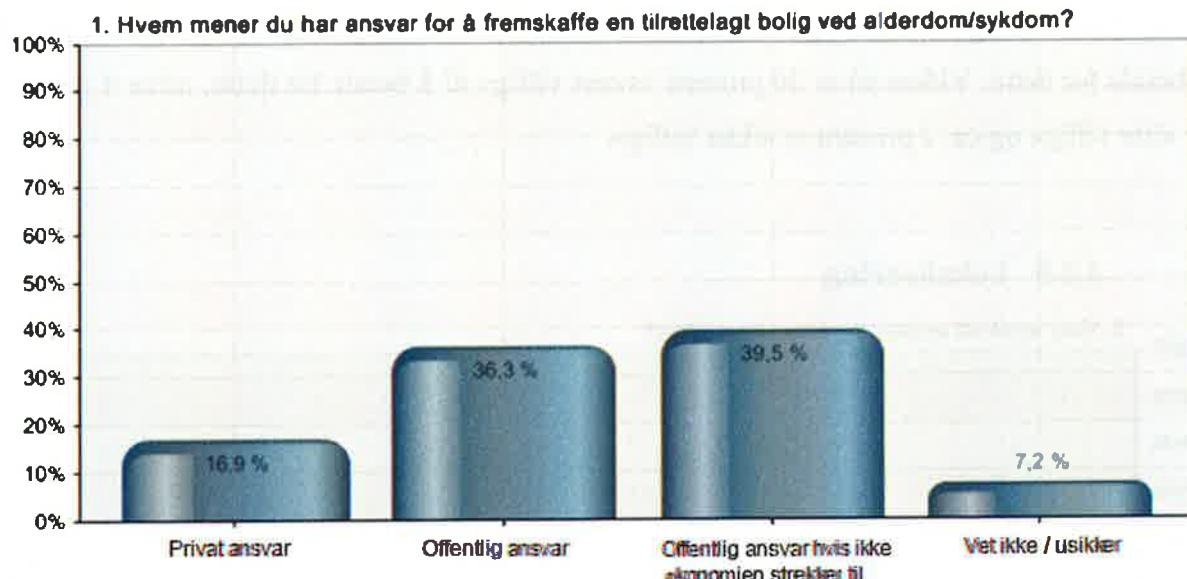
har valgt og har derfor gjennomført hypotesetesting av de fem valgene som fikk høyest svarprosent. Metodene som er benyttet er krysstabulering og Kjikvadrat-test. Resultatene vises i tabellen under. Se for øvrig vedlegg 9.8 for statistiske beregninger.

Alternativ	X	Alternativ	p-verdi	Signifikansnivå
Gjesterom	Hobbyrom / Verksted		1 %	Meget signifikant
	Felles oppholdsrom		0 %	Meget signifikant
	Svømmebasseng / boblebad		16,6 %	Ikke signifikant
	Kafeteria		18,6 %	Ikke signifikant
Hobbyrom / verksted	Oppholdsrom		2,1 %	Signifikant
	Svømmebasseng / boblebad		5,2 %	Svakt signifikant
	Kafeteria		7,5 %	Svakt signifikant
Felles oppholdsrom	Svømmebasseng / boblebad		96 %	Ikke signifikant
	Kafeteria		1,9 %	Signifikant
Svømmebasseng/boblebad	Kafeteria		0 %	Meget signifikant

Tabell 4.3. Hypotesetesting av resultater for fellesarealer (Kjikvadrat-test)

Vi kan ut fra tabellen over se at alternativet «Gjesterom» har en *meget signifikant* sammenheng med både «Hobbyrom/verksted» og «Felles oppholdsrom». Det er også en *meget signifikant* sammenheng mellom alternativene «Svømmebasseng/boblebad» og «kafeteria». Videre kan vi se at «Felles oppholdsrom» har en *signifikant* sammenheng med både «Hobbyrom/verksted» og «Kafeteria». Alternativet «Hobbyrom/verksted» har en *svakt signifikant* sammenheng med både «Svømmebasseng/boblebad» og «Kafeteria».

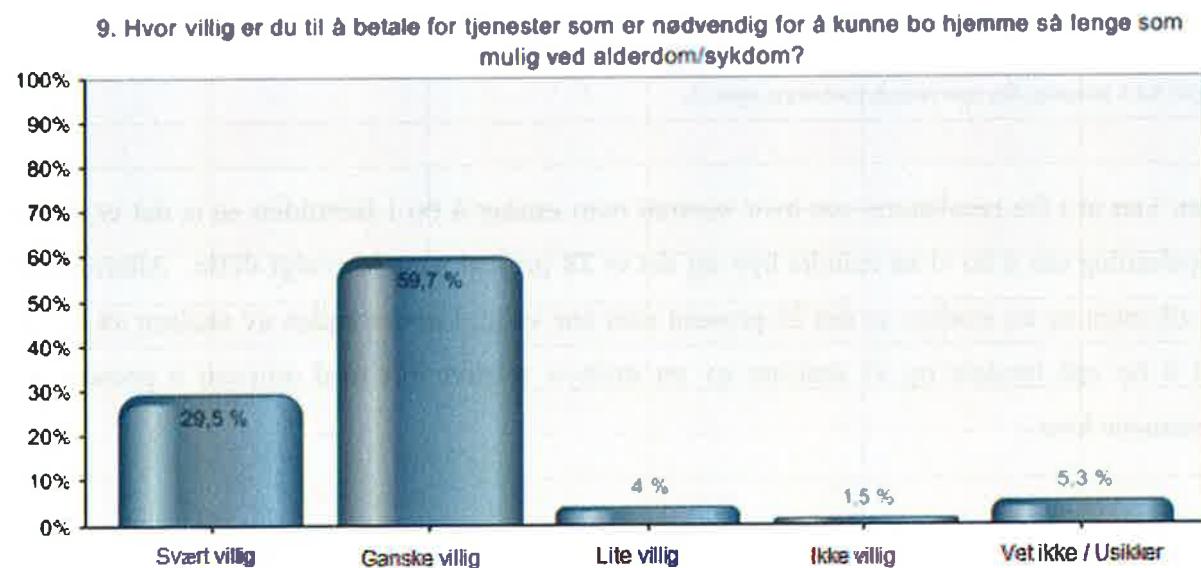
4.2.6 Ansvarsforhold for boligfremskaffelsen

Figur 4.12. Resultat fra spørreundersøkelsen, spm. 1.

I spørsmålet om hvem som har ansvar for å fremskaffe en tilrettelagt bolig ved alderdom/sykdom mener kun 17 prosent at dette er et «privat ansvar». 36 prosent mener at dette er et «offentlig ansvar» og 40 prosent mener dette er et «offentlig ansvar hvis økonomien ikke strekker til». Hele 7 prosent benyttet alternativet «vet ikke/usikker».

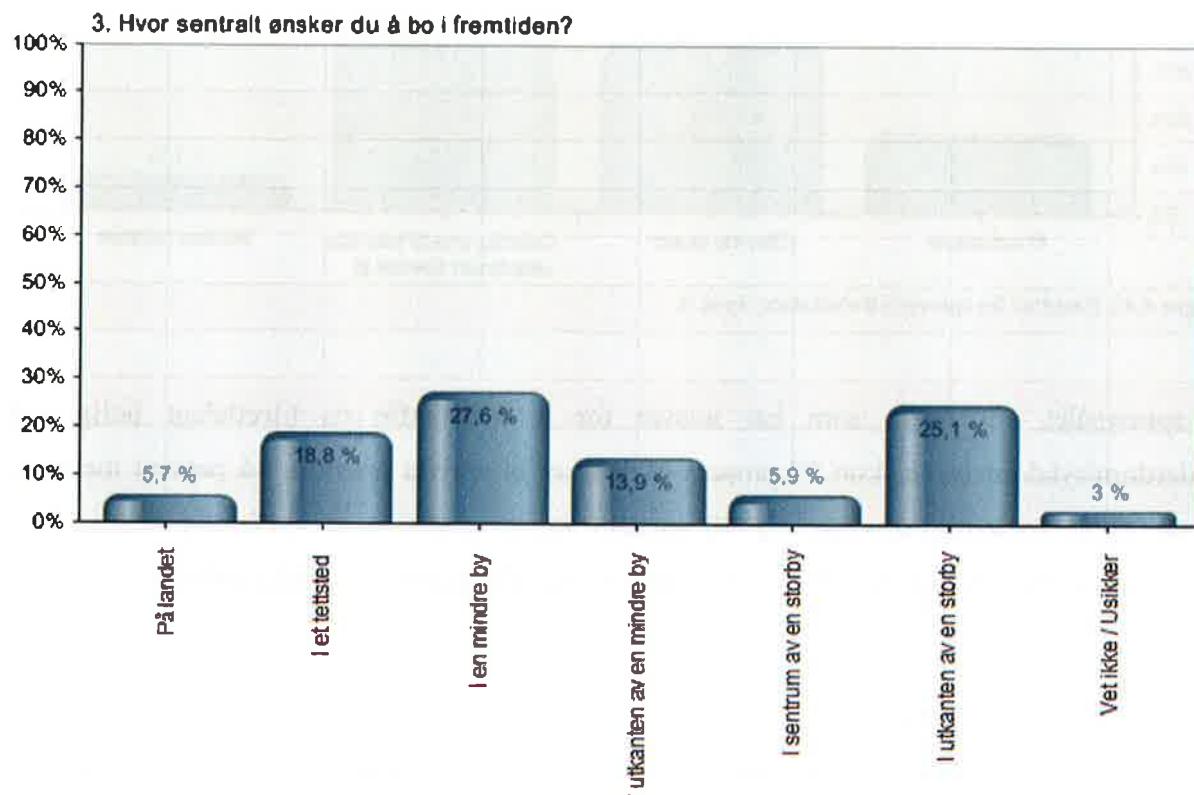
4.2.7 Økonomi

Figur 4.13. Resultat fra spørreundersøkelsen, spm. 9.

Resultatene som omhandler hvor villig man er til å betale for nødvendige tjenester for å kunne bo hjemme så lenge som mulig ved alderdom/sykdom viser at 60 prosent er «ganske villig» til å betale for dette. Videre så er 30 prosent «svært villig» til å betale for dette, mens 4 prosent er «lite villig» og ca. 2 prosent er «ikke villig».

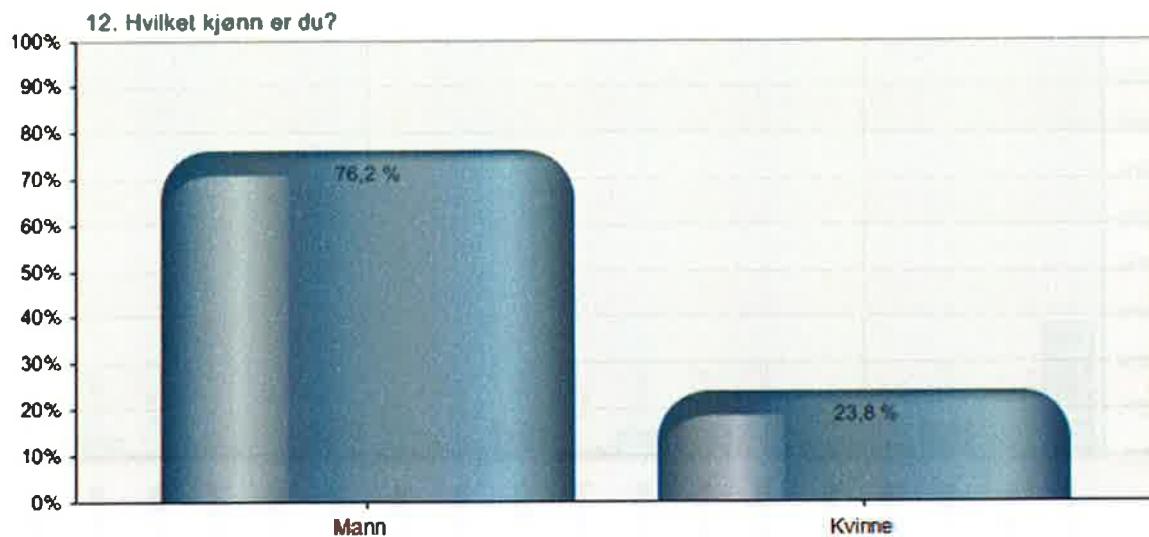
4.2.8 Lokalisering

Figur 4.14. Resultat fra spørreundersøkelsen, spm. 3.

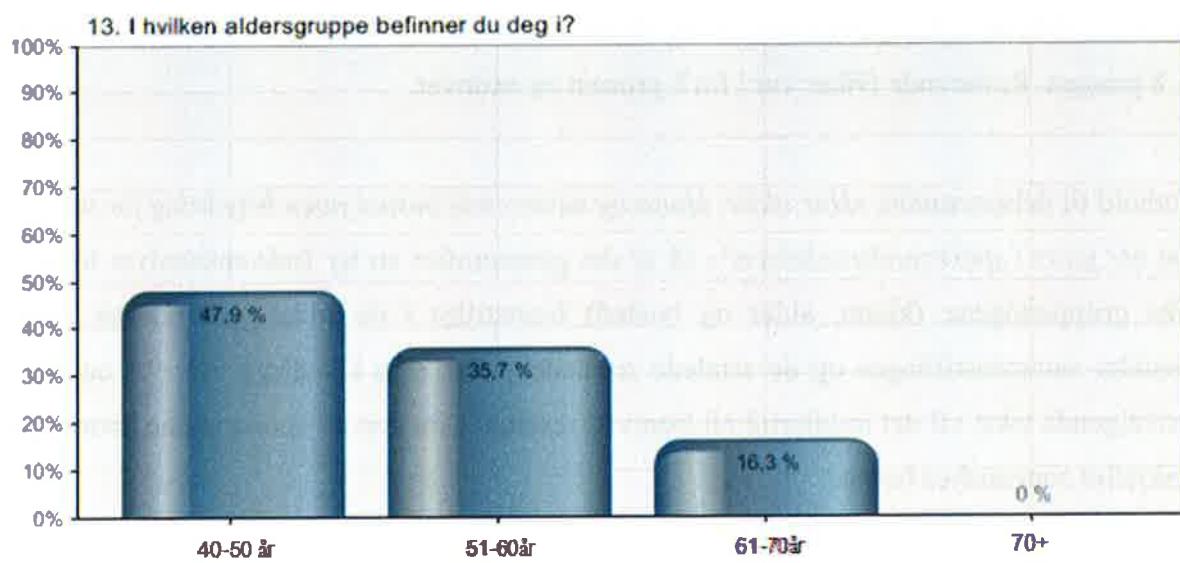
Man kan ut i fra resultatene om hvor sentralt man ønsker å bo i fremtiden se at det er størst oppslutning om å bo «i en mindre by» og det er 28 prosent som har valgt dette. Alternativet «i utkanten av en storby» er det 25 prosent som har valgt. I andre enden av skalaen så stiller det å bo «på landet» og «i sentrum av en storby» relativt likt med omtrent 6 prosent av stemmene hver.

4.2.9 Alder, bosted og kjønn

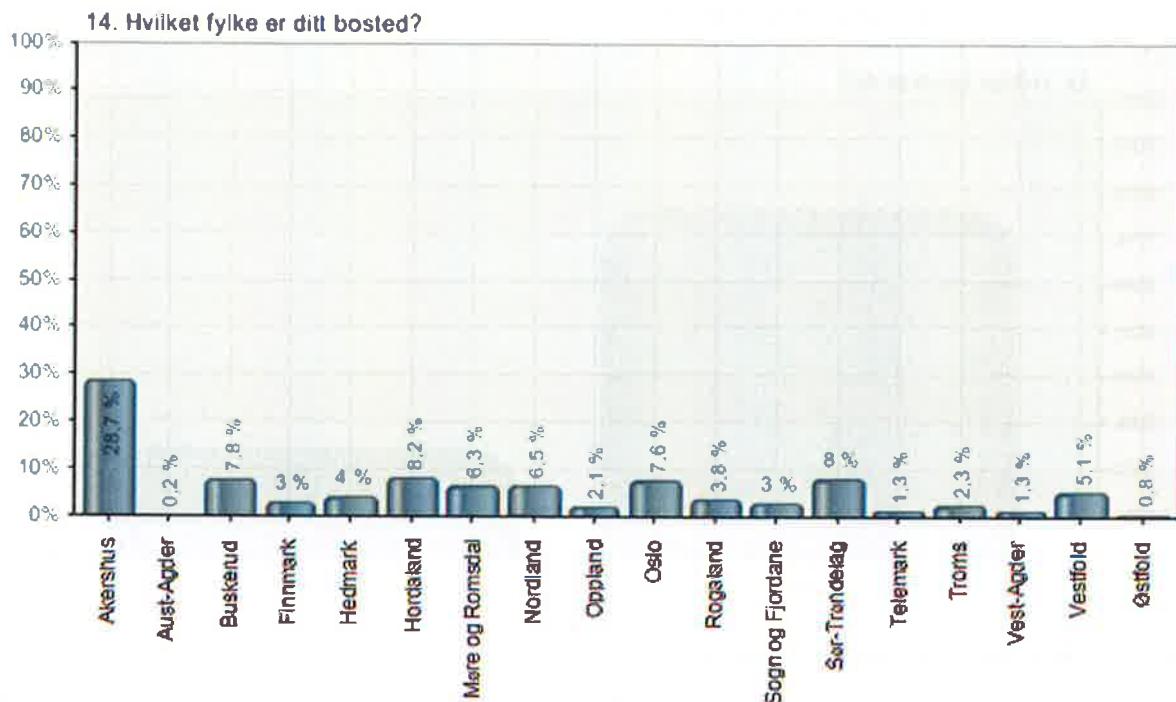
Figur 4.15. Resultat fra spørreundersøkelsen, spm. 12.

Man kan ut fra resultatet se at omtrent 3 av 4 deltakere var «mann» og resterende var «kvinne» i undersøkelsen.

Figur 4.16. Resultat fra spørreundersøkelsen, spm. 13.

Resultatet viser at 48 prosent av deltakerne i undersøkelsen var i *aldersgruppen 40-50år*, 36 prosent var i *aldersgruppen 51-60år* mens 16 prosent var i *aldersgruppen 61-70 år*.

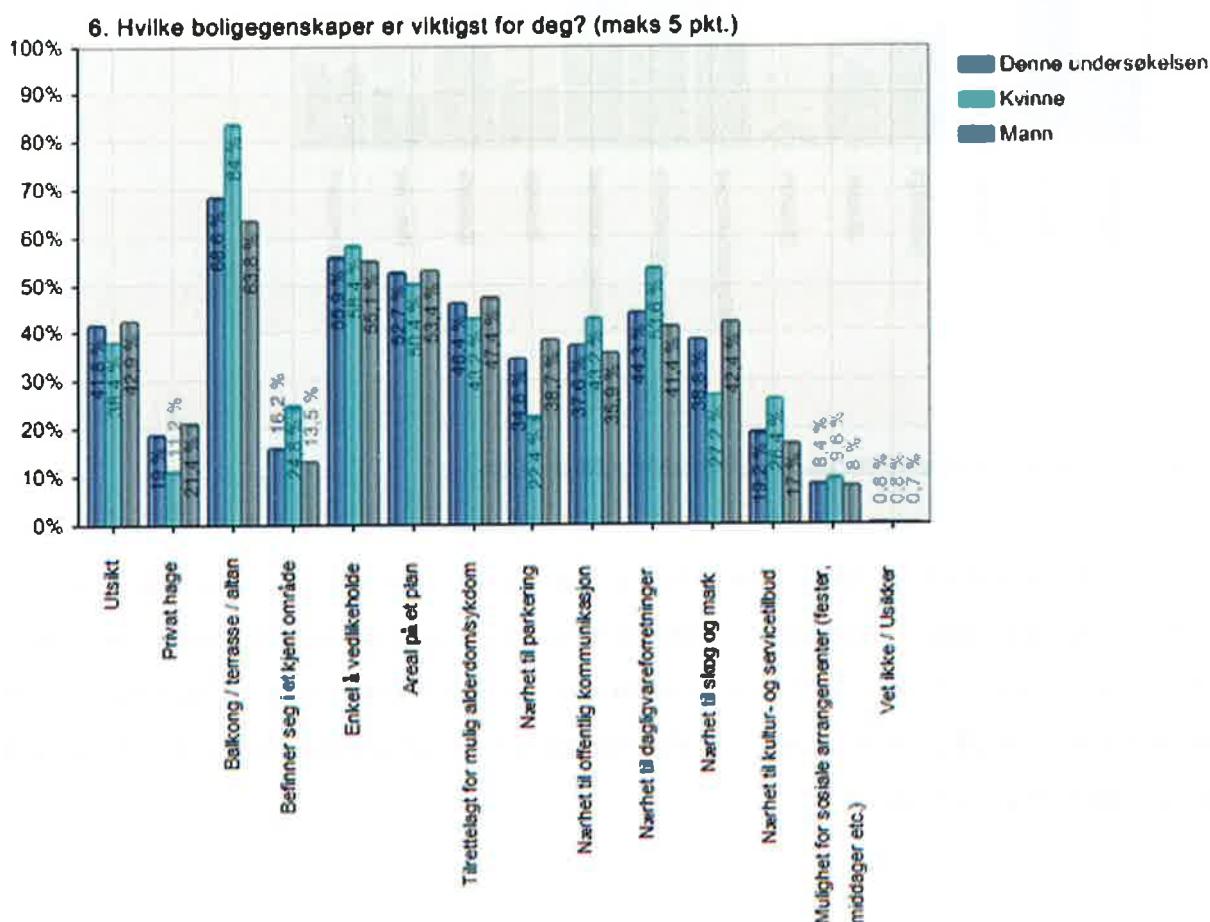
Figur 4.17. Resultat fra spørreundersøkelsen, spm. 14.

Resultatet viser at hovedvekten av respondentene hadde bosted i Akershus, hele 29 prosent. De som hadde bosted i fylkene Buskerud, Hordaland, Oslo og Sør-Trøndelag hadde hver seg ca. 8 prosent. Resterende fylker var i fra 6 prosent og nedover.

I forhold til delspørsmålet «*Har alder, kjønn og nåværende bosted noen betydning for valgene som ble gjort i spørreundersøkelsen?*» så er det gjennomført en ny frekvensanalyse hvor de ulike grupperingene (kjønn, alder og bosted) fremstilles i de ulike spørsmålene. Dette forenkler sammenstillingen og de samlede resultatene kan sees i vedlegg 9.3, 9.4 og 9.5. I etterfølgende tekst vil det imidlertid bli fremvist resultater fra noe av spørsmålene hvor det er forskjeller som ønskes belyst.

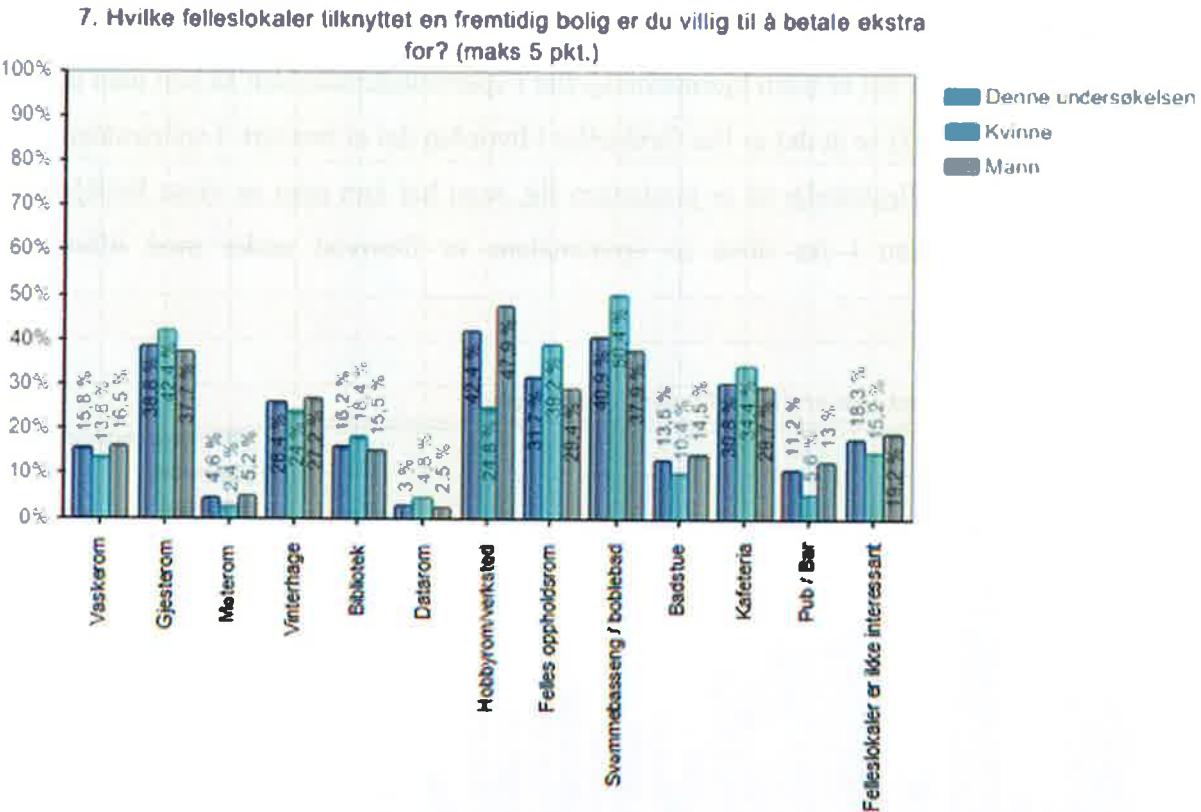
Kjønnsforskjeller

Når det gjelder å se om det er noen kjønnsforskjeller i spørreundersøkelsen så kan man ut i fra resultatene (vedlegg 9.3) se at det er lite forskjeller i hvordan det er besvart. I spørsmålene om boligegenskaper og felleslokaler så er tendensen lik, men her kan man se visse forskjeller i besvarelsen. Resultatene i fra disse to spørsmålene er fremvist under med tilhørende kommentarer.

Figur 4.18 Resultat i fra spørreundersøkelsen – kjønnsforskjeller – spm.6.

Jeg har valgt å trekke frem de tre største forskjellene i undersøkelsen om boligegenskaper hvor det skiller i mellom kjønn. Alternativet «Balkong/terrasse/altan» er valgt av 84 prosent *kvinner* mot 64 prosent *menn*. Videre så følger «Nærhet til parkering» hvor 39 prosent *menn* ønsker dette mot 22 prosent *kvinner*. Til slutt så ønskes «Nærhet til skog og mark» av 42 prosent *menn* mot 27 prosent *kvinner*.

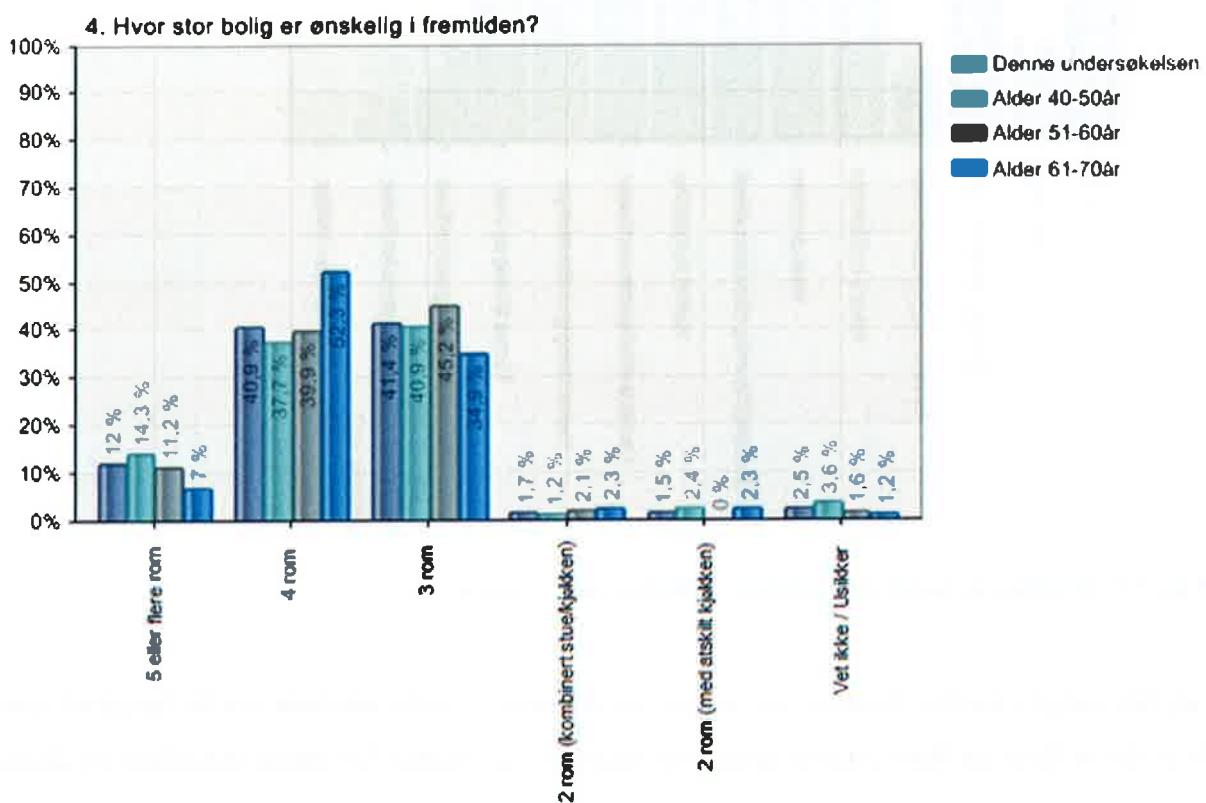

Figur 4.19 Resultat i fra spørreundersøkelsen – kjønnsforskjeller – spm.7.

Jeg har valgt å trekke frem de tre største forskjellene i undersøkelsen om felleslokaler hvor det skiller i mellom kjønn. Alternativet «hobbyrom/verksted» er valgt av 48 prosent *menn* mot 25 prosent *kvinner*. Videre så følger «svømmehalleng/bobblebad» hvor 50 prosent *kvinner* ønsker dette mot 38 prosent *menn*. Til slutt så ønskes «felles oppholdsrom» av 39 prosent *kvinner* mot 29 prosent *menn*.

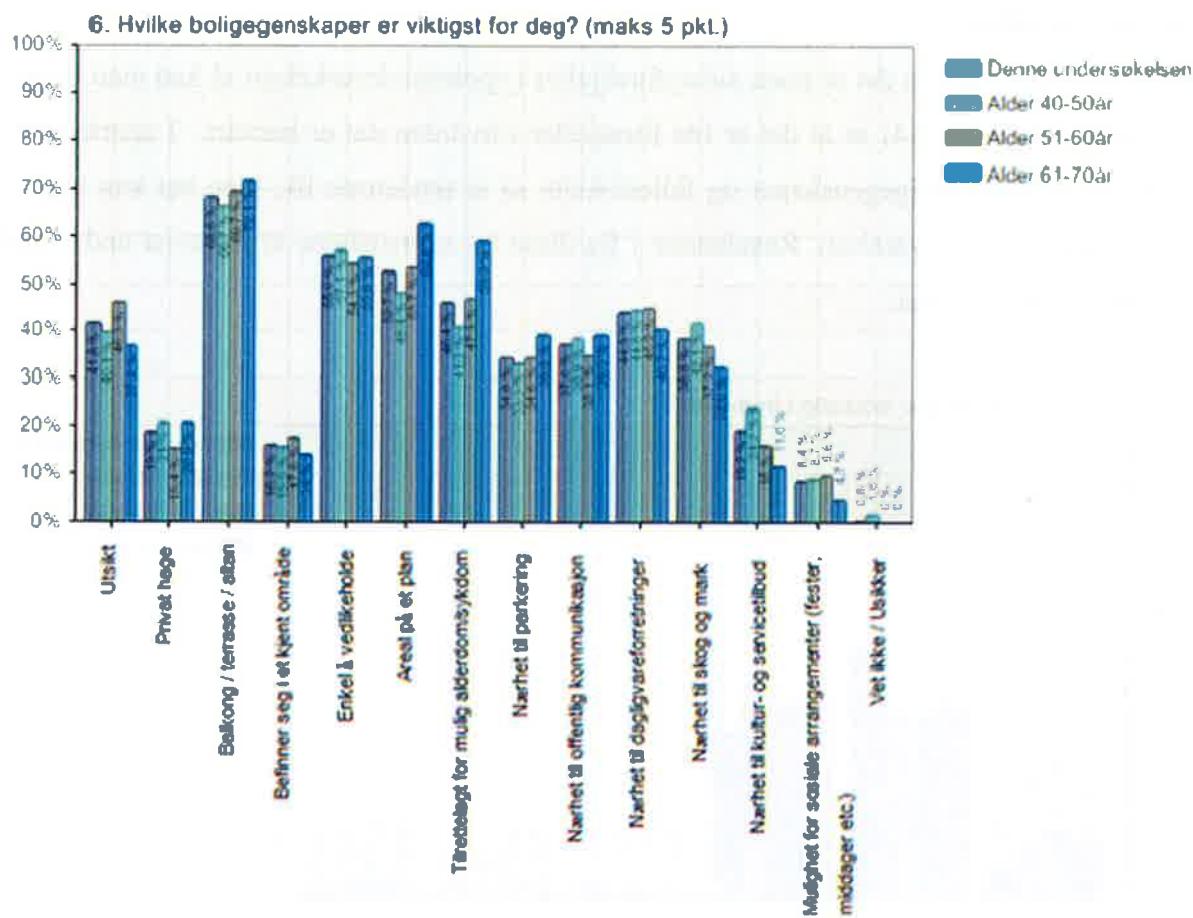
Aldersforskjeller

Når det gjelder å se om det er noen aldersforskjeller i spørreundersøkelsen så kan man ut i fra resultatene (vedlegg 9.4) se at det er lite forskjeller i hvordan det er besvart. I spørsmålene om boligstørrelse, boligegenskaper og felleslokaler så er tendensen lik, men her kan man se visse forskjeller i besvarelsen. Resultatene i fra disse tre spørsmålene er fremvist under med tilhørende kommentarer.

Figur 4.20. Resultat i fra spørreundersøkelsen – aldersforskjeller – spm.4.

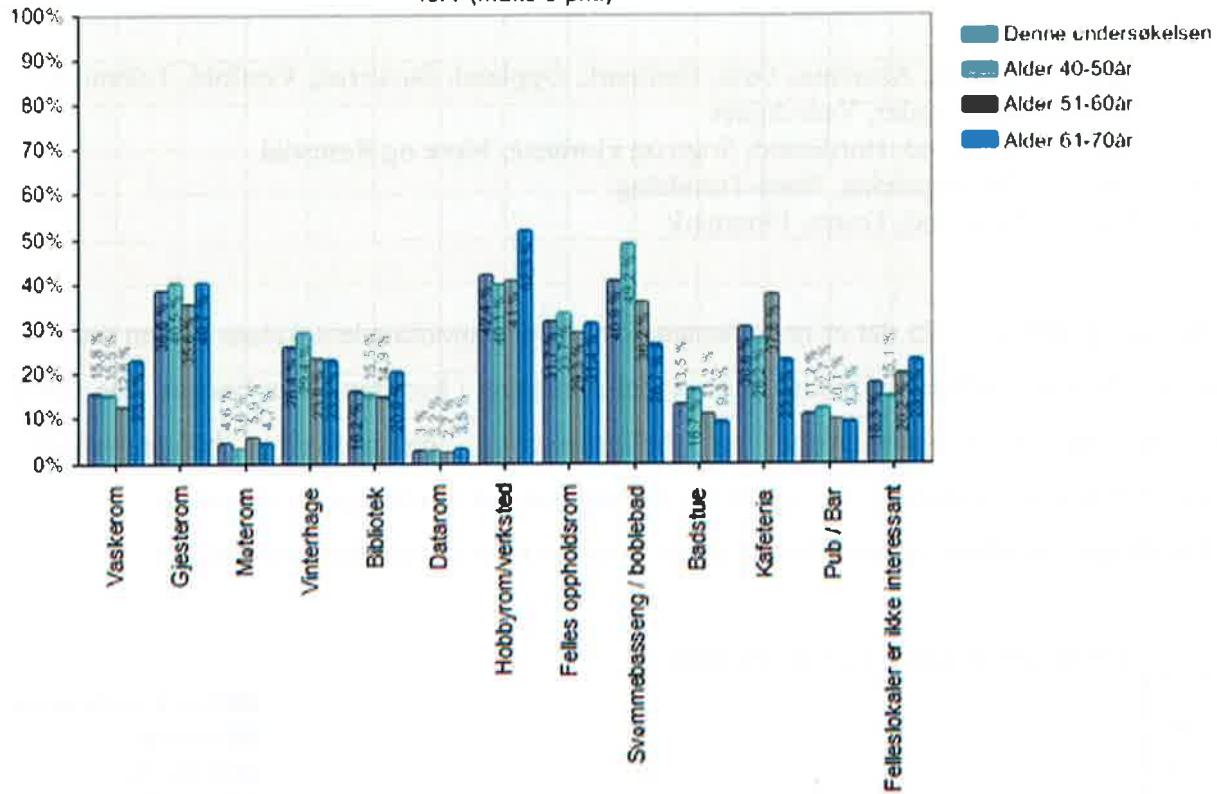
Jeg har valgt å trekke frem de tre største forskjellene i undersøkelsen om ønskelig boligstørrelse hvor det skiller i mellom aldersgrupper. Alternativet «5 eller flere rom» er valgt av 14 prosent i *aldersgruppen 40-50 år* mot 7 prosent i *aldersgruppen 61-70 år*. Vider følger alternativet «4 rom» hvor 52 prosent i *aldersgruppen 61-70 år* har valgt dette mot 38 prosent i *aldersgruppen 40-50 år*. Til slutt følger «3 rom» hvor 45 prosent i *aldersgruppen 51-60 år* ønsker dette mot 35 prosent i *aldersgruppen 61-70 år*.

Figur 4.21. Resultat i fra spørreundersøkelsen – aldersforskjeller – spm.6.

Jeg har valgt å trekke frem de tre største forskjellene i undersøkelsen om boligegenskaper hvor det skiller i mellom aldersgruppene. Alternativet «tilrettelagt for mulig alderdom/sykdom» er valgt av 59 prosent i *aldersgruppen 61-70 år* mot 41 prosent i *aldersgruppen 40-50 år*. Videre så følger «areal på et plan» hvor 63 prosent i *aldersgruppen 61-70 år* ønsker dette mot 48 prosent i *aldersgruppen 40-50 år*. Til slutt så ønskes «nærhet til kultur- og servicetilbud» av 24 prosent i *aldersgruppen 40-50 år* mot 12 prosent i *aldersgruppen 61-70 år*.

7. Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.)

Figur 4.22. Resultat i fra spørreundersøkelsen – aldersforskjeller – spm.7.

Jeg har valgt å trekke frem de tre største forskjellene i undersøkelsen om felleslokaler hvor det skiller i mellom aldersgruppene. Alternativet «svømmebasseng/bobblebad» er valgt av 49 prosent i *aldersgruppen 40-50 år* mot 26 prosent i *aldersgruppen 61-70 år*. Videre så følger «kafeteria» hvor 38 prosent i *aldersgruppen 51-60 år* ønsker dette mot 23 prosent i *aldersgruppen 61-70 år*. Til slutt så ønskes «hobbyrom/verksted» av 52 prosent i *aldersgruppen 61-70 år* mot 40 prosent i *aldersgruppen 40-50 år*.

Bostedsforskjeller

For å forenkle sammenstillingen av de ulike fylkene så er disse samlet inn under landsdelene:

Østlandet: Østfold, Akershus, Oslo, Hedmark, Oppland, Buskerud, Vestfold, Telemark

Sørlandet: Aust-Agder, Vest-Agder

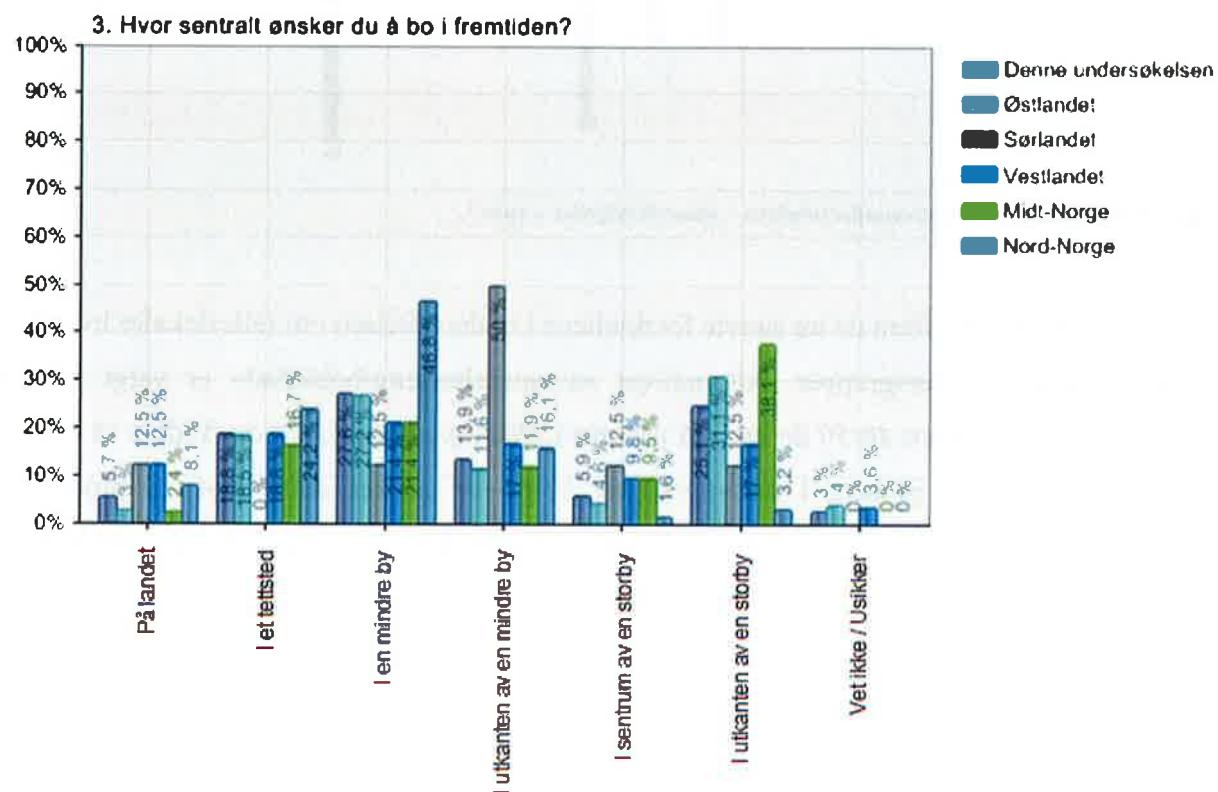
Vestlandet: Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal

Midt-Norge: Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag

Nord-Norge: Nordland, Troms, Finnmark

Når det gjelder å se om det er noen bostedsforskjeller i spørreundersøkelsen så kan man ut fra resultatene (vedlegg 9.5) se at det er en del forskjeller i hvordan det er besvart. De største forskjellene er i spørsmålene om boligplassering, boligstørrelse, boligegenskaper, felleslokaler, servicefunksjoner og om nåværende bolig er tilrettelagt for alderdom.

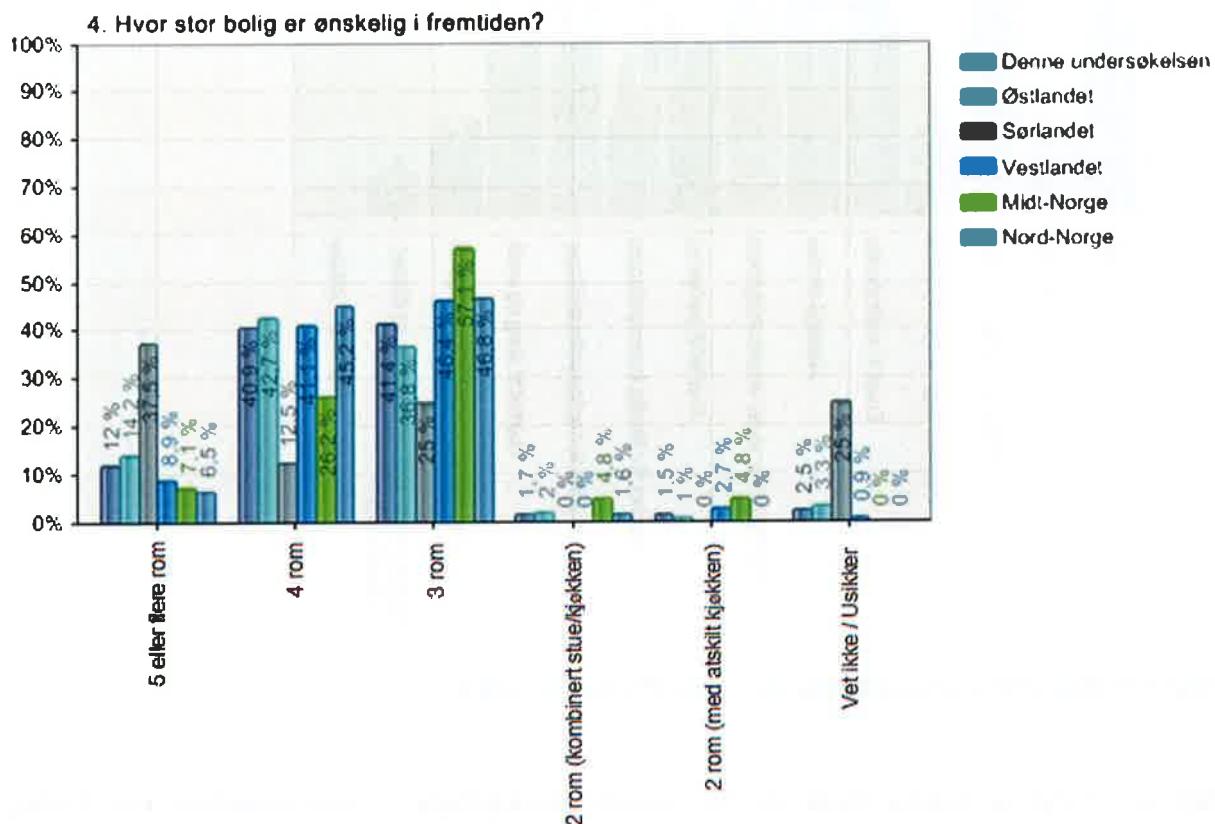
Resultatene i fra disse spørsmålene er fremvist under med tilhørende kommentarer.

Figur 4.23. Resultat i fra spørreundersøkelsen – bostedsforskjeller – spm.3.

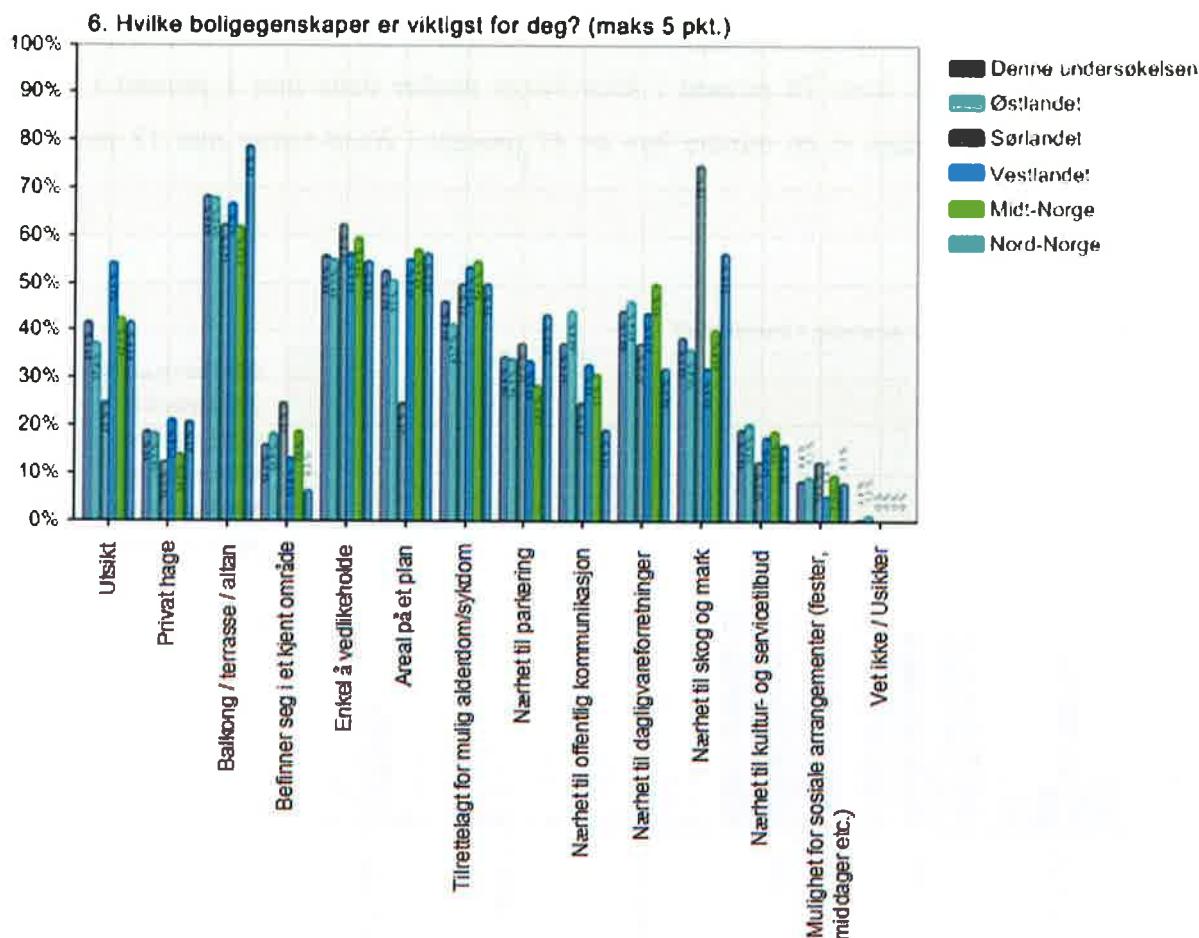
Jeg har valgt å trekke frem de tre største forskjellene i undersøkelsen om hvor sentralt man ønsker å bo i fremtiden, hvor det skiller i mellom bosted. Alternativet «i utkanten av en

mindre by» er valgt av 50 prosent i *Sørlandet* mot 12 prosent i *Østlandet*. Videre så følger «i utkanten av en storby» hvor 38 prosent i *Midt-Norge* ønsker dette mot 3 prosent i *Nord-Norge*. Til slutt så ønskes «i en mindre by» av 47 prosent i *Nord-Norge* mot 13 prosent i *Sørlandet*.

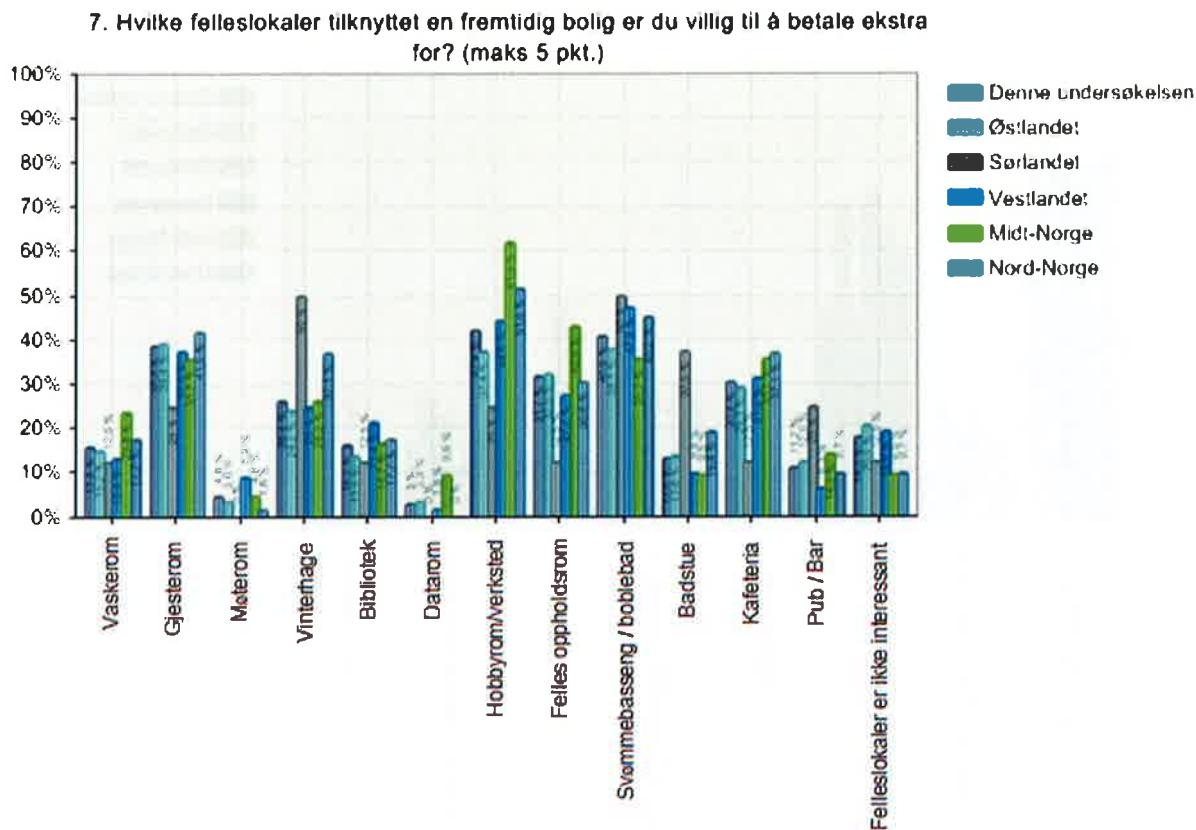
Figur 4.24. Resultat i fra spørreundersøkelsen – bostedsforskjeller – sspm.4.

Jeg har valgt å trekke frem de tre største forskjellene i undersøkelsen om hvor stor bolig som er ønskelig i fremtiden, hvor det skiller i mellom bosted. Alternativet «4 rom» er valgt av 45 prosent i *Nord-Norge* mot 13 prosent i *Sørlandet*. Videre så følger «5 eller flere rom» hvor 38 prosent i *Sørlandet* ønsker dette mot 7 prosent i *Nord-Norge*. Til slutt så ønskes «3 rom» av 57 prosent i *Midt-Norge* mot 25 prosent i *Sørlandet*.

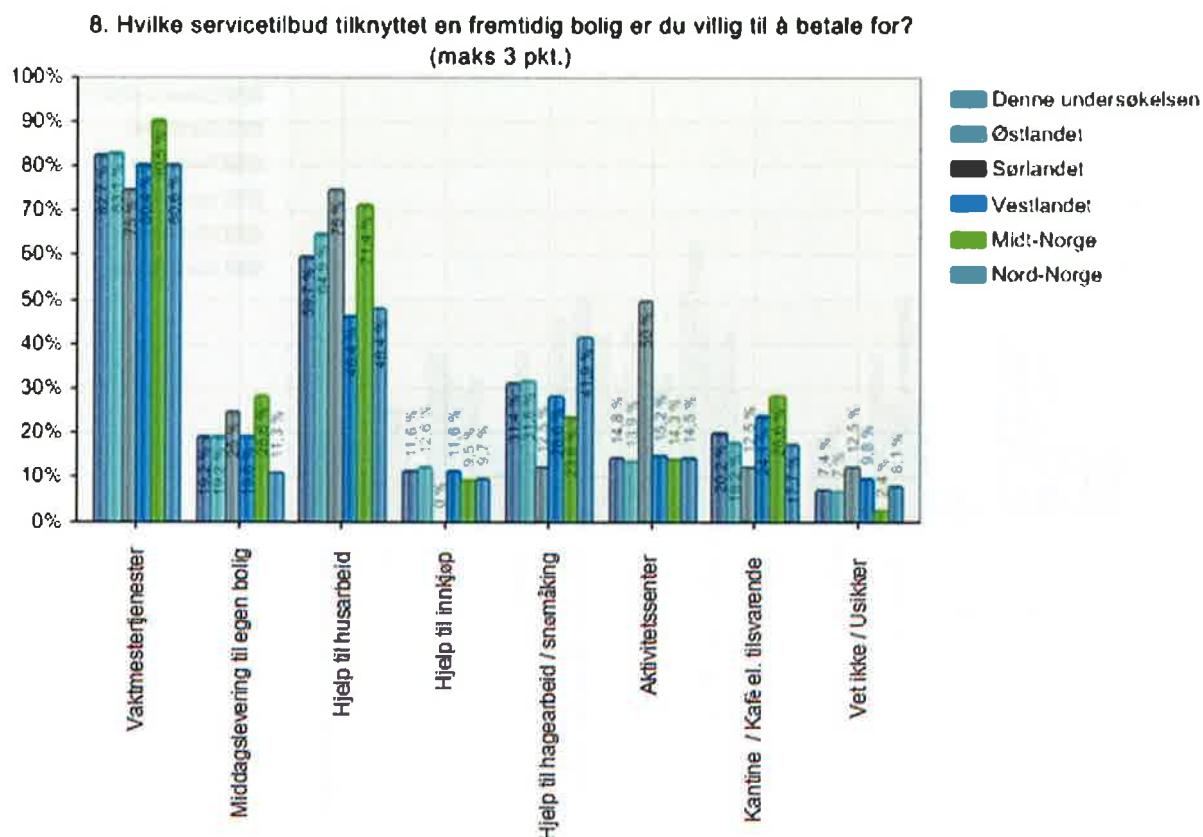
Figur 4.25. Resultat i fra spørreundersøkelsen – bostedsforskjeller – spm.6.

Jeg har valgt å trekke frem de tre største forskellene i undersøkelsen om hvilke boligegenskaper som er viktigst, hvor det skiller i mellom bosted. Alternativet «nærhet til skog og mark» er valgt av 75 prosent i *Sørlandet* mot 32 prosent i *Vestlandet*. Videre så følger «areal på et plan» hvor 60 prosent i *Midt-Norge* ønsker dette mot 25 prosent i *Sørlandet*. Til slutt så ønskes «utsikt» av 55 prosent i *Vestlandet* mot 25 prosent i *Sørlandet*.

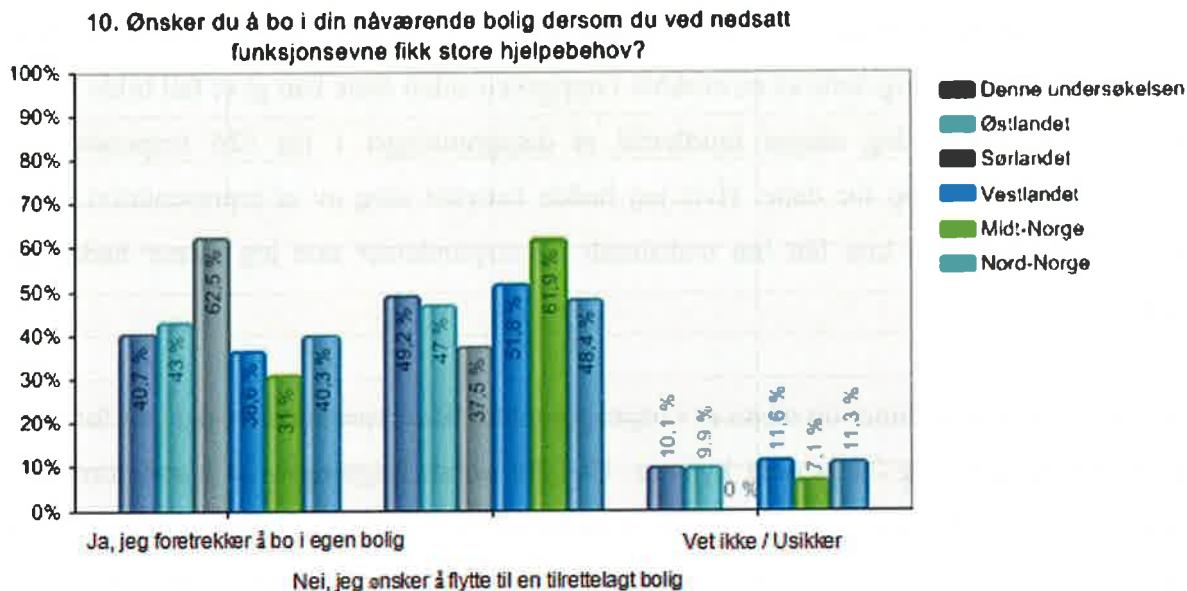
Figur 4.26. Resultat i fra spørreundersøkelsen – bostedsforskjeller – spm.7.

Jeg har valgt å trekke frem de tre største forskjellene i undersøkelsen om hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig man er villig til å betale ekstra for, hvor det skiller i mellom bosted. Alternativet «hobbyrom/verksted» er valgt av 62 prosent i *Midt-Norge* mot 25 prosent i *Sørlandet*. Videre så følger «felles oppholdsrom» hvor 43 prosent i *Midt-Norge* ønsker dette mot 13 prosent i *Sørlandet*. Til slutt så ønskes «badstue» av 38 prosent i *Sørlandet* mot 10 prosent i *Midt-Norge*.

Figur 4.27. Resultat i fra spørreundersøkelsen – bostedsforskjeller – spm.8.

Jeg har valgt å trekke frem de tre største forskellene i undersøkelsen om hvilke servicetilbud tilknyttet en fremtidig bolig man er villig til å betale for hvor det skiller i mellom bosted. Alternativet «aktivitetssenter» er valgt av 50 prosent i *Sørlandet* mot 14 prosent i *Østlandet*. Videre så følger «hjelp til husarbeid» hvor 75 prosent i *Sørlandet* ønsker dette mot 46 prosent i *Vestlandet*. Til slutt så ønskes «hjelp til hagearbeid/snømåking» av 42 prosent i *Nord-Norge* mot 13 prosent i *Sørlandet*.

Figur 4.28. Resultat i fra spørreundersøkelsen – bostedsforskjeller – spm.10.

Resultatet om man ønsker å bo i næværende bolig ved nedsatt funksjonsevne hvor det skiller i mellom bosted viser at alternativet «ja, jeg foretrekker å bo i egen bolig» er valgt av 63 prosent i *Sørlandet* mot 31 prosent i *Midt-Norge*.

5 DRØFTING

Det er i spørreundersøkelsen kun benyttet respondenter i fra Norconsult AS. Dette er et utvalg med høyere utdanning og dette er en svakhet i oppgaven siden dette kan gi et feil bilde av hva allmennheten mener. Jeg mener imidlertid at datagrunnlaget i fra 526 respondenter i undersøkelsen veier opp for dette. Hvis jeg hadde benyttet meg av et representativt utvalg hadde jeg antageligvis kun fått inn maksimalt 50 respondenter noe jeg mener hadde gitt oppgaven liten tyngde.

Prosentfordeling av kvinner og menn er i utgangspunktet ikke representativt pga. en fordeling på 76 prosent menn og 24 prosent kvinner. Ut i fra sammenligningen av kjønnsforskjeller (vedlegg 9.4) så er det minimale avvik i spørreundersøkelsen på valgte svaralternativer, slik at man kan tilnærmet si at vi har et representativt utvalg tatt kjønnsforskjellene i betraktning.

Det er benyttet «lukkede svar» i spørreundersøkelsen noe som er gjort for å forenkle analysen av datagrunnlaget. En ulempe ved dette er at man ikke fanger opp om respondenten egentlig ville ha svart noe annet enn hva det er svaralternativer for. Hvis det hadde vært benyttet «åpne svar» så hadde man fanget opp korrekt svaralternativ, men dette ville ha vært tidkrevende å bearbeide i etterkant og ble derfor ikke benyttet.

En reel feilkilde jeg ble oppmerksom på mens undersøkelsen pågikk var at svaralternativet «Nord-Trøndelag» vært uteglemt i spørsmålet om hvilket bosted respondenten hadde. Jeg både få dette gjaldt om å velge alternativet «Sør-Trøndelag», noe som jeg vurderte var tilnærmet likt. I etterkant ble resultatene om bostedsforskjeller fremstilt for landsdeler slik at «Nord-Trøndelag» og «Sør-Trøndelag» ble summert til Midt-Norge. Dermed kan denne feilkilden elimineres.

Man må regne med at det er størst grad av realisme i svarene som den eldste aldersgruppen opp gir. Mange kan være i en situasjon hvor de erfarer et økende hjelpebehov og derfor gjør seg noen tanker om hvilke konsekvenser dette vil ha for dem. Vurderinger man gjør som funksjonsfrisk vil være annerledes enn for dem hvor faktiske hjelpebehov har inntruffet.

I etterfølgende delkapitler drøftes tidligere forskning som er belyst i litteraturstudiet opp i mot mine resultater i fra spørreundersøkelsen.

5.1 Boligkvaliteter

Resultatene mine viser at 69 prosent ønsker «Balkong/terrasse/altan», 56 prosent ønsker «enkel å vedlikeholde», 53 prosent ønsker «areal på et plan», 46 prosent ønsker «tilrettelagt for alderdom/sykdom», 44 prosent ønsker «nærhet til dagligvareforretninger». Unntatt «tilrettelagt for alderdom/sykdom» så samsvarer dette godt med de kvalitetene som prioriteres høyest i undersøkelsen til Ytrehus og Fyhn (2006). Brevik og Schmidt (2005) viser også til en undersøkelse hvor seniorene prioriterer svært høyt at boligen har god utforming samt at nødvendige rom er på et plan. Kvaliteten «balkong/terrasse/altan» antar jeg er noe alle ønsker seg uansett alder og i hvilken helsetilstand man befinner seg i. De øvrige kvalitetene som er nevnt kan knyttes direkte opp i mot kvaliteter som en bolig bør ha ved alderdom og nedsatt funksjonsevne. Når det gjelder «tilrettelagt for alderdom/sykdom» så har dette fått lav prioritet i Ytrehus og Fyhn (2006), noe som ikke samsvarer med mitt resultat. Årsaken til denne forskjellen er vanskelig å tolke siden jeg ikke vet noe om gjennomføringen av undersøkelsen deres og hvilket utvalg som er benyttet. Ytrehus og Fyhn (2006) viser til at «privat hage» har fått lav prioritet, noe som også i mine resultater er satt som tredje dårligste kvalitet. Årsaken til at denne settes så lavt kan være at hagearbeid kan oppleves som en belastning og noe som hindrer fravær fra boligen.

Valget «nærhet til dagligvareforretning» har en *meget signifikant* sammenheng med «Balkong/terrasse/altan» og med «tilrettelagt for mulig alderdom». Alternativene «Enkel å vedlikeholde» og «Nærhet til dagligvareforretning» har en *signifikant* sammenheng. Disse resultatene er matematisk bevist slik at jeg ser ingen grunn til å drøfte dette, men det er interessant å se at det finnes sammenhenger i mellom alternativene. Jeg føler imidlertid ikke at disse resultatene gir oppgaven noe tyngde utover det at man ser sammenhenger i mellom alternativene.

Mitt resultat viser at halvparten ønsker å flytte til en tilrettelagt bolig hvis de ved nedsatt funksjonsevne fikk store hjelpebehov, og at 40 prosent foretrekker å bo i egen bolig. At det er så mange som ønsker å flytte til en tilrettelagt bolig kan ha en sammenheng med resultatet jeg

fikk om hvordan nåværende bolig er tilpasset behov ved nedsatt funksjonsevne. Der var det hele 65 prosent som svarte at nåværende bolig er «mindre bra». Dermed vil det være behov for å flytte til en tilrettelagt bolig ved funksjonsnedsettelse eller alderdom. Det var også 5 prosent som mente at boligen var «svært bra» og 29 prosent som mente at den var «bra». Antagelig så er det en del av disse som har svart at de foretrekker å bo i egen bolig. Det kan være at noen av de som har svart at boligen er «mindre bra» ønsker å bygge om boligen sin slik at de kan bo hjemme i fremtiden.

Hagen med flere (2011) skriver at smarthusløsninger og ny omsorgsteknologi vil gi brukerne nye muligheter til å mestre egen hverdag og trolig bidra til å fremme selvstendighet og uavhengighet. Dette bekreftes i artikkelen «Sensorer lar eldre bo hjemme» i Teknisk ukeblad nr. 40/1 desember 2011 om at dette er et satsningsområde. Telenor og Visma har et samarbeid for å utvikle denne teknologien noe som daværende nærings- og handelsminister støttet opp om. Med bakgrunn i dette så anser jeg det som viktig å planlegge nye hus for slike systemer slik at dette er enkelt å koble opp uten for store inngrep i ettertid. Dette kan gjøres ved at det klargjøres for kablede veggbokser som kan benyttes i fremtiden.

5.2 Boligtyper

Brevik og Schmidt (2005) viser til en undesökelse om at hver tredje senior ønsker en tilrettelagt bolig med 2 rom, mens resterende ønsker 3 eller eventuelt flere rom med varierende arealstørrelse ved skrøpelighet. Ønske om større arealer er størst blant de yngste seniorene. Mitt resultat viser at det kun er 3 prosent som ønsker 2 rom noe som er omrent en tiende del av ovennevnte resultat. Ellers så er det hele 94 prosent som ønsker 3 rom eller flere kontra 2/3-deler som det vises til. Det er store forskjeller i disse resultatene og årsaken kan være at respondentene mine har høy inntekt noe som kan ha en sammenheng med at de har store boliger fra før. Dermed ønsker de store arealer også for fremtiden. Det at de yngste deltakerne ønsker større arealer bekreftes også av mine resultater¹ hvor det er dobbelt så mange av de yngste enn de eldste som velger 5 rom eller flere.

I motsetning til Ytrehus og Fyhn (2006) sine resultater som viser til liten interesse for

---

¹ Kfr. vedlegg 9.4, spørsmål 4.

bofellesskap så har Brevik og Schmidt (2005) resultater på at fire av ti ønsker å bo i bofellesskap med venner. Det er de yngste og med høyere utdanning som har størst interesse for bofellesskap. Mine resultater samsvarer med Brevik og Schmidt (2005) om at det bra oppslutning om å bo i fellesskap i sammen med venner hvor hele 60 prosent ønsker dette. Mitt resultat har en høyere prosent enn ovennevnte og dermed så er det godt hold i påstanden om at de med høyere utdanning har størst interesse for bofellesskap. Bofellesskap med likesinnende har fått relativt lik oppslutning som det å bo med venner. Bofellesskap med tilfeldige andre er det derimot liten oppslutning om, hvor hele 65 prosent svarer at dette er uaktuelt. Det er forståelig at det er mindre oppslutning om å bo med tilfeldige andre da man kan risikere å bo med personer man ikke kommer overens med eller føler seg utsatt med.

5.3 Eierform

Mitt resultat om ønsket eierform i spørreundersøkelsen viser at hele 74 prosent ønsker å være selveier og at 15 prosent foretrekker å være andelseier gjennom boligaksjeselskap eller borettslag. Kun 7 prosent ønsker å leie.

Brevik og Schmidt (2005) gjorde en tilsvarende undersøkelse og fikk følgende resultat:
«Nærmere en tredjedel ønsker å leie en kommunalt tilrettelagt bolig/omsorgsbolig, mens godt over to av tre omsorgsboliger leies i dag. En fjerdedel ønsker å eie gjennom borettslag eller stiftelse med innskudd. Og en av fem ønsker å eie en slik bolig gjennom anskaffelse i det private markedet. Resten ville uansett ikke ønske seg slike boliger.» Ved sammenligning av disse resultatene så ser vi at synet på ønsket eierform i fremtiden er forskjellig. I mitt resultat så er det nesten fire ganger så mange som vil eie og fem ganger færre som vil leie. Imidlertid så er andelen av de som foretrekker å være andelseier gjennom boligaksjeselskap eller borettslag relativt lik. En årsak til dette kan være at respondentene er yrkesaktive i alderen 40-70 år og at de ikke ser for seg en eierform som eldre, men hvordan dette pr. dags dato er ønskelig. En annen årsak kan være at det ble benyttet respondenter ned i alderen 40 år som er langt unna denne livssituasjon nå, og som ikke har reflektert så mye rundt en fremtidig alderdom. Jeg foretok imidlertid en sjekk av resultatene for «aldersforskjeller»² om de ulike aldersgruppene besvarte dette spørsmålet forskjellig, noe som ikke var tilfelle. Dette viser at

---

² kfr. vedlegg 9.4 spørsmål 2.

alderen til respondenten hadde ingen betydning for resultatet, og sistnevnte feilkilde kan dermed elimineres.

Hagen med flere (2011) hevder at det er tradisjon for å eie i Norge og dette samsvarer godt med mine resultater. Det hevdes også at det er oftest de med lav inntekt som er leietakere, og siden alle respondentene i min undersøkelse har høyere utdanning og god inntekt så bekrefter mine resultater dette siden det kun er et fåtall som ønsker å leie. Jeg vil anta at flesteparten av respondentene er selveier i dag og ønsker også dette for fremtiden. Å eie sin egen bolig kan være med på å bidra til økt trygghet.

5.4 Servicefunksjoner

Resultatene mine viser at 83 prosent ønsker «vaktmestertjenester», 60 prosent ønsker «hjelp til husarbeid», 31 prosent ønsker «hjelp til hagearbeid/snømåking». De servicefunksjonene som har fått dårligst score er «hjelp til innkjøp» med 12 prosent og «aktivitetssenter» med 15 prosent. Brevik og Schmidt (2005) har i sin forskning kommet frem til at det stor interesse for å kjøpe tjenester i tilknytning til en framtidig bolig. Åtte av ti sier at de ønsker å kjøpe tjenester som hjelp til tyngre husholdarbeid. Nesten like mange ønsker å kjøpe vaktmestertjenester.

Disse resultatene samsvarer godt med mine resultater i forhold til hva som prioriteres høyest. Det at hjelp til tyngre husholdarbeid vurderes tilnærmet likt som vaktmestertjenester er tankevekkende. Vaktmestertjenester er i mange boligområder et veletablert tilbud mens det finnes knapt noe tilbud om hjelp til tyngre husholdarbeid.

Alternativet «hjelp til husarbeid» har en *signifikant* sammenheng med «hjelp til hagearbeid/snømåking». Alternativene «Hjelp til husarbeid» og «vaktmestertjenester» har en *svakt signifikant* sammenheng. Disse resultatene er matematisk bevist slik at jeg ser ingen grunn til å drøfte dette, men det er interessant å se at det finnes sammenhenger i mellom alternativene. Jeg føler imidlertid ikke at disse resultatene gir oppgaven noe tyngde utover det at man ser sammenhenger i mellom alternativene.

Ytrehus og Fyhn (2006) viser til resultater om at «boligens nærhet til servicefunksjoner» prioriteres høyest blant den eldste gruppen, grupper med funksjonsvansker og de med høy utdanning. Jeg antar at denne prioriteringen kan forklares med dagens bosettingsmønster siden høyt utdannede oftere enn de lavt utdannede bor i sentrale strøk. I sentrale strøk er det som oftest nærhet til service og derfor er antagelig dette ønskelig i fremtiden også.

5.5 Fellesarealer

Mine resultater viser at fellesarealer er av stor interesse for de fleste respondentene siden det kun er 18 prosent som har svart at dette ikke er ønskelig. De viktigste fellesarealene er «hobbyrom/verksted», «svømmebasseng/boblebad» og «Gjesterom» hvor disse utgjør hver seg ca. 40 prosent. Videre ønsker ca. 30 prosent «felles oppholdsrom» og «kafeteria». I andre enden av skalaen er «datarom» med 3 prosent, «møterom» med 5 prosent og «pub/bar» med 11 prosent. At alternativet «datarom» hadde lavest prioritet er ikke overraskende da de fleste av respondentene trolig har en privat pc, og ser derfor ikke behov for eget datarom.

At det er stor interesse for fellesarealer ved en fremtidig bolig samsvarer også med funn som Brevik og Schmidt (2005) har gjort i en undersøkelse. Samme undersøkelse viser at det er størst interesse for trimrom og svømmebasseng, hvor av sistnevnte samsvarer med resultatet fra min undersøkelse. Når det gjelder «trimrom» så er dette et alternativ som jeg ikke har medtatt som et svaralternativ. Dette betrakter jeg som en mulig feilkilde ved at det kunne ha vært mange som hadde ønsket å benytte dette svaralternativet, men som ikke fikk mulighet til det. For øvrig så mottok jeg en mail av en av respondentene om at dette alternativet burde ha vært med.

Alternativet «Gjesterom» har en *meget signifikant* sammenheng med både «Hobbyrom/verksted» og «Felles oppholdsrom». Det er også en *meget signifikant* sammenheng mellom alternativene «Svømmebasseng/boblebad» og «kafeteria». Vider kan vi se at «Felles oppholdsrom» har en *signifikant* sammenheng med både «Hobbyrom/verksted» og «Kafeteria». Alternativet «Hobbyrom/verksted» har en *svakt signifikant* sammenheng med både «Svømmebasseng/boblebad» og «Kafeteria». Disse resultatene er matematisk bevist slik at jeg ser ingen grunn til å drøfte dette, men det er interessant å se at det finnes sammenhenger i mellom alternativene. Jeg føler imidlertid ikke at disse resultatene gir oppgaven noe tyngde

utover det at man ser sammenhenger i mellom alternativene.

Wågø og Støa (2007) hevder at fellesarealer er avgjørende for å skape et godt bomiljø og tilrettelegge for at naboer skal bli kjent og opprette et fellesskap. De viser også til at boligområder ofte er bygget opp med private, halvprivate, halvoffentlige og offentlige områder. Hagen med flere (2011) bekrefter viktigheten av dette og at beliggenheten av boligen ligger slik til at det enkelt å ta del i det alminnelige liv. De hevder også at utformingen av boarealet i prinsippet bør ha to utganger, et inn mot tjenestene og et ut mot samfunnet. Dermed så kan man selv bestemme når man vil være alene eller når man vil være i sammen med andre. Forfatterne er enige om viktigheten av fellesarealer og hvordan boligområdene bør utformes for å skape trygghet samt følelsen av privathet.

5.6 Ansvarsforhold for boligfremskaffelsen

Hagen med flere (2011) oppfordrer til det samme som Brevik (2003) om at folk selv må ta ansvar for egen bolig ved alderdom, noe man for øvrig har gjort i andre faser av livet. Ytrehus og Fyhn (2006) har gjennomført en undersøkelse som viser at innbyggerne gir sterkt støtte til at dette er kommunens ansvar. Det fåtallet som støttet at dette var de privates ansvar var i hovedsak de med høy inntekt. Hvem som har ansvar for boligfremskaffelsen er det altså ulik oppfattelse av blant befolkningen. Min egen undersøkelse viser at det er kun 36 prosent som mener at dette er et offentlig ansvar, og at 40 prosent mener at dette er et offentlig ansvar hvis ikke økonomien strekker til. Videre så er det 17 prosent som mener at dette er et privat ansvar. Jeg tolker dette dit hen at det er oppslutning om at dette er et privat ansvar og at de som ikke har økonomi til å klare dette selv skal få offentlig støtte. Siden respondentene mine har en høy inntekt så bekreftes imidlertid påstanden til Ytrehus og Fyhn (2006) at de med høy inntekt er mer positiv til at dette er et privat ansvar.

5.7 Økonomi

Resultatene som omhandler hvor villig man er til å betale for nødvendige tjenester for å kunne bo hjemme så lenge som mulig ved alderdom/sykdom viser at 60 prosent er «ganske villig» til å betale for dette. Videre så er 30 prosent «svært villig» til å betale for dette, mens 4 prosent er «lite villig» og ca. 2 prosent er «ikke villig». Dette viser at det er stor oppslutning om personlig å betale for nødvendige tjenester ved alderdom, noe som samsvarer med Brevik og

Schmidt (2005) som viser til at det er stor interesse for å kjøpe tjenester i tilknytning til en fremtidig bolig.

Vestby med flere (2007) hevder eiendomsbransjen er av den oppfatning om at ekstra kostnader i forbindelse med universell utforming kan medføre tap av andre kvaliteter ved boligen. Motivasjon for å bygge universelt utformede boliger reduseres ved at få boligkjøpere etterspør eller har behov for dette. Kjøperne er da heller ikke interessert å betale denne ekstra kostnaden som påløper på grunn av universell utforming. Man kan se at dette kan være et problem i boligmarkedet, men når det gjelder oppføring av seniorboliger så bør disse bygges med universell utforming. Dagens krav i Plan og bygningsloven er også strengere i dag enn hva det var for noen år siden, noe som fører til at eiendomsbransjen ikke har noe valg til å unnlate disse kravene. Dette medfører ekstra kostnader noe som blir videreført boligkjøperen enten de vil eller ikke.

5.8 Lokalisering

Ytrehus og Fyhn (2006) og Brevik og Schmidt (2005) er av lik oppfattelse om at seniorer ønsker å flytte lokalt hvis dette skulle bli aktuelt, og at dette har mye å si for trygghet og velferd. Lokal flytting er viktigst for de med minst ressurser, og det er generelt mest ønskelig å flytte til sentrale steder i kommunen. Mitt resultat viser imidlertid til boligkvaliteten «befinner seg i et kjent område»³ fikk meget lav prioritet, kun 16 prosent. Dette samsvarer dårlig med hva som hevdtes av tidligere forskning. En mulig tolkning av dette er at det kun var tillatt å krysse av for 5 av 13 egenskaper i undersøkelsen min, og at de andre egenskapene var mer viktig enn akkurat denne kvaliteten. Brevik og Schmidt (2005) hevder imidlertid at en bolig som befinner seg i et kjent område er viktigst for dem med lavest inntekt og utdanning. Siden mine respondenter har høy inntekt og god utdanning så kan dette være årsaken til at denne kvaliteten ikke ble prioritert så høyt.

Man kan ut fra resultatene mine om hvor sentralt man ønsker å bo i fremtiden se at det er størst oppslutning om å bo «i en mindre by» og det er 28 prosent som har svart dette. Alternativet «i utkanten av en storby» er det 25 prosent som har valgt. I andre enden av skalaen så stiller det å bo «på landet» og «i sentrum av en storby» relativt likt med omtrent 6

---

³ Kfr. Vedlegg 9.2 side 9.

prosent av stemmene hver. Det at så mange ønsker å bo i en *mindre by* eller i *utkanten av en storby* kan trolig tolkes dit hen at respondentene har en tilsvarende beliggenhet i dag. Årsaken til dette er at Norconsult AS i hovedsak har kontorer der hvor populasjonen er stor. Det at nesten 1/3 av respondentene var i fra Akershus gjør også at det antageligvis vektes mest mot det å bo urbant.

5.9 Alder, bosted og kjønn

Ved å sjekke spørsmålene i undersøkelsen opp i mot kategoriene alder, bosted og kjønn så var det overraskende stor likhet i besvarelsen blant disse. Spesielt var det særdeles lite alders- og kjønnsforskjeller. Tendensen var også relativt lik for bostedsforskjeller, men her var det noe større forskjeller i blant svaralternativene. Jeg ønsker å diskutere de spørsmålene med størst forskjeller som ble belyst i delkapittel 4.2.9.

Alder

I spørsmålet om ønskelig boligstørrelse så er det ikke store forskjellen i mellom aldersgruppene, men resultatet mitt viser at det er flere av den yngste enn den eldste aldersgruppen som ønsker «5 eller flere rom». Ønske om «4 rom» er det flest i den eldste aldersgruppen som ønsker. Antagelig så har respondentene relativt store boliger og ønsker også dette i fremtiden. Det at de yngste deltakerne ønsker flest rom bekreftes også av tidligere forskning.

I valget om boligegenskaper kan vi se at den eldste aldersgruppen velger kvaliteter som er mer rettet mot tilgjengelighet enn hva den yngste aldersgruppen velger. Det er spesielt «tilrettelagt for mulig alderdom/sykdom» og «areal på et plan» som har størst differanse mellom disse aldersgruppene. Det at de eldste setter disse kvalitetene så høyt kan trolig forklares med at det er nært forestående at man bør finne en tilrettelagt hvor man kan eldres. I forhold til «nærhet til kultur- og servicetilbud» så prioriteres dette helt motsatt. Da er det de yngste som har satt dette med høyere prioritet enn de eldste. Årsaken til dette kan være at den yngre generasjon benytter seg mer av slike tilbud i dag enn hva de eldre gjør, og ønsker derfor dette i fremtiden også.

Det kan virke som om felleslokaler som fordrer til sosialt samvær blir lavere prioritert blant den eldste aldersgruppen. Lokaler som «svømmebasseng/boblebad» og «kafeteria» har nesten halvparten så høy prioritet blant de eldste enn hva de har for den yngste aldersgruppen. Derimot så prioriteres «hobbyrom/verksted» noe høyere blant den eldste aldersgruppen. En årsak til dette kan være at eldregenerasjon har utført mer praktisk arbeid opp gjennom årene enn hva som er tilfelle for den yngre generasjon.

Bosted

Det er generelt vanskelig å se noen sammenheng i resultatene om hvilken betydning bosted har for svarene, men en fellesnevner er at *Sørlandet* skiller seg ut i fra de andre landsdelene om hva som prioriteres. En årsak til dette kan være at sørlandersne er mer samstemte og fokuserte på hva de ønsker av indre og ytre kvaliteter ved en fremtidig bolig. Jeg tar selvkritikk i at spørsmålet om at bostedsforskjeller har dårlig reliabilitet siden jeg ikke får hentet ut de svarene jeg ønsker. Disse bostedsforskjellene burde heller ha vært delt i kategorier ettersom hvor man bor i dag, f.eks. i utkanten av en mindre by, enn at det er delt i fylker slik denne undersøkelsen ble utført med. Dette hadde trolig gitt bedre data og et enklere grunnlag for tolkning. Under så har jeg imidlertid prøvd å drøfte de resultatene som ble presentert i delkapittel 4.2.9

I forhold til hvor sentralt man ønsker å bo i fremtiden så kan det se ut som at respondentene har svart ettersom hvordan man bor nå. Det er to bosteder som skiller seg ut og det er *Sørlandet* som ønsker å bo «i utkanten av en mindre by», og *Nord-Norge* som ønsker å bo «i en mindre by».

Man kan ut i fra resultatet om hvor stor bolig som er ønskelig i fremtiden se at *Sørlandet* skiller seg ut med at de ønsker «5 eller flere rom». En mulig forklaring kan være at man har større boliger på Sørlandet og derfor ønsker dette i fremtiden.

Resultatet om hvilke boligegenskaper som er viktigst så skiller *Sørlandet* seg ut med at de ønsker «nærhet til skog og mark». Dette kan ha noe med at sørlandersne er mer opptatt av å komme seg ut i naturen enn i andre landsdeler.

Resultatet om hvilke felleslokaler som prioriteres så skiller *Sørlandet* seg ut i at de er mer opptatt av «vinterhage» og «badstue» enn hva de andre landsdelene er.

I valget om hvilket servicetilbud som er ønskelig ved en fremtidig bolig så skiller Sørlandet seg ut i at de ønsker «aktivitetssenter».

Resultatet om man ønsker å bo i nærværende bolig ved nedsatt funksjonsevne viser nok en gang at *Sørlandet* skiller seg ut ved å foretrekke «ja, jeg foretrekker å bo i egen bolig».

Kjønn

Boligegenskapen «balkong/terrasse/altan» prioriteres høyere blant kvinner enn for menn. Det er vanskelig å komme med en forklaring på dette siden denne egenskapen prioriteres høyt blant begge kjønn. Når det gjelder «nærhet til parkering» og «nærhet til skog og mark» så prioriteres dette nesten dobbelt så høyt blant menn enn for kvinner. Dette kan ha noe med at det er trolig flere menn enn kvinner som er biler og ikke ønsker å bruke mye tid på å komme til og fra parkeringsplassen. Når det gjelder «nærhet til skog og mark» så er ofte menn glad i å være ute i naturen, og ønsker derfor at man fort kan komme seg ut.

Når det gjelder felleslokaler så ønsker nesten dobbelt så mange menn å ha tilgang på «hobbyrom/verksted» enn hva som er tilfelle for kvinner. Årsaken til den forskjellen kan være at det å arbeide i et slikt lokale er en «manneting» og er derfor ikke så populært blant kvinner. Når det imidlertid gjelder alternativene «svømmebasseng/bobblebad» og «felles oppholdsrom» så er dette et høyere ønske blant kvinner enn for menn. En forklaring på dette kan være at kvinner oftere er opptatt av å møtes i sosiale tilstelninger enn hva som er tilfelle for menn.

6 KONKLUSJON

Jeg ønsker å besvare de sju delspørsmålene som ble stilt innledningsvis for å konkludere hvilke kriterier som vektlegges ved valg av seniorbolig.

1. *Hvilke boligkvaliteter prioriteres høyest?*

Boligkvalitetene med høyest prioritet er i rangert rekkefølge: «balkong/terrasse/altan», «enkel å vedlikeholde», «areal på et plan», «tilrettelagt for alderdom/sykdom» og «nærhet til dagligvareforretninger».

2. *Hvilken boligtype og eierform er ønskelig?*

Tidligere undersøkelser viser at enebolig er den mest populære boformen. Jevnt over for alle aldersgruppene er det størst oppslutning om at 3 og 4 rom er mest ønskelig i fremtiden. Det er en tendens til at den yngste aldersgruppen ønsker seg størst bolig, dvs. 5 rom eller flere. Det å bo i bofelleskap med venner og bofelleskap med likestilte er det god oppslutning om. Dette gjelder i hovedsak for de med høyere utdanning og er ikke så ettertraktet for de med lavere utdanning. Det å bo i fellesskap med tilfeldige andre er imidlertid lite attraktivt for de fleste uansett utdanningsnivå.

Det er stor enighet om at ønsket eierform i fremtiden er å være selveier eller andelseier gjennom boligaksjeselskap/borettslag. Kun et lite mindretall ønsker å leie bolig. De med lavere inntekt og utdanning prioriterer høyere det å være leietaker.

3. *Er servicefunksjoner ønskelig og eventuelt hvilke?*

Det er gjennomgående at det er ønskelig med servicefunksjoner ved en fremtidig bolig. I rangert rekkefølge så har følgende tjenester høy prioritet: «vaktmestertjenester», «hjelp til husarbeid» og «hjelp til hagearbeid/snømåking». «Vaktmestertjenester» er den tjenesten som skiller seg klart ut.

4. *Er det interesse for felleslokaler i tilknytning til en fremtidig bolig?*

Fellesarealer er meget viktig i tilknytning til en fremtidig bolig. De viktigste fellesarealene i rangert rekkefølge er «hobbyrom/verksted», «svømmebasseng/bobblebad», «Gjesterom»,

«felles oppholdsrom» og «kafeteria». Tidligere forskning fremhever at utformingen av boarealet i prinsippet bør ha to utganger, et inn mot tjenestene og et ut mot samfunnet.

5. Hvilke syn er det på ansvarsforhold for boligfremskaffelsen?

Det er forskjellige syn på dette ansvarsforholdet ettersom hvilken utdanning og inntekt man har. De som har lav utdanning og inntekt er i hovedsak samstemte om at dette er et offentlig ansvar. Derimot så mener de med høy utdanning og inntekt at dette er et privat ansvar, men at de som ikke har økonomi til å klare dette på egen hånd skal få offentlig støtte.

6. Hvilken lokalisering er ønskelig for en fremtidig bolig?

Det er størst oppslutning om å bo «i en mindre by» og «i utkanten av en storby». For noen er det viktig at man flytter lokalt ved et boligbytte. Dette er imidlertid viktigst for de med lavest inntekt og utdanning.

7. Har alder, kjønn og nåværende bosted noen betydning for hvilke kriterier som vektlegges?

Det er særdeles små alders- og kjønnsforskjeller i hvilke kriterier som vektlegges. Tendensen i besvarelsen er lik men det er noen små forskjeller når det gjelder boligkvaliteter og fellesarealer. Når det gjelder bostedsforskjeller så er det større spredning på hvilke kriterier som vektlegges, men det er vanskelig å se om det er noen sammenheng i hvorfor det er forskjeller.

7 ANBEFALING FOR VIDERE ARBEID

Forskingsspørsmålet «*Hvilken betydning har utbygging av seniorboliger for kommunens omsorgstjenester?*» hadde vært et interessant tema å forske på. Fokuset bør da være på den økonomiske besparelsen kommunene kan oppnå ved at eldre kan bo hjemme lenger og dermed utsatte behov for helsetjenester. Med bakgrunn i dette kan det hende at kommunene for opp øynene og gir tilskudd for omgjøring av eksisterende boliger for gjøre denne tilgjengelig, eller at det gis tilskudd for å bygge seniorboliger i bofellesskap el. lignende.

Det kunne også ha vært interessant å gjennomføre statistiske beregninger på alders-, kjønn- og bostedsforskjeller ved valg av seniorboliger for se om man kan finne noen sammenhenger i de valgene som er gjort. Det er imidlertid viktig at det for bosted skiller for kategorier om hvor man bor, f.eks i utkanten av storby, og ikke går i denne fella som jeg gjorde med å benytte fylker som ikke gir noen input man kan benytte videre.

8 LITTERATURLISTE

Bøker:

Daatland, Svein Olav (1999): *Framtidens boformer for eldre*
Nordisk Ministerråd, København.

Everett, Euris L. og Inger Furseth (1997): *Masteroppgaven – Hvordan begynne og fullføre*
Universitetsforlaget 2004

Fellows, Richard & Anita Liu (2005): *Research Methods for Construction*
Oxford: Blackwell Science Ltd, 2.utgave

Halvorsen, Knut (2008): *Å forske på samfunnet – En innføring i samfunnsvitenskapelig metode*
J.W. Cappelens Forlag AS, 2.opplag.

Larsen, Ann Kristin (2008): *En enklere metode*
Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørke AS, 2.opplag.

Olsson, Nils (2011): *Praktisk rapportskriving*
Tapir Akademiske Forlag, Trondheim

Rienecker, Lotte og Peter Stray Jørgensen (2006): *Den gode oppgaven.*
Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørke AS.

Rapporter:

Aannestad, Fride (2011): *Hvilke kvaliteter og egenskaper bør et seniorsenter inneholde?*
Masteroppgave fra NTNU.

Barlindhaug, Rolf og Marit Ekne Ruud (2008): *Beboernes tilfredshet med nybygde boliger.*
NIBR-rapport 2008:14

Brevik, Ivar (2003): *Kommunenes pleie- og omsorgstjenester.*
NIBR-rapport 2003:17

Brevik, Ivar og Lene Schmidt (2005): *Slik vil eldre bo.*
NIBR-rapport 2005:17

Hagen, Kåre med flere (2011): *Innovasjon i omsorg*
NOU 2011:11

Vestby, Guri Mette, Martin Hanssen og Aud Tennøy (2007):
Universell utforming i nye boligprosjekter.
NIBR-rapport 2007:8

Wågø, Solvår og Eli Støa (2007): *Seniorboliger i Trolla. Beboermedvirkning*
SINTEF Byggforsk, Rapport nr. SBF BY A07006

Wågø, Solvår og Karin Høyland (2009): *Bokvalitet og hverdagsliv for eldre.*
SINTEF Byggforsk, Prosjektrapport 36

Ytrehus, Siri og Anders B. Fyhn (2006): *Her vil jeg bo! Boligønsker blant 50-, 60- og 70-åringar i fire lokalområder.*
Fafo-rapport 512

Ytrehus, Siri og Anders B. Fyhn (2006): *Bufast, Bjørvika og Bendidorm. Boligplaner og boligønsker for eldre år.*
Fafo-rapport 511

Notater:

Barlindhaug, Rolf (2009): *Eldres boligpreferanser.*
NIBR-notat: 2009:107

Linker:

<http://50plussguiden.no/seniorboliger.html> (dato:15.07.2011)

9 VEDLEGGSOVERSIKT

- 9.1 Spørreskjema.....side 1 - 5
- 9.2 Resultater fra spørreundersøkelsen.....side 1 - 17
- 9.3 Resultater fra spørreundersøkelsen – Kjønnsforskjeller.....side 1 - 13
- 9.4 Resultater fra spørreundersøkelsen – Aldersforskjeller.....side 1 - 15
- 9.5 Resultater fra spørreundersøkelsen – Bostedsforskjeller.....side 1 - 15
- 9.6 Statistiske beregninger av resultatene – Boligegenskaper.....side 1 - 20
- 9.7 Statistiske beregninger av resultatene – Servicefunksjoner.....side 1 - 6
- 9.8 Statistiske beregninger av resultatene – Fellesarealer.....side 1 - 20
- 9.9 Fremdriftsplan.....side 1 - 2
- 9.10 Uttaksskjema.....side 1 - 3

9.1 Spørreskjema

www.questback.com - print preview

Page 1 of 5

Hvilke kriterier vektlegges ved valg av seniorbolig?

Kjære deltaker!

Jeg setter stor pris på at du ønsker å bidra med å svare på denne spørreundersøkelsen.

Hvordan skal skjemaet besvares?

Skjemaet besvares ved å "huke av" for det alternativet som passer best, evnt. inntil flere alternativer på noen av spørsmålene. Det kan hende at ønsket alternativ ikke tatt med, men da benyttes det alternativet som er nærmest.

Spørreundersøkelsen bør besvares ved at man ser for seg en fremtidig bolig som også kan benyttes ved alderdom/sykdom.

Lykke til!

Din identitet vil holdes skjult
[Les om retningslinjer for personvern. \(Åpnes i nytt vindu\)](#)

1) * Hvem mener du har ansvar for å fremskaffe en tilrettelagt bolig ved alderdom/sykdom?

- Privat ansvar
- Offentlig ansvar
- Offentlig ansvar hvis ikke økonomien strekker til
- Vet ikke / usikker

2) * Vil du i fremtiden foretrekke å leie eller eie boligen?

- Foretrekker å leie
- Foretrekker å være andelseler gjennom boligaksjeselskap eller borettslag
- Foretrekker å være selveier
- Vet ikke / Usikker

3) * Hvor sentralt ønsker du å bo i fremtiden?

- På landet
- I et tettsted

- I en mindre by
- I utkanten av en mindre by
- I sentrum av en storby
- I utkanten av en storby
- Vet ikke / Usikker

4) * Hvor stor bolig er ønskelig i fremtiden?

- 5 eller flere rom
- 4 rom
- 3 rom
- 2 rom (kombinert stue/kjøkken)
- 2 rom (med atskilt kjøkken)
- Vet ikke / Usikker

Det finnes ulike bofellesskapsløsninger for eldre. Dette kan gjerne være småhus i tunløsning eller boliger i blokk i tillegg til fellesarealer. I noen tilfeller bor eldre i fellesskap med tilfeldige andre, noen har skapt et fellesskap i sammen med venner mens i andre tilfeller har man fått hjelp til å finne frem til et fellesskap med likesinnede.

5) * Kunne du som eldre tenke deg å bo i: (et kryss for hver linje)

	Har faste planer	Har vurdert dette	Kunne ønske dette	Er ikke aktuelt
Fellesskap med tilfeldige andre	☐	☐	☐	☐
Fellesskap i sammen med venner	☐	☐	☐	☐
Fellesskap med likesinnede	☐	☐	☐	☐

6) * Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.)

| | Utsikt

- Privat hage
- Balkong / terrasse / altan
- Befinner seg i et kjent område
- Enkel å vedlikeholde
- Areal på et plan
- Tilrettelagt for mulig alderdom/sykdom
- Nærhet til parkering
- Nærhet til offentlig kommunikasjon
- Nærhet til dagligvareforretninger
- Nærhet til skog og mark
- Nærhet til kultur- og servicetilbud
- Mulighet for sosiale arrangementer (fester, middager etc.)
- Vet ikke / Usikker

7) * Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.)

- Kafeteria
- Badstue
- Bibliotek
- Pub / Bar
- Vaskerom
- Gjesterom
- Felles oppholdsrom
- Hobbyrom/verksted
- Svømmebasseng / boblebad
- Møterom
- Datarom
- Vinterhage
- Felleslokaler er ikke interessant

8) * Hvilke servicetilbud tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale for? (maks 3 pkt.)

- Vaktmestertjenester
- Middagslevering til egen bolig
- Hjelp til husarbeid
- Hjelp til innkjøp
- Hjelp til hagearbete / snømåking

- Aktivitetssenter
- Kantine / Kafè el. tilsvarende
- Vet ikke / Usikker

9) * Hvor villig er du til å betale for tjenester som er nødvendig for å kunne bo hjemme så lenge som mulig ved alderdom/sykdom?

- Svært villig
- Ganske villig
- Lite villig
- Ikke villig
- Vet ikke / Usikker

10) * Ønsker du å bo i din nåværende bolig dersom du ved nedsatt funksjonsevne fikk store hjelpebehov?

- Ja, jeg foretrekker å bo i egen bolig
- Nei, jeg ønsker å flytte til en tilrettelagt bolig
- Vet ikke / Usikker

11) * Hvordan tror du nåværende bolig er tilpasset dine behov hvis du får nedsatt funksjonsevne?

- Svært bra
- Bra
- Mindre bra
- Vet ikke / Usikker

12) * Hvilket kjønn er du?

- Mann
- Kvinne

13) * I hvilken aldersgruppe befinner du deg i?

- 40-50 år
- 51-60 år
- 61-70 år
- 70+

14) * Hvilket fylke er ditt bosted?

Velg alternativ ▾

© Copyright www.questback.com. All Rights Reserved.

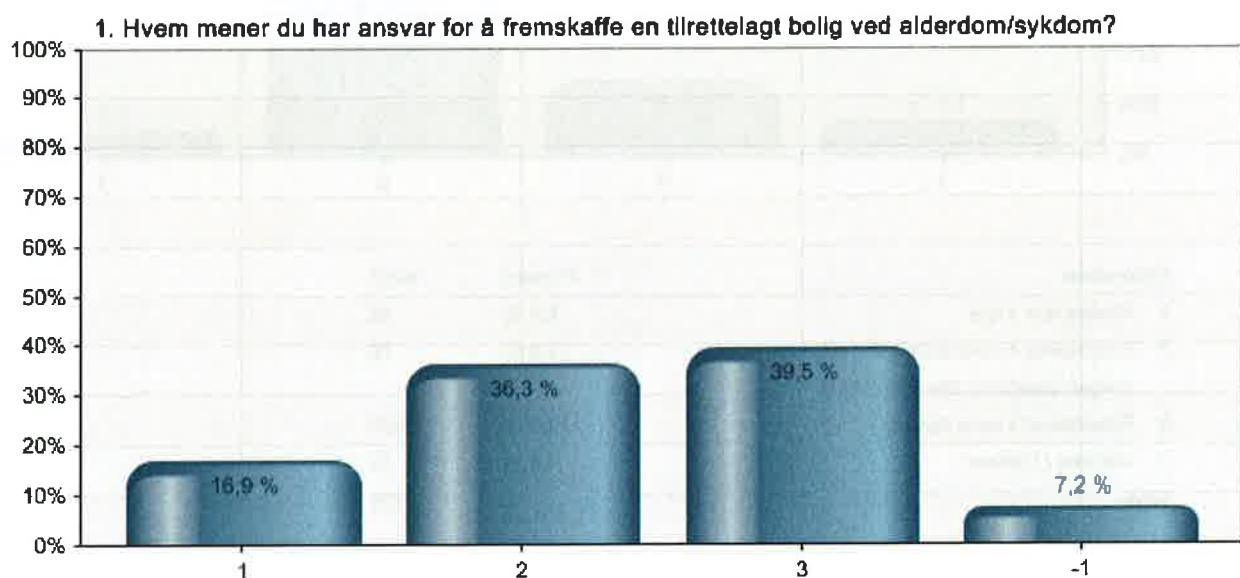
9.2 Resultater fra spørreundersøkelsen

Hvilke kriterier vektlegges ved valg av seniorbolig?

Publisert fra 07.05.2012 til 16.05.2012

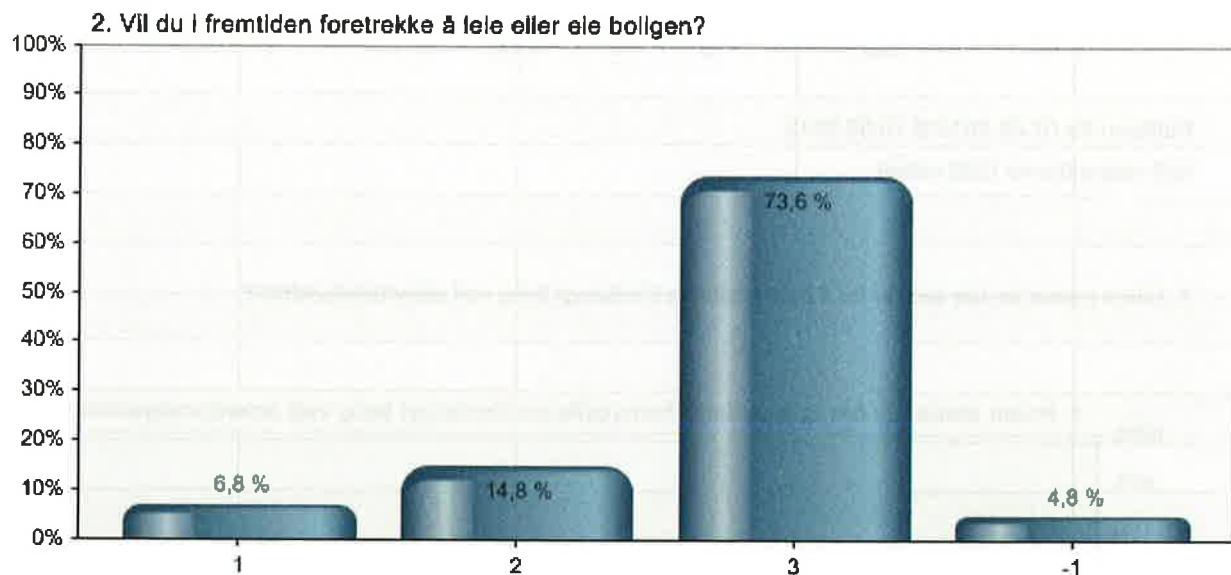
526 respondenter (526 unike)

1. Hvem mener du har ansvar for å fremskaffe en tilrettelagt bolig ved alderdom/sykdom?

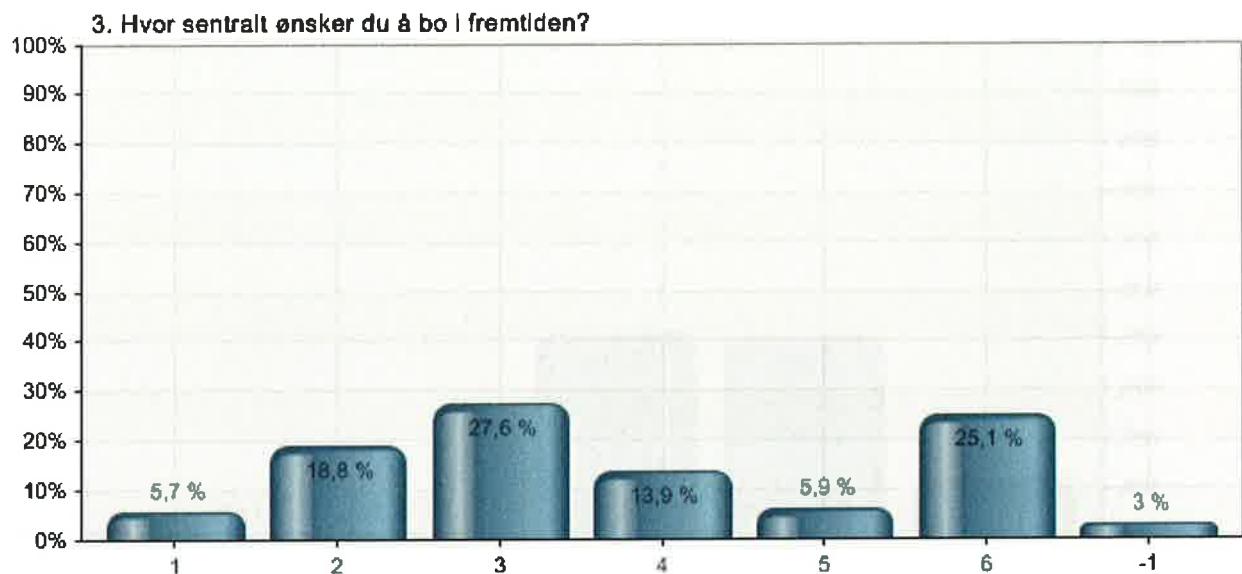
Alternativer	Prosent	Verdi
1 Privat ansvar	16,9 %	89
2 Offentlig ansvar	36,3 %	191
3 Offentlig ansvar hvis ikke økonomien strekker til	39,5 %	208
-1 Vet ikke / usikker	7,2 %	38
Total		526

2. Vil du i fremtiden foretrekke å leie eller eie boligen?

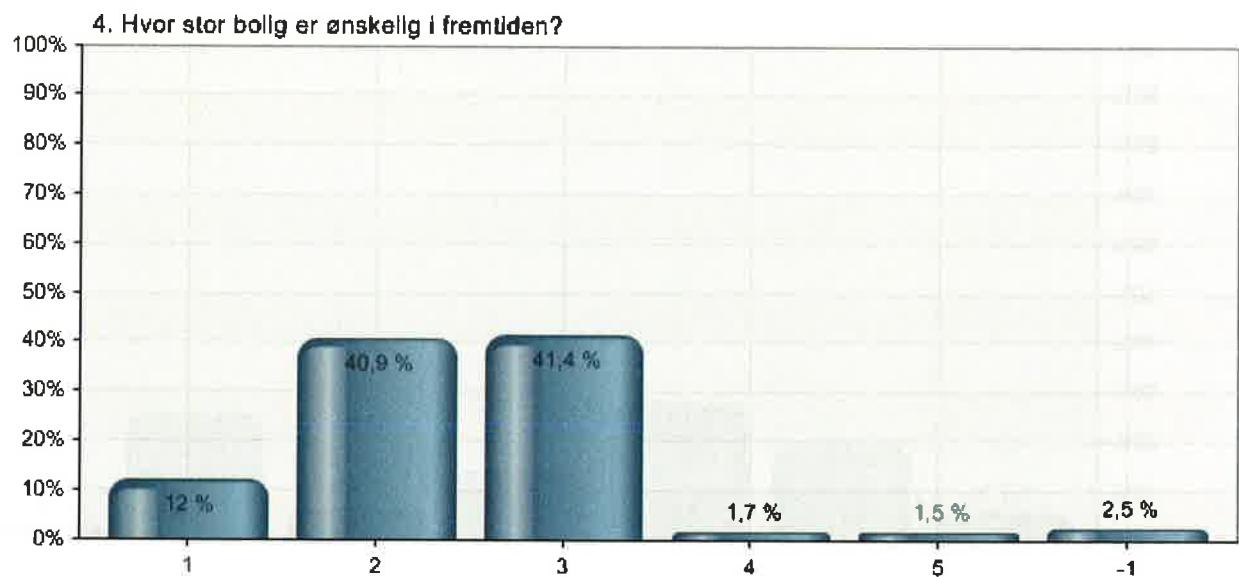
Alternativer	Prosent	Verdi
1 Foretrekker å leie	6,8 %	36
2 Foretrekker å være andelseier gjennom boligaksjeselskap eller borettslag	14,8 %	78
3 Foretrekker å være selleier	73,6 %	387
-1 Vet ikke / Usikker	4,8 %	25
Total		526

3. Hvor sentralt ønsker du å bo i fremtiden?

Alternativer	Prosent	Verdi
1 På landet	5,7 %	30
2 I et tettsted	18,8 %	99
3 I en mindre by	27,6 %	145
4 I utkanten av en mindre by	13,9 %	73
5 I sentrum av en storby	5,9 %	31
6 I utkanten av en storby	25,1 %	132
-1 Vet ikke / Usikker	3,0 %	16
Total		526

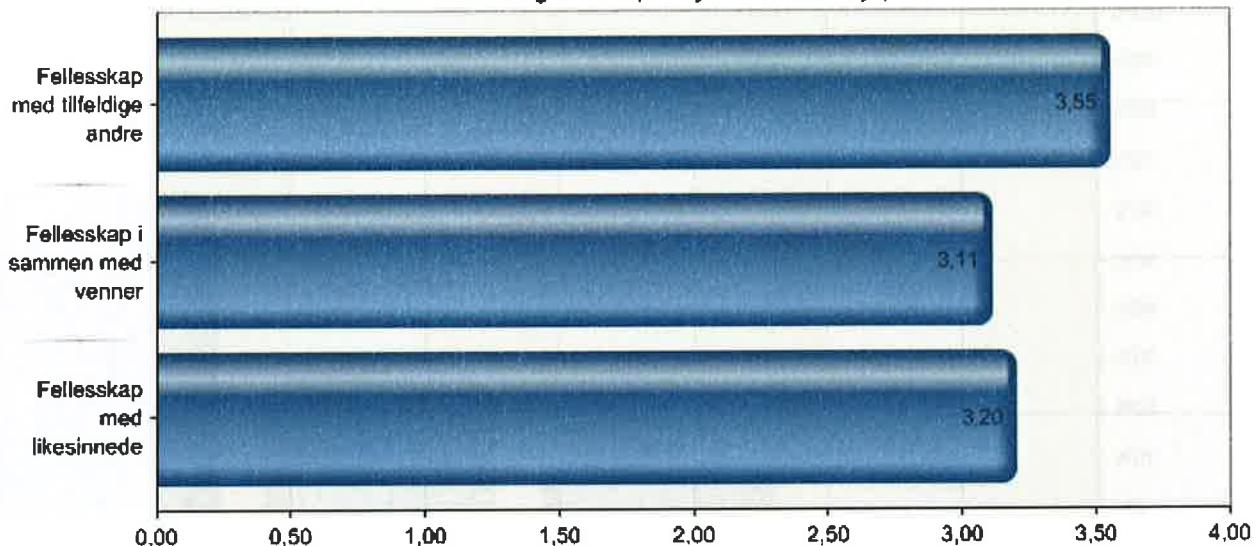
4. Hvor stor bolig er ønskelig i fremtiden?

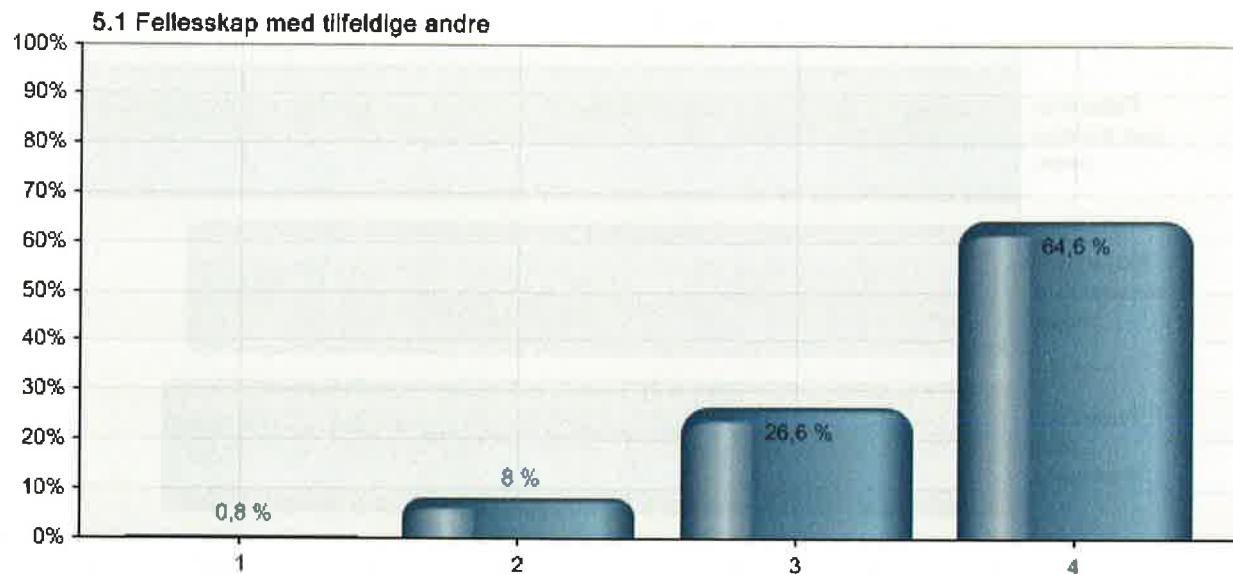
Alternativer	Prosent	Verdi
1 5 eller flere rom	12,0 %	63
2 4 rom	40,9 %	215
3 3 rom	41,4 %	218
4 2 rom (kombinert stue/kjøkken)	1,7 %	9
5 2 rom (med atskilt kjøkken)	1,5 %	8
-1 Vet ikke / Usikker	2,5 %	13
Total		526

5. Kunne du som eldre tenke deg å bo i: (et kryss for hver linje)

5. Kunne du som eldre tenke deg å bo i: (et kryss for hver linje)

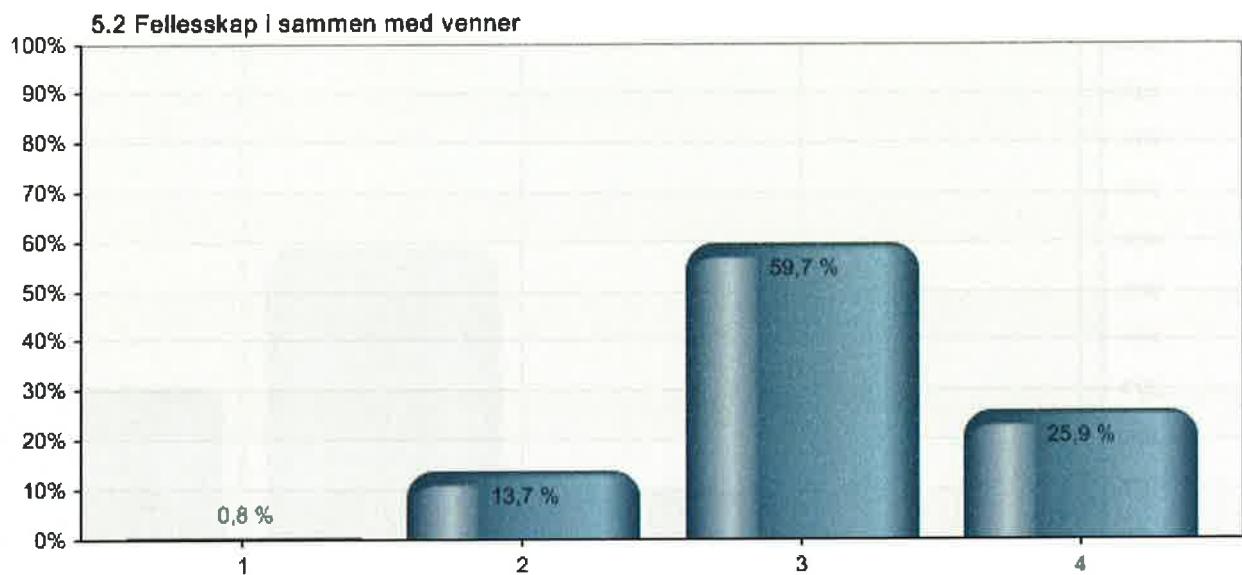

5.1 Kunne du som eldre tenke deg å bo i: (et kryss for hver linje) - Fellesskap med tilfeldige andre

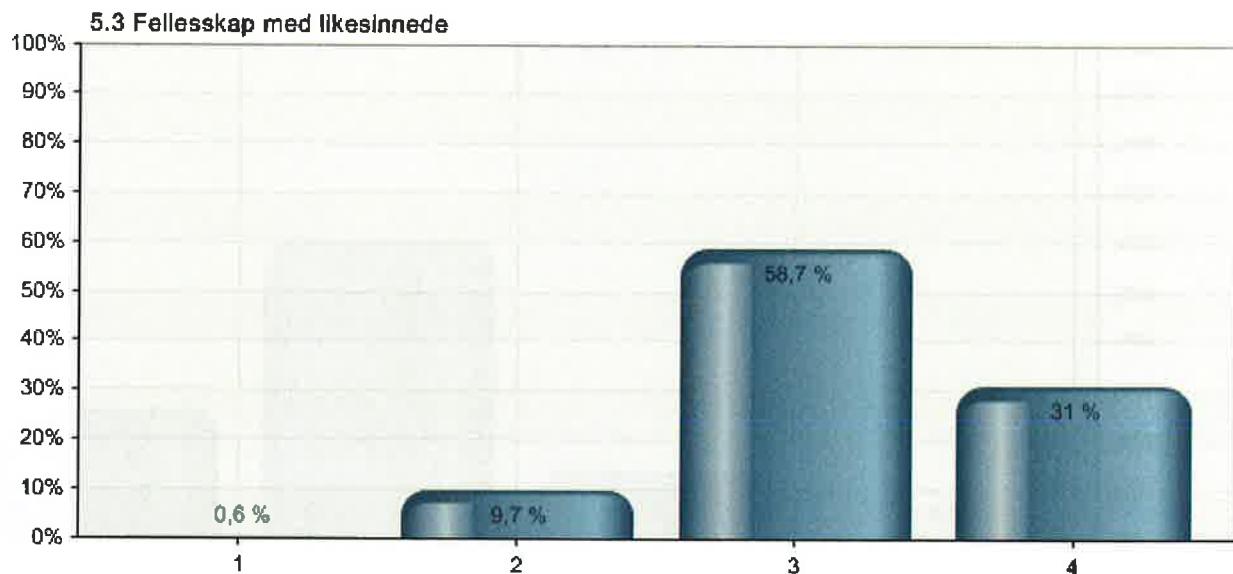

Alternativer	Prosent	Verdi
1 Har faste planer	0,8 %	4
2 Har vurdert dette	8,0 %	42
3 Kunne ønske dette	26,6 %	140
4 Er ikke aktuelt	64,6 %	340
Total		526

5.2 Kunne du som eldre tenke deg å bo i: (et kryss for hver linje) - Fellesskap i sammen med venner

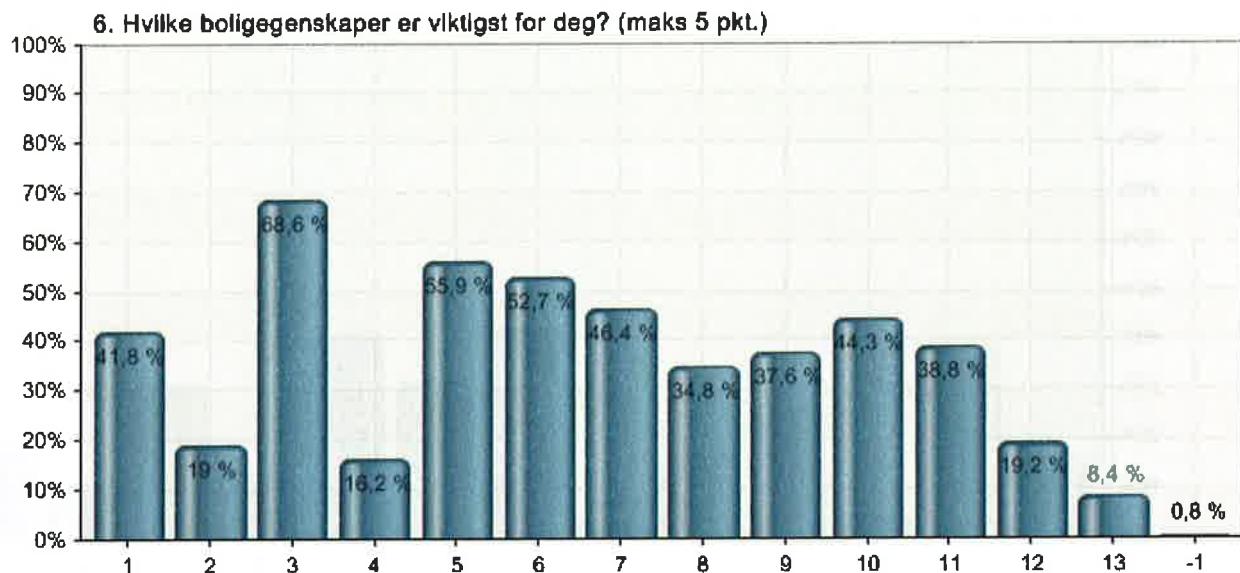

Alternativer	Prosent	Verdi
1 Har faste planer	0,8 %	4
2 Har vurdert dette	13,7 %	72
3 Kunne ønske dette	59,7 %	314
4 Er ikke aktuelt	25,9 %	136
Total		526

5.3 Kunne du som eldre tenke deg å bo i: (et kryss for hver linje) - Fellesskap med likesinnede

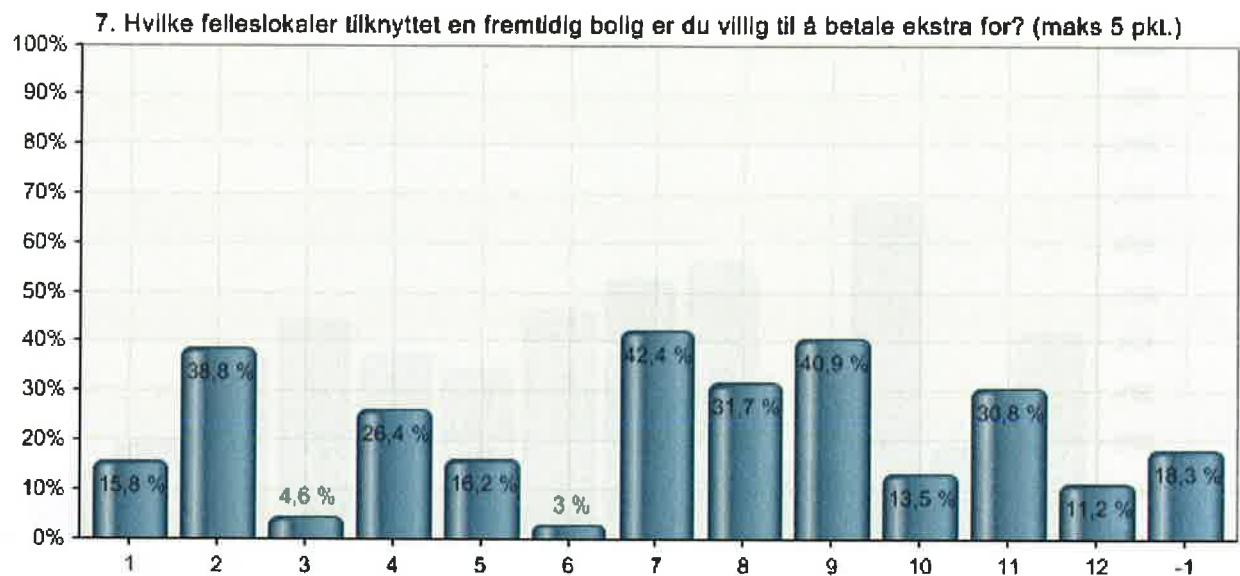
Alternativer	Prosent	Verdi
1 Har faste planer	0,6 %	3
2 Har vurdert dette	9,7 %	51
3 Kunne ønske dette	58,7 %	309
4 Er ikke aktuelt	31,0 %	163
Total		526

6. Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.)

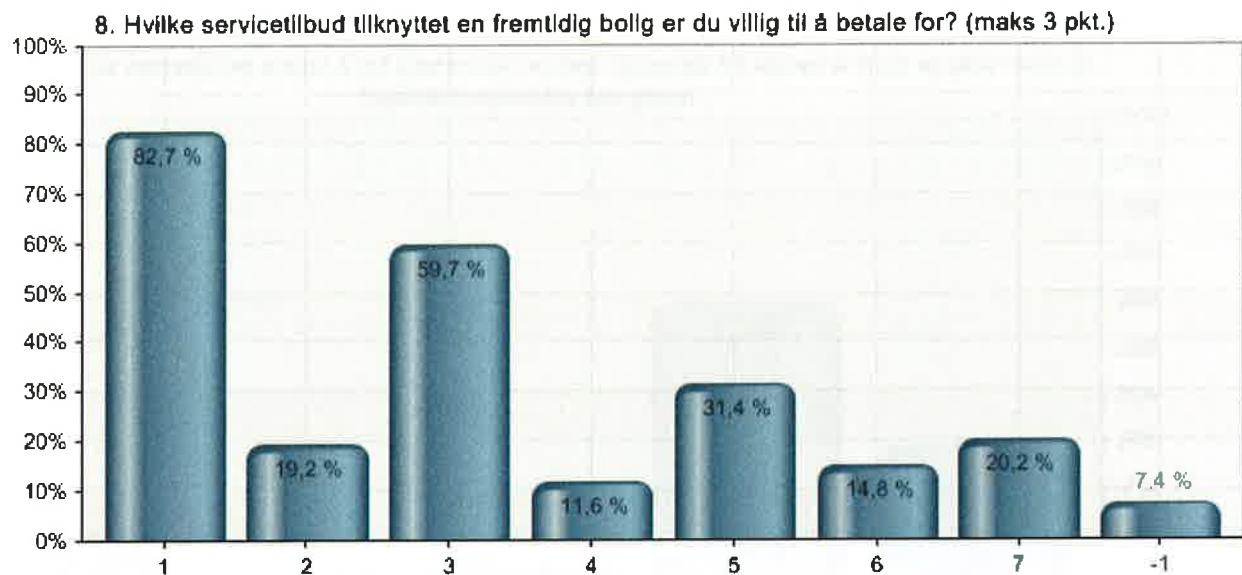
Alternativer	Prosent	Verdi
1 Utsikt	41,8 %	220
2 Privat hage	19,0 %	100
3 Balkong / terrasse / altan	68,6 %	361
4 Befinner seg i et kjent område	16,2 %	85
5 Enkel å vedlikeholde	55,9 %	294
6 Areal på et plan	52,7 %	277
7 Tilrettelagt for mulig alderdom/sykdom	46,4 %	244
8 Nærhet til parkering	34,8 %	183
9 Nærhet til offentlig kommunikasjon	37,6 %	198
10 Nærhet til dagligvareforretninger	44,3 %	233
11 Nærhet til skog og mark	38,8 %	204
12 Nærhet til kultur- og servicetilbud	19,2 %	101
13 Mulighet for sosiale arrangementer (fester, middager etc.)	8,4 %	44
-1 Vet ikke / Usikker	0,8 %	4
Total		526

7. Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.)

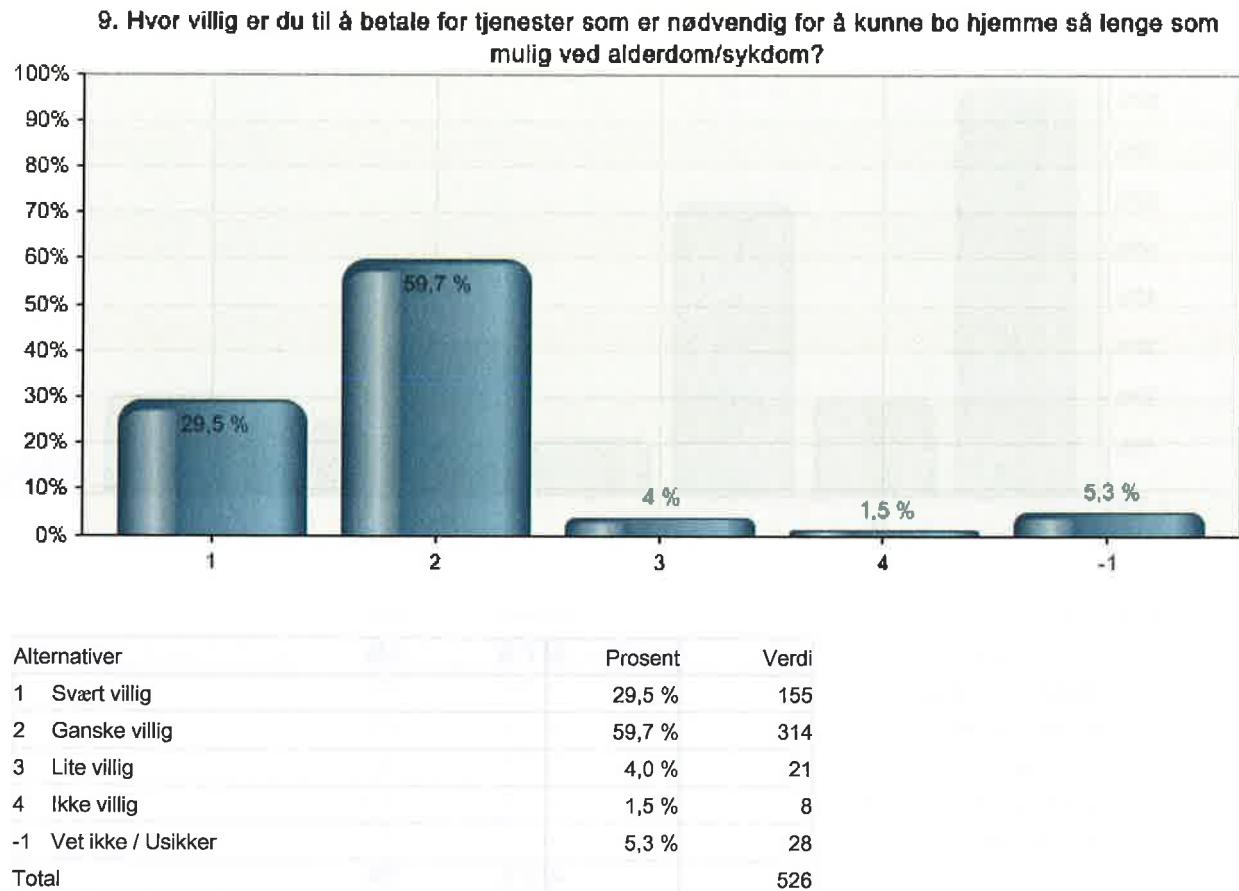

Alternativer	Prosent	Verdi
1 Vaskerom	15,8 %	83
2 Gjesterom	38,8 %	204
3 Møterom	4,6 %	24
4 Vinterhage	26,4 %	139
5 Bibliotek	16,2 %	85
6 Datarom	3,0 %	16
7 Hobbyrom/verksted	42,4 %	223
8 Felles oppholdsrom	31,7 %	167
9 Svømmebasseng / boblebad	40,9 %	215
10 Badstue	13,5 %	71
11 Kafeteria	30,8 %	162
12 Pub / Bar	11,2 %	59
-1 Felleslokaler er ikke interessant	18,3 %	96
Total		526

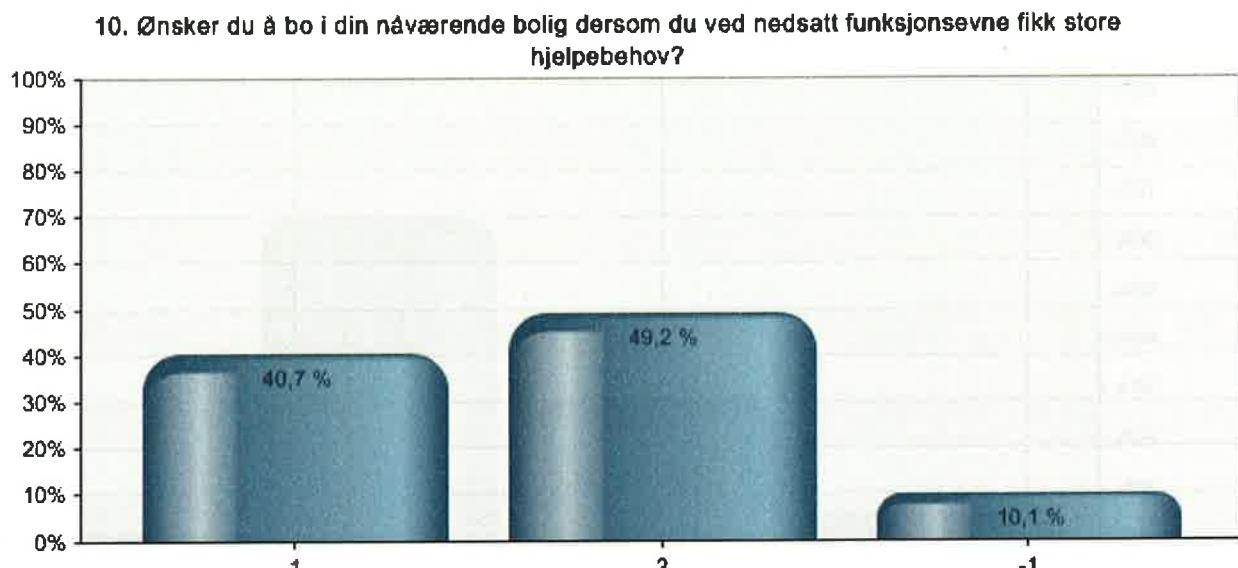
8. Hvilke servicetilbud tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale for? (maks 3 pkt.)

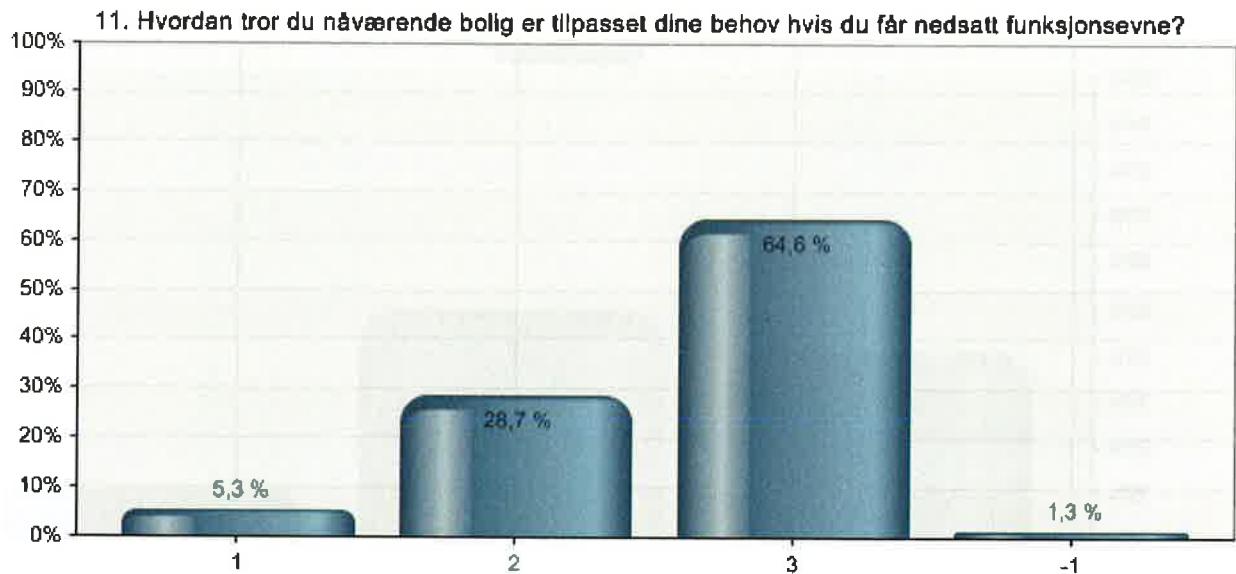
9. Hvor villig er du til å betale for tjenester som er nødvendig for å kunne bo hjemme så lenge som mulig ved alderdom/sykdom?

10. Ønsker du å bo i din nåværende bolig dersom du ved nedsatt funksjonsevne fikk store hjelpebehov?

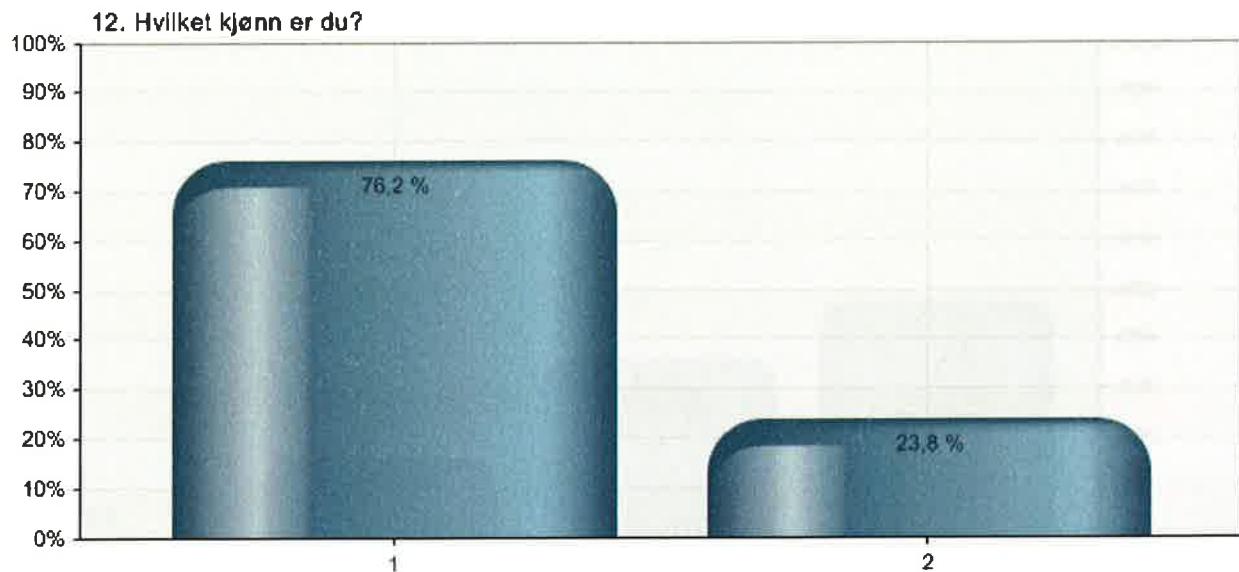

Alternativer	Prosent	Verdi
1 Ja, jeg foretrekker å bo i egen bolig	40,7 %	214
2 Nei, jeg ønsker å flytte til en tilrettelagt bolig	49,2 %	259
-1 Vet ikke / Usikker	10,1 %	53
Total		526

11. Hvordan tror du nåværende bolig er tilpasset dine behov hvis du får nedsatt funksjonsevne?

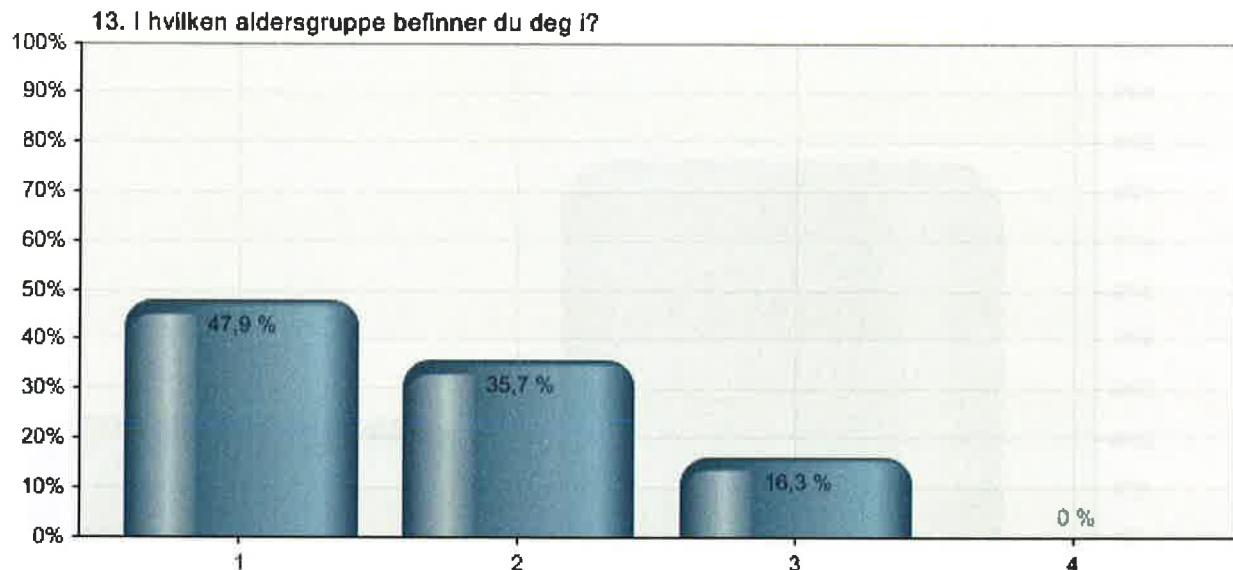
Alternativer	Prosent	Verdi
1 Svært bra	5,3 %	28
2 Bra	28,7 %	151
3 Mindre bra	64,6 %	340
-1 Vet ikke / Usikker	1,3 %	7
Total		526

12. Hvilket kjønn er du?

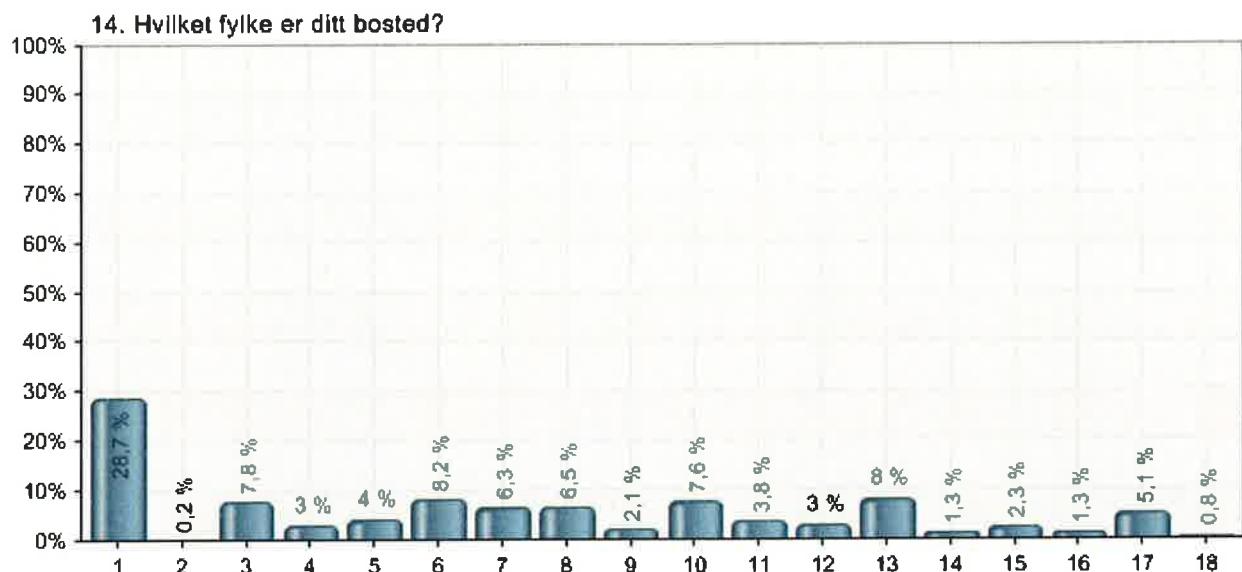
Alternativer	Prosent	Verdi
1 Mann	76,2 %	401
2 Kvinne	23,8 %	125
Total		526

13. I hvilken aldersgruppe befinner du deg i?

Alternativer	Prosent	Verdi
1 40-50 år	47,9 %	252
2 51-60år	35,7 %	188
3 61-70år	16,3 %	86
4 70+	0,0 %	0
Total		526

14. Hvilket fylke er ditt bosted?

Alternativer	Prosent	Verdi
1 Akershus	28,7 %	151
2 Aust-Agder	0,2 %	1
3 Buskerud	7,8 %	41
4 Finnmark	3,0 %	16
5 Hedmark	4,0 %	21
6 Hordaland	8,2 %	43
7 Møre og Romsdal	6,3 %	33
8 Nordland	6,5 %	34
9 Oppland	2,1 %	11
10 Oslo	7,6 %	40
11 Rogaland	3,8 %	20
12 Sogn og Fjordane	3,0 %	16
13 Sør-Trøndelag	8,0 %	42
14 Telemark	1,3 %	7
15 Troms	2,3 %	12
16 Vest-Agder	1,3 %	7
17 Vestfold	5,1 %	27
18 Østfold	0,8 %	4
Total		526

9.3 Resultater fra spørreundersøkelsen - Kjønnsforskjeller

Hvilke kriterier vektlegges ved valg av seniorbolig?

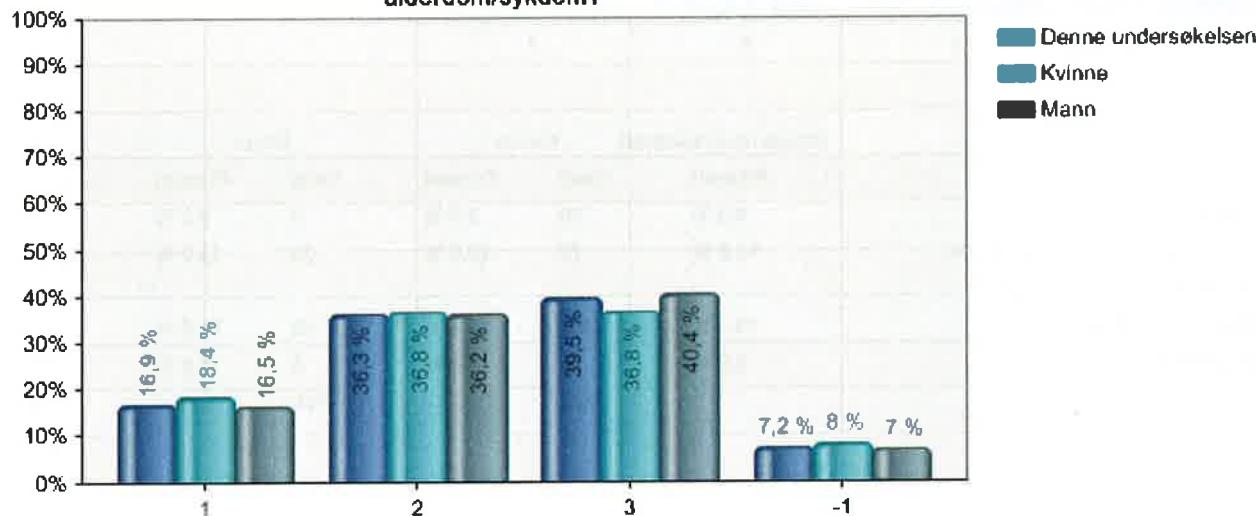
Publisert fra 07.05.2012 til 16.05.2012

526 respondenter (526 unike)

Sammenligning: (Kjønnsforskjeller samlet)

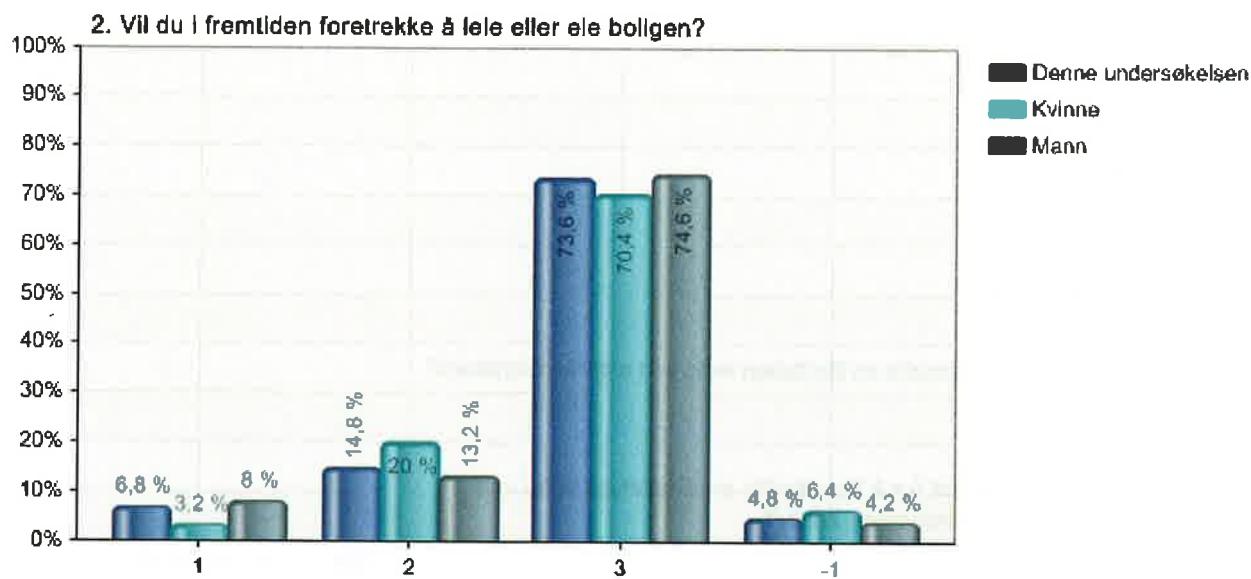
1. Hvem mener du har ansvar for å fremskaffe en tilrettelagt bolig ved alderdom/sykdom?

1. Hvem mener du har ansvar for å fremskaffe en tilrettelagt bolig ved alderdom/sykdom?

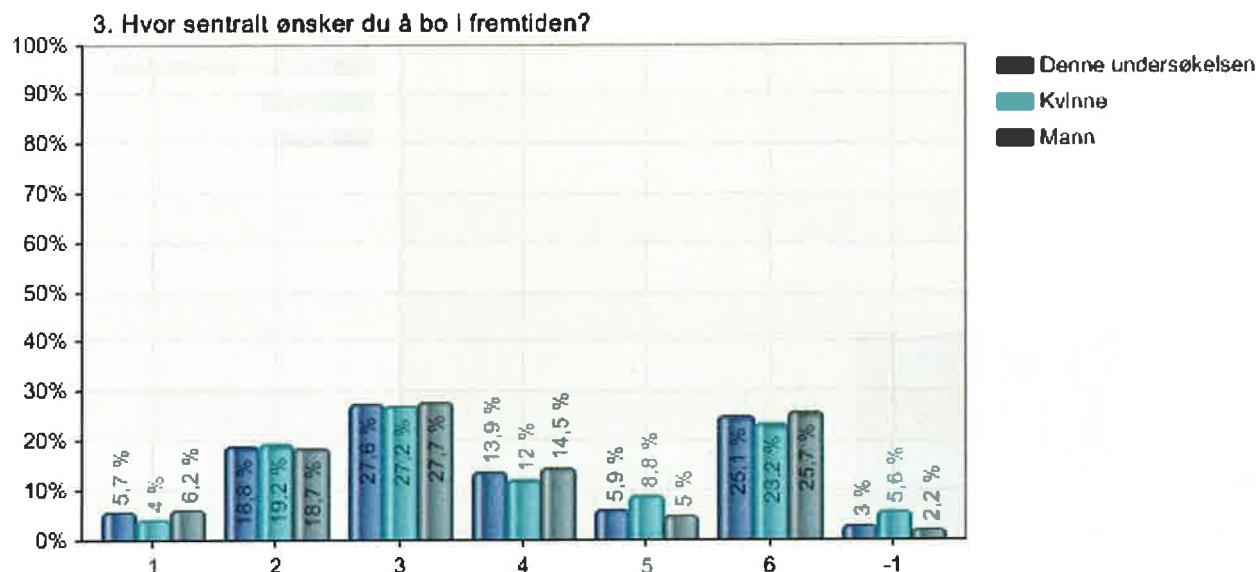
Alternativer	Denne undersøkelsen		Kvinne		Mann	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 Privat ansvar	16,9 %	89	18,4 %	23	16,5 %	66
2 Offentlig ansvar	36,3 %	191	36,8 %	46	36,2 %	145
3 Offentlig ansvar hvis ikke økonomien strekker til	39,5 %	208	36,8 %	46	40,4 %	162
-1 Vet ikke / usikker	7,2 %	38	8,0 %	10	7,0 %	28
Total		526		125		401

2. Vil du i fremtiden foretrekke å leie eller eie boligen?

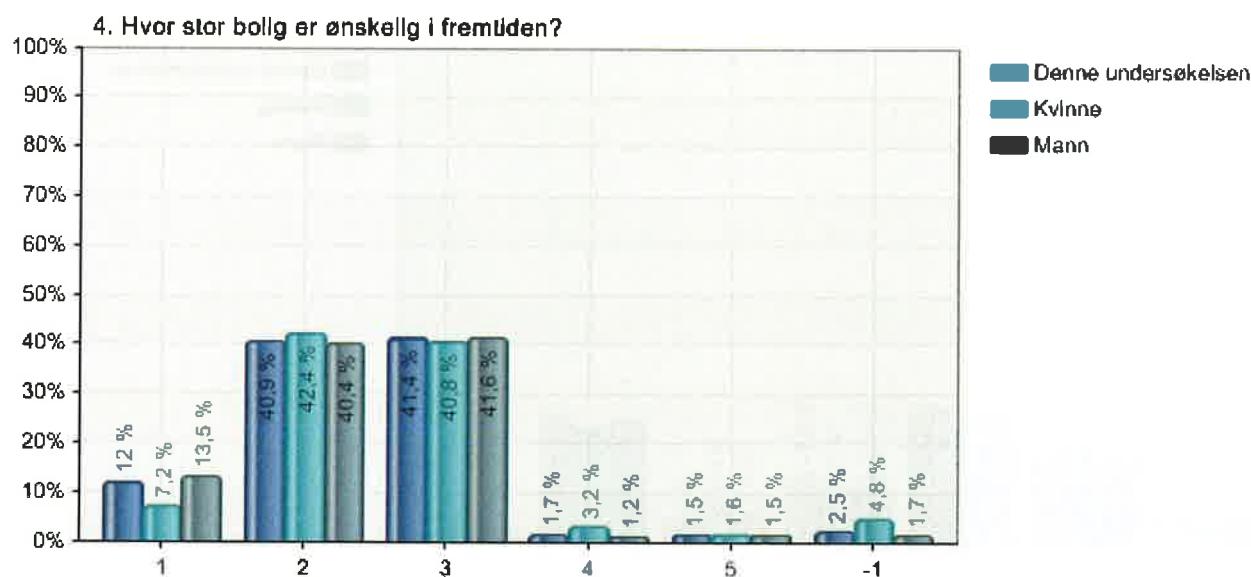
Alternativer	Denne undersøkelsen		Kvinne		Mann	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 Foretrekker å leie	6,8 %	36	3,2 %	4	8,0 %	32
2 Foretrekker å være andelseier gjennom boligaksjeselskap eller borettslag	14,8 %	78	20,0 %	25	13,2 %	53
3 Foretrekker å være selveier	73,6 %	387	70,4 %	88	74,6 %	299
-1 Vet ikke / Usikker	4,8 %	25	6,4 %	8	4,2 %	17
Total		526		125		401

3. Hvor sentralt ønsker du å bo i fremtiden?

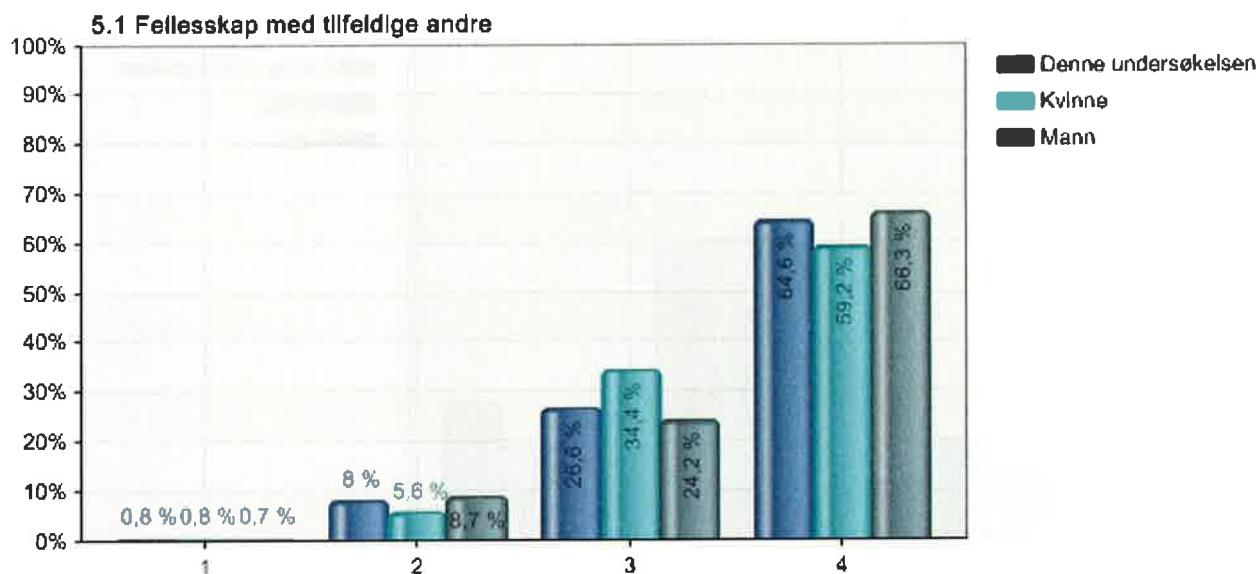
Alternativer	Denne undersøkelsen		Kvinne		Mann	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 På landet	5,7 %	30	4,0 %	5	6,2 %	25
2 I et tettsted	18,8 %	99	19,2 %	24	18,7 %	75
3 I en mindre by	27,6 %	145	27,2 %	34	27,7 %	111
4 I utkanten av en mindre by	13,9 %	73	12,0 %	15	14,5 %	58
5 I sentrum av en storby	5,9 %	31	8,8 %	11	5,0 %	20
6 I utkanten av en storby	25,1 %	132	23,2 %	29	25,7 %	103
-1 Vet ikke / Usikker	3,0 %	16	5,6 %	7	2,2 %	9
Total		526		125		401

4. Hvor stor bolig er ønskelig i fremtiden?

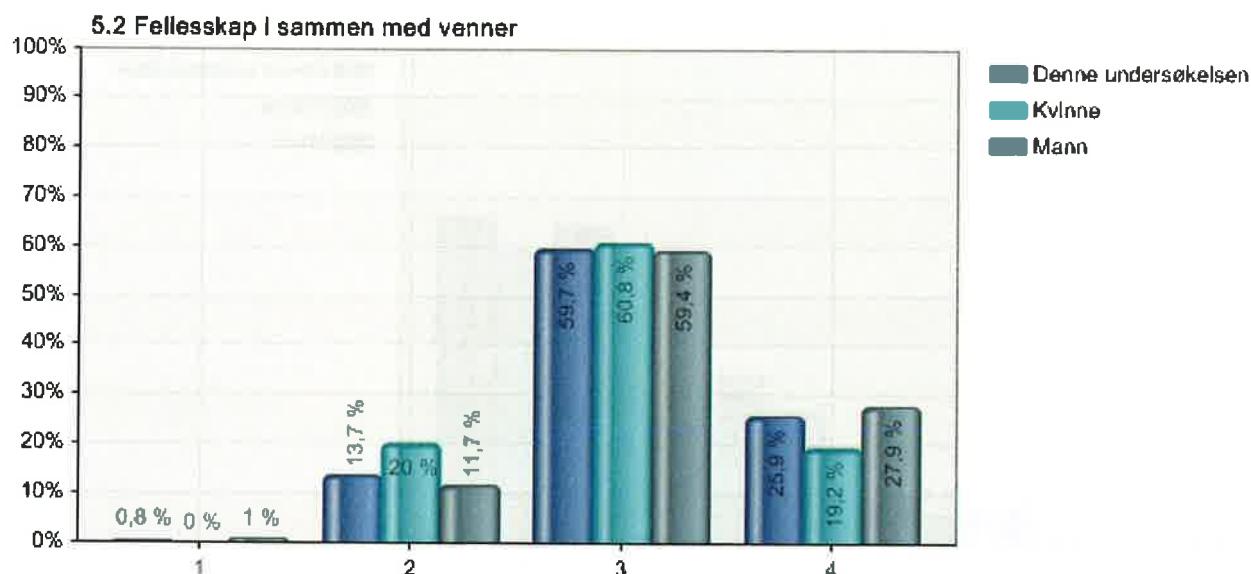
Alternativer	Denne undersøkelsen		Kvinne		Mann	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 5 eller flere rom	12,0 %	63	7,2 %	9	13,5 %	54
2 4 rom	40,9 %	215	42,4 %	53	40,4 %	162
3 3 rom	41,4 %	218	40,8 %	51	41,6 %	167
4 2 rom (kombinert stue/kjøkken)	1,7 %	9	3,2 %	4	1,2 %	5
5 2 rom (med atskilt kjøkken)	1,5 %	8	1,6 %	2	1,5 %	6
-1 Vet ikke / Usikker	2,5 %	13	4,8 %	6	1,7 %	7
Total		526		125		401

5.1 Kunne du som eldre tenke deg å bo i: (et kryss for hver linje) - Fellesskap med tilfeldige andre

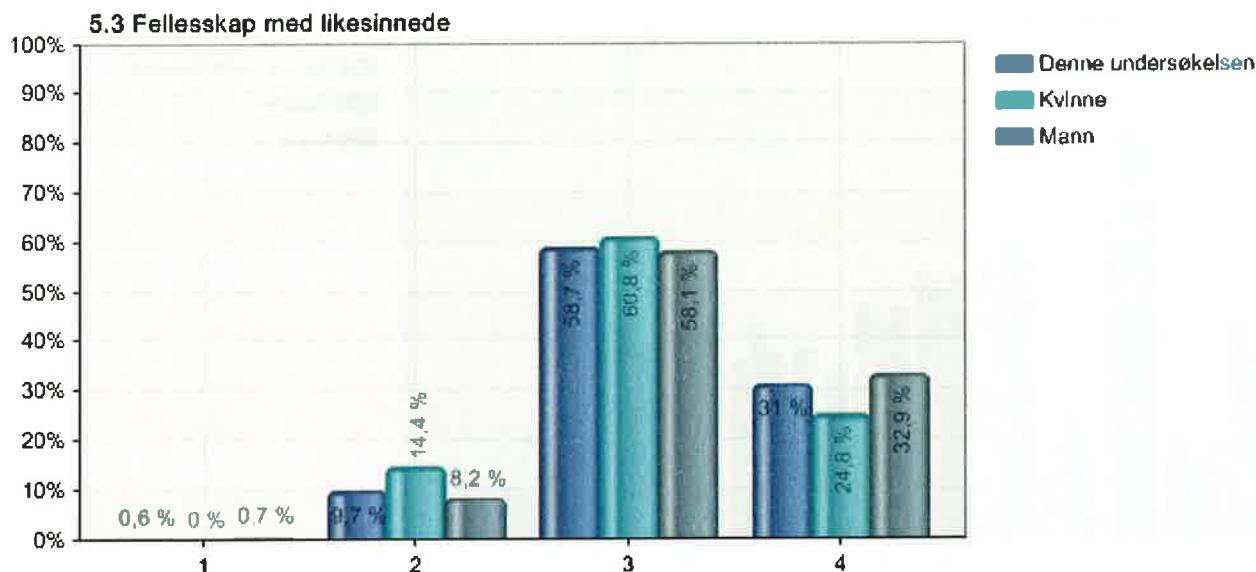
Alternativer	Denne undersøkelsen		Kvinne		Mann	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 Har faste planer	0,8 %	4	0,8 %	1	0,7 %	3
2 Har vurdert dette	8,0 %	42	5,6 %	7	8,7 %	35
3 Kunne ønske dette	26,6 %	140	34,4 %	43	24,2 %	97
4 Er ikke aktuelt	64,6 %	340	59,2 %	74	66,3 %	266
Total		526			125	401

5.2 Kunne du som eldre tenke deg å bo i: (et kryss for hver linje) - Fellesskap i sammen med venner

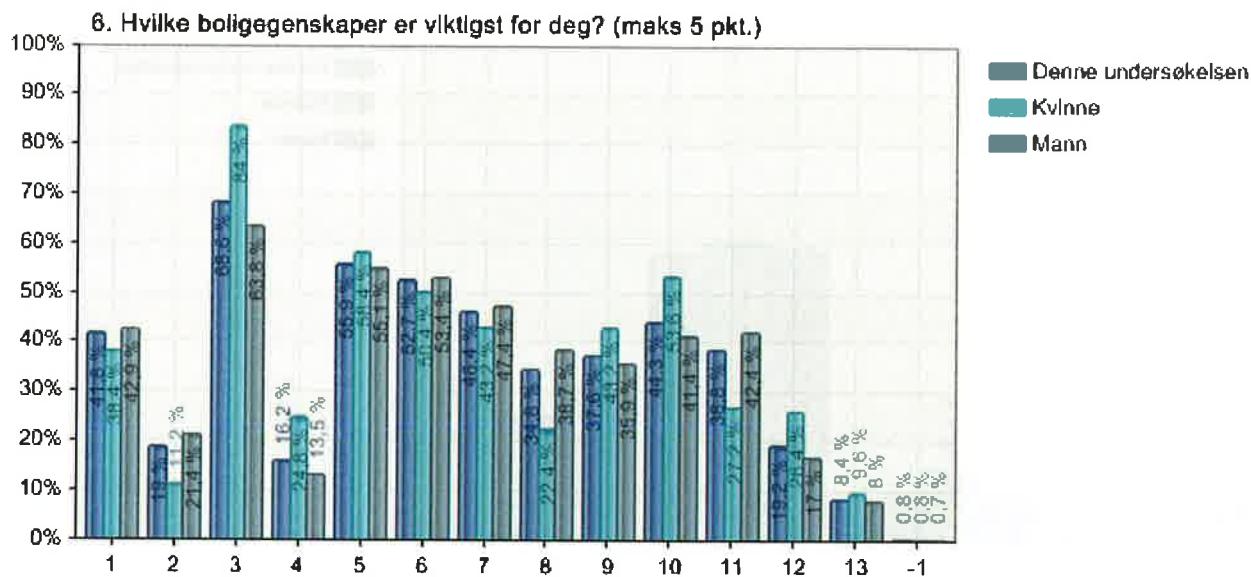
Alternativer	Denne undersøkelsen		Kvinne		Mann	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 Har faste planer	0,8 %	4	0,0 %	0	1,0 %	4
2 Har vurdert dette	13,7 %	72	20,0 %	25	11,7 %	47
3 Kunne ønske dette	59,7 %	314	60,8 %	76	59,4 %	238
4 Er ikke aktuelt	25,9 %	136	19,2 %	24	27,9 %	112
Total		526		125		401

5.3 Kunne du som eldre tenke deg å bo i: (et kryss for hver linje) - Fellesskap med likesinnede

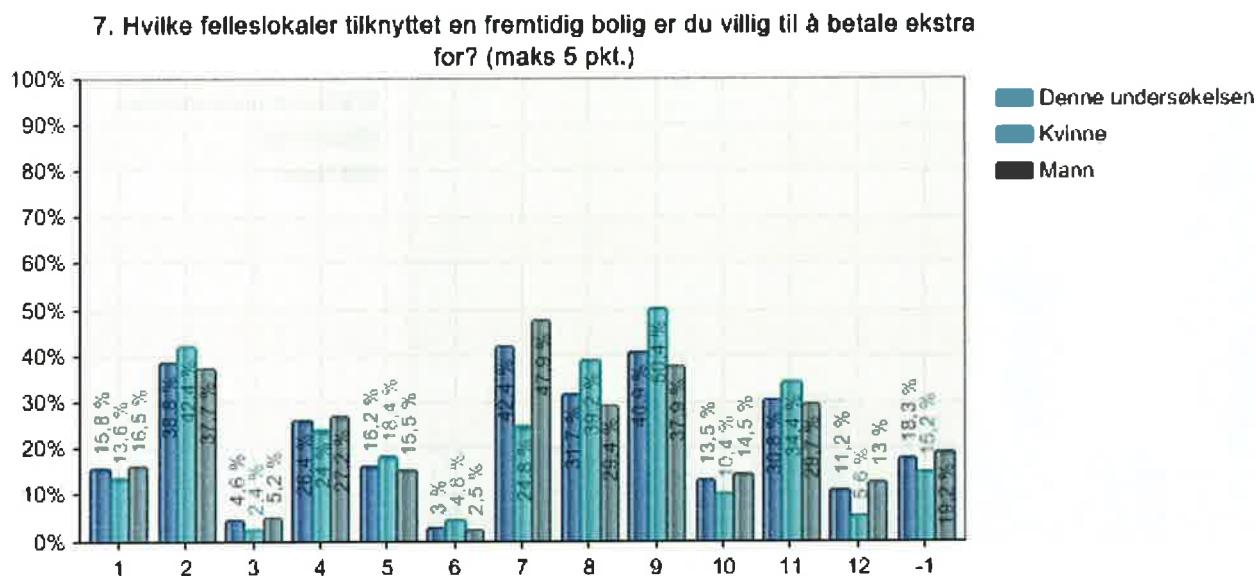
Alternativer	Denne undersøkelsen		Kvinne		Mann	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 Har faste planer	0,6 %	3	0,0 %	0	0,7 %	3
2 Har vurdert dette	9,7 %	51	14,4 %	18	8,2 %	33
3 Kunne ønske dette	58,7 %	309	60,8 %	76	58,1 %	233
4 Er ikke aktuelt	31,0 %	163	24,8 %	31	32,9 %	132
Total		526		125		401

6. Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.)

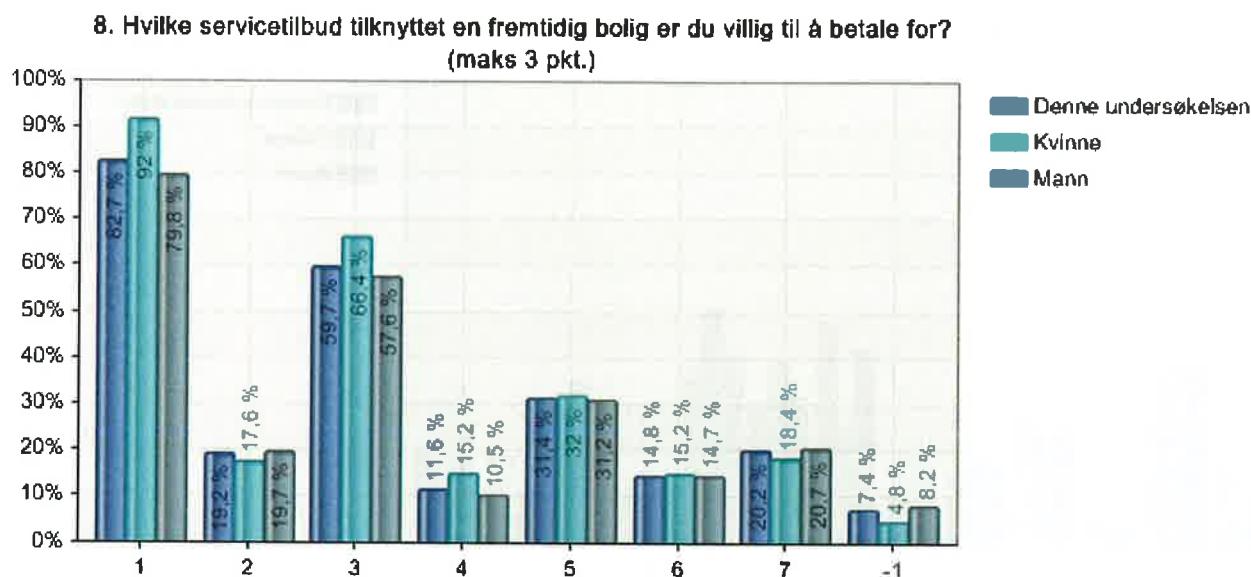
Alternativer	Denne undersøkelsen		Kvinne		Mann	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 Utsikt	41,8 %	220	38,4 %	48	42,9 %	172
2 Privat hage	19,0 %	100	11,2 %	14	21,4 %	86
3 Balkong / terrasse / altan	68,6 %	361	84,0 %	105	63,8 %	256
4 Befinner seg i et kjent område	16,2 %	85	24,8 %	31	13,5 %	54
5 Enkel å vedlikeholde	55,9 %	294	58,4 %	73	55,1 %	221
6 Areal på et plan	52,7 %	277	50,4 %	63	53,4 %	214
7 Tilrettelagt for mulig alderdom/sykdom	46,4 %	244	43,2 %	54	47,4 %	190
8 Nærhet til parkering	34,8 %	183	22,4 %	28	38,7 %	155
9 Nærhet til offentlig kommunikasjon	37,6 %	198	43,2 %	54	35,9 %	144
10 Nærhet til dagligvareforretninger	44,3 %	233	53,6 %	67	41,4 %	166
11 Nærhet til skog og mark	38,8 %	204	27,2 %	34	42,4 %	170
12 Nærhet til kultur- og servicetilbud	19,2 %	101	26,4 %	33	17,0 %	68
13 Mulighet for sosiale arrangementer (fester, middager etc.)	8,4 %	44	9,6 %	12	8,0 %	32
-1 Vet ikke / Usikker	0,8 %	4	0,8 %	1	0,7 %	3
Total		526		125		401

7. Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.)

Alternativer	Denne undersøkelsen		Kvinne		Mann	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 Vaskerom	15,8 %	83	13,6 %	17	16,5 %	66
2 Gjesterom	38,8 %	204	42,4 %	53	37,7 %	151
3 Møterom	4,6 %	24	2,4 %	3	5,2 %	21
4 Vinterhage	26,4 %	139	24,0 %	30	27,2 %	109
5 Bibliotek	16,2 %	85	18,4 %	23	15,5 %	62
6 Datarom	3,0 %	16	4,8 %	6	2,5 %	10
7 Hobbyrom/verksted	42,4 %	223	24,8 %	31	47,9 %	192
8 Felles oppholdsrom	31,7 %	167	39,2 %	49	29,4 %	118
9 Svømmebasseng / boblebad	40,9 %	215	50,4 %	63	37,9 %	152
10 Badstue	13,5 %	71	10,4 %	13	14,5 %	58
11 Kafeteria	30,8 %	162	34,4 %	43	29,7 %	119
12 Pub / Bar	11,2 %	59	5,6 %	7	13,0 %	52
-1 Felleslokaler er ikke interessant	18,3 %	96	15,2 %	19	19,2 %	77
Total		526		125		401

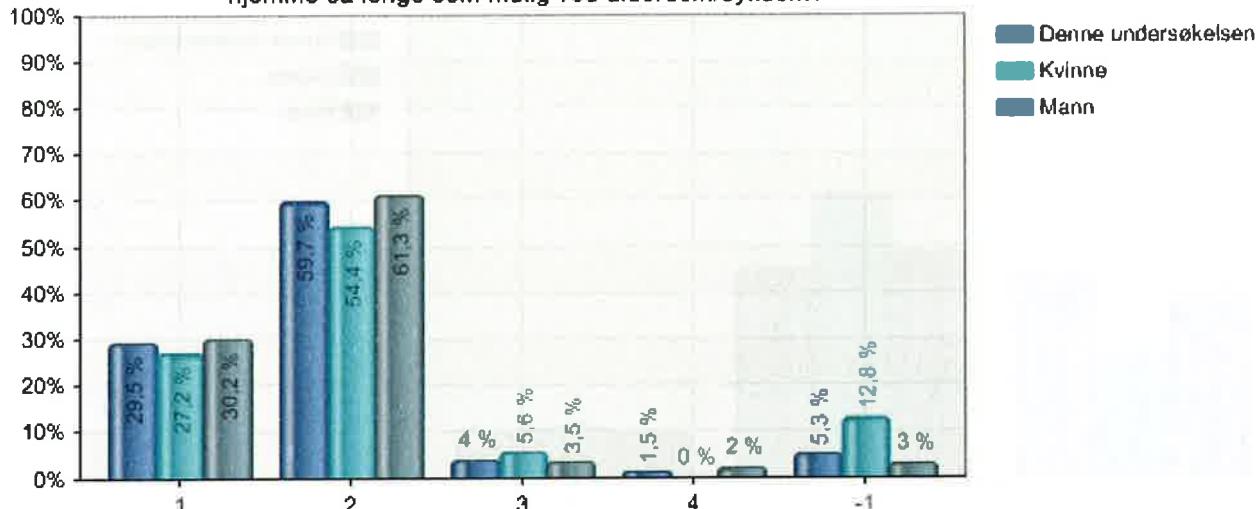
8. Hvilke servicetilbud tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale for? (maks 3 pkt.)

Alternativer	Denne undersøkelsen		Kvinne		Mann	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 Vaktmestertjenester	82,7 %	435	92,0 %	115	79,8 %	320
2 Middagslevering til egen bolig	19,2 %	101	17,6 %	22	19,7 %	79
3 Hjelp til husarbeid	59,7 %	314	66,4 %	83	57,6 %	231
4 Hjelp til innkjøp	11,6 %	61	15,2 %	19	10,5 %	42
5 Hjelp til hagearbeid / snømåking	31,4 %	165	32,0 %	40	31,2 %	125
6 Aktivitetssenter	14,8 %	78	15,2 %	19	14,7 %	59
7 Kantine / Kafé el. tilsvarende	20,2 %	106	18,4 %	23	20,7 %	83
-1 Vet ikke / Usikker	7,4 %	39	4,8 %	6	8,2 %	33
Total		526		125		401

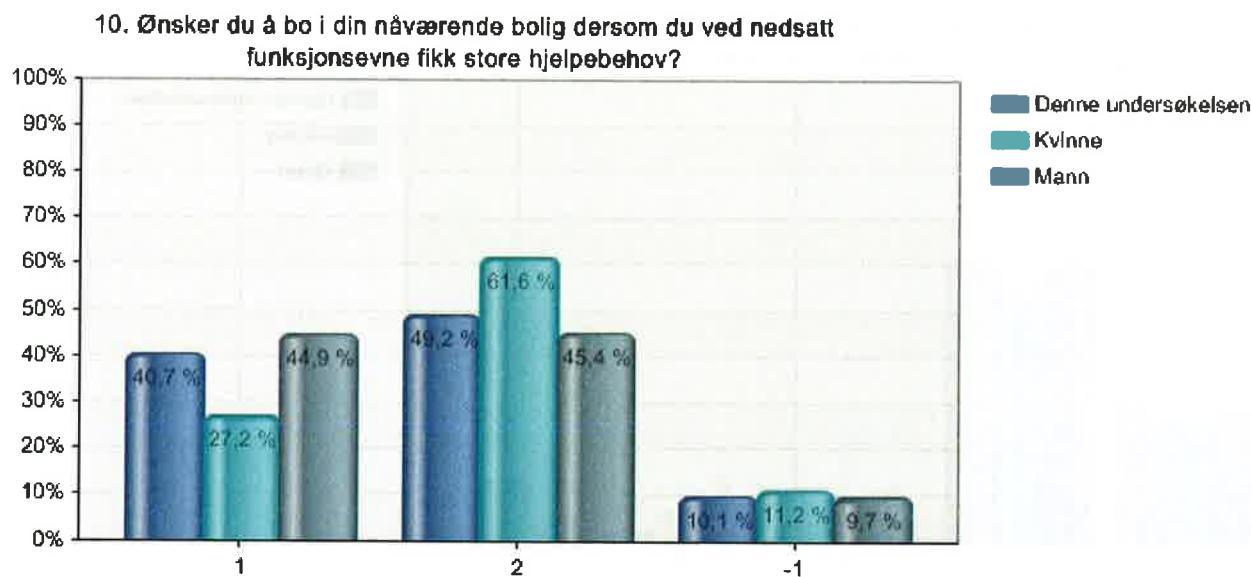
9. Hvor villig er du til å betale for tjenester som er nødvendig for å kunne bo hjemme så lenge som mulig ved alderdom/sykdom?

9. Hvor villig er du til å betale for tjenester som er nødvendig for å kunne bo hjemme så lenge som mulig ved alderdom/sykdom?

Alternativer	Denne undersøkelsen		Kvinne		Mann	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 Svært villig	29,5 %	155	27,2 %	34	30,2 %	121
2 Ganske villig	59,7 %	314	54,4 %	68	61,3 %	246
3 Lite villig	4,0 %	21	5,6 %	7	3,5 %	14
4 Ikke villig	1,5 %	8	0,0 %	0	2,0 %	8
-1 Vet ikke / Usikker	5,3 %	28	12,8 %	16	3,0 %	12
Total		526			125	401

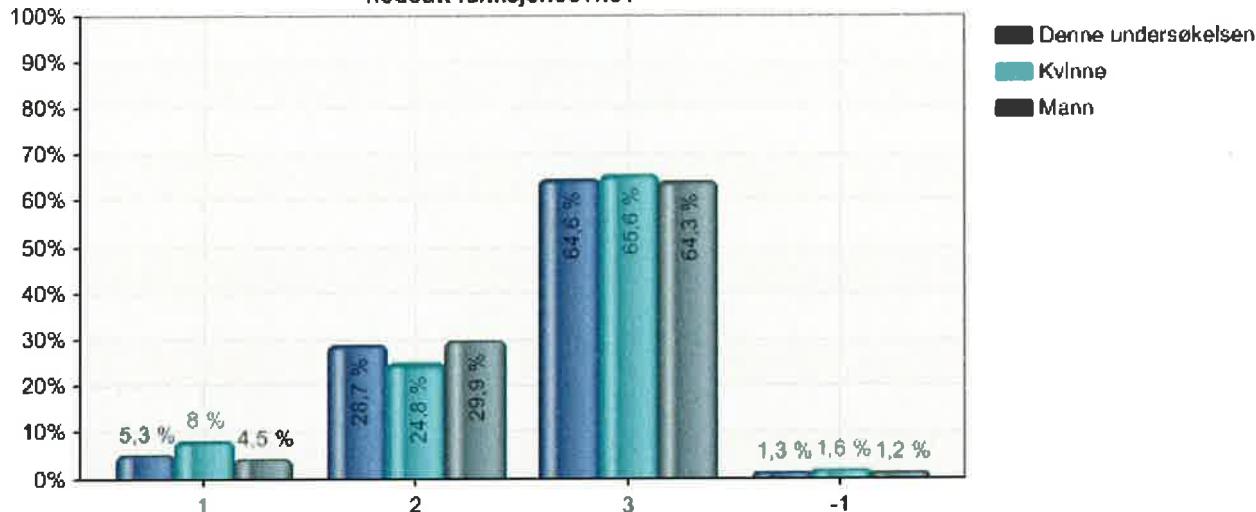
10. Ønsker du å bo i din nåværende bolig dersom du ved nedsatt funksjonsevne fikk store hjelpebehov?

Alternativer	Denne undersøkelsen		Kvinne		Mann	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 Ja, jeg foretrekker å bo i egen bolig	40,7 %	214	27,2 %	34	44,9 %	180
2 Nei, jeg ønsker å flytte til en tilrettelagt bolig	49,2 %	259	61,6 %	77	45,4 %	182
-1 Vet ikke / Usikker	10,1 %	53	11,2 %	14	9,7 %	39
Total		526		125		401

11. Hvordan tror du nåværende bolig er tilpasset dine behov hvis du får nedsatt funksjonsevne?

11. Hvordan tror du nåværende bolig er tilpasset dine behov hvis du får nedsatt funksjonsevne?

Alternativer	Denne undersøkelsen		Kvinne		Mann	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 Svært bra	5,3 %	28	8,0 %	10	4,5 %	18
2 Bra	28,7 %	151	24,8 %	31	29,9 %	120
3 Mindre bra	64,6 %	340	65,6 %	82	64,3 %	258
-1 Vet ikke / Usikker	1,3 %	7	1,6 %	2	1,2 %	5
Total		526		125		401

9.4 Resultater fra spørreundersøkelsen - Aldersforskjeller

Hvilke kriterier vektlegges ved valg av seniorbolig?

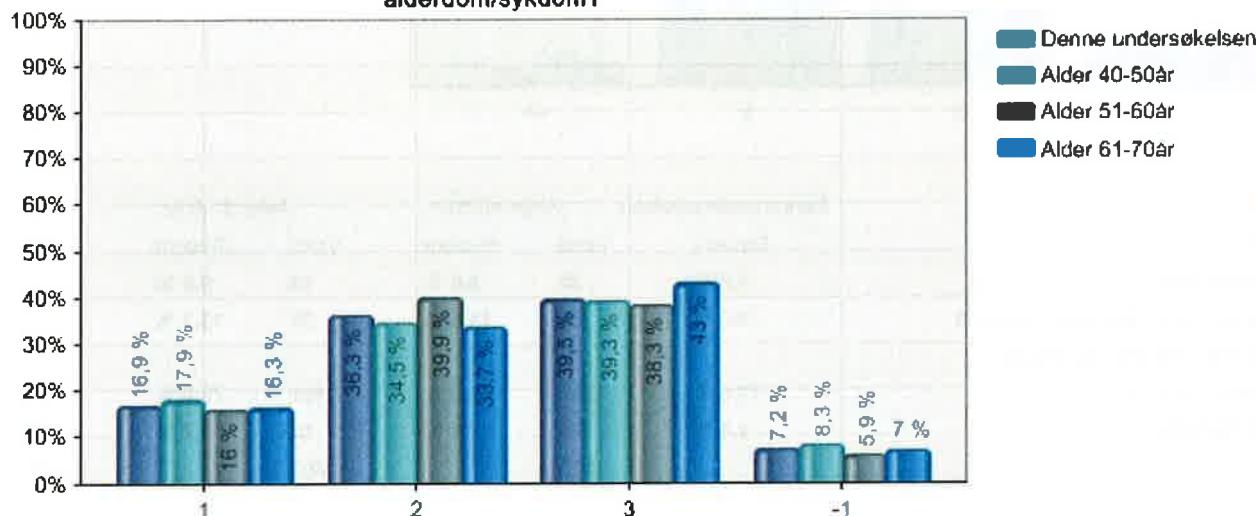
Publisert fra 07.05.2012 til 16.05.2012

526 respondenter (526 unike)

Sammenligning: (Aldersforskjeller)

1. Hvem mener du har ansvar for å fremskaffe en tilrettelagt bolig ved alderdom/sykdom?

1. Hvem mener du har ansvar for å fremskaffe en tilrettelagt bolig ved alderdom/sykdom?

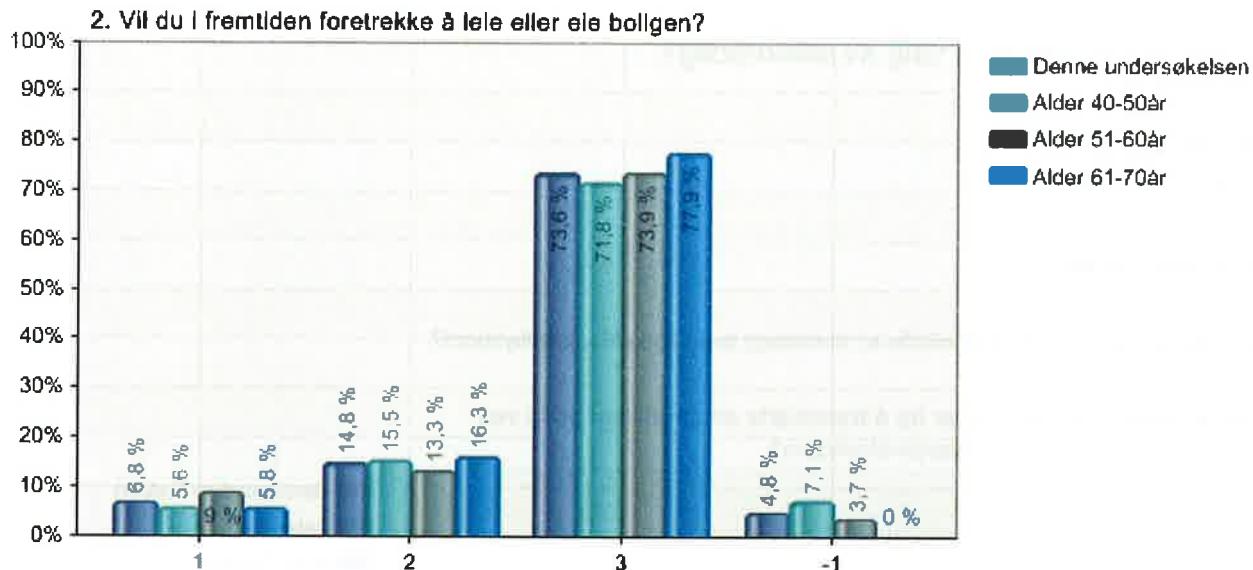

Alternativer	Denne undersøkelsen		Alder 40-50år		Alder 51-60år	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 Privat ansvar	16,9 %	89	17,9 %	45	16,0 %	30
2 Offentlig ansvar	36,3 %	191	34,5 %	87	39,9 %	75
3 Offentlig ansvar hvis ikke økonomien strekker til	39,5 %	208	39,3 %	99	38,3 %	72
-1 Vet ikke / usikker	7,2 %	38	8,3 %	21	5,9 %	11
Total		526		252		188

Alder 61-70år

Alternativer	Prosent	Verdi
1 Privat ansvar	16,3 %	14
2 Offentlig ansvar	33,7 %	29
3 Offentlig ansvar hvis ikke økonomien strekker til	43,0 %	37
-1 Vet ikke / usikker	7,0 %	6
Total		86

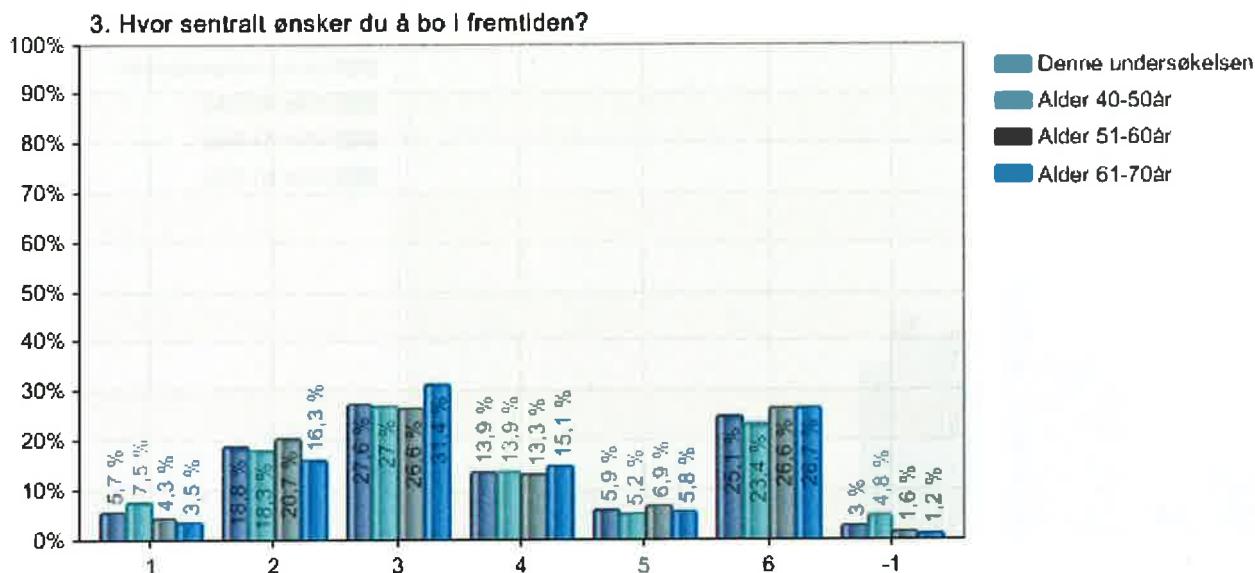
2. Vil du i fremtiden foretrekke å leie eller eie boligen?

Alternativer	Denne undersøkelsen		Alder 40-50år		Alder 51-60år		Verdi
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	
1 Foretrekker å leie	6,8 %	36	5,6 %	14	9,0 %	17	
2 Foretrekker å være andelseier gjennom boligaksjeselskap eller borettslag	14,8 %	78	15,5 %	39	13,3 %	25	
3 Foretrekker å være selveier	73,6 %	387	71,8 %	181	73,9 %	139	
-1 Vet ikke / Usikker	4,8 %	25	7,1 %	18	3,7 %	7	
Total		526		252		188	

Alder 61-70år		
Alternativer	Prosent	Verdi
1 Foretrekker å leie	5,8 %	5
2 Foretrekker å være andelseier gjennom boligaksjeselskap eller borettslag	16,3 %	14
3 Foretrekker å være selveier	77,9 %	67
-1 Vet ikke / Usikker	0,0 %	0
Total		86

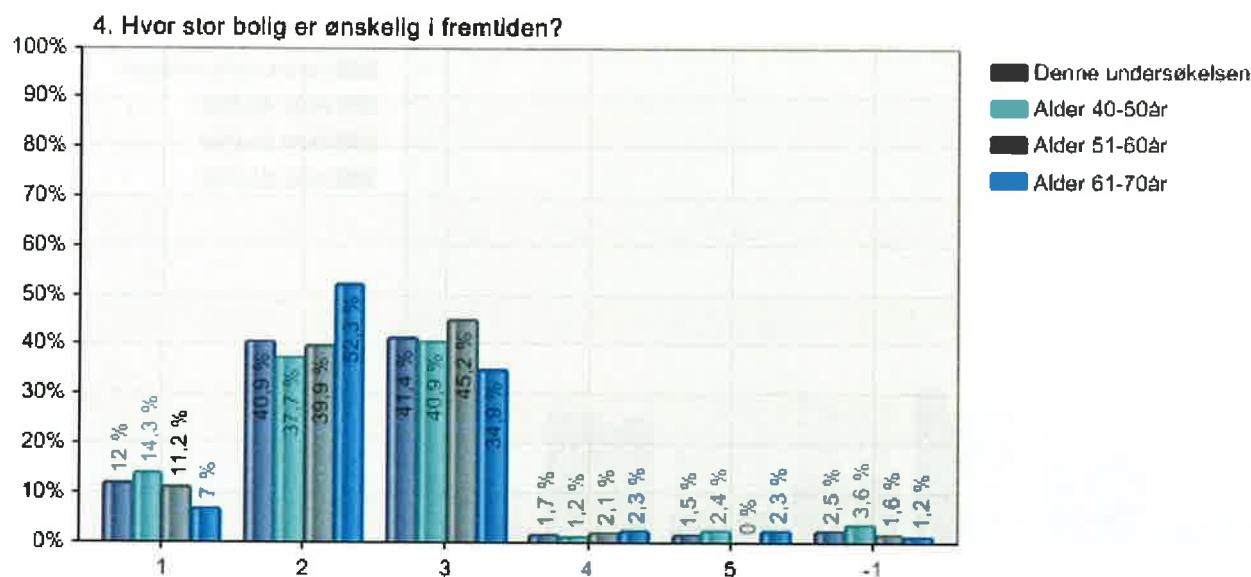
3. Hvor sentralt ønsker du å bo i fremtiden?

Alternativer	Denne undersøkelsen		Alder 40-50år		Alder 51-60år		Verdi
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	
1 På landet	5,7 %	30	7,5 %	19	4,3 %	8	
2 I et tettsted	18,8 %	99	18,3 %	46	20,7 %	39	
3 I en mindre by	27,6 %	145	27,0 %	68	26,6 %	50	
4 I utkanten av en mindre by	13,9 %	73	13,9 %	35	13,3 %	25	
5 I sentrum av en storby	5,9 %	31	5,2 %	13	6,9 %	13	
6 I utkanten av en storby	25,1 %	132	23,4 %	59	26,6 %	50	
-1 Vet ikke / Usikker	3,0 %	16	4,8 %	12	1,6 %	3	
Total		526		252		188	

Alder 61-70år		
Alternativer	Prosent	Verdi
1 På landet	3,5 %	3
2 I et tettsted	16,3 %	14
3 I en mindre by	31,4 %	27
4 I utkanten av en mindre by	15,1 %	13
5 I sentrum av en storby	5,8 %	5
6 I utkanten av en storby	26,7 %	23
-1 Vet ikke / Usikker	1,2 %	1
Total		86

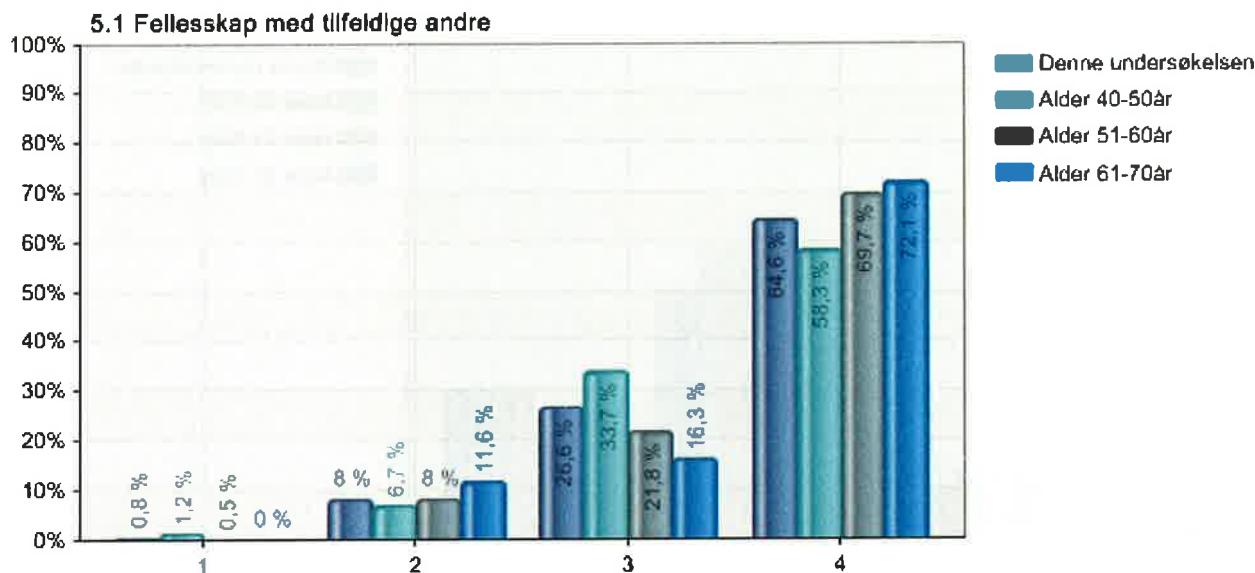
4. Hvor stor bolig er ønskelig i fremtiden?

Alternativer	Denne undersøkelsen		Alder 40-50år		Alder 51-60år	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 5 eller flere rom	12,0 %	63	14,3 %	36	11,2 %	21
2 4 rom	40,9 %	215	37,7 %	95	39,9 %	75
3 3 rom	41,4 %	218	40,9 %	103	45,2 %	85
4 2 rom (kombinert stue/kjøkken)	1,7 %	9	1,2 %	3	2,1 %	4
5 2 rom (med atskilt kjøkken)	1,5 %	8	2,4 %	6	0,0 %	0
-1 Vet ikke / Usikker	2,5 %	13	3,6 %	9	1,6 %	3
Total		526		252		188

Alder 61-70år		
Alternativer	Prosent	Verdi
1 5 eller flere rom	7,0 %	6
2 4 rom	52,3 %	45
3 3 rom	34,9 %	30
4 2 rom (kombinert stue/kjøkken)	2,3 %	2
5 2 rom (med atskilt kjøkken)	2,3 %	2
-1 Vet ikke / Usikker	1,2 %	1
Total		86

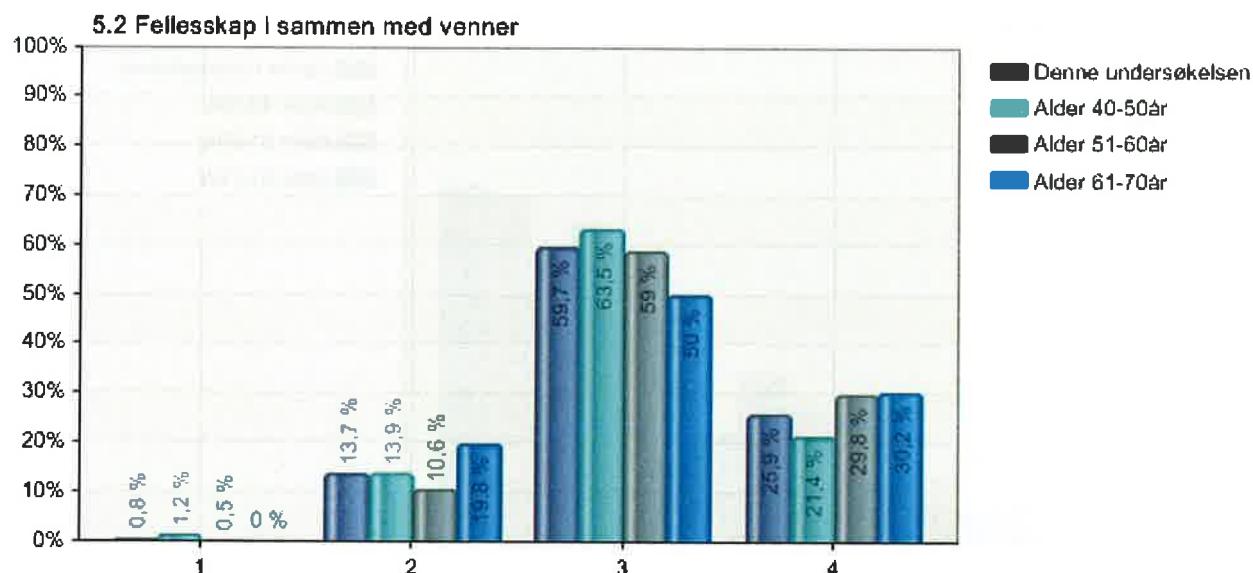
5.1 Kunne du som eldre tenke deg å bo i: (et kryss for hver linje) - Fellesskap med tilfeldige andre

Alternativer	Denne undersøkelsen		Alder 40-50år		Alder 51-60år	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 Har faste planer	0,8 %	4	1,2 %	3	0,5 %	1
2 Har vurdert dette	8,0 %	42	6,7 %	17	8,0 %	15
3 Kunne ønske dette	26,6 %	140	33,7 %	85	21,8 %	41
4 Er ikke aktuelt	64,6 %	340	58,3 %	147	69,7 %	131
Total		526		252		188

Alder 61-70år		
Alternativer	Prosent	Verdi
1 Har faste planer	0,0 %	0
2 Har vurdert dette	11,6 %	10
3 Kunne ønske dette	16,3 %	14
4 Er ikke aktuelt	72,1 %	62
Total		86

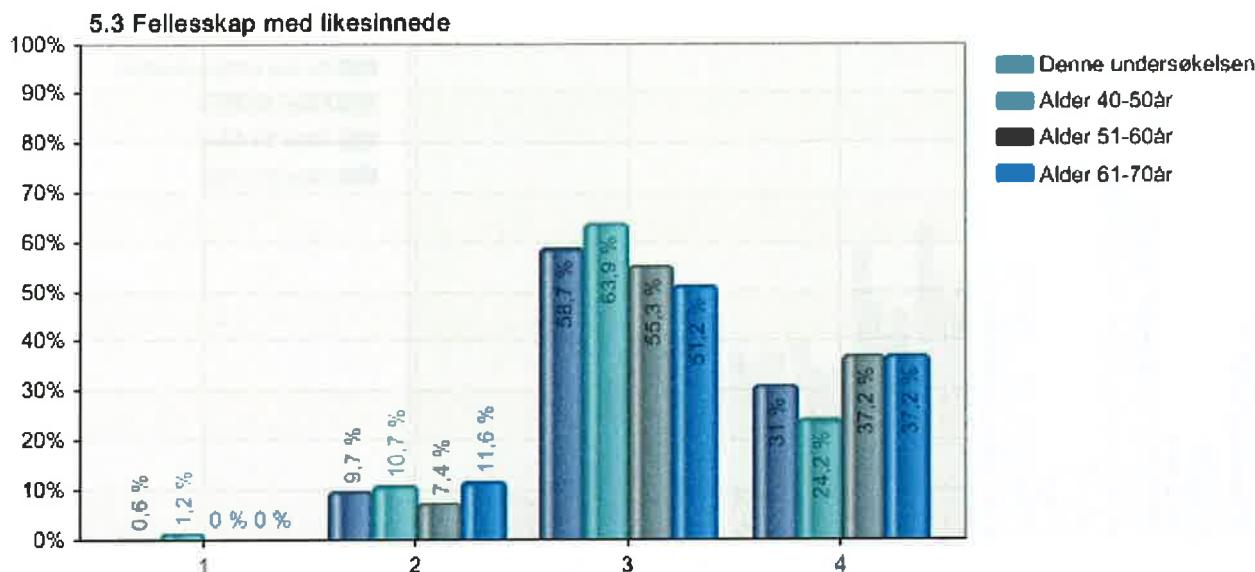
5.2 Kunne du som eldre tenke deg å bo i: (et kryss for hver linje) - Fellesskap i sammen med venner

Alternativer	Denne undersøkelsen		Alder 40-50år		Alder 51-60år	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 Har faste planer	0,8 %	4	1,2 %	3	0,5 %	1
2 Har vurdert dette	13,7 %	72	13,9 %	35	10,6 %	20
3 Kunne ønske dette	59,7 %	314	63,5 %	160	59,0 %	111
4 Er ikke aktuelt	25,9 %	136	21,4 %	54	29,8 %	56
Total		526		252		188

Alder 61-70år		
Alternativer	Prosent	Verdi
1 Har faste planer	0,0 %	0
2 Har vurdert dette	19,8 %	17
3 Kunne ønske dette	50,0 %	43
4 Er ikke aktuelt	30,2 %	26
Total		86

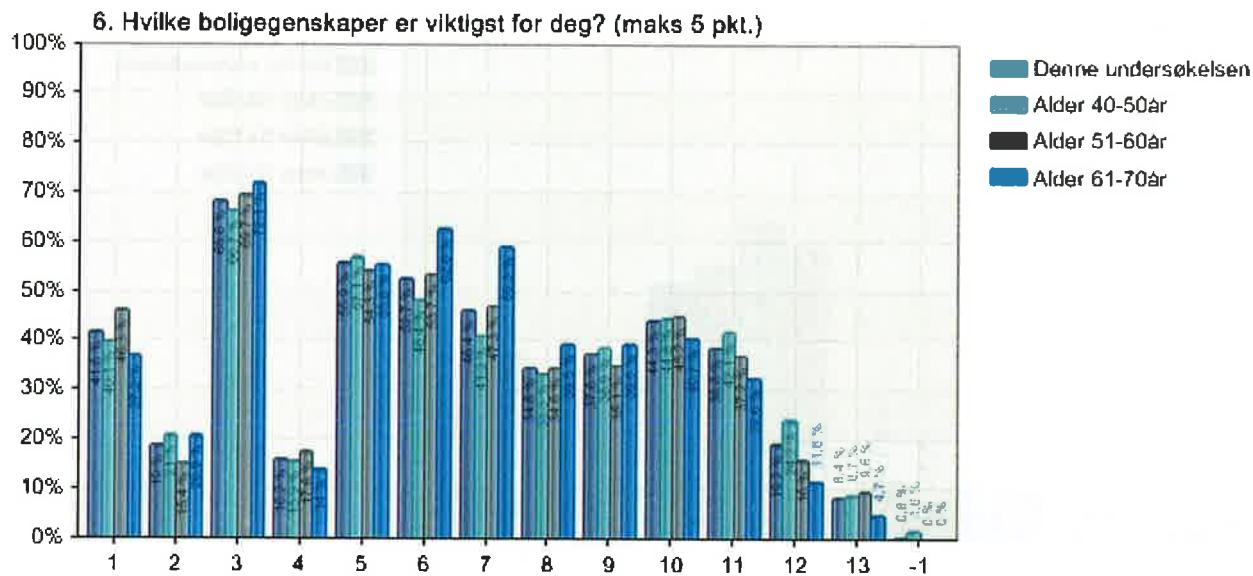
5.3 Kunne du som eldre tenke deg å bo i: (et kryss for hver linje) - Fellesskap med likesinnede

Alternativer	Denne undersøkelsen		Alder 40-50år		Alder 51-60år	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 Har faste planer	0,6 %	3	1,2 %	3	0,0 %	0
2 Har vurdert dette	9,7 %	51	10,7 %	27	7,4 %	14
3 Kunne ønske dette	58,7 %	309	63,9 %	161	55,3 %	104
4 Er ikke aktuelt	31,0 %	163	24,2 %	61	37,2 %	70
Total		526		252		188

Alder 61-70år		
Alternativer	Prosent	Verdi
1 Har faste planer	0,0 %	0
2 Har vurdert dette	11,6 %	10
3 Kunne ønske dette	51,2 %	44
4 Er ikke aktuelt	37,2 %	32
Total		86

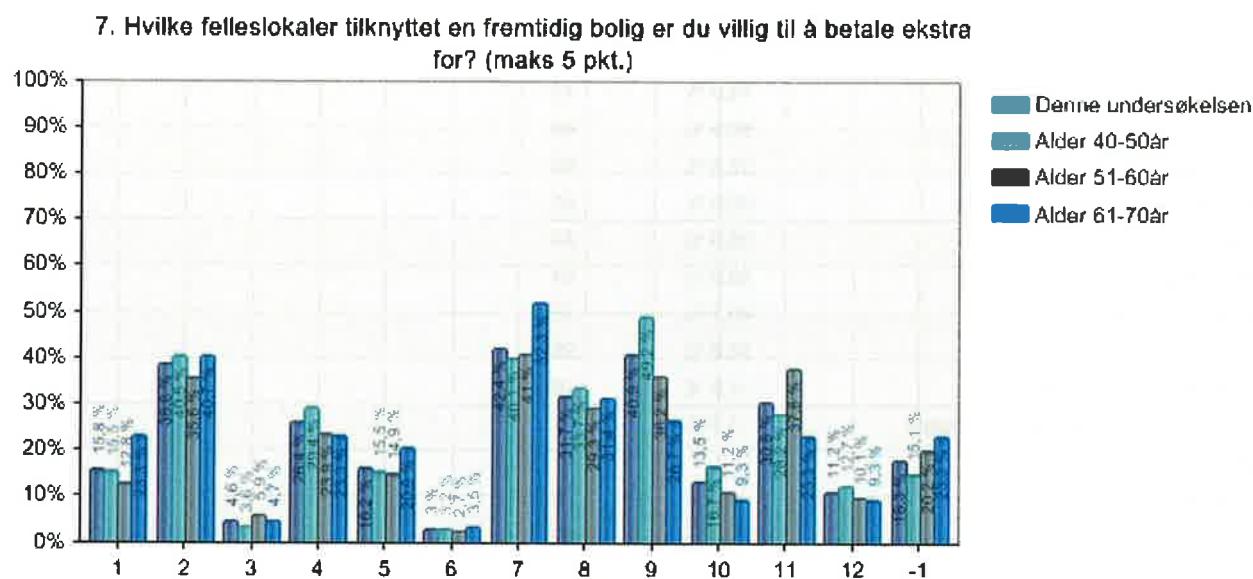
6. Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.)

Alternativer	Denne undersøkelsen		Alder 40-50år		Alder 51-60år	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 Utsikt	41,8 %	220	40,1 %	101	46,3 %	87
2 Privat hage	19,0 %	100	21,0 %	53	15,4 %	29
3 Balkong / terrasse / altan	68,6 %	361	66,7 %	168	69,7 %	131
4 Befinner seg i et kjent område	16,2 %	85	15,9 %	40	17,6 %	33
5 Enkel å vedlikeholde	55,9 %	294	57,1 %	144	54,3 %	102
6 Areal på et plan	52,7 %	277	48,4 %	122	53,7 %	101
7 Tilrettelagt for mulig alderdom/sykdom	46,4 %	244	41,3 %	104	47,3 %	89
8 Nærhet til parkering	34,8 %	183	33,3 %	84	34,6 %	65
9 Nærhet til offentlig kommunikasjon	37,6 %	198	38,9 %	98	35,1 %	66
10 Nærhet til dagligvareforretninger	44,3 %	233	44,8 %	113	45,2 %	85
11 Nærhet til skog og mark	38,8 %	204	42,1 %	106	37,2 %	70
12 Nærhet til kultur- og servicetilbud	19,2 %	101	24,2 %	61	16,0 %	30
13 Mulighet for sosiale arrangementer (fester, middager etc.)	8,4 %	44	8,7 %	22	9,6 %	18
-1 Vet ikke / Usikker	0,8 %	4	1,6 %	4	0,0 %	0
Total		526		252		188

Alder 61-70år		
Alternativer	Prosent	Verdi
1 Utsikt	37,2 %	32
2 Privat hage	20,9 %	18
3 Balkong / terrasse / altan	72,1 %	62
4 Befinner seg i et kjent område	14,0 %	12
5 Enkel å vedlikeholde	55,8 %	48
6 Areal på et plan	62,8 %	54
7 Tilrettelagt for mulig alderdom/sykdom	59,3 %	51
8 Nærhet til parkering	39,5 %	34
9 Nærhet til offentlig kommunikasjon	39,5 %	34
10 Nærhet til dagligvareforretninger	40,7 %	35
11 Nærhet til skog og mark	32,6 %	28
12 Nærhet til kultur- og servicetilbud	11,6 %	10
13 Mulighet for sosiale arrangementer (fester, middager etc.)	4,7 %	4
-1 Vet ikke / Usikker	0,0 %	0
Total		86

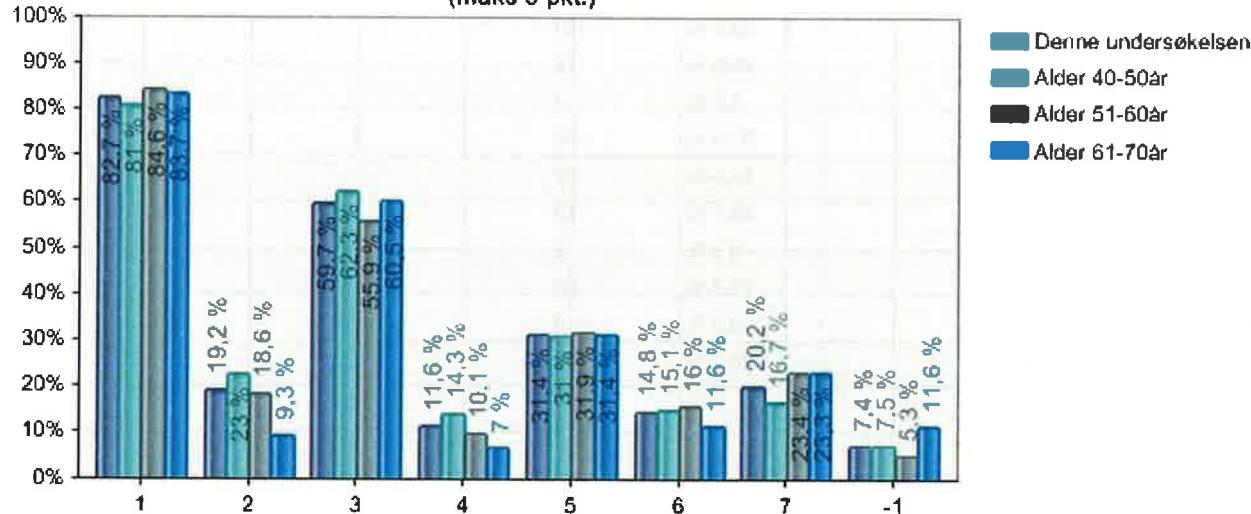
7. Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.)

Alternativer	Denne undersøkelsen		Alder 40-50år		Alder 51-60år	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 Vaskerom	15,8 %	83	15,5 %	39	12,8 %	24
2 Gjesterom	38,8 %	204	40,5 %	102	35,6 %	67
3 Møterom	4,6 %	24	3,6 %	9	5,9 %	11
4 Vinterhage	26,4 %	139	29,4 %	74	23,9 %	45
5 Bibliotek	16,2 %	85	15,5 %	39	14,9 %	28
6 Datarom	3,0 %	16	3,2 %	8	2,7 %	5
7 Hobbyrom/verksted	42,4 %	223	40,1 %	101	41,0 %	77
8 Felles oppholdsrom	31,7 %	167	33,7 %	85	29,3 %	55
9 Svømmebasseng / boblebad	40,9 %	215	49,2 %	124	36,2 %	68
10 Badstue	13,5 %	71	16,7 %	42	11,2 %	21
11 Kafeteria	30,8 %	162	28,2 %	71	37,8 %	71
12 Pub / Bar	11,2 %	59	12,7 %	32	10,1 %	19
-1 Felleslokaler er ikke interessant	18,3 %	96	15,1 %	38	20,2 %	38
Total		526		252		188

Alternativer	Alder 61-70år	
	Prosent	Verdi
1 Vaskerom	23,3 %	20
2 Gjesterom	40,7 %	35
3 Møterom	4,7 %	4
4 Vinterhage	23,3 %	20
5 Bibliotek	20,9 %	18
6 Datarom	3,5 %	3
7 Hobbyrom/verksted	52,3 %	45
8 Felles oppholdsrom	31,4 %	27
9 Svømmebasseng / boblebad	26,7 %	23
10 Badstue	9,3 %	8
11 Kafeteria	23,3 %	20
12 Pub / Bar	9,3 %	8
-1 Felleslokaler er ikke interessant	23,3 %	20
Total		86

8. Hvilke servicetilbud tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale for? (maks 3 pkt.)

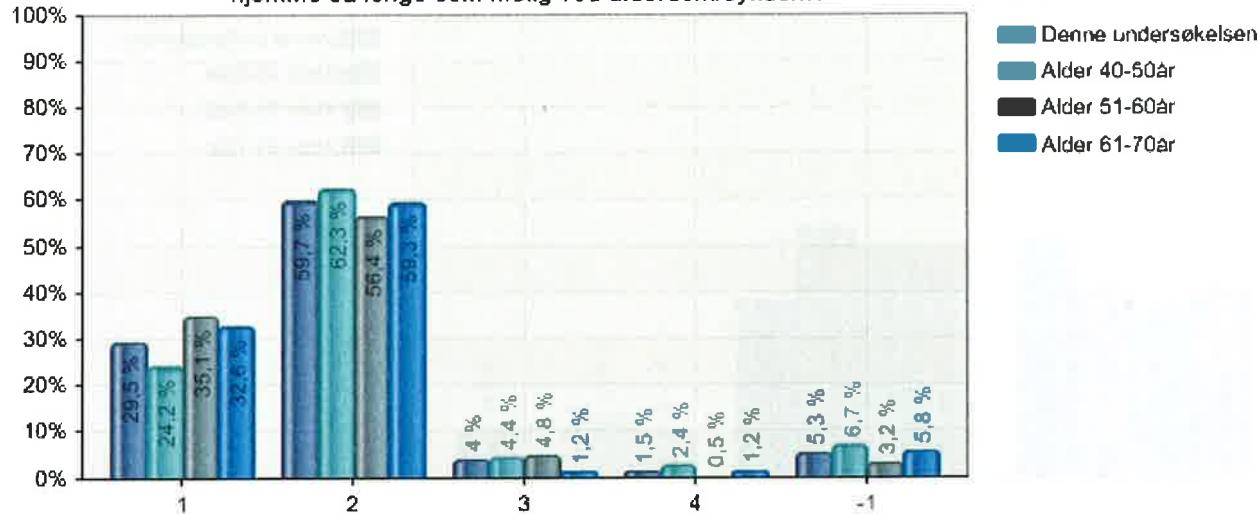
8. Hvilke servicetilbud tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale for?
(maks 3 pkt.)

Alternativer	Denne undersøkelsen		Alder 40-50år		Alder 51-60år	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 Vaktmestertjenester	82,7 %	435	81,0 %	204	84,6 %	159
2 Middagslevering til egen bolig	19,2 %	101	23,0 %	58	18,6 %	35
3 Hjelp til husarbeid	59,7 %	314	62,3 %	157	55,9 %	105
4 Hjelp til innkjøp	11,6 %	61	14,3 %	36	10,1 %	19
5 Hjelp til hagearbeid / snømåking	31,4 %	165	31,0 %	78	31,9 %	60
6 Aktivitetssenter	14,8 %	78	15,1 %	38	16,0 %	30
7 Kantine / Kafè el. tilsvarende	20,2 %	106	16,7 %	42	23,4 %	44
-1 Vet ikke / Usikker	7,4 %	39	7,5 %	19	5,3 %	10
Total		526		252		188

Alder 61-70år		
Alternativer	Prosent	Verdi
1 Vaktmestertjenester	83,7 %	72
2 Middagslevering til egen bolig	9,3 %	8
3 Hjelp til husarbeid	60,5 %	52
4 Hjelp til innkjøp	7,0 %	6
5 Hjelp til hagearbeid / snømåking	31,4 %	27
6 Aktivitetssenter	11,6 %	10
7 Kantine / Kafè el. tilsvarende	23,3 %	20
-1 Vet ikke / Usikker	11,6 %	10
Total		86

9. Hvor villig er du til å betale for tjenester som er nødvendig for å kunne bo hjemme så lenge som mulig ved alderdom/sykdom?

9. Hvor villig er du til å betale for tjenester som er nødvendig for å kunne bo hjemme så lenge som mulig ved alderdom/sykdom?

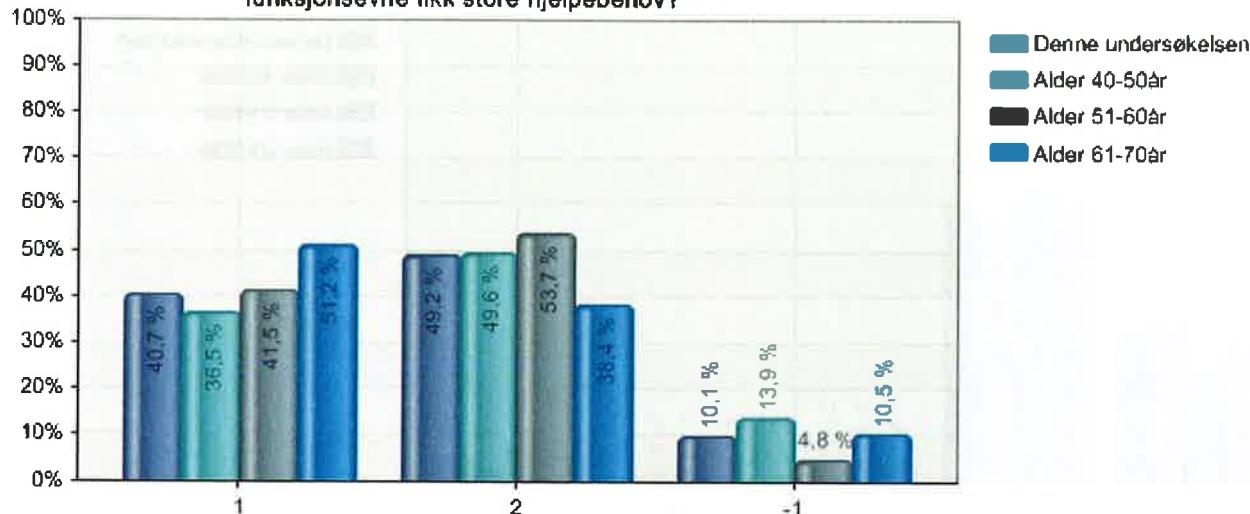

Alternativer	Denne undersøkelsen		Alder 40-50år		Alder 51-60år	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 Svært villig	29,5 %	155	24,2 %	61	35,1 %	66
2 Ganske villig	59,7 %	314	62,3 %	157	56,4 %	106
3 Lite villig	4,0 %	21	4,4 %	11	4,8 %	9
4 Ikke villig	1,5 %	8	2,4 %	6	0,5 %	1
-1 Vet ikke / Usikker	5,3 %	28	6,7 %	17	3,2 %	6
Total		526		252		188

Alder 61-70år		
Alternativer	Prosent	Verdi
1 Svært villig	32,6 %	28
2 Ganske villig	59,3 %	51
3 Lite villig	1,2 %	1
4 Ikke villig	1,2 %	1
-1 Vet ikke / Usikker	5,8 %	5
Total		86

10. Ønsker du å bo i din nåværende bolig dersom du ved nedsatt funksjonsevne fikk store hjelpebehov?

10. Ønsker du å bo i din nåværende bolig dersom du ved nedsatt funksjonsevne fikk store hjelpebehov?

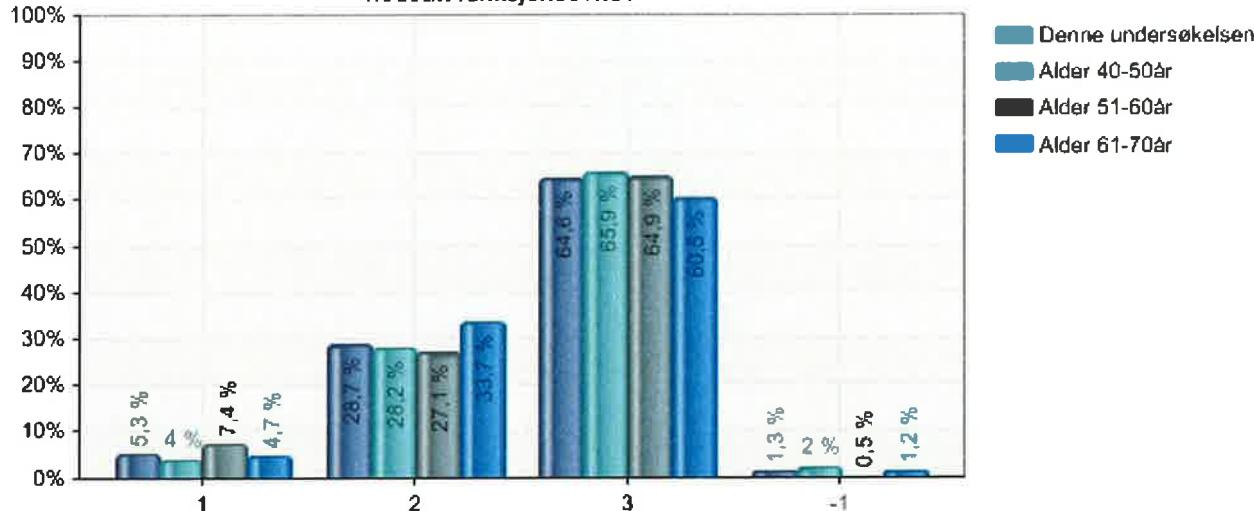

Alternativer	Denne undersøkelsen		Alder 40-50år		Alder 51-60år	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 Ja, jeg foretrekker å bo i egen bolig	40,7 %	214	36,5 %	92	41,5 %	78
2 Nei, jeg ønsker å flytte til en tilrettelagt bolig	49,2 %	259	49,6 %	125	53,7 %	101
-1 Vet ikke / Usikker	10,1 %	53	13,9 %	35	4,8 %	9
Total		526		252		188

Alder 61-70år		
Alternativer	Prosent	Verdi
1 Ja, jeg foretrekker å bo i egen bolig	51,2 %	44
2 Nei, jeg ønsker å flytte til en tilrettelagt bolig	38,4 %	33
-1 Vet ikke / Usikker	10,5 %	9
Total		86

11. Hvordan tror du nåværende bolig er tilpasset dine behov hvis du får nedsatt funksjonsevne?

11. Hvordan tror du nåværende bolig er tilpasset dine behov hvis du får nedsatt funksjonsevne?

Alternativer	Denne undersøkelsen		Alder 40-50år		Alder 51-60år		Verdi
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	
1 Svært bra	5,3 %	28	4,0 %	10	7,4 %	14	
2 Bra	28,7 %	151	28,2 %	71	27,1 %	51	
3 Mindre bra	64,6 %	340	65,9 %	166	64,9 %	122	
-1 Vet ikke / Usikker	1,3 %	7	2,0 %	5	0,5 %	1	
Total		526		252		188	

Alder 61-70år

Alternativer	Prosent	Verdi
1 Svært bra	4,7 %	4
2 Bra	33,7 %	29
3 Mindre bra	60,5 %	52
-1 Vet ikke / Usikker	1,2 %	1
Total		86

9.5 Resultater fra spørreundersøkelsen – Bostedsforskjeller

Hvilke kriterier vektlegges ved valg av seniorbolig?

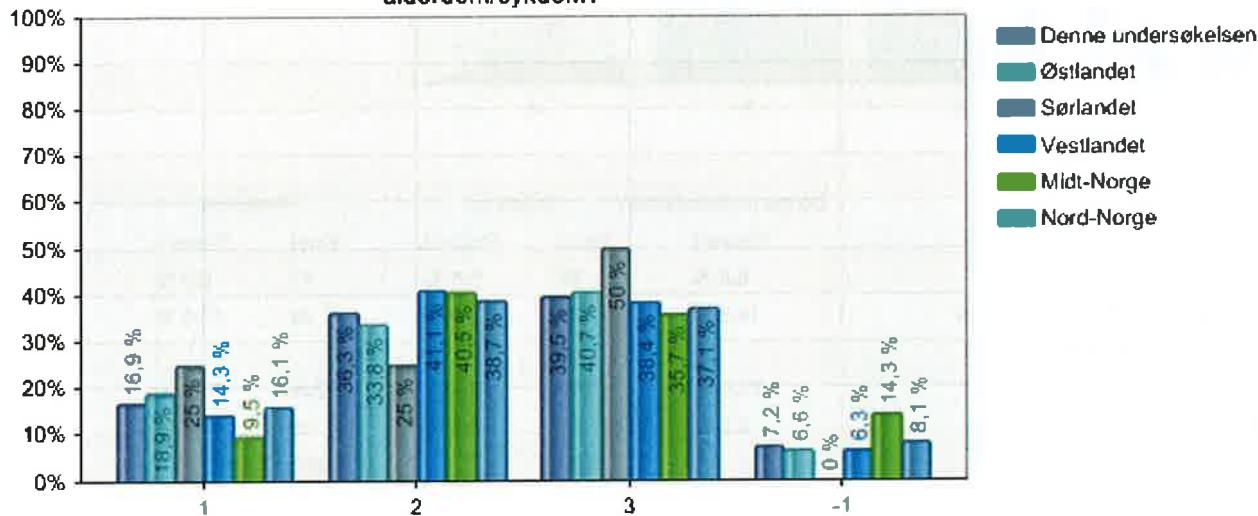
Publisert fra 07.05.2012 til 16.05.2012

526 respondenter (526 unike)

Sammenligning: (Bostedsforskjeller)

1. Hvem mener du har ansvar for å fremskaffe en tilrettelagt bolig ved alderdom/sykdom?

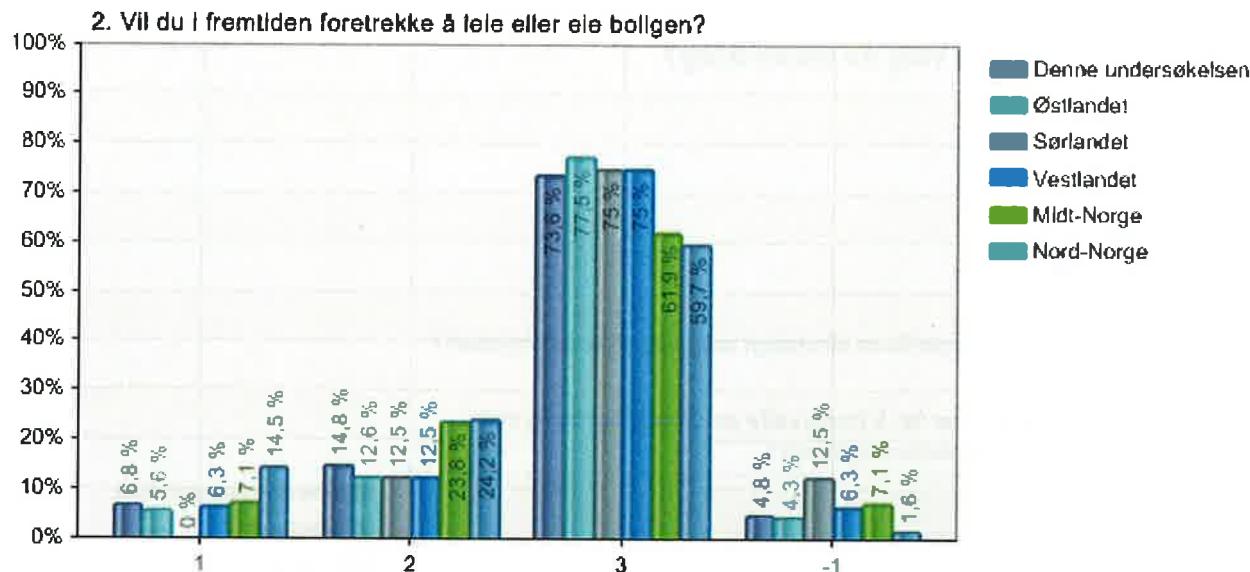
1. Hvem mener du har ansvar for å fremskaffe en tilrettelagt bolig ved alderdom/sykdom?

Alternativer	Denne undersøkelsen		Østlandet		Sørlandet		Verdi
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	
1 Privat ansvar	16,9 %	89	18,9 %	57	25,0 %	2	
2 Offentlig ansvar	36,3 %	191	33,8 %	102	25,0 %	2	
3 Offentlig ansvar hvis ikke økonomien strekker til	39,5 %	208	40,7 %	123	50,0 %	4	
-1 Vet ikke / usikker	7,2 %	38	6,6 %	20	0,0 %	0	
Total		526		302		8	

Alternativer	Vestlandet		Midt-Norge		Nord-Norge		Verdi
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	
1 Privat ansvar	14,3 %	16	9,5 %	4	16,1 %	10	
2 Offentlig ansvar	41,1 %	46	40,5 %	17	38,7 %	24	
3 Offentlig ansvar hvis ikke økonomien strekker til	38,4 %	43	35,7 %	15	37,1 %	23	
-1 Vet ikke / usikker	6,3 %	7	14,3 %	6	8,1 %	5	
Total		112		42		62	

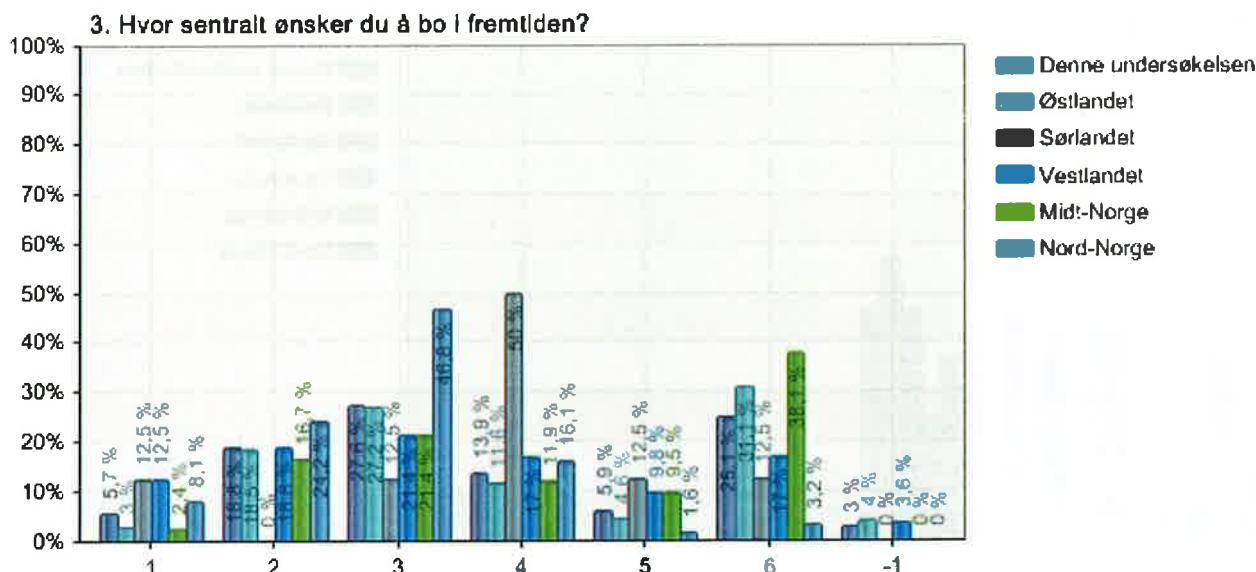
2. Vil du i fremtiden foretrekke å leie eller eie boligen?

Alternativer	Denne undersøkelsen		Østlandet		Sørlandet	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 Foretrekker å leie	6,8 %	36	5,6 %	17	0,0 %	0
2 Foretrekker å være andelseier gjennom boligaksjeselskap eller borettslag	14,8 %	78	12,6 %	38	12,5 %	1
3 Foretrekker å være selv eier	73,6 %	387	77,5 %	234	75,0 %	6
-1 Vet ikke / Usikker	4,8 %	25	4,3 %	13	12,5 %	1
Total		526		302		8

Alternativer	Vestlandet		Midt-Norge		Nord-Norge	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 Foretrekker å leie	6,3 %	7	7,1 %	3	14,5 %	9
2 Foretrekker å være andelseier gjennom boligaksjeselskap eller borettslag	12,5 %	14	23,8 %	10	24,2 %	15
3 Foretrekker å være selv eier	75,0 %	84	61,9 %	26	59,7 %	37
-1 Vet ikke / Usikker	6,3 %	7	7,1 %	3	1,6 %	1
Total		112		42		62

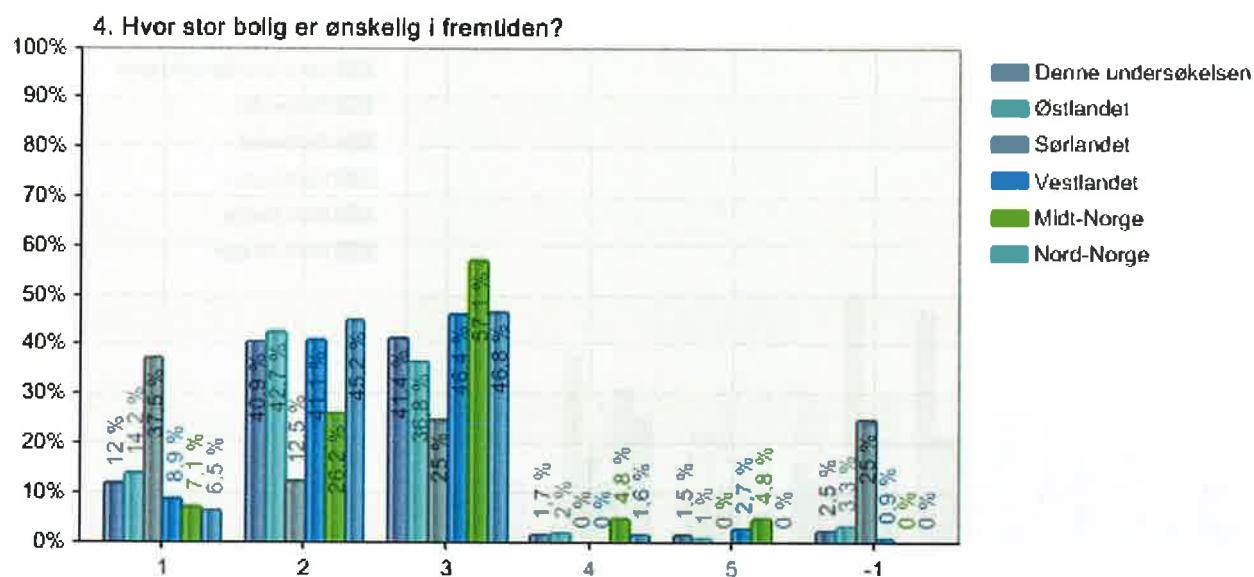
3. Hvor sentralt ønsker du å bo i fremtiden?

Alternativer	Denne undersøkelsen		Østlandet		Sørlandet	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 På landet	5,7 %	30	3,0 %	9	12,5 %	1
2 I et tettsted	18,8 %	99	18,5 %	56	0,0 %	0
3 I en mindre by	27,6 %	145	27,2 %	82	12,5 %	1
4 I utkanten av en mindre by	13,9 %	73	11,6 %	35	50,0 %	4
5 I sentrum av en storby	5,9 %	31	4,6 %	14	12,5 %	1
6 I utkanten av en storby	25,1 %	132	31,1 %	94	12,5 %	1
-1 Vet ikke / Usikker	3,0 %	16	4,0 %	12	0,0 %	0
Total		526		302		8

Alternativer	Vestlandet		Midt-Norge		Nord-Norge	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 På landet	12,5 %	14	2,4 %	1	8,1 %	5
2 I et tettsted	18,8 %	21	16,7 %	7	24,2 %	15
3 I en mindre by	21,4 %	24	21,4 %	9	46,8 %	29
4 I utkanten av en mindre by	17,0 %	19	11,9 %	5	16,1 %	10
5 I sentrum av en storby	9,8 %	11	9,5 %	4	1,6 %	1
6 I utkanten av en storby	17,0 %	19	38,1 %	16	3,2 %	2
-1 Vet ikke / Usikker	3,6 %	4	0,0 %	0	0,0 %	0
Total		112		42		62

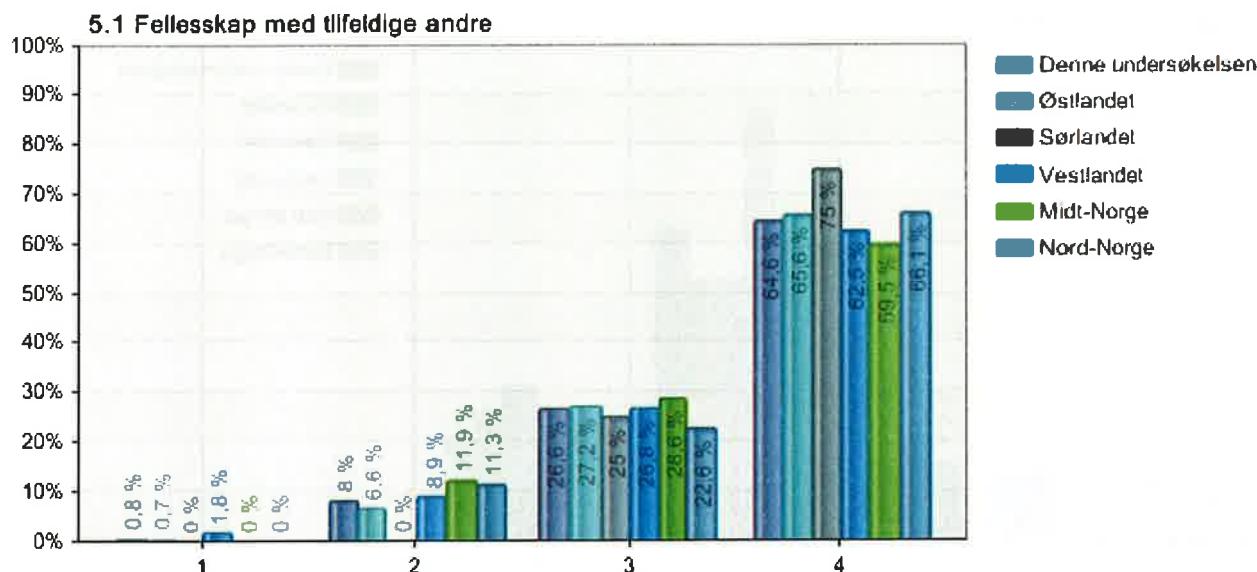
4. Hvor stor bolig er ønskelig i fremtiden?

Alternativer	Denne undersøkelsen		Østlandet		Sørlandet	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 5 eller flere rom	12,0 %	63	14,2 %	43	37,5 %	3
2 4 rom	40,9 %	215	42,7 %	129	12,5 %	1
3 3 rom	41,4 %	218	36,8 %	111	25,0 %	2
4 2 rom (kombinert stue/kjøkken)	1,7 %	9	2,0 %	6	0,0 %	0
5 2 rom (med atskilt kjøkken)	1,5 %	8	1,0 %	3	0,0 %	0
-1 Vet ikke / Usikker	2,5 %	13	3,3 %	10	25,0 %	2
Total		526		302		8

Alternativer	Vestlandet		Midt-Norge		Nord-Norge	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 5 eller flere rom	8,9 %	10	7,1 %	3	6,5 %	4
2 4 rom	41,1 %	46	26,2 %	11	45,2 %	28
3 3 rom	46,4 %	52	57,1 %	24	46,8 %	29
4 2 rom (kombinert stue/kjøkken)	0,0 %	0	4,8 %	2	1,6 %	1
5 2 rom (med atskilt kjøkken)	2,7 %	3	4,8 %	2	0,0 %	0
-1 Vet ikke / Usikker	0,9 %	1	0,0 %	0	0,0 %	0
Total		112		42		62

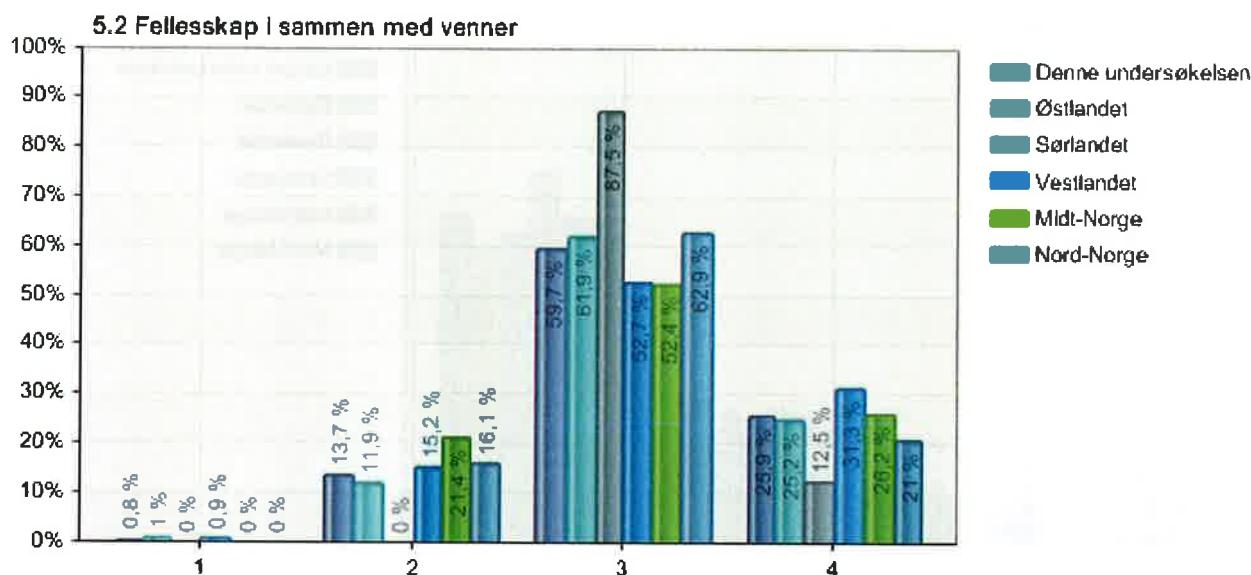
5.1 Kunne du som eldre tenke deg å bo i: (et kryss for hver linje) - Fellesskap med tilfeldige andre

Alternativer	Denne undersøkelsen		Østlandet		Sørlandet	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 Har faste planer	0,8 %	4	0,7 %	2	0,0 %	0
2 Har vurdert dette	8,0 %	42	6,6 %	20	0,0 %	0
3 Kunne ønske dette	26,6 %	140	27,2 %	82	25,0 %	2
4 Er ikke aktuelt	64,6 %	340	65,6 %	198	75,0 %	6
Total		526		302		8

Alternativer	Vestlandet		Midt-Norge		Nord-Norge	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 Har faste planer	1,8 %	2	0,0 %	0	0,0 %	0
2 Har vurdert dette	8,9 %	10	11,9 %	5	11,3 %	7
3 Kunne ønske dette	26,8 %	30	28,6 %	12	22,6 %	14
4 Er ikke aktuelt	62,5 %	70	59,5 %	25	66,1 %	41
Total		112		42		62

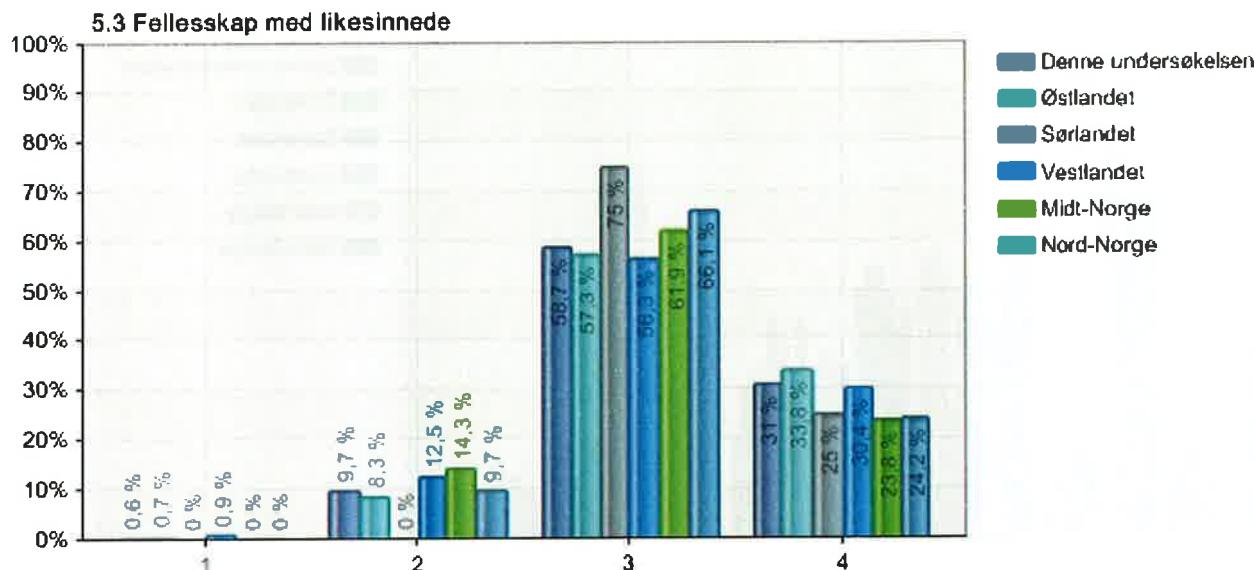
5.2 Kunne du som eldre tenke deg å bo i: (et kryss for hver linje) - Fellesskap i sammen med venner

Alternativer	Denne undersøkelsen		Østlandet		Sørlandet	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 Har faste planer	0,8 %	4	1,0 %	3	0,0 %	0
2 Har vurdert dette	13,7 %	72	11,9 %	36	0,0 %	0
3 Kunne ønske dette	59,7 %	314	61,9 %	187	87,5 %	7
4 Er ikke aktuelt	25,9 %	136	25,2 %	76	12,5 %	1
Total		526		302		8

Alternativer	Vestlandet		Midt-Norge		Nord-Norge	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 Har faste planer	0,9 %	1	0,0 %	0	0,0 %	0
2 Har vurdert dette	15,2 %	17	21,4 %	9	16,1 %	10
3 Kunne ønske dette	52,7 %	59	52,4 %	22	62,9 %	39
4 Er ikke aktuelt	31,3 %	35	26,2 %	11	21,0 %	13
Total		112		42		62

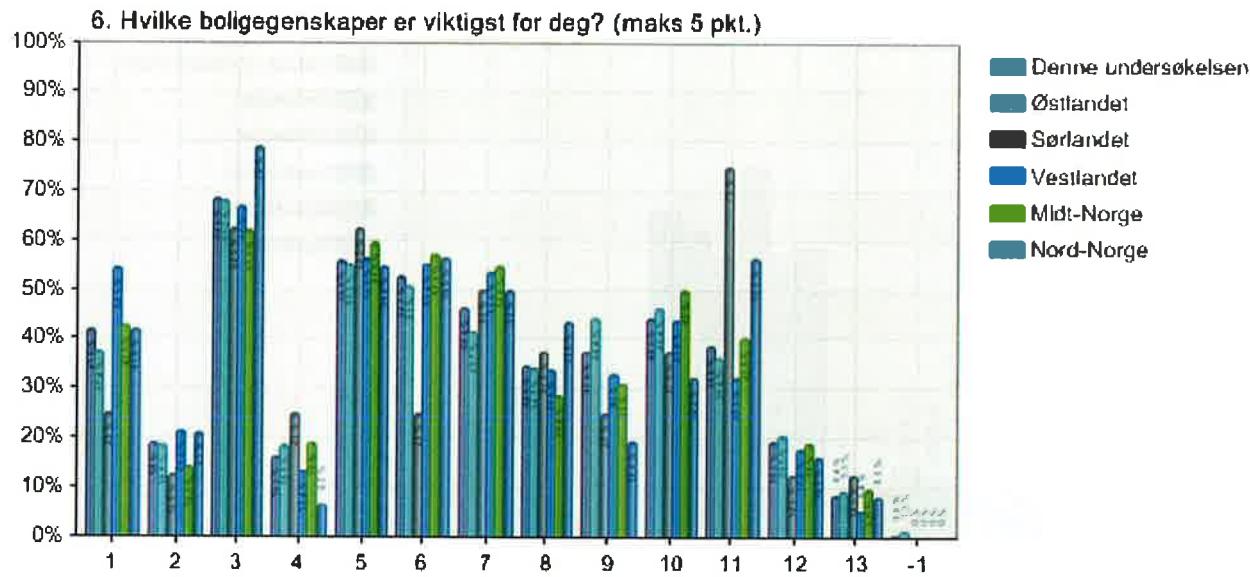
5.3 Kunne du som eldre tenke deg å bo i: (et kryss for hver linje) - Fellesskap med likesinnede

Alternativer	Denne undersøkelsen		Østlandet		Sørlandet	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 Har faste planer	0,6 %	3	0,7 %	2	0,0 %	0
2 Har vurdert dette	9,7 %	51	8,3 %	25	0,0 %	0
3 Kunne ønske dette	58,7 %	309	57,3 %	173	75,0 %	6
4 Er ikke aktuelt	31,0 %	163	33,8 %	102	25,0 %	2
Total		526		302		8

Alternativer	Vestlandet		Midt-Norge		Nord-Norge	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 Har faste planer	0,9 %	1	0,0 %	0	0,0 %	0
2 Har vurdert dette	12,5 %	14	14,3 %	6	9,7 %	6
3 Kunne ønske dette	56,3 %	63	61,9 %	26	66,1 %	41
4 Er ikke aktuelt	30,4 %	34	23,8 %	10	24,2 %	15
Total		112		42		62

6. Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.)

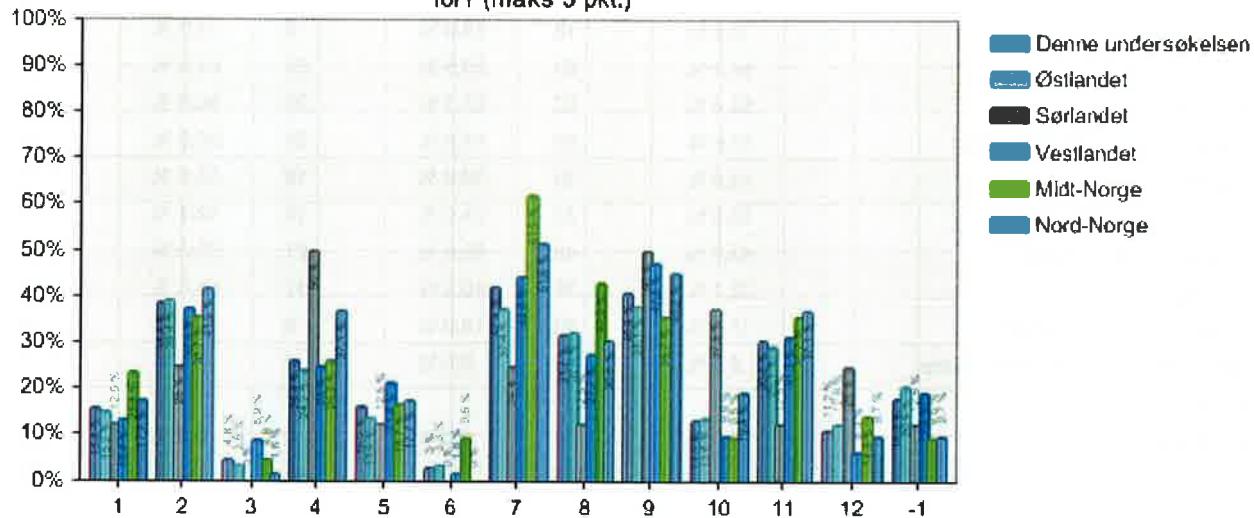

Alternativer	Denne undersøkelsen		Østlandet		Sørlandet	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 Utsikt	41,8 %	220	37,4 %	113	25,0 %	2
2 Privat hage	19,0 %	100	18,5 %	56	12,5 %	1
3 Balkong / terrasse / altan	68,6 %	361	68,2 %	206	62,5 %	5
4 Befinner seg i et kjent område	16,2 %	85	18,5 %	56	25,0 %	2
5 Enkel å vedlikeholde	55,9 %	294	55,3 %	167	62,5 %	5
6 Areal på et plan	52,7 %	277	51,0 %	154	25,0 %	2
7 Tilrettelagt for mulig alderdom/sykdom	46,4 %	244	41,7 %	126	50,0 %	4
8 Nærhet til parkering	34,8 %	183	34,1 %	103	37,5 %	3
9 Nærhet til offentlig kommunikasjon	37,6 %	198	44,4 %	134	25,0 %	2
10 Nærhet til dagligvareforretninger	44,3 %	233	46,4 %	140	37,5 %	3
11 Nærhet til skog og mark	38,8 %	204	36,4 %	110	75,0 %	6
12 Nærhet til kultur- og servicetilbud	19,2 %	101	20,5 %	62	12,5 %	1
13 Mulighet for sosiale arrangementer (fester, middager etc.)	8,4 %	44	9,3 %	28	12,5 %	1
-1 Vet ikke / Usikker	0,8 %	4	1,3 %	4	0,0 %	0
Total		526		302		8

Alternativer	Vestlandet	Midt-Norge		Nord-Norge		Verdi
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	
1 Utsikt	54,5 %	61	42,9 %	18	41,9 %	26
2 Privat hage	21,4 %	24	14,3 %	6	21,0 %	13
3 Balkong / terrasse / altan	67,0 %	75	61,9 %	26	79,0 %	49
4 Befinner seg i et kjent område	13,4 %	15	19,0 %	8	6,5 %	4
5 Enkel å vedlikeholde	56,3 %	63	59,5 %	25	54,8 %	34
6 Areal på et plan	55,4 %	62	57,1 %	24	56,5 %	35
7 Tilrettelagt for mulig alderdom/sykdom	53,6 %	60	54,8 %	23	50,0 %	31
8 Nærhet til parkering	33,9 %	38	28,6 %	12	43,5 %	27
9 Nærhet til offentlig kommunikasjon	33,0 %	37	31,0 %	13	19,4 %	12
10 Nærhet til dagligvareforretninger	43,8 %	49	50,0 %	21	32,3 %	20
11 Nærhet til skog og mark	32,1 %	36	40,5 %	17	56,5 %	35
12 Nærhet til kultur- og servicetilbud	17,9 %	20	19,0 %	8	16,1 %	10
13 Mulighet for sosiale arrangementer (fester, middager etc.)	5,4 %	6	9,5 %	4	8,1 %	5
-1 Vet ikke / Usikker	0,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %	0
Total		112		42		62

7. Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.)

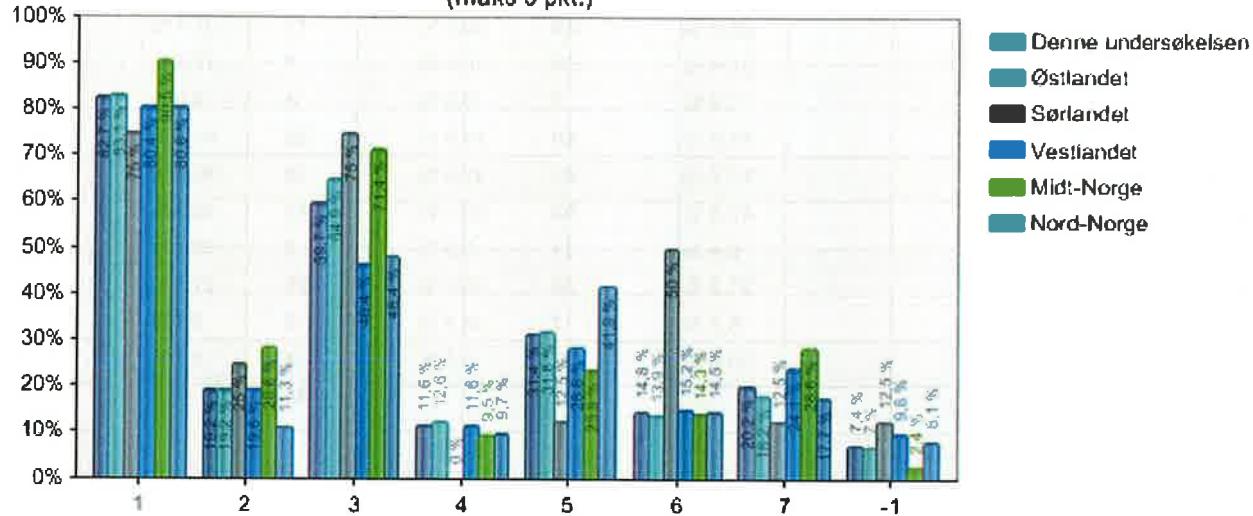
7. Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.)

Alternativer	Denne undersøkelsen		Østlandet		Sørlandet	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 Vaskerom	15,8 %	83	15,2 %	46	12,5 %	1
2 Gjesterom	38,8 %	204	39,4 %	119	25,0 %	2
3 Møterom	4,6 %	24	3,6 %	11	0,0 %	0
4 Vinterhage	26,4 %	139	24,2 %	73	50,0 %	4
5 Bibliotek	16,2 %	85	13,9 %	42	12,5 %	1
6 Datarom	3,0 %	16	3,3 %	10	0,0 %	0
7 Hobbyrom/verksted	42,4 %	223	37,4 %	113	25,0 %	2
8 Felles oppholdsrom	31,7 %	167	32,5 %	98	12,5 %	1
9 Svømmebasseng / boblebad	40,9 %	215	38,1 %	115	50,0 %	4
10 Badstue	13,5 %	71	13,6 %	41	37,5 %	3
11 Kafeteria	30,8 %	162	29,1 %	88	12,5 %	1
12 Pub / Bar	11,2 %	59	12,6 %	38	25,0 %	2
-1 Felleslokaler er ikke interessant	18,3 %	96	20,9 %	63	12,5 %	1
Total		526		302		8

Alternativer	Vestlandet	Midt-Norge		Nord-Norge		Verdi
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	
1 Vaskerom	13,4 %	15	23,8 %	10	17,7 %	11
2 Gjesterom	37,5 %	42	35,7 %	15	41,9 %	26
3 Møterom	8,9 %	10	4,8 %	2	1,6 %	1
4 Vinterhage	25,0 %	28	26,2 %	11	37,1 %	23
5 Bibliotek	21,4 %	24	16,7 %	7	17,7 %	11
6 Datarom	1,8 %	2	9,5 %	4	0,0 %	0
7 Hobbyrom/verksted	44,6 %	50	61,9 %	26	51,6 %	32
8 Felles oppholdsrom	27,7 %	31	42,9 %	18	30,6 %	19
9 Svømmebasseng / boblebad	47,3 %	53	35,7 %	15	45,2 %	28
10 Badstue	9,8 %	11	9,5 %	4	19,4 %	12
11 Kafeteria	31,3 %	35	35,7 %	15	37,1 %	23
12 Pub / Bar	6,3 %	7	14,3 %	6	9,7 %	6
-1 Felleslokaler er ikke interessant	19,6 %	22	9,5 %	4	9,7 %	6
Total		112		42		62

8. Hvilke servicetilbud tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale for? (maks 3 pkt.)

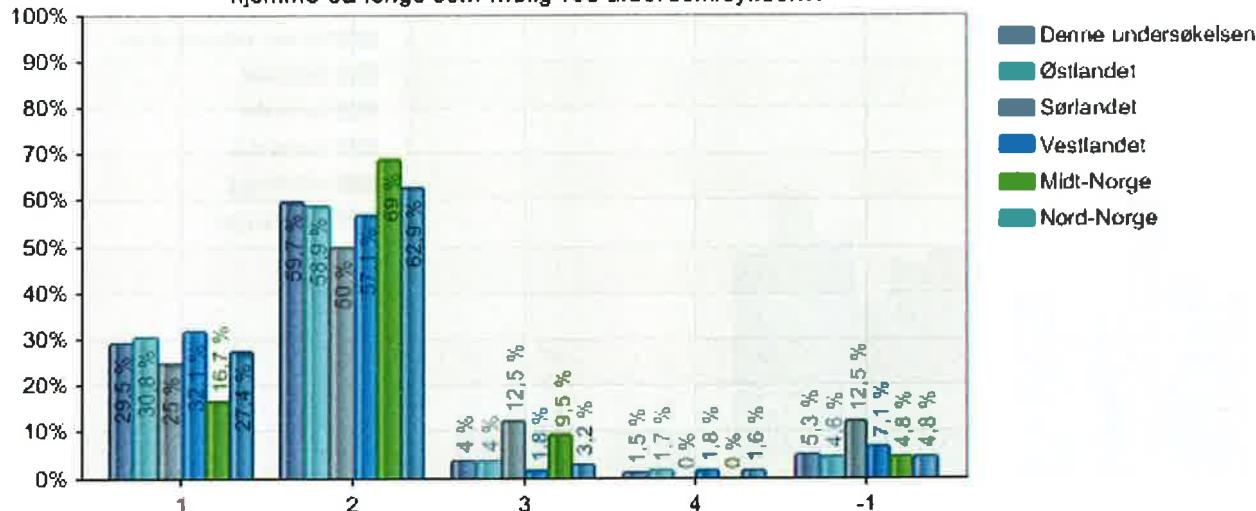
8. Hvilke servicetilbud tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale for?
(maks 3 pkt.)

Alternativer	Denne undersøkelsen		Østlandet		Sørlandet	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 Vaktmestertjenester	82,7 %	435	83,1 %	251	75,0 %	6
2 Middagslevering til egen bolig	19,2 %	101	19,2 %	58	25,0 %	2
3 Hjelp til husarbeid	59,7 %	314	64,9 %	196	75,0 %	6
4 Hjelp til innkjøp	11,6 %	61	12,6 %	38	0,0 %	0
5 Hjelp til hagearbeid / snømåking	31,4 %	165	31,8 %	96	12,5 %	1
6 Aktivitetssenter	14,8 %	78	13,9 %	42	50,0 %	4
7 Kantine / Kafè el. tilsvarende	20,2 %	106	18,2 %	55	12,5 %	1
-1 Vet ikke / Usikker	7,4 %	39	7,0 %	21	12,5 %	1
Total	526		302		8	

Alternativer	Vestlandet		Midt-Norge		Nord-Norge	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 Vaktmestertjenester	80,4 %	90	90,5 %	38	80,6 %	50
2 Middagslevering til egen bolig	19,6 %	22	28,6 %	12	11,3 %	7
3 Hjelp til husarbeid	46,4 %	52	71,4 %	30	48,4 %	30
4 Hjelp til innkjøp	11,6 %	13	9,5 %	4	9,7 %	6
5 Hjelp til hagearbeid / snømåking	28,6 %	32	23,8 %	10	41,9 %	26
6 Aktivitetssenter	15,2 %	17	14,3 %	6	14,5 %	9
7 Kantine / Kafè el. tilsvarende	24,1 %	27	28,6 %	12	17,7 %	11
-1 Vet ikke / Usikker	9,8 %	11	2,4 %	1	8,1 %	5
Total	112		42		62	

9. Hvor villig er du til å betale for tjenester som er nødvendig for å kunne bo hjemme så lenge som mulig ved alderdom/sykdom?

9. Hvor villig er du til å betale for tjenester som er nødvendig for å kunne bo hjemme så lenge som mulig ved alderdom/sykdom?

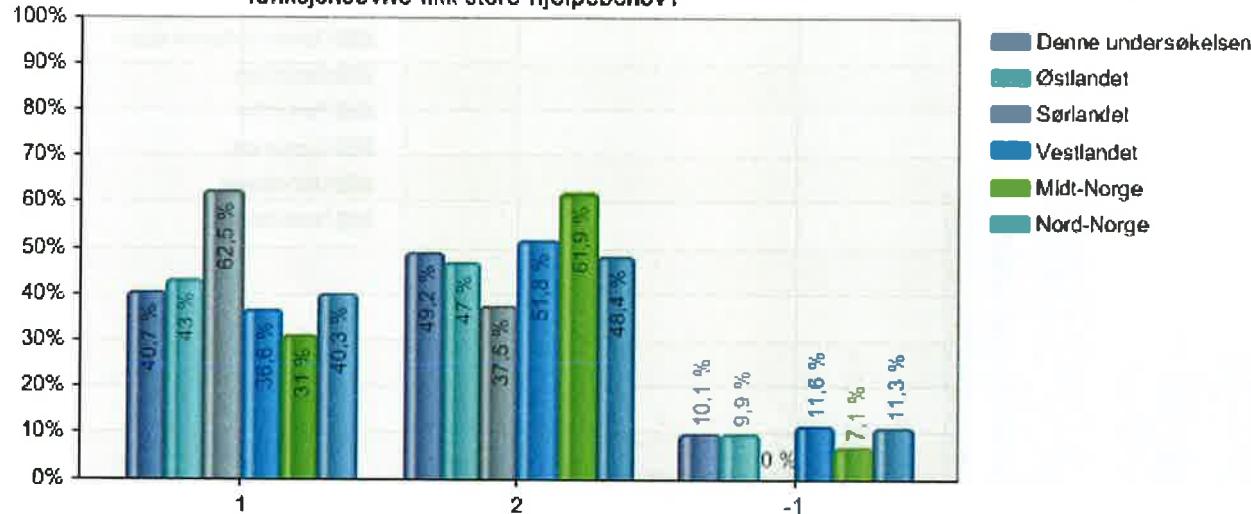

Alternativer	Denne undersøkelsen		Østlandet		Sørlandet	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 Svært villig	29,5 %	155	30,8 %	93	25,0 %	2
2 Ganske villig	59,7 %	314	58,9 %	178	50,0 %	4
3 Lite villig	4,0 %	21	4,0 %	12	12,5 %	1
4 Ikke villig	1,5 %	8	1,7 %	5	0,0 %	0
-1 Vet ikke / Usikker	5,3 %	28	4,6 %	14	12,5 %	1
Total		526		302		8

Alternativer	Vestlandet		Midt-Norge		Nord-Norge	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 Svært villig	32,1 %	36	16,7 %	7	27,4 %	17
2 Ganske villig	57,1 %	64	69,0 %	29	62,9 %	39
3 Lite villig	1,8 %	2	9,5 %	4	3,2 %	2
4 Ikke villig	1,8 %	2	0,0 %	0	1,6 %	1
-1 Vet ikke / Usikker	7,1 %	8	4,8 %	2	4,8 %	3
Total		112		42		62

10. Ønsker du å bo i din nåværende bolig dersom du ved nedsatt funksjonsevne fikk store hjelpebehov?

10. Ønsker du å bo i din nåværende bolig dersom du ved nedsatt funksjonsevne fikk store hjelpebehov?

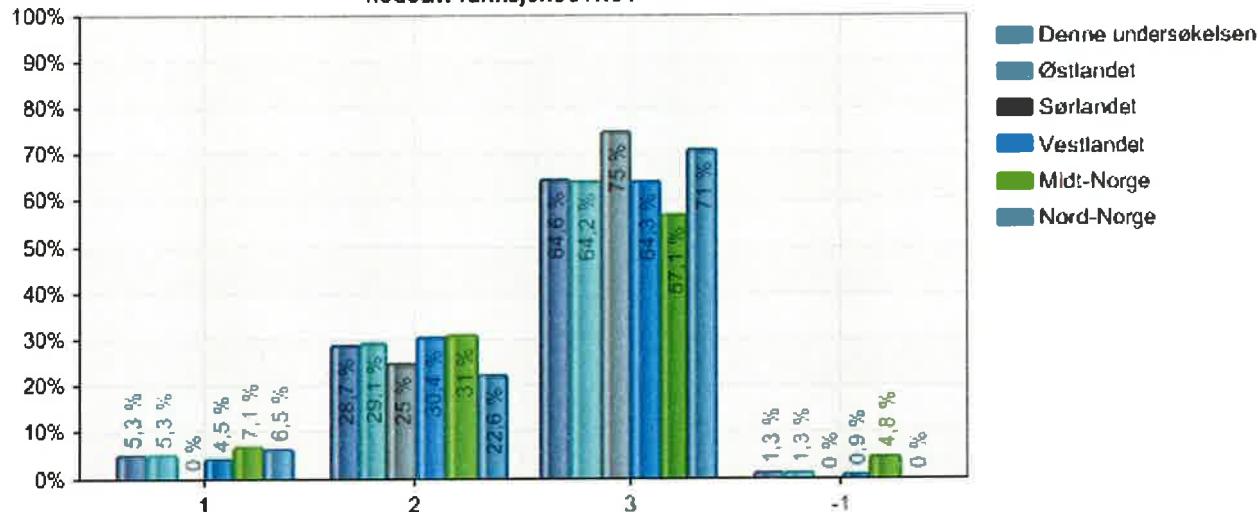

Alternativer	Denne undersøkelsen		Østlandet		Sørlandet	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 Ja, jeg foretrekker å bo i egen bolig	40,7 %	214	43,0 %	130	62,5 %	5
2 Nei, jeg ønsker å flytte til en tilrettelagt bolig	49,2 %	269	47,0 %	142	37,5 %	3
-1 Vet ikke / Usikker	10,1 %	53	9,9 %	30	0,0 %	0
Total		526		302		8

Alternativer	Vestlandet		Midt-Norge		Nord-Norge	
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi
1 Ja, jeg foretrekker å bo i egen bolig	36,6 %	41	31,0 %	13	40,3 %	25
2 Nei, jeg ønsker å flytte til en tilrettelagt bolig	51,8 %	58	61,9 %	26	48,4 %	30
-1 Vet ikke / Usikker	11,6 %	13	7,1 %	3	11,3 %	7
Total		112		42		62

11. Hvordan tror du nåværende bolig er tilpasset dine behov hvis du får nedsatt funksjonsevne?

11. Hvordan tror du nåværende bolig er tilpasset dine behov hvis du får nedsatt funksjonsevne?

Alternativer	Denne undersøkelsen		Østlandet		Sørlandet		Verdi
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	
1 Svært bra	5,3 %	28	5,3 %	16	0,0 %	0	
2 Bra	28,7 %	151	29,1 %	88	25,0 %	2	
3 Mindre bra	64,6 %	340	64,2 %	194	75,0 %	6	
-1 Vet ikke / Usikker	1,3 %	7	1,3 %	4	0,0 %	0	
Total		526		302			8

Alternativer	Vestlandet		Midt-Norge		Nord-Norge		Verdi
	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	Prosent	Verdi	
1 Svært bra	4,5 %	5	7,1 %	3	6,5 %	4	
2 Bra	30,4 %	34	31,0 %	13	22,6 %	14	
3 Mindre bra	64,3 %	72	57,1 %	24	71,0 %	44	
-1 Vet ikke / Usikker	0,9 %	1	4,8 %	2	0,0 %	0	
Total		112		42			62

9.6 Statiske beregninger – Boligegenskaper

Krysstabulering og Kjikvadrat-tester av boligegenskaper (de 5 viktigste)

Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Enkel å vedlikeholde * balkong

Crosstabulation

			balkong		Total
			,00	1,00	
Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Enkel å vedlikeholde	Count		65	167	232
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Enkel å vedlikeholde	28,0%	72,0%	100,0%
	% within balkong		39,4%	46,3%	44,1%
true	Count		100	194	294
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Enkel å vedlikeholde	34,0%	66,0%	100,0%
	% within balkong		60,6%	53,7%	55,9%
Total	Count		165	361	526
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Enkel å vedlikeholde	31,4%	68,6%	100,0%
	% within balkong		100,0%	100,0%	100,0%

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	65	167	232	
Ja	100	194	294	
Totalt	165	361	526	
Forventningstabell:				
72,8	159,2			
92,2	201,8			
p-verdi:	0,141	14,1 %		Ikke signifikant

Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Areal på et plan * balkong

Crosstabulation

			balkong		Total
			,00	1,00	
Hvilke boligegenskaper er false viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Areal på et plan	Count		83	166	249
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Areal på et plan	33,3%	66,7%	100,0%
	% within balkong			50,3%	46,0%
true	Count		82	195	277
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Areal på et plan	29,6%	70,4%	100,0%
	% within balkong			49,7%	54,0%
Total	Count		165	361	526
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Areal på et plan	31,4%	68,6%	100,0%
	% within balkong			100,0%	100,0%

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	83	166	249	
Ja	82	195	277	
Totalt	165	361	526	
Forventningstabell:				
78,1	170,9			
86,9	190,1			
p-verdi:	0,357	35,7 %		Ikke signifikant

Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Tilrettelagt for mulig alderdom/sykdom *

balkong Crosstabulation

			balkong		Total
			,00	1,00	
Hvilke boligegenskaper er false viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Tilrettelagt for mulig alderdom/sykdom	Count		86	196	282
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Tilrettelagt for mulig alderdom/sykdom	30,5%	69,5%	100,0%
	% within balkong		52,1%	54,3%	53,6%
true	Count		79	165	244
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Tilrettelagt for mulig alderdom/sykdom	32,4%	67,6%	100,0%
	% within balkong		47,9%	45,7%	46,4%
Total	Count		165	361	526
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Tilrettelagt for mulig alderdom/sykdom	31,4%	68,6%	100,0%
	% within balkong		100,0%	100,0%	100,0%

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	86	196	282	
Ja	79	165	244	
Totalt	165	361	526	
Forventningstabell:				
	88,5	193,5		
	76,5	167,5		
p-verdi:	0,643	64,3 %		Ikke signifikant

Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Nærhet til dagligvareforretninger *
balkong Crosstabulation

		balkong		Total
		,00	1,00	
Hvilke boligegenskaper er false viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Nærhet til dagligvareforretninger	Count	77	216	293
	% within Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Nærhet til dagligvareforretninger	26,3%	73,7%	100,0%
	% within balkong	46,7%	59,8%	55,7%
true	Count	88	145	233
	% within Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Nærhet til dagligvareforretninger	37,8%	62,2%	100,0%
	% within balkong	53,3%	40,2%	44,3%
Total	Count	165	361	526
	% within Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Nærhet til dagligvareforretninger	31,4%	68,6%	100,0%
	% within balkong	100,0%	100,0%	100,0%

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	77	216	293	
Ja	88	145	233	
Totalt	165	361	526	
Forventningstabell:				
91,9	201,1			
73,1	159,9			
p-verdi:	0,005	0,5 %		Meget signifikant

Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Areal på et plan * vedlikehold

Crosstabulation

			vedlikehold		Total
			,00	1,00	
Hvilke boligegenskaper er false viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Areal på et plan	Count		101	148	249
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Areal på et plan	40,6%	59,4%	100,0%
	% within vedlikehold		43,5%	50,3%	47,3%
true	Count		131	146	277
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Areal på et plan	47,3%	52,7%	100,0%
	% within vedlikehold		56,5%	49,7%	52,7%
Total	Count		232	294	526
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Areal på et plan	44,1%	55,9%	100,0%
	% within vedlikehold		100,0%	100,0%	100,0%

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	101	148	249	
Ja	131	146	277	
Totalt	232	294	526	
Forventningstabell:				
109,8	139,2			
122,2	154,8			
p-verdi:	0,121	12,1 %		Ikke signifikant

Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Tilrettelagt for mulig alderdom/sykdom *
vedlikehold Crosstabulation

		vedlikehold		Total
		,00	1,00	
Hvilke boligegenskaper er false viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Tilrettelagt for mulig alderdom/sykdom	Count	125	157	282
	% within Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Tilrettelagt for mulig alderdom/sykdom	44,3%	55,7%	100,0%
	% within vedlikehold	53,9%	53,4%	53,6%
true	Count	107	137	244
	% within Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Tilrettelagt for mulig alderdom/sykdom	43,9%	56,1%	100,0%
	% within vedlikehold	46,1%	46,6%	46,4%
Total	Count	232	294	526
	% within Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Tilrettelagt for mulig alderdom/sykdom	44,1%	55,9%	100,0%
	% within vedlikehold	100,0%	100,0%	100,0%

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	125	157	282	
Ja	107	137	244	
Totalt	232	294	526	
Forventningstabell:				
124,4	157,6			
107,6	136,4			
p-verdi:	0,913	91,3 %		Ikke signifikant

Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Nærhet til dagligvareforretninger *

vedlikehold Crosstabulation

			vedlikehold		Total
			,00	1,00	
Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Nærhet til dagligvareforretninger	Count		116	177	293
	% within Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Nærhet til dagligvareforretninger		39,6%	60,4%	100,0%
	% within vedlikehold		50,0%	60,2%	55,7%
true	Count		116	117	233
	% within Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Nærhet til dagligvareforretninger		49,8%	50,2%	100,0%
	% within vedlikehold		50,0%	39,8%	44,3%
Total	Count		232	294	526
	% within Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Nærhet til dagligvareforretninger		44,1%	55,9%	100,0%
	% within vedlikehold		100,0%	100,0%	100,0%

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	116	177	293	
Ja	116	117	233	
Totalt	232	294	526	
Forventningstabell:				
129,2	163,8			
102,8	130,2			
p-verdi:	0,019	1,9 %		Meget signifikant

Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Balkong / terrasse / altan * vedlikehold

Crosstabulation

		vedlikehold		Total
		,00	1,00	
Hvilke boligegenskaper er false viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Balkong / terrasse / altan	Count	65	100	165
	% within Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Balkong / terrasse / altan	39,4%	60,6%	100,0%
	% within vedlikehold	28,0%	34,0%	31,4%
true	Count	167	194	361
	% within Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Balkong / terrasse / altan	46,3%	53,7%	100,0%
	% within vedlikehold	72,0%	66,0%	68,6%
Total	Count	232	294	526
	% within Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Balkong / terrasse / altan	44,1%	55,9%	100,0%
	% within vedlikehold	100,0%	100,0%	100,0%

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	65	100	165	
Ja	167	194	361	
Totalt	232	294	526	
Forventningstabell:				
	72,8	92,2		
	159,2	201,8		
p-verdi:	0,141	14,1 %		Ikke signifikant

Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Tilrettelagt for mulig alderdom/sykdom *

plan Crosstabulation

			plan		Total
			,00	1,00	
Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Tilrettelagt for mulig alderdom/sykdom	Count		142	140	282
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Tilrettelagt for mulig alderdom/sykdom	50,4%	49,6%	100,0%
	% within plan		57,0%	50,5%	53,6%
true	Count		107	137	244
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Tilrettelagt for mulig alderdom/sykdom	43,9%	56,1%	100,0%
	% within plan		43,0%	49,5%	46,4%
Total	Count		249	277	526
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Tilrettelagt for mulig alderdom/sykdom	47,3%	52,7%	100,0%
	% within plan		100,0%	100,0%	100,0%

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	142	140	282	
Ja	107	137	244	
Totalt	249	277	526	
Forventningstabell:				
133,5	148,5			
115,5	128,5			
p-verdi:	0,136	13,6 %		Ikke signifikant

Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Nærhet til dagligvareforretninger * plan**Crosstabulation**

		plan		Total
		,00	1,00	
Hvilke boligegenskaper er false viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Nærhet til dagligvareforretninger	Count	136	157	293
	% within Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Nærhet til dagligvareforretninger	46,4%	53,6%	100,0%
	% within plan	54,6%	56,7%	55,7%
true	Count	113	120	233
	% within Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Nærhet til dagligvareforretninger	48,5%	51,5%	100,0%
	% within plan	45,4%	43,3%	44,3%
Total	Count	249	277	526
	% within Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Nærhet til dagligvareforretninger	47,3%	52,7%	100,0%
	% within plan	100,0%	100,0%	100,0%

Kjikkvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	136	157	293	
Ja	113	120	233	
Totalt	249	277	526	
Forventningstabell:				
138,7	154,3			
110,3	122,7			
p-verdi:	0,635	63,5 %		Ikke signifikant

Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Balkong / terrasse / altan * plan

Crosstabulation

			plan		Total
			,00	1,00	
Hvilke boligegenskaper er false viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Balkong / terrasse / altan	Count		83	82	165
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Balkong / terrasse / altan	50,3%	49,7%	100,0%
	% within plan		33,3%	29,6%	31,4%
true	Count		166	195	361
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Balkong / terrasse / altan	46,0%	54,0%	100,0%
	% within plan		66,7%	70,4%	68,6%
Total	Count		249	277	526
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Balkong / terrasse / altan	47,3%	52,7%	100,0%
	% within plan		100,0%	100,0%	100,0%

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	83	82	165	
Ja	166	195	361	
Totalt	249	277	526	
Forventningstabell:				
78,1	86,9			
170,9	190,1			
p-verdi:	0,357	35,7 %	Ikke signifikant	

Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Enkel å vedlikeholde * plan

Crosstabulation

			plan		Total
			,00	1,00	
Hvilke boligegenskaper er false viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Enkel å vedlikeholde	Count		101	131	232
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Enkel å vedlikeholde	43,5%	56,5%	100,0%
	% within plan			40,6%	47,3%
true	Count		148	146	294
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Enkel å vedlikeholde	50,3%	49,7%	100,0%
	% within plan			59,4%	52,7%
Total	Count		249	277	526
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Enkel å vedlikeholde	47,3%	52,7%	100,0%
	% within plan			100,0%	100,0%

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	101	131	232	
Ja	148	146	294	
Totalt	249	277	526	
Forventningstabell:				
109,8	122,2			
139,2	154,8			
p-verdi:	0,121	12,1 %		Ikke signifikant

Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Nærhet til dagligvareforretninger *
tilpasset Crosstabulation

			tilpasset		Total
			,00	1,00	
Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Nærhet til dagligvareforretninger	Count		142	151	293
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Nærhet til dagligvareforretninger	48,5%	51,5%	100,0%
	% within tilpasset		50,4%	61,9%	55,7%
true	Count		140	93	233
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Nærhet til dagligvareforretninger	60,1%	39,9%	100,0%
	% within tilpasset		49,6%	38,1%	44,3%
Total	Count		282	244	526
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Nærhet til dagligvareforretninger	53,6%	46,4%	100,0%
	% within tilpasset		100,0%	100,0%	100,0%

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	142	151	293	
Ja	140	93	233	
Totalt	282	244	526	
Forventningstabell:				
157,1	135,9			
124,9	108,1			
p-verdi:	0,008	0,8 %		Meget signifikant

Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Balkong / terrasse / altan * tilpasset**Crosstabulation**

			tilpasset		Total
			,00	1,00	
Hvilke boligegenskaper er false viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Balkong / terrasse / altan	Count		86	79	165
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Balkong / terrasse / altan	52,1%	47,9%	100,0%
	% within tilpasset		30,5%	32,4%	31,4%
true	Count		196	165	361
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Balkong / terrasse / altan	54,3%	45,7%	100,0%
	% within tilpasset		69,5%	67,6%	68,6%
Total	Count		282	244	526
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Balkong / terrasse / altan	53,6%	46,4%	100,0%
	% within tilpasset		100,0%	100,0%	100,0%

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	86	79	165	
Ja	196	165	361	
Totalt	282	244	526	
Forventningstabell:				
88,5	76,5			
193,5	167,5			
p-verdi:	0,643	64,3 %		Ikke signifikant

Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Enkel å vedlikeholde * tilpasset

Crosstabulation

			tilpasset		Total
			,00	1,00	
Hvilke boligegenskaper er false viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Enkel å vedlikeholde	Count		125	107	232
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Enkel å vedlikeholde	53,9%	46,1%	100,0%
	% within tilpasset		44,3%	43,9%	44,1%
true	Count		157	137	294
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Enkel å vedlikeholde	53,4%	46,6%	100,0%
	% within tilpasset		55,7%	56,1%	55,9%
Total	Count		282	244	526
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Enkel å vedlikeholde	53,6%	46,4%	100,0%
	% within tilpasset		100,0%	100,0%	100,0%

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	125	107	232	
Ja	157	137	294	
Totalt	282	244	526	
Forventningstabell:				
124,4	107,6			
157,6	136,4			
p-verdi:	0,913	91,3 %		Ikke signifikant

Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Areal på et plan * tilpasset

Crosstabulation

			tilpasset		Total
			,00	1,00	
Hvilke boligegenskaper er false viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Areal på et plan	Count		142	107	249
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Areal på et plan	57,0%	43,0%	100,0%
	% within tilpasset			50,4%	43,9%
true	Count		140	137	277
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Areal på et plan	50,5%	49,5%	100,0%
	% within tilpasset			49,6%	56,1%
Total	Count		282	244	526
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Areal på et plan	53,6%	46,4%	100,0%
	% within tilpasset			100,0%	100,0%
					100,0%

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	142	107	249	
Ja	140	137	277	
Totalt	282	244	526	
Forventningstabell:				
133,5	115,5			
148,5	128,5			
p-verdi:	0,136	13,6 %		Ikke signifikant

Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Balkong / terrasse / altan * dagligvare

Crosstabulation

			dagligvare		Total
			,00	1,00	
Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Balkong / terrasse / altan	Count		77	88	165
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Balkong / terrasse / altan	46,7%	53,3%	100,0%
	% within dagligvare		26,3%	37,8%	31,4%
true	Count		216	145	361
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Balkong / terrasse / altan	59,8%	40,2%	100,0%
	% within dagligvare		73,7%	62,2%	68,6%
Total	Count		293	233	526
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Balkong / terrasse / altan	55,7%	44,3%	100,0%
	% within dagligvare		100,0%	100,0%	100,0%

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	77	88	165	
Ja	216	145	361	
Totalt	293	233	526	
Forventningstabell:				
91,9	73,1			
201,1	159,9			
p-verdi:	0,005	0,5 %		Meget signifikant

Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Enkel å vedlikeholde * dagligvare

Crosstabulation

			dagligvare		Total
			,00	1,00	
Hvilke boligegenskaper er false viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Enkel å vedlikeholde	Count		116	116	232
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Enkel å vedlikeholde	50,0%	50,0%	100,0%
	% within dagligvare		39,6%	49,8%	44,1%
true	Count		177	117	294
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Enkel å vedlikeholde	60,2%	39,8%	100,0%
	% within dagligvare		60,4%	50,2%	55,9%
Total	Count		293	233	526
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Enkel å vedlikeholde	55,7%	44,3%	100,0%
	% within dagligvare		100,0%	100,0%	100,0%

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	116	116	232	
Ja	177	117	294	
Totalt	293	233	526	
Forventningstabell:				
129,2	102,8			
163,8	130,2			
p-verdi:	0,019	1,9 %		Meget signifikant

Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Areal på et plan * dagligvare

Crosstabulation

			dagligvare		Total
			,00	1,00	
Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Areal på et plan	Count		136	113	249
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Areal på et plan	54,6%	45,4%	100,0%
	% within dagligvare		46,4%	48,5%	47,3%
true	Count		157	120	277
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Areal på et plan	56,7%	43,3%	100,0%
	% within dagligvare		53,6%	51,5%	52,7%
Total	Count		293	233	526
	% within	Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Areal på et plan	55,7%	44,3%	100,0%
	% within dagligvare		100,0%	100,0%	100,0%

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	136	113	249	
Ja	157	120	277	
Totalt	293	233	526	
Forventningstabell:				
138,7	110,3			
154,3	122,7			
p-verdi:	0,635	63,5 %		Ikke signifikant

Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Tilrettelagt for mulig alderdom/sykdom *
dagligvare Crosstabulation

		dagligvare		Total
		,00	1,00	
Hvilke boligegenskaper er false viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Tilrettelagt for mulig alderdom/sykdom	Count	142	140	282
	% within Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Tilrettelagt for mulig alderdom/sykdom	50,4%	49,6%	100,0%
	% within dagligvare	48,5%	60,1%	53,6%
true	Count	151	93	244
	% within Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Tilrettelagt for mulig alderdom/sykdom	61,9%	38,1%	100,0%
	% within dagligvare	51,5%	39,9%	46,4%
Total	Count	293	233	526
	% within Hvilke boligegenskaper er viktigst for deg? (maks 5 pkt.): Tilrettelagt for mulig alderdom/sykdom	55,7%	44,3%	100,0%
	% within dagligvare	100,0%	100,0%	100,0%

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	142	140	282	
Ja	151	93	244	
Totalt	293	233	526	
Forventningstabell:				
157,1	124,9			
135,9	108,1			
p-verdi:	0,008	0,8 %		Meget signifikant

9.7 Statiske beregninger – Servicefunksjoner

Krysstabulering og Kjikvadrat-tester av servicefunksjoner (de 3 viktigste)

Hvilke servicetilbud tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale for? (maks 3 pkt.): Hjelp til husarbeid * vaktmester Crosstabulation

		vaktmester		Total
		00	1,00	
Hvilke servicetilbud tilknyttet false	Count	44	168	212
en fremtidig bolig er du villig	% within Hvilke servicetilbud	20,8%	79,2%	100,0%
til å betale for? (maks 3	tilknyttet en fremtidig bolig			
pkt.): Hjelp til husarbeid	er du villig til å betale for?			
	(maks 3 pkt.): Hjelp til			
	husarbeid			
	% within vaktmester	48,4%	38,6%	40,3%
true	Count	47	267	314
	% within Hvilke servicetilbud	15,0%	85,0%	100,0%
	tilknyttet en fremtidig bolig			
	er du villig til å betale for?			
	(maks 3 pkt.): Hjelp til			
	husarbeid			
	% within vaktmester	51,6%	61,4%	59,7%
Total	Count	91	435	526
	% within Hvilke servicetilbud	17,3%	82,7%	100,0%
	tilknyttet en fremtidig bolig			
	er du villig til å betale for?			
	(maks 3 pkt.): Hjelp til			
	husarbeid			
	% within vaktmester	100,0%	100,0%	100,0%

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	44	168	212	
Ja	47	267	314	
Totalt	91	435	526	
Forventningstabell:				
36,7	175,3			
54,3	259,7			
p-verdi:	0,085	8,5 %	Svakt signifikant	

Hvilke servicetilbud tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale for? (maks 3 pkt.): Hjelp til hagearbeid / snømåking * vaktmester Crosstabulation

		vaktmester		Total
		,00	1,00	
Hvilke servicetilbud tilknyttet false	Count	69	292	361
en fremtidig bolig er du villig til å betale for? (maks 3 pkt.): Hjelp til hagearbeid / snømåking	% within Hvilke servicetilbud tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale for? (maks 3 pkt.): Hjelp til hagearbeid / snømåking	19,1%	80,9%	100,0%
	% within vaktmester	75,8%	67,1%	68,6%
true	Count	22	143	165
	% within Hvilke servicetilbud tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale for? (maks 3 pkt.): Hjelp til hagearbeid / snømåking	13,3%	86,7%	100,0%
	% within vaktmester	24,2%	32,9%	31,4%
Total	Count	91	435	526
	% within Hvilke servicetilbud tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale for? (maks 3 pkt.): Hjelp til hagearbeid / snømåking	17,3%	82,7%	100,0%
	% within vaktmester	100,0%	100,0%	100,0%

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	69	292	361	
Ja	22	143	165	
Totalt	91	435	526	
Forventningstabell:				
62,5	298,5			
28,5	136,5			
p-verdi:	0,104	10,4 %		Ikke signifikant

Hvilke servicetilbud tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale for? (maks 3 pkt.): Hjelp til hagearbeid / snømåking * Husarbeid Crosstabulation

		Husarbeid		Total
		,00	1,00	
Hvilke servicetilbud tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale for? (maks 3 pkt.): Hjelp til hagearbeid / snømåking	Count	135	226	361
	% within Hvilke servicetilbud tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale for? (maks 3 pkt.): Hjelp til hagearbeid / snømåking	37,4%	62,6%	100,0%
true	Count	77	88	165
	% within Hvilke servicetilbud tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale for? (maks 3 pkt.): Hjelp til hagearbeid / snømåking	46,7%	53,3%	100,0%
Total	Count	212	314	526
	% within Hvilke servicetilbud tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale for? (maks 3 pkt.): Hjelp til hagearbeid / snømåking	40,3%	59,7%	100,0%
	% within Husarbeid	36,3%	28,0%	31,4%

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	135	226	361	
Ja	77	88	165	
Totalt	212	314	526	
Forventningstabell:				
145,5	215,5			
66,5	98,5			
p-verdi:	0,044	4,4 %		Signifikant

Hvilke servicetilbud tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale for? (maks 3 pkt.):

Vaktmestertjenester * Husarbeid Crosstabulation

		Husarbeid		Total
		,00	1,00	
Hvilke servicetilbud tilknyttet false	Count	44	47	91
en fremtidig bolig er du villig	% within Hvilke servicetilbud	48,4%	51,6%	100,0%
til å betale for? (maks 3	tilknyttet en fremtidig bolig			
pkt.): Vaktmestertjenester	er du villig til å betale for?			
	(maks 3 pkt.):			
	Vaktmestertjenester			
	% within Husarbeid	20,8%	15,0%	17,3%
true	Count	168	267	435
	% within Hvilke servicetilbud	38,6%	61,4%	100,0%
	tilknyttet en fremtidig bolig			
	er du villig til å betale for?			
	(maks 3 pkt.):			
	Vaktmestertjenester			
	% within Husarbeid	79,2%	85,0%	82,7%
Total	Count	212	314	526
	% within Hvilke servicetilbud	40,3%	59,7%	100,0%
	tilknyttet en fremtidig bolig			
	er du villig til å betale for?			
	(maks 3 pkt.):			
	Vaktmestertjenester			
	% within Husarbeid	100,0%	100,0%	100,0%

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	44	47	91	
Ja	168	267	435	
Totalt	212	314	526	
Forventningstabell:				
36,7	54,3			
175,3	259,7			
p-verdi:	0,085	8,5 %		Svakt signifikant

Hvilke servicetilbud tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale for? (maks 3 pkt.):

Vaktmestertjenester * hagearbeid_snømåking Crosstabulation

		hagearbeid_snømåking		Total
		,00	1,00	
Hvilke servicetilbud tilknyttet false	Count	69	22	91
en fremtidig bolig er du villig	% within Hvilke servicetilbud	75,8%	24,2%	100,0%
til å betale for? (maks 3	tilknyttet en fremtidig bolig			
pkt.): Vaktmestertjenester	er du villig til å betale for?			
	(maks 3 pkt.):			
	Vaktmestertjenester			
	% within	19,1%	13,3%	17,3%
	hagearbeid_snømåking			
true	Count	292	143	435
	% within Hvilke servicetilbud	67,1%	32,9%	100,0%
	tilknyttet en fremtidig bolig			
	er du villig til å betale for?			
	(maks 3 pkt.):			
	Vaktmestertjenester			
	% within	80,9%	86,7%	82,7%
	hagearbeid_snømåking			
Total	Count	361	165	526
	% within Hvilke servicetilbud	68,6%	31,4%	100,0%
	tilknyttet en fremtidig bolig			
	er du villig til å betale for?			
	(maks 3 pkt.):			
	Vaktmestertjenester			
	% within	100,0%	100,0%	100,0%
	hagearbeid_snømåking			

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	69	22	91	
Ja	292	143	435	
Totalt	361	165	526	
Forventningstabell:				
62,5	28,5			
298,5	136,5			
p-verdi:	0,104	10,4 %		Ikke signifikant

Hvilke servicetilbud tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale for? (maks 3 pkt.): Hjelp til husarbeid * hagearbeit_snømåking Crosstabulation

		hagearbeit_snømåking		Total
		,00	1,00	
Hvilke servicetilbud tilknyttet false en fremtidig bolig er du villig til å betale for? (maks 3 pkt.): Hjelp til husarbeid	Count	135	77	212
	% within Hvilke servicetilbud tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale for? (maks 3 pkt.): Hjelp til husarbeid	63,7%	36,3%	100,0%
	% within hagearbeit_snømåking	37,4%	46,7%	40,3%
true	Count	226	88	314
	% within Hvilke servicetilbud tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale for? (maks 3 pkt.): Hjelp til husarbeid	72,0%	28,0%	100,0%
	% within hagearbeit_snømåking	62,6%	53,3%	59,7%
Total	Count	361	165	526
	% within Hvilke servicetilbud tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale for? (maks 3 pkt.): Hjelp til husarbeid	68,6%	31,4%	100,0%
	% within hagearbeit_snømåking	100,0%	100,0%	100,0%

Kjikkvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	135	77	212	
Ja	226	88	314	
Totalt	361	165	526	
Forventningstabell:				
145,5	66,5			
215,5	98,5			
p-verdi:	0,044	4,4 %		Signifikant

9.8 Statiske beregninger – Fellesarealer

Krysstabulering og Kjikvadrat-tester av fellesarealer (de 5 viktigste)

Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.):

Gjesterom * hobbyrom Crosstabulation

		hobbyrom		Total
		,00	1,00	
Hvilke felleslokaler tilknyttet false en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.): Gjesterom	Count	200	122	322
	% within Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.): Gjesterom	62,1%	37,9%	100,0%
true	Count	103	101	204
	% within Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.): Gjesterom	50,5%	49,5%	100,0%
Total	Count	303	223	526
	% within Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.): Gjesterom	57,6%	42,4%	100,0%

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	200	122	322	
Ja	103	101	204	
Totalt	303	223	526	
Forventningstabell:				
185,5	136,5			
117,5	86,5			
p-verdi:	0,009	0,9 %		Meget signifikant

Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.):

Gjesterom * oppholdsrom Crosstabulation

		oppholdsrom		Total
		,00	1,00	
Hvilke felleslokaler tilknyttet false	Count	241	81	322
en fremtidig bolig er du villig	% within Hvilke felleslokaler	74,8%	25,2%	100,0%
til å betale ekstra for? (maks	tilknyttet en fremtidig bolig			
5 pkt.): Gjesterom	er du villig til å betale ekstra			
	for? (maks 5 pkt.):			
	Gjesterom			
true	Count	118	86	204
	% within Hvilke felleslokaler	57,8%	42,2%	100,0%
	tilknyttet en fremtidig bolig			
	er du villig til å betale ekstra			
	for? (maks 5 pkt.):			
	Gjesterom			
Total	Count	359	167	526
	% within Hvilke felleslokaler	68,3%	31,7%	100,0%
	tilknyttet en fremtidig bolig			
	er du villig til å betale ekstra			
	for? (maks 5 pkt.):			
	Gjesterom			

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	241	81	322	
Ja	118	86	204	
Totalt	359	167	526	
Forventningstabell:				
219,8	102,2			
139,2	64,8			
p-verdi:	0,000	0,0 %		Meget signifikant

Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.):

Gjesterom * svømmebasseng Crosstabulation

		svømmebasseng		Total
		,00	1,00	
Hvilke felleslokaler tilknyttet false	Count	198	124	322
en fremtidig bolig er du villig	% within Hvilke felleslokaler	61,5%	38,5%	100,0%
til å betale ekstra for? (maks	tilknyttet en fremtidig bolig			
5 pkt.): Gjesterom	er du villig til å betale ekstra			
	for? (maks 5 pkt.):			
	Gjesterom			
true	Count	113	91	204
	% within Hvilke felleslokaler	55,4%	44,6%	100,0%
	tilknyttet en fremtidig bolig			
	er du villig til å betale ekstra			
	for? (maks 5 pkt.):			
	Gjesterom			
Total	Count	311	215	526
	% within Hvilke felleslokaler	59,1%	40,9%	100,0%
	tilknyttet en fremtidig bolig			
	er du villig til å betale ekstra			
	for? (maks 5 pkt.):			
	Gjesterom			

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	198	124	322	
Ja	113	91	204	
Totalt	311	215	526	
Forventningstabell:				
190,4	131,6			
120,6	83,4			
p-verdi:	0,166	16,6 %		Ikke signifikant

Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.):

Gjesterom * Kafteria Crosstabulation

		Kafteria		Total
		,00	1,00	
Hvilke felleslokaler tilknyttet false en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.): Gjesterom	Count	216	106	322
	% within Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.): Gjesterom	67,1%	32,9%	100,0%
true	Count	148	56	204
	% within Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.): Gjesterom	72,5%	27,5%	100,0%
Total	Count	364	162	526
	% within Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.): Gjesterom	69,2%	30,8%	100,0%

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	216	106	322	
Ja	148	56	204	
Totalt	364	162	526	
Forventningstabell:				
222,8	99,2			
141,2	62,8			
p-verdi:	0,186	18,6 %		Ikke signifikant

Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.):

Hobbyrom/verksted * Gjesterom Crosstabulation

		Gjesterom		Total
		,00	1,00	
Hvilke felleslokaler tilknyttet false	Count	200	103	303
en fremtidig bolig er du villig	% within Hvilke felleslokaler	66,0%	34,0%	100,0%
til å betale ekstra for? (maks	tilknyttet en fremtidig bolig			
5 pkt.): Hobbyrom/verksted	er du villig til å betale ekstra			
	for? (maks 5 pkt.):			
	Hobbyrom/verksted			
true	Count	122	101	223
	% within Hvilke felleslokaler	54,7%	45,3%	100,0%
	tilknyttet en fremtidig bolig			
	er du villig til å betale ekstra			
	for? (maks 5 pkt.):			
	Hobbyrom/verksted			
Total	Count	322	204	526
	% within Hvilke felleslokaler	61,2%	38,8%	100,0%
	tilknyttet en fremtidig bolig			
	er du villig til å betale ekstra			
	for? (maks 5 pkt.):			
	Hobbyrom/verksted			

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	200	103	303	
Ja	122	101	223	
Totalt	322	204	526	
Forventningstabell:				
185,5	117,5			
136,5	86,5			
p-verdi:	0,009	0,9 %		Meget signifikant

Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.):

Hobbyrom/verksted * oppholdsrom Crosstabulation

		oppholdsrom		Total
		,00	1,00	
Hvilke felleslokaler tilknyttet false	Count	219	84	303
en fremtidig bolig er du villig	% within Hvilke felleslokaler	72,3%	27,7%	100,0%
til å betale ekstra for? (maks	tilknyttet en fremtidig bolig			
5 pkt.): Hobbyrom/verksted	er du villig til å betale ekstra			
	for? (maks 5 pkt.):			
	Hobbyrom/verksted			
true	Count	140	83	223
	% within Hvilke felleslokaler	62,8%	37,2%	100,0%
	tilknyttet en fremtidig bolig			
	er du villig til å betale ekstra			
	for? (maks 5 pkt.):			
	Hobbyrom/verksted			
Total	Count	359	167	526
	% within Hvilke felleslokaler	68,3%	31,7%	100,0%
	tilknyttet en fremtidig bolig			
	er du villig til å betale ekstra			
	for? (maks 5 pkt.):			
	Hobbyrom/verksted			

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	219	84	303	
Ja	140	83	223	
Totalt	359	167	526	
Forventningstabell:				
206,8	96,2			
152,2	70,8			
p-verdi:	0,021	2,1 %		Signifikant

Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.):

Hobbyrom/verksted * svømmebasseng Crosstabulation

		svømmebasseng		Total
		,00	1,00	
Hvilke felleslokaler tilknyttet false	Count	190	113	303
en fremtidig bolig er du villig	% within Hvilke felleslokaler	62,7%	37,3%	100,0%
til å betale ekstra for? (maks	tilknyttet en fremtidig bolig			
5 pkt.): Hobbyrom/verksted	er du villig til å betale ekstra			
	for? (maks 5 pkt.):			
	Hobbyrom/verksted			
true	Count	121	102	223
	% within Hvilke felleslokaler	54,3%	45,7%	100,0%
	tilknyttet en fremtidig bolig			
	er du villig til å betale ekstra			
	for? (maks 5 pkt.):			
	Hobbyrom/verksted			
Total	Count	311	215	526
	% within Hvilke felleslokaler	59,1%	40,9%	100,0%
	tilknyttet en fremtidig bolig			
	er du villig til å betale ekstra			
	for? (maks 5 pkt.):			
	Hobbyrom/verksted			

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	190	113	303	
Ja	121	102	223	
Totalt	311	215	526	
Forventningstabell:				
179,2	123,8			
131,8	91,2			
p-verdi:	0,052	5,2 %		Svakt signifikant

Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.):

Hobbyrom/verksted * Kafeteria Crosstabulation

		Kafeteria		Total
		,00	1,00	
Hvilke felleslokaler tilknyttet false en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.): Hobbyrom/verksted	Count	219	84	303
	% within Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.): Hobbyrom/verksted	72,3%	27,7%	100,0%
true	Count	145	78	223
	% within Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.): Hobbyrom/verksted	65,0%	35,0%	100,0%
Total	Count	364	162	526
	% within Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.): Hobbyrom/verksted	69,2%	30,8%	100,0%

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	219	84	303	
Ja	145	78	223	
Totalt	364	162	526	
Forventningstabell:				
209,7	93,3			
154,3	68,7			
p-verdi:	0,075	7,5 %		Svakt signifikant

Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.):

Felles oppholdsrom * Gjesterom Crosstabulation

		Gjesterom		Total
		,00	1,00	
Hvilke felleslokaler tilknyttet false	Count	241	118	359
en fremtidig bolig er du villig	% within Hvilke felleslokaler	67,1%	32,9%	100,0%
til å betale ekstra for? (maks	tilknyttet en fremtidig bolig			
5 pkt.): Felles oppholdsrom	er du villig til å betale ekstra			
	for? (maks 5 pkt.): Felles			
	oppholdsrom			
true	Count	81	86	167
	% within Hvilke felleslokaler	48,5%	51,5%	100,0%
	tilknyttet en fremtidig bolig			
	er du villig til å betale ekstra			
	for? (maks 5 pkt.): Felles			
	oppholdsrom			
Total	Count	322	204	526
	% within Hvilke felleslokaler	61,2%	38,8%	100,0%
	tilknyttet en fremtidig bolig			
	er du villig til å betale ekstra			
	for? (maks 5 pkt.): Felles			
	oppholdsrom			

Kjikkvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	241	118	359	
Ja	81	86	167	
Totalt	322	204	526	
Forventningstabell:				
219,8	139,2			
102,2	64,8			
p-verdi:	0,000	0,0 %	Meget signifikant	

Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.):

Felles oppholdsrom * hobbyrom Crosstabulation

		hobbyrom		Total
		,00	1,00	
Hvilke felleslokaler tilknyttet false	Count	219	140	359
en fremtidig bolig er du villig	% within Hvilke felleslokaler	61,0%	39,0%	100,0%
til å betale ekstra for? (maks	tilknyttet en fremtidig bolig			
5 pkt.): Felles oppholdsrom	er du villig til å betale ekstra			
	for? (maks 5 pkt.): Felles			
	oppholdsrom			
true	Count	84	83	167
	% within Hvilke felleslokaler	50,3%	49,7%	100,0%
	tilknyttet en fremtidig bolig			
	er du villig til å betale ekstra			
	for? (maks 5 pkt.): Felles			
	oppholdsrom			
Total	Count	303	223	526
	% within Hvilke felleslokaler	57,6%	42,4%	100,0%
	tilknyttet en fremtidig bolig			
	er du villig til å betale ekstra			
	for? (maks 5 pkt.): Felles			
	oppholdsrom			

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	219	140	359	
Ja	84	83	167	
Totalt	303	223	526	
Forventningstabell:				
206,8	152,2			
96,2	70,8			
p-verdi:	0,021	2,1 %	Signifikant	

Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.):

Felles oppholdsrom * svømmebasseng Crosstabulation

		svømmebasseng		Total
		,00	1,00	
Hvilke felleslokaler tilknyttet false en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.): Felles oppholdsrom	Count	212	147	359
	% within Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.): Felles oppholdsrom	59,1%	40,9%	100,0%
true	Count	99	68	167
	% within Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.): Felles oppholdsrom	59,3%	40,7%	100,0%
Total	Count	311	215	526
	% within Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.): Felles oppholdsrom	59,1%	40,9%	100,0%

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	212	147	359	
Ja	99	68	167	
Totalt	311	215	526	
Forventningstabell:				
212,3	146,7			
98,7	68,3			
p-verdi:	0,960	96,0 %		Ikke signifikant

Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.):

Felles oppholdsrom * Kafteria Crosstabulation

		Kafteria		Total
		,00	1,00	
Hvilke felleslokaler tilknyttet false en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.): Felles oppholdsrom	Count	260	99	359
	% within Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.): Felles oppholdsrom	72,4%	27,6%	100,0%
true	Count	104	63	167
	% within Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.): Felles oppholdsrom	62,3%	37,7%	100,0%
Total	Count	364	162	526
	% within Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.): Felles oppholdsrom	69,2%	30,8%	100,0%

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	260	99	359	
Ja	104	63	167	
Totalt	364	162	526	
Forventningstabell:				
248,4	110,6			
115,6	51,4			
p-verdi:	0,019	1,9 %	Signifikant	

Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.):

Svømmebasseng / boblebad * Gjesterom Crosstabulation

		Gjesterom		Total
		,00	1,00	
Hvilke felleslokaler tilknyttet false	Count	198	113	311
en fremtidig bolig er du villig	% within Hvilke felleslokaler	63,7%	36,3%	100,0%
til å betale ekstra for? (maks	tilknyttet en fremtidig bolig			
5 pkt.): Svømmebasseng /	er du villig til å betale ekstra			
boblebad	for? (maks 5 pkt.):			
	Svømmebasseng /			
	boblebad			
true	Count	124	91	215
	% within Hvilke felleslokaler	57,7%	42,3%	100,0%
	tilknyttet en fremtidig bolig			
	er du villig til å betale ekstra			
	for? (maks 5 pkt.):			
	Svømmebasseng /			
	boblebad			
Total	Count	322	204	526
	% within Hvilke felleslokaler	61,2%	38,8%	100,0%
	tilknyttet en fremtidig bolig			
	er du villig til å betale ekstra			
	for? (maks 5 pkt.):			
	Svømmebasseng /			
	boblebad			

Kjikvadrat-test

Totalt	322	104	426
Forventningstabell:			
159,5	51,5		
162,5	52,5		
p-verdi:	0,000	0,0 %	Meget signifikant

Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.):

Svømmebasseng / bublebad * hobbyrom Crosstabulation

		hobbyrom		Total
		,00	1,00	
Hvilke felleslokaler tilknyttet false	Count	190	121	311
en fremtidig bolig er du villig	% within Hvilke felleslokaler	61,1%	38,9%	100,0%
til å betale ekstra for? (maks	tilknyttet en fremtidig bolig			
5 pkt.): Svømmebasseng /	er du villig til å betale ekstra			
bublebad	for? (maks 5 pkt.):			
	Svømmebasseng /			
	bublebad			
true	Count	113	102	215
	% within Hvilke felleslokaler	52,6%	47,4%	100,0%
	tilknyttet en fremtidig bolig			
	er du villig til å betale ekstra			
	for? (maks 5 pkt.):			
	Svømmebasseng /			
	bublebad			
Total	Count	303	223	526
	% within Hvilke felleslokaler	57,6%	42,4%	100,0%
	tilknyttet en fremtidig bolig			
	er du villig til å betale ekstra			
	for? (maks 5 pkt.):			
	Svømmebasseng /			
	bublebad			

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	190	121	311	
Ja	113	102	215	
Totalt	303	223	526	
Forventningstabell:				
179,2	131,8			
123,8	91,2			
p-verdi:	0,052	5,2 %		Svakt signifikant

Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.):

Svømmebasseng / boblebad * oppholdsrom Crosstabulation

		oppholdsrom		Total
		,00	1,00	
Hvilke felleslokaler tilknyttet false en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.): Svømmebasseng / boblebad	Count	212	99	311
	% within Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.): Svømmebasseng / boblebad	68,2%	31,8%	100,0%
true	Count	147	68	215
	% within Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.): Svømmebasseng / boblebad	68,4%	31,6%	100,0%
Total	Count	359	167	526
	% within Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.): Svømmebasseng / boblebad	68,3%	31,7%	100,0%

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	212	99	311	
Ja	147	68	215	
Totalt	359	167	526	
Forventningstabell:				
212,3	98,7			
146,7	68,3			
p-verdi:	0,960	96,0 %	Ikke signifikant	

Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.):

Svømmebasseng / boblebad * Kafteria Crosstabulation

		Kafteria		Total
		,00	1,00	
Hvilke felleslokaler tilknyttet false	Count	236	75	311
en fremtidig bolig er du villig	% within Hvilke felleslokaler	75,9%	24,1%	100,0%
til å betale ekstra for? (maks	tilknyttet en fremtidig bolig			
5 pkt.): Svømmebasseng /	er du villig til å betale ekstra			
boblebad	for? (maks 5 pkt.):			
	Svømmebasseng /			
	boblebad			
true	Count	128	87	215
	% within Hvilke felleslokaler	59,5%	40,5%	100,0%
	tilknyttet en fremtidig bolig			
	er du villig til å betale ekstra			
	for? (maks 5 pkt.):			
	Svømmebasseng /			
	boblebad			
Total	Count	364	162	526
	% within Hvilke felleslokaler	69,2%	30,8%	100,0%
	tilknyttet en fremtidig bolig			
	er du villig til å betale ekstra			
	for? (maks 5 pkt.):			
	Svømmebasseng /			
	boblebad			

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	236	75	311	
Ja	128	87	215	
Totalt	364	162	526	
Forventningstabell:				
215,2	95,8			
148,8	66,2			
p-verdi:	0,000	0,0 %		Meget signifikant

Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.):

Kafeteria * Gjesterom Crosstabulation

		Gjesterom		Total
		,00	1,00	
Hvilke felleslokaler tilknyttet false en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.): Kafeteria	Count	216	148	364
	% within Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.): Kafeteria	59,3%	40,7%	100,0%
true	Count	106	56	162
	% within Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.): Kafeteria	65,4%	34,6%	100,0%
Total	Count	322	204	526
	% within Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.): Kafeteria	61,2%	38,8%	100,0%

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	216	148	364	
Ja	106	56	162	
Totalt	322	204	526	
Forventningstabell:				
222,8	141,2			
99,2	62,8			
p-verdi:	0,186	18,6 %		Ikke signifikant

Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.):

Kafeteria * hobbyrom Crosstabulation

		hobbyrom		Total
		,00	1,00	
Hvilke felleslokaler tilknyttet false	Count	219	145	364
en fremtidig bolig er du villig	% within Hvilke felleslokaler	60,2%	39,8%	100,0%
til å betale ekstra for? (maks	tilknyttet en fremtidig bolig			
5 pkt.): Kafeteria	er du villig til å betale ekstra			
	for? (maks 5 pkt.): Kafeteria			
true	Count	84	78	162
	% within Hvilke felleslokaler	51,9%	48,1%	100,0%
	tilknyttet en fremtidig bolig			
	er du villig til å betale ekstra			
	for? (maks 5 pkt.): Kafeteria			
Total	Count	303	223	526
	% within Hvilke felleslokaler	57,6%	42,4%	100,0%
	tilknyttet en fremtidig bolig			
	er du villig til å betale ekstra			
	for? (maks 5 pkt.): Kafeteria			

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	219	145	364	
Ja	84	78	162	
Totalt	303	223	526	
Forventningstabell:				
209,7	154,3			
93,3	68,7			
p-verdi:	0,075	7,5 %		Svakt signifikant

Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.):

Kafeteria * oppholdsrom Crosstabulation

		oppholdsrom		Total
		,00	1,00	
Hvilke felleslokaler tilknyttet false en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.): Kafeteria	Count	260	104	364
	% within Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.): Kafeteria	71,4%	28,6%	100,0%
true	Count	99	63	162
	% within Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.): Kafeteria	61,1%	38,9%	100,0%
Total	Count	359	167	526
	% within Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.): Kafeteria	68,3%	31,7%	100,0%

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	260	104	364	
Ja	99	63	162	
Totalt	359	167	526	
Forventningstabell:				
248,4	115,6			
110,6	51,4			
p-verdi:	0,019	1,9 %		Signifikant

Hvilke felleslokaler tilknyttet en fremtidig bolig er du villig til å betale ekstra for? (maks 5 pkt.):

Kafeteria * svømmebasseng Crosstabulation

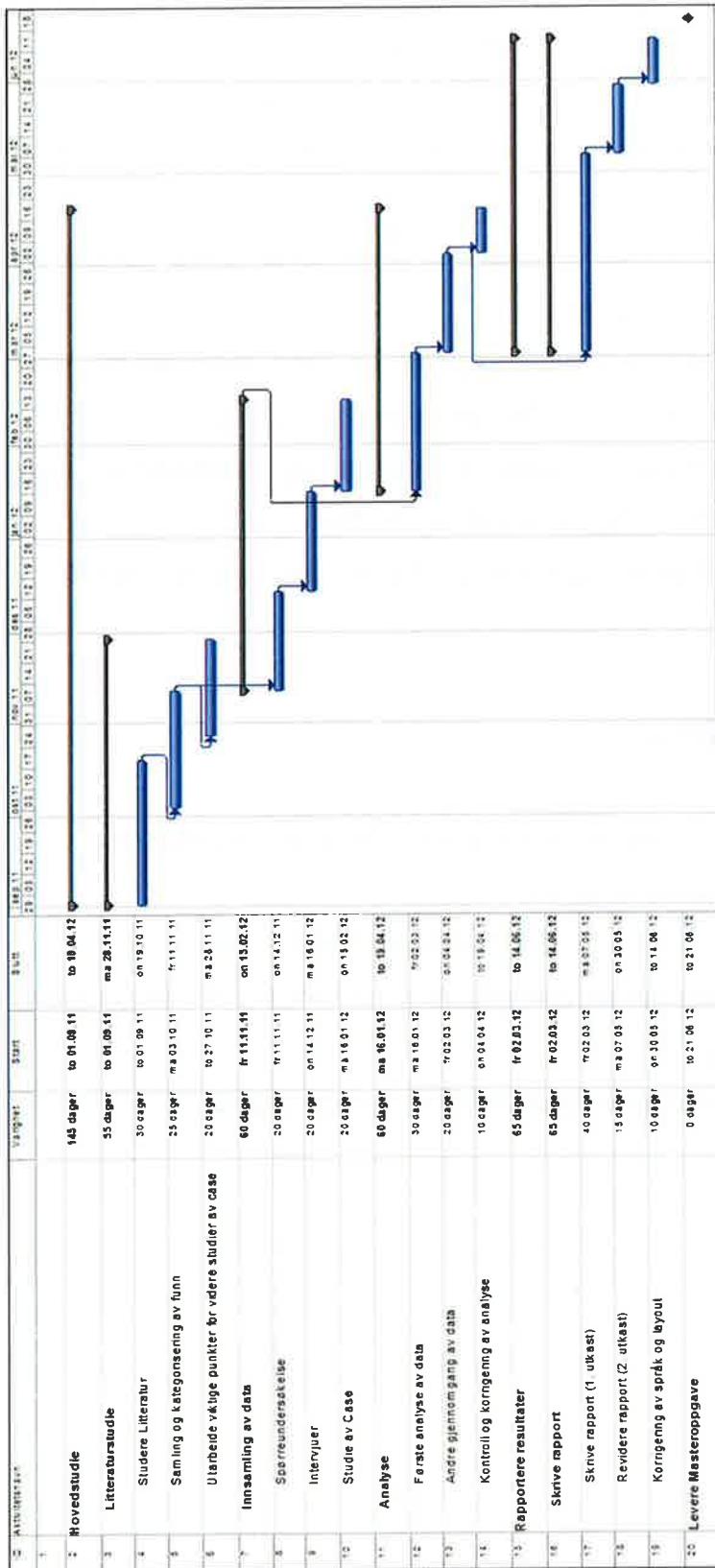
		svømmebasseng		Total
		,00	1,00	
Hvilke felleslokaler tilknyttet false	Count	236	128	364
en fremtidig bolig er du villig	% within Hvilke felleslokaler	64,8%	35,2%	100,0%
til å betale ekstra for? (maks	tilknyttet en fremtidig bolig			
5 pkt.): Kafeteria	er du villig til å betale ekstra			
	for? (maks 5 pkt.): Kafeteria			
true	Count	75	87	162
	% within Hvilke felleslokaler	46,3%	53,7%	100,0%
	tilknyttet en fremtidig bolig			
	er du villig til å betale ekstra			
	for? (maks 5 pkt.): Kafeteria			
Total	Count	311	215	526
	% within Hvilke felleslokaler	59,1%	40,9%	100,0%
	tilknyttet en fremtidig bolig			
	er du villig til å betale ekstra			
	for? (maks 5 pkt.): Kafeteria			

Kjikvadrat-test

	Nei	Ja	Totalt	
Nei	236	128	364	
Ja	75	87	162	
Totalt	311	215	526	
Forventningstabell:				
215,2	148,8			
95,8	66,2			
p-verdi:	0,000	0,0 %		Meget signifikant

9.9 Fremdriftsplan

Første fremdriftsplan (utarbeidet til uttak av masteroppgaven)

Andre fremdriftsplan (revidert mars 2012)

- **Uke 9:** Innskrivning av all aktuell litteratur (grovtt), 1. utkast av spørreskjema, innhenting av mailadresser til NO-ansatte.
- **Uke 10/11:** Test av spørreskjema i Questback samt nødvendige korrekjoner.
- **Uke 11/12:** Utsending av spørreskjema via Questback til NO-ansatte (svarfrist fredag i uke 13)
- **Uke 12/13:** Bearbeiding av innskrevet litteratur samt skrive ferdig kapitlet om metodevalg og analysemetode.
- **Uke 14-16:** Gjennomgang/analyse av spørreskjema (vha. SPSS-statistikk-program)
- **Uke 16 →** Rapportskriving - hovedsakelig fremlegging av funn fra spørreundersøkelsen, diskusjon, konklusjon og sammendrag (andre kapitler skal være ferdig skrevet innen uke 16)
- **Uke 19:** Mål om at 1.utkast av rapporten er klar til siste samling i NTNU (8-10.mai).

Tredje fremdriftsplan (revidert mai 2012)

- **Uke 16:** Bearbeiding av innskrevet litteratur samt ferdigstille kapitlet om metodevalg og analysemetode.
- **Uke 18:** Utsending av spørreskjema via Questback til NO-ansatte
- **Uke 19-21:** Gjennomgang/analyse av spørreskjema (vha. SPSS-statistikk-program)
- **Uke 22-25** Rapportskriving
- **Uke 25:** Kopiering, innbinding og innlevering av masteroppgave.

9.10 Uttaksskjema

NTNU

Norges teknisk-naturvitenskapelige
universitet

Masterprogram
Eiendomsutvikling og -forvaltning

Postadresse
Alfred Getz veg 3
7491 Trondheim
Telefon 73 55 02 75
Telefax 73 59 50 94

MASTEROPPGAVE

2011/2012

for

Svein Harald Liodden

Hvilke kriterier vektlegges ved valg av seniorbolig?

What criteria are weighted when selecting houses for seniors?

BAKGRUNN

- **Kort om tema som ønskes belyst**

Politikerne har i de senere år hatt stor fokus på etablering av omsorgsboliger samt møte den kommende eldrebølgen med endringer og tilpasninger i omsorgsboliger. Det har imidlertid vært lite fokus på seniorboliger. Seniorbolig kan anses å være en "mellomstasjon" mellom nåværende bolig og tiden frem til kommunens omsorgstilbud melder seg. Behovet for å benytte omsorgstjenester kan trolig utsettes ved å ha en godt tilpasset seniorbolig. Dette vil trolig gi en bedre ressursutnyttelse av helsepersonellet, forbedre kommunens økonomi og ikke minst gi den eldre en mer tilfredsstillende livsstandard

- **Situasjon-/problem beskrivelse**

Min påstand er at de fleste eldre bor i en dårlig egnet bolig/leilighet i forhold til dagens krav til universell utforming. Boligen kan også være trekkfull, flere-etasjes, unødvendig store arealer som krever vedlikehold og oppvarming, krevende utomhusarbeider som gressklipping, snømåking, strøng, vedhogst etc.

En utfordring i dagens marked er at seniorboliger ofte er kostbare både i kjøp og husleie (fellesutgifter). Jeg ser dermed et behov for å finne hvilke kriterier den eldre vektlegger høyest. Ved å eliminere momenter som er mindre viktig kan seniorboligen gjøres billigere noe som trolig vil føre til lavere investeringskostnader både for utbygger og kjøper. En annen problemstilling kan være å se på den økonomiske situasjonen kommunen har ved å utsette sine omsorgstjenester.

OPPGAVE

- **Målsetning**

Min målsetning er å få en brukertilpasset bostandard for seniorer som kan føre til bedre helse og økt livskvalitet. Man trenger da et helhetsbilde av hva som er viktig og mindre viktig når seniorer velger bolig. Utvikling av seniorboliger kan være et av grepene for å møte den kommende eldrebølgen.

En annen målsetning er å se hvilken betydning seniorboliger har for kommunene.

- **Forskingsspørsmål**

- Hvilke kriterier vektlegges ved valg av seniorbolig?
- Hvilen betydning har utbygging av seniorboliger for kommunens omsorgstjenester?

- **Oppgaven bygges opp gjennom følgende deloppgaver:**

1. Litteraturstudie (teori/rammeverk for tema).
2. Drafling og valg av forskningsstrategi og metode.
3. Annen innhentet bakgrunnsinformasjon.
4. Studie og intervjuer for identifisering av relevante spørsmål.
5. Forskningsaktiviteter, innhenting av empiri: Utforming av spørreundersøkelse og tolkning av innkomne data.
6. Drafling av forskningsspørsmål opp mot funn avdekket i empiri.
7. Konklusjoner, evt. forslag for videre arbeid.

Oppstart og innleveringsfrist:

Arbeidet med oppgaven starter **1.sept. 2011**

Besvarelsen, som beskrevet ovenfor, skal leveres innen **21.juni 2012**

Ansvarlig faglærer ved instituttet: **Nils Olsson**

Øvrig(e) veileder(e) hos eksterne samarbeidspartner(e): **Jonny Nersveen**

Trondheim, den .....

.....
Veileder / Faglærer

Institutt for byggekunst, prosjektering og forvaltning

**MASTEROPPGAVE I STUDIEPROGRAMMET MASTER I
EIENDOMSUTVIKLING OG FORVALTNING**

for

Masterstudent : Svein Harald Liodden

Fagområde Eiendomsutvikling og -forvaltning:

Utleveringsdato: 1. sept. 2011

Innleveringsdato: 29. juni 2012

Tittel Hvilke kriterier vektlegges ved valg av seniorbolig?

Formål What criteria are weighted when selecting houses for seniors?

Følgende hovedpunkter skal behandles:

1. Hvilke kriterier vektlegges ved valg av seniorbolig?
2. Hvilken betydning har utbygging av seniorboliger for kommunens omsorgstjenester?

Gjennomslag
(sted)

11.10.11
(dato)

Lanny Næsven
Velleder / Faglærer ved NTNU
Nils Aas

Gerd Hansen
Leder for studieprogrammet

